Konverents teemal Euroopa tulevik

LÕPPTULEMUSTE ARUANNE

2022. aasta mai

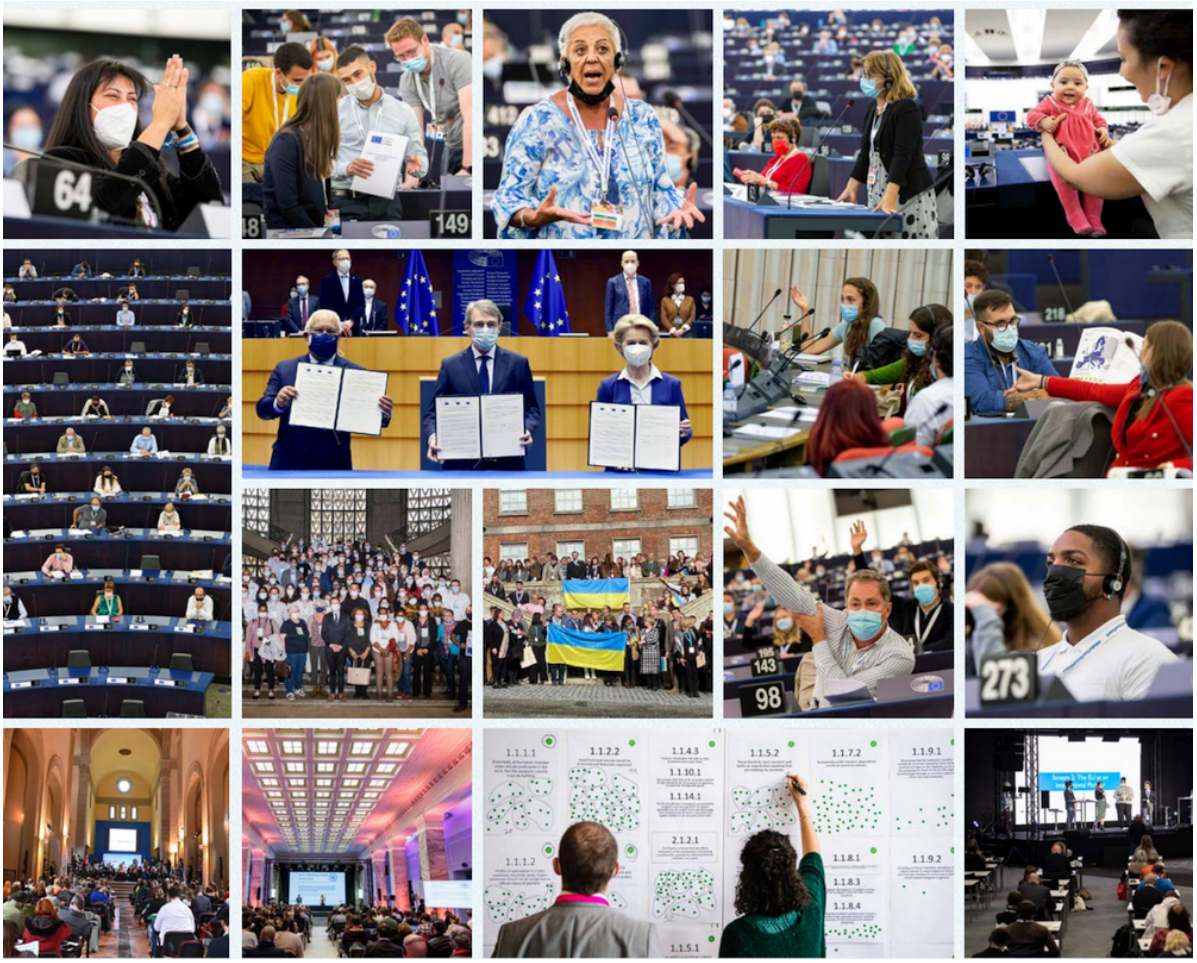

Tulevik on
sinu kätes

Euroopa**tulevi**
kkukäsitlev konverents

Pierre Dieumegardi koostatud dokument
Euroopa-Demokraatia-Esperanto nimel

Selle „ajutise“ dokumendi eesmärk on võimaldada Euroopa Liidus rohkematel inimestel mõista Euroopa Liidu jaoks koostatud dokumente (mida rahastatakse nende panusest). Originaaldokument pdf-vormingus prantsuse keeles on vormindatud Libre Office’i tarkvara abil. Tõlge kõikidesse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse toimub https://webgate.ec.europa.eu/etranslation.

Oleme seda tööd teinud, kuna Euroopa Liidus on vaja paremat mitmekeelsust: ilma tõlgeteta on suur osa elanikkonnast arutelust välja jäetud. **On soovitav, et Euroopa Liidu administratsioon võtaks üle oluliste dokumentide tõlkimise, et kõik eurooplased mõistaksid, mida see tähendab, ja arutaksid ühiselt oma ühist tulevikku.**

Hea otsesuhtluse ja usaldusväärse tõlke tagamiseks oleks rahvusvaheline esperanto keel oma lihtsuse, korrapärasuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Internetis:

Föderatsioon E’ropo-Demokratio-Esperanto: https://e-d-e.org/ (või www.demokratio.eu)

Euroopa-Demokraatia-Esperanto assotsiatsioon (Prantsusmaa): https://e-d-e.fr/

Euroopa dokumendid kõigis ametlikes keeltes: http://www.europokune.eu/

Võrreldes originaaldokumendiga on mõned muudatused (paranemised?):

mõned õigekirjavead on parandatud. Võib-olla on ka teisi vigu?

– paigutus on ühtlustatud ja kõik leheküljed nummerdatakse asjakohaselt (esialgne dokument oli eraldi pdf-failide kõrvutamine sõltumatute numbritega).

– lõppmärkused on teisendatud sektsiooni lõpumärkusteks (lehekülgede allosas).

– algselt piltide kujul esitatud dokumendid on muudetud tabeliteks, mida on lihtne tõlkida.

Sisukord

I. Konverentsi arhitektuur....7
1. Ühisdeklaratsioon....8
2. Töökord....9
3. Konverentsiga seotud üritused....9
4. Mitmekeelse digitaalse platvormi rakendamine....9
5. Euroopa kodanike paneelarutelud....10
6. Riikide kodanike paneelarutelud....10
EI, EI, EI, EI. Kodanike panus konverentsile....11
A. Mitmekeelne digitaalne platvorm....12
B. Kodanike paneelarutelud....17
C. Konverentsi raames korraldatud üritused....27
III. – JAH. Konverentsi täiskogu istung....36
A. Täiskogu roll ja toimimine....37
B. Töörühmad....38
C. Kronoloogiline kokkuvõte....39
NELJANDAKS. Täiskogu ettepanekud....45
Kliimamuutused ja keskkond....46
„Tervis“....52
Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive....56
„EL maailmas“....65
Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek....72
„Digitaalne ümberkujundamine“....76
„Euroopa demokraatia“....81
„Ränne“....87
Haridus, kultuur, noored ja sport....91
Juhatuse lõppjäreldused....95
I lisa – Nelja Euroopa kodanike paneelarutelu soovitused....98
Euroopa kodanike paneelarutelu 1: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive/haridus, kultuur, noored ja sport/digitaalne ümberkujundamine....99
Euroopa kodanike paneelarutelu 2: „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek....115
Euroopa kodanike paneelarutelu 3: Kliimamuutused ja keskkond/tervis....127
Euroopa kodanike paneelarutelu 4: „EL maailmas/ränne“....143
II A – Riiklikud vaekogud: Belgia....155
II b Riiklikud paneelid: Prantsusmaa....169
Sissejuhatus....172
Peamiste tulemuste tutvustamine....175
Piirkondlike konverentside paneelarutelude tutvustus....177
Metoodilised kohustused ja kallutatus....180
Teine osa: konsultatsiooni „Words to Youth“ tulemuste tutvustamine....195
Järeldus....198

II C Riiklikud paneelid: Saksamaa....199
II d Riiklikud paneelid: Itaalia....205
4. Tööprogramm....211
6. Lõplik hindamine osalejate poolt....220
II E Rahvuskogud: Leedu....223
II F Riiklikud paneelid: Madalmaad....230
III – Viited siseriiklike ürituste tulemustele....282
IV – Viide mitmekeelse digiplatvormi aruandele....283

#TheFutureIsYours

Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi president David Sassoli, Portugali peaminister António Costa Euroopa Liidu Nõukogu nimel ja Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen kirjutasid 10. märtsil 2021 alla ühisdeklaratsioonile Euroopa tuleviku konverentsi kohta. Nende võetud kohustus oli lihtne: see oli kodanikukeskne tegevus, mis põhines alt-üles lähenemisviisil, mille eesmärk oli tagada, et kõik eurooplased saaksid kaasa rääkida selles, mida nad Euroopa Liidult ootavad, ja et neil oleks suurem roll liidu tuleviku kujundamisel. Nende ülesanne oli aga äärmiselt raske: eesmärk oli esimest korda korraldada riikidevahelist, mitmekeelset ja institutsioonidevahelist arutelu demokraatia üle, mis hõlmaks tuhandeid Euroopa kodanikke, poliitilisi osalejaid, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna esindajaid ja peamisi sidusrühmi konverentsi kodukorra artikli 16 tähenduses.

Pärast kuudepikkusi intensiivseid arutelusid lõpetas konverents 9. mail 2022 oma töö, esitades kolmele ELi institutsioonile aruande oma lõpptulemuste kohta 49 ettepanekuga. Need ettepanekud vastavad Euroopa kodanike ootustele üheksal teemal: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; Haridus, kultuur, noored ja sport; Digiüleminek; Euroopa demokraatia; Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek; Kliimamuutused ja keskkond; Tervis; Euroopa Liit maailmas; migratsioon. Kõik need teemad on esitatud käesolevas lõpparuandes, mille eesmärk on anda ka ülevaade selle ainulaadse protsessi – Euroopa tuleviku konverentsi – eri tegevustest.

Seda juhivad kolm kaaspresidenti (Guy Verhofstadt Euroopa Parlamendis; Ana Paula Zacarias, Gašper Dovžan ja Clément Beaune, järjestikku Euroopa Liidu Nõukogu nimel; ja Dubravka Šuica Euroopa Komisjonile) ja seda juhtis juhatus (mis koosnes nii kolme institutsiooni esindajatest kui ka peamiste sidusrühmade vaatlejatest), oli konverents enneolematu kogemus riikidevahelises aruteludemokraatias. Samuti on see näidanud oma ajaloolist tähtsust ja tähtsust COVID-19 pandeemia ja Venemaa Ukraina-vastase agressiooni kontekstis. Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi tulemusena loodi Euroopa kodanikele mitmekeelne digiplatvorm, et anda panus kõigis 24 ELi keeles, ning korraldati neli Euroopa kodanike paneelarutelu, kuus riiklikku kodanike paneelarutelu, tuhanded riiklikud ja kohalikud üritused ning seitse konverentsi täiskogu istungjärku. See tuleneb ELi institutsioonide, liikmesriikide, aga eelkõige Euroopa kodanike enneolematust valmisolekust arutada Euroopa Liidu prioriteete ja selle ees seisvaid väljakutseid ning võtta vastu uus lähenemisviis Euroopa projektile.

Kuid see on alles algus. Vastavalt konverentsi asutamistekstile kaaluvad kolm institutsiooni kiiresti, kuidas käesolevat aruannet tõhusalt rakendada, igaüks oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega. Selles osas on äärmiselt oluline kolme institutsiooni kindlaksmääramine.

I. Konverentsi arhitektuur

Euroopa tuleviku konverents[I] oli uus ja uuenduslik protsess, mis avas uue ruumi kodanikega peetavateks aruteludeks, et uurida Euroopa prioriteete ja väljakutseid, eesmärgiga luua Euroopa projekti demokraatlik legitiimsus ning edendada kodanike kinnipidamist meie ühistest väärtustest ja eesmärkidest. Konverents oli kodanikukeskne, alt-üles lähenemisviisil põhinev üritus, mille eesmärk oli tagada, et eurooplased saaksid kaasa rääkida selles, mida nad Euroopa Liidult ootavad. Tegemist oli Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisalgatusega, mis tegutses võrdsetel alustel Euroopa Liidu liikmesriikidega.

I https://futureu.europa.eu/

1. Ühisdeklaratsioon

10. märtsil 2021 kirjutasid Euroopa Parlamendi hilja president David Sassoli, Portugali peaminister António Costa ELi nimel ja Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen alla Euroopa tulevikku käsitlevale ühisdeklaratsioonile (edaspidi „ühisdeklaratsioon“), sillutades teed sellele enneolematule, avatud ja kaasavale Euroopa demokraatiale, mis annab kodanikele keskse koha.

Konverents anti kolme institutsiooni esimeeste alluvusse, kes tegutsesid ühise eesistujariigina. Ühist eesistujariiki abistas juhatus, mille kaaseesistujaks oli üks liige igast kolmest ELi institutsioonist.

Ühisdeklaratsiooni kohaselt on loodud järgmised struktuurid:

- juhatus, mis juhtis konverentsi korraldamist. See koosnes kolme ELi institutsiooni esindajatest (vastavalt kolm liiget ja neli vaatlejat) ning Euroopa Liidu liikmesriikide parlamentide ühenduse asjade organite konverentsi eesistujakolmiku (COSAC) vaatlejatest. Vaatlejatena kutsuti osalema Regioonide Komitee, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning sotsiaalpartnerite esindajad;
- ühine sekretariaat, mis tagab juhatuse tööd toetanud kolme institutsiooni võrdse esindatuse. Eelkõige teostas kolme institutsiooni kolme kaaseesistuja juhitud rühm juhatuse, konverentsi täiskogu istungite ja Euroopa kodanike paneelarutelude korraldamise ja ettevalmistamise järelevalvet. Koostöös teenuseosutajatega vastutas ta mitmekeelse digiplatvormi haldamise ja peamiste vahe-eesmärkide aruandluse eest kogu protsessi vältel.
  Selle meeskonna ainulaadne koosseis võimaldas töö pidevat kollegiaalsust ning tagas sünergia ja tõhususe suurenemise kõigis valdkondades;
- konverentsi täiskogu istung (lisateabe saamiseks vt III peatükk), mis võimaldas arutada riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi, mis on rühmitatud teemade kaupa, austades täielikult ELi väärtusi ja konverentsi hartat,[II] ning ilma et arutelude tulemused oleks eelnevalt kindlaks määratud või nende ulatus piirduks eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondadega. Vajaduse korral arutati ka mitmekeelsel digiplatvormil kogutud arvamusi. Täiskogu arutelude ja ettepanekute ettevalmistamiseks on loodud üheksa temaatilist töörühma.

II https://futureu.europa.eu/uploads/decidim/attachment/file/4595/Conference_Charter_fr.pdf

2. Töökord

Juhatus kiitis 9. mail 2021 heaks konverentsi töökorra, mis kehtestati kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi käsitleva ühisdeklaratsiooniga, milles sätestatakse konverentsi alused ja põhimõtted.

Kodukorras on sätestatud raamistik erinevate konverentsistruktuuride tööks ja nende omavaheliseks suhtlemiseks.

3. Konverentsiga seotud üritused

Ühisdeklaratsiooni kohaselt võib iga ELi liikmesriik või institutsioon korraldada konverentsi egiidi all üritusi, sõltuvalt oma riiklikest või institutsioonilistest eripäradest, ning anda konverentsile täiendavaid panuseid (lisateabe saamiseks vt II peatüki C osa).

Seetõttu kutsuti ELi institutsioone ja organeid, liikmesriike, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi, organiseeritud kodanikuühiskonda, sotsiaalpartnereid ja kodanikke üles korraldama üritusi koostöös kodanikuühiskonna ja sidusrühmadega Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil väga erinevates vormingutes kogu Euroopas ning avaldama nende ürituste tulemused digitaalsel platvormil. Toimus mitu tuhat sellist üritust, millest võttis osa ligikaudu 650 000 osalejat.

4. Mitmekeelse digitaalse platvormi rakendamine

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga on loodud mitmekeelne digiplatvorm (lisateabe saamiseks vt II peatüki punkt A), et kodanikud saaksid jagada oma ideid ja saata oma seisukohti veebis. See oli peamine teabekeskus, mis andis kodanikele teavet konverentsi eri osade kohta, ning interaktiivne vahend, mille abil jagada ja arutada konverentsi raames korraldatud paljude ürituste ideid ja panuseid. Platvorm käivitati ametlikult 19. aprillil 2021. Platvormil on avaldatud üle 17 000 idee.

Kogu konverentsi vältel koostati aruanded platvormil esitatud panuste kohta.

Platvormi kaudu kogutud arvamusi võeti arvesse Euroopa kodanike paneelaruteludel ning neid arutati ja arutati konverentsi täiskogu istungil.

5. Euroopa kodanike paneelarutelud

Vastavalt ühisdeklaratsioonile olid konverentsi põhiteemade ümber korraldatud Euroopa kodanike paneelarutelud konverentsi keskseks ja eriti uuenduslikuks elemendiks (lisateabe saamiseks vt II.B peatükk).

Kokku 800 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad ELi sotsioloogilist ja geograafilist mitmekesisust ning kes jagunesid neljaks 200 kodanikust koosnevaks paneelaruteluks, kohtusid paneeli kohta kolmel arutelusessioonil. Euroopa kodanike paneelarutelud andsid soovitusi, mida võeti arvesse konverentsi üldistel aruteludel, eelkõige konverentsi täiskogu istungitel.

Juhatuse kaasesimehed määrasid ühisdeklaratsiooni ja töökorra kohaselt ühiselt kindlaks Euroopa kodanike paneelarutelude korraldamise praktilise korra ning teavitasid sellest eelnevalt juhatust.

Juhatust on korrapäraselt teavitatud edusammudest Euroopa kodanike paneelarutelude loomisel ja korraldamisel.

6. Riikide kodanike paneelarutelud

Ühisdeklaratsiooni kohaselt võivad liikmesriigid korraldada riiklikke vaekogusid. Selleks et aidata liikmesriikidel korraldada riiklikke kodanike paneelarutelusid, kiitsid kaaseesistujad heaks suunised ja edastasid need juhatusele 26. mail 2021, et tagada, et riiklikud paneelarutelud korraldatakse samade põhimõtete kohaselt kui Euroopa kodanike paneelarutelud. Need suunised sisaldasid hea arutelu põhimõtteid, mis põhinevad OECD suunistel[III]. Iga liikmesriik võib otsustada, kas korraldada oma kodanikest koosnev paneel või mitte. Kokku korraldas üks liikmesriik kuus liikmesriiki (Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Leedu ja Madalmaad).

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga tutvustati ja arutati riiklike kodanike paneelarutelude soovitusi konverentsi täiskogul paralleelselt Euroopa kodanike paneelarutelude soovitustega.

III III OECD, Innovatiivne Kodanikuosalus ja uued demokraatlikud institutsioonid, 2020 - https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf.

EI, EI, EI, EI. Kodanike panus konverentsile

A. Mitmekeelne digitaalne platvorm

Mitmekeelne digiplatvorm käivitati 19. aprillil 2021 ja see oli konverentsi keskne kontaktpunkt. Selle kaudu said kõik konverentsil osaleda: kõik kodanikud ELis ja mujal, kodanikuühiskond, sotsiaalpartnerid ja mitmesugused muud sidusrühmad.

Platvorm töötati välja spetsiaalselt konverentsi jaoks, kasutades kodanike osalusele pühendatud Euroopa vaba tarkvara Decidimi. Sel määral interaktiivsuse ja mitmekeelsuse tasandil oli see saavutus esimene, mitte ainult Euroopa, vaid ka ülemaailmne. Kõik vastused olid masintõlke teel kättesaadavad kõigis 24 ELi ametlikus keeles. Arutelul keskenduti kümnele teemale: „Kliimamuutused ja keskkond“, „Tervis“, „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“, „EL maailmas“, „Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek“, „digitaalne ümberkujundamine“, „Euroopa demokraatia“, „ränne“, „haridus, kultuur, noored ja sport“ ning „Muud ideed“.

Platvormil oli võimalik osaleda mitmel erineval viisil.

Igaüks, kes seda soovis, võiks jagada oma ideid ühe kümne teema kohta. Samuti oli võimalik kommenteerida teiste mõtteid. Platvorm on seega teinud võimalikuks tõelise üleeuroopalise arutelu kodanike vahel.

Osalejad võiksid ka ideid toetada, märkides, et nad toetasid teise kasutaja panust.

Veel üks oluline viis konverentsile kaasaaitamiseks oli korraldada üritusi (virtuaalsed, näost näkku või hübriidid), teatada neist platvormil, anda aru nende tulemustest ja siduda need ideedega. Korraldajatele tehti platvormil kättesaadavaksjuhendid ja teabematerjalid, et edendada ürituste osalemist ja kaasavust.

Platvorm on mänginud olulist rolli kogu protsessi läbipaistvuses ja kogu konverentsiga seotud teabele juurdepääsu tagamisel. See oli koht, kus igaüks sai teavet töömeetodite ja konverentsi enda korralduse kohta, näiteks konverentsi protsessi enda kohta (konverentsi täiskogu ja selle töörühmad, Euroopa kodanike paneelarutelud, riiklikud paneelarutelud ja üritused ning juhatus). Täiskogu ja selle töörühmade arutelud edastati otse internetis, samuti Euroopa kodanike paneelarutelude koosolekud. Kogu see teave jääb platvormil kättesaadavaks.

Kogu töö käigus parandati platvormi alati, kui see on võimalik, lisades näiteks funktsioone või visuaalset meediat. Aja jooksul on platvorm muutunud puuetega inimestele kättesaadavamaks.

Kõik platvormil esitatud vastused olid avalikud: neile pääsesid ligi kõik, samuti digiplatvormiga seotud avatud andmefailid, mis tagasid täieliku läbipaistvuse. Vastuste kogumise ja analüüsimise hõlbustamiseks töötas komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus välja automaatse tekstianalüüsi vahendi ja analüüsiplatvormi, mis võimaldas mitmekeelset tõlget ja platvormi sisu põhjalikku analüüsi. Analüüsiplatvorm on vahend, mis on osutunud oluliseks, et esitada korrapäraseid aruandeid ühtse kvaliteeditaseme kohta kõigis keeltes. Lisaks julgustas Euroopa Komisjon 2022. aasta märtsis korraldatud andmestikus uusi lähenemisviise avatud andmeridade analüüsimisel ja aitas kaasa andmeanalüüsi protsessi läbipaistvusele.

Platvormil esitatud vastustest ülevaate andmiseks on väline teenuseosutaja koostanud aruanded, mis on avaldatud platvormil endas.

Septembris avaldati esimene vahearuanne: see keskendus panusele

esitatud kuni 2. augustini 2021. Teine vahearuanneavaldati 2021. aasta oktoobri keskel, mis hõlmas kuni 7. septembrini 2021 esitatud vastuseid. Kolmas vahearuanne avaldati 2021. aasta detsembris ja see hõlmas vastuseid kuni 3. novembrini 2021. Kuna konverentsi töö on jõudmas lõppetappi, avaldati 2022. aasta märtsi keskel viimane aruanne, mis innustas konverentsi täiskogu istungjärkude tööd, võttes arvesse digiplatvormil kuni 20. veebruarini 2022 esitatud seisukohti. See ajakava kuulutati selgelt välja platvormil ja mujal, mille tulemusena suurenesid sissemaksed 2022. aasta jaanuaris ja veebruaris. Kuni 9. maini saadud vastuseid käsitletakse täiendavas aruandes. Samal ajal kui 2021. aasta septembri ja detsembri ning 2022. aasta märtsi aruannetega tehti kättesaadavaks ka täiendavad aruanded

platvormil esitatud panuste kohta liikmesriikide kaupa.

Nendes aruannetes keskenduti platvormil avaldatud vastuste kvalitatiivsele analüüsile, et anda üldine ülevaade platvormil esitatud ja üritustel arutatud ideede ulatusest ja mitmekesisusest. Selleks teostas uurimisrühm käsitsi tekstianalüüsi ja panuste koondamise, kasutades selleks komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse analüütilisi vahendeid. See võimaldas kindlaks määrata ühised teemad ja alamkategooriad, mis on üksikasjalikult

kirjeldatud iga teema all ja sünteesitud kontseptuaalsetes skeemides, mis võimaldavad neid kiiresti visualiseerida. Selleks et täiendada seda kvalitatiivset lähenemisviisi kvantitatiivsete elementidega, mainiti igas aruandes teemasid, alateemasid või ideid, mis on sageli tagasi tulnud või mida on väga kommenteeritud või toetatud. Eesmärk oli kajastada konverentsi eri etappides toimuvate arutelude seisu, sealhulgas teatud ideedest tulenevat suurt huvi või arutelu. Aruannetes anti ka ülevaade osalejate sotsiaaldemograafilistest andmetest. Vastajatel paluti esitada teavet oma elukohariigi, haridustaseme, vanuse, soo ja ametialase staatuse kohta; selle teabe vabatahtlik laad piirab siiski selgust, mida saab osalejate profiili kohta teha. Näiteks 26,9 % kõigist sissemaksetest saadi osalejatelt, kes ei märkinud oma elukohariiki.

Alates platvormi käivitamisest on Euroopa demokraatia teemaks olnud kõige rohkem panuseid (ideed, kommentaarid ja üritused). Teine teema oli „Kliimamuutused ja keskkond“. „Muud ideed“ all esitatud panused olid kolmandal kohal enne „Väärtused ja õigused, õigusriik, turvalisus“ ja „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“.

Platvormil kogutud panuseid, sealhulgas kontseptuaalseid skeeme käsitlevad aruanded on andnud väärtusliku panuse Euroopa kodanike paneelarutelude töösse. Kõigi kolme paneeldiskussiooni alguses tutvustati hindamiskomisjonidele aruande põhijäreldusi ja kontseptuaalseid skeeme, millele said lingid täielikele aruannetele. Nii palju platvormil esitatud ideid kajastub Euroopa kodanike paneelarutelude soovitustes.

Aruandeid arutati ka konverentsi täiskogu istungitel alates 23. oktoobri 2021. aasta täiskogu istungjärgust ning töörühmade varasematel koosolekutel. Platvormi panus rikastas seega jätkuvalt konverentsi täiskogul välja töötatud ettepanekuid.

20. aprilli 2022. aasta seisuga oli mitmekeelset digiplatvormi külastanud ligi viis miljonit unikaalset külastajat, kus osales rohkem kui 50 000 osalejat, 17 000 ideed ja rohkem kui 6000 registreeritud üritust. Nende arvude taga on tuhanded pühendunud kodanikud, kes jagavad ja arutavad paljusid ideid ning korraldavad eri liikmesriikides palju originaalseid ja uuenduslikke üritusi.

Tagamaks, et platvorm on koht, kus kodanikud kõigist eluvaldkondadest ja kõigist Euroopa nurkadest tunnevad end mugavalt ja julgustatuna arutelule kaasa aitama, on kõik platvormi kasutajad pidanud allkirjastama konverentsi harta ja osalemiseeskirjad. Loodud on modereerimisrühm, kes töötab kogu konverentsi vältel juhatuse nimel ühissekretariaadi järelevalve all, et tagada harta ja osalemiseeskirjade järgimine. Sisu eelnevat modereerimist ei ole toimunud. Kui vastus oli peidetud, sai kasutaja modereerimismeeskonnalt sõnumi, milles selgitatakse põhjust. Põhimõtete ja modereerimisprotsessi üksikasjad tehti kättesaadavaks platvormikorduma kippuvate küsimuste osas.

Ajavahemikul 19. aprillist 2021 kuni 20. aprillini 2022 varjati 430 ideed (2,4 %), 312 kommentaari (1,4 %) ja 396 üritust (6,0 %). Umbes 71 % ideedest olid maskeeritud, sest need ei sisaldanud ettepanekuid, olgu need siis rämpspostid, kasutajate taotlused, või seetõttu, et need sisaldasid isikuandmeid või nendega seotud ebasobivat pilti; umbes 17 % peidetud ideedest olid dubleeritud. Ainult 11 % peidetud ideedest oli nende solvava sisu tõttu. Enamik üritusi, 76 %, olid maskeeritud, sest need olid dubleeritud või kuna teave ürituse kohta oli puudulik, korraldajate taotlusel või seetõttu, et need ei olnud konverentsiga seotud.

Platvormile panustamise võimalus jäi avatuks kuni 9. maini 2022. Pärast seda kuupäeva on kavas koostada lisaaruanne, et koostada

Mis toimub Euroopa tuleviku teemalisel konverentsil?

52346	652532	17671
konverentsil osalejad	üritusel osalejad	ideed
21877	6465	72528
kommentaarid	sündmused	heakskiidud

Osalemise seis seisuga 20. aprill 2022 (allikas: Euroopatulevikku käsitlev konverents (europa.eu))

kokkuvõte kõigist konverentsi käigus saadud panustest.

Platvormil osalemine jätkus kogu konverentsi vältel, kuid jäi liikmesriikide ja osalejate sotsiaaldemograafiliste profiilide lõikes ebaühtlaseks. Üldiselt on platvorm pakkunud innovaatilist aruteluruumi, mis on võimaldanud mitmel tuhandel kodanikul ja eri sidusrühmadel kogu Euroopast ja mujalt osaleda veebipõhises mitmekeelses arutelus Euroopa küsimuste üle kõigis liikmesriikides. See osutus väärtuslikuks vahendiks deliberatiivse demokraatia kujundamisel ELi tasandil.

Conferenza
sul futuro
dell'Europa
149

B. Kodanike paneelarutelud

1. Euroopa kodanike paneelarutelud

Euroopa kodanike paneelarutelud olid konverentsi üks peamisi tugisambaid, kus osalesid riiklikud paneelarutelud, mitmekeelne digiplatvorm ja konverentsi täiskogu. Need on Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi keskmes ja tõid kokku umbes 800 kodanikku, kes on pärit Euroopa Liidu eri taustast ja piirkondadest. Kuigi kodanike paneelarutelude või assambleede kontseptsiooni on munitsipaaltasandil kasutatud juba aastakümneid ja see on üha nähtavam riiklikul või piirkondlikul tasandil, jääb üleeuroopaline mõõde selles valdkonnas suures osas uurimata. Euroopa kodanike paneelarutelud olid esimesed riikidevahelised ja mitmekeelsed kogemused selle ulatuse ja ambitsioonide tasemel. Protsessiga kaasnenud märkimisväärne tõlgendamissüsteem tõi kaasa kaasava, lugupidava ja tõhusa dialoogi sidusrühmade vahel, tagades mitmekeelsuse austamise.

Kolm institutsiooni korraldasid Euroopa kodanike paneelarutelud ühisdeklaratsiooni, kodukorra ja kaaseesistujate kehtestatud korra alusel juhatuse järelevalve all. Neid toetas väliste teenuseosutajate konsortsium, mis koosnes erinevatest aruteludemokraatia valdkonna ekspertidest ja logistika tugimeeskonnast. Juhatust teavitati hindamiskomisjonide tööst, esitati ajakohastatud praktiline kord ja kohandati protsessi käigus Euroopa kodanike paneelarutelude istungite esialgset ajakava.

Euroopa kodanike paneelaruteludes osalejad valiti välja 2021. aasta suvel. ELi kodanikud valiti juhuslikult (võtsid peamiselt ühendust 27 riikliku uuringuasutusega, mida koordineerib väline teenuseosutaja) eesmärgiga moodustada ELi mitmekesisust esindavad „paneelid“, mis põhinevad viiel kriteeriumil: sugu, vanus, geograafiline päritolu (kodakondsus ning linna- ja maakeskkond), sotsiaal-majanduslik taust ja haridustase. Kodanike arv liikmesriigi kohta arvutati vastavalt kahaneva proportsionaalsuse põhimõttele, mida kohaldati Euroopa Parlamendi koosseisu suhtes, võttes arvesse, et igas vaekogus peaks olema vähemalt üks kodanik ja üks kodanik liikmesriigi kohta. Arvestades, et konverentsil pöörati erilist tähelepanu noortele, oli kolmandik iga paneeldiskussiooni kodanikest vanuses 16–24 aastat. Iga 200-liikmelise rühma kohta valiti reservi loomiseks veel 50 kodanikku.

Korraldati neli Euroopa kodanike paneelarutelu. Neist igaühe puhul vastasid aruteluteemad mitmekeelsel digiplatvormil kindlaksmääratud teemadele ja olid rühmitatud järgmiselt:

1. Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek;
2. Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek;
3. Kliimamuutused ja keskkond; tervis;
4. Euroopa Liit maailmas; migratsioon.

Kõik paneelid kohtusid kolm nädalavahetust. Esimesed istungid toimusid Strasbourgis, teine veebis ja kolmas neljas linnas (Dublin, Firenze, Varssavi/Natolin ja Maastricht), avalikes kõrgharidusasutustes ja kohalike omavalitsuste toel.

PANEELDISKUSSIOONI ESIMENE VOOR

Iga paneeldiskussiooni esimesel istungil kohtusid osalejad füüsiliselt Strasbourgis. Istungi eesmärk oli määrata kindlaks arutelude päevakord. Paneelaruteludes osalevad kodanikud hakkasid kajastama ja arendama oma nägemust Euroopast, alustades tühjast leheküljest ja määratledes arutlusele tulevad küsimused paneelarutelu põhiteemade raames. Seejärel seadsid nad prioriteediks teemad, millele nad soovisid põhjalikumalt keskenduda, et anda konkreetseid soovitusi ELi institutsioonidele järelmeetmete võtmiseks. Arutelud ja kollektiivne töö toimusid järgmises kahes formaadis:

- 12–14 kodanikust koosnevates alarühmades. Igas alarühmas räägiti 4–5 keelt, kus kodanikud said end väljendada oma emakeeles. Alarühmade tööd juhtisid väliste teenuseosutajate konsortsiumi valitud professionaalsed vahendajad.

- täiskogul koos kõigi osalejatega. Täiskogu istungjärke juhtisid kaks peamist moderaatorit. Aruteludest tulenevad prioriteetsed teemad jagunesid telgedeks (mis vastas temaatilistele teemavaldkondadele) ja „alateljeks“ ning olid aluseks teise istungite seeriale. Selleks said osalejad teemade kohta taustteavet, samuti asjakohast teavet, sealhulgas analüüse ja kontseptuaalseid skeeme, mitmekeelse digiplatvormi esimesest vahearuandest ja kõrgetasemeliste välisekspertide ettekannetest.

Esimestel istungjärkudel valiti vabatahtlike kodanike hulgast välja 20 isikut, kellel paluti esindada täiskogu kõiki vaekogusid; seda tehes jälgiti teda vanuse ja soo mitmekesisuse eest.

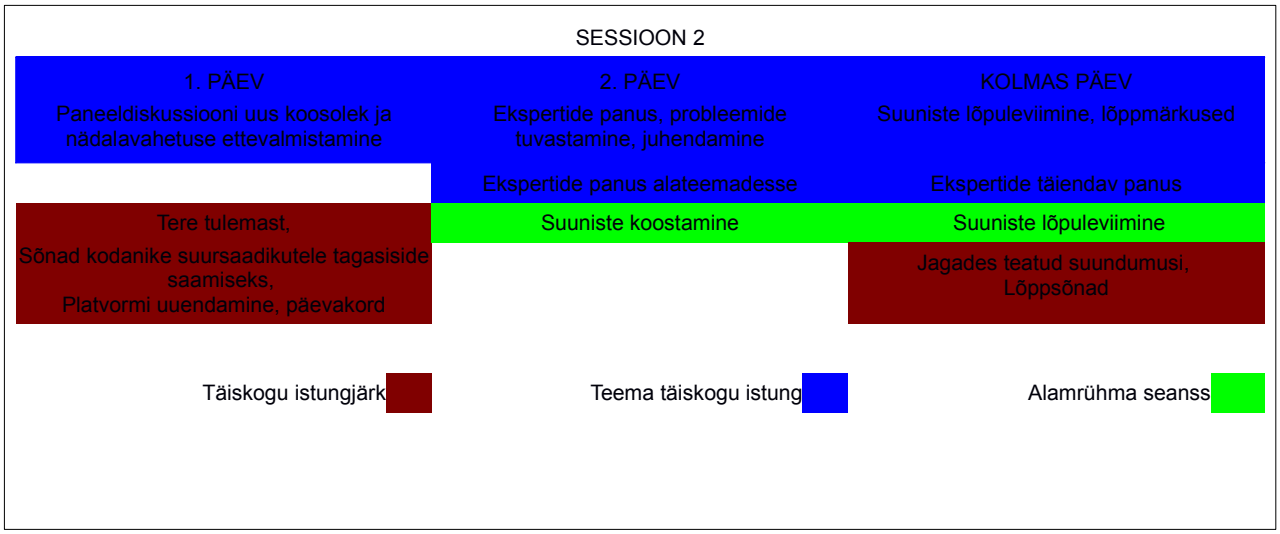

PANEELDISKUSSIOONI TEINE VOOR

Euroopa kodanike paneelarutelud jätkasid oma tööd, kohtudes kogu novembri jooksul veebis. Selleks on kehtestatud erikord: Brüsselis asuvas stuudios toimusid peamised modereerimis- ja täiskogu istungid, samal ajal kui osalevad kodanikud kogu EList saaksid sekkuda ühenduse ja suulise tõlke süsteemi kaudu.

Teises istungivoorus tuvastasid ja arutasid kodanikud ekspertide ja faktikontrollijate toel mitmeid konkreetseid küsimusi ning töötasid välja suunised iga temaatilise telje kohta, mille nad olid esimesel istungil kindlaks määranud. Erilist tähelepanu on pööratud soolisele ja geograafilisele tasakaalule eksperdirühmas ning iga ekspert teavitab oma panuse kaudu kodanikke põhjalikult, edastades fakte ja/või edusamme arutelus ning hoidudes isiklike arvamuste esitamisest. Kodanikele esitati ka mitmekeelse digiplatvormi vahearuanded.

Seega suutsid nad teise vooru arutelude käigus kindlaks teha ja arutada neile määratud teemadega seotud küsimusi, tuginedes ekspertide panusele käsitletavatel teemadel ning oma teadmistele ja kogemustele. Probleeme on defineeritud kui probleeme, mis nõuavad lahendusi või muutusi nõudvaid olukordi.

Seejärel käsitlesid kodanikud neid küsimusi, töötades välja suunised, mis on esimene samm soovituste sõnastamise suunas, mis oli kolmanda istungjärgu eesmärk. Samuti paluti kodanikel neid suuniseid põhjendada.

Arutelud ja kollektiivne töö toimusid kolmes formaadis:

- alamgruppides. Kõik viisteist alarühma koosnesid kaheteistkümnest kuni neljateistkümnest kodanikust. Igas alarühmas kasutati nelja kuni viit keelt, et kodanikud saaksid end väljendada oma emakeeles või keeles, milles nad tundsid end mugavalt. Igal alarühmal oli väliste teenuseosutajate konsortsiumist professionaalne vahendaja.

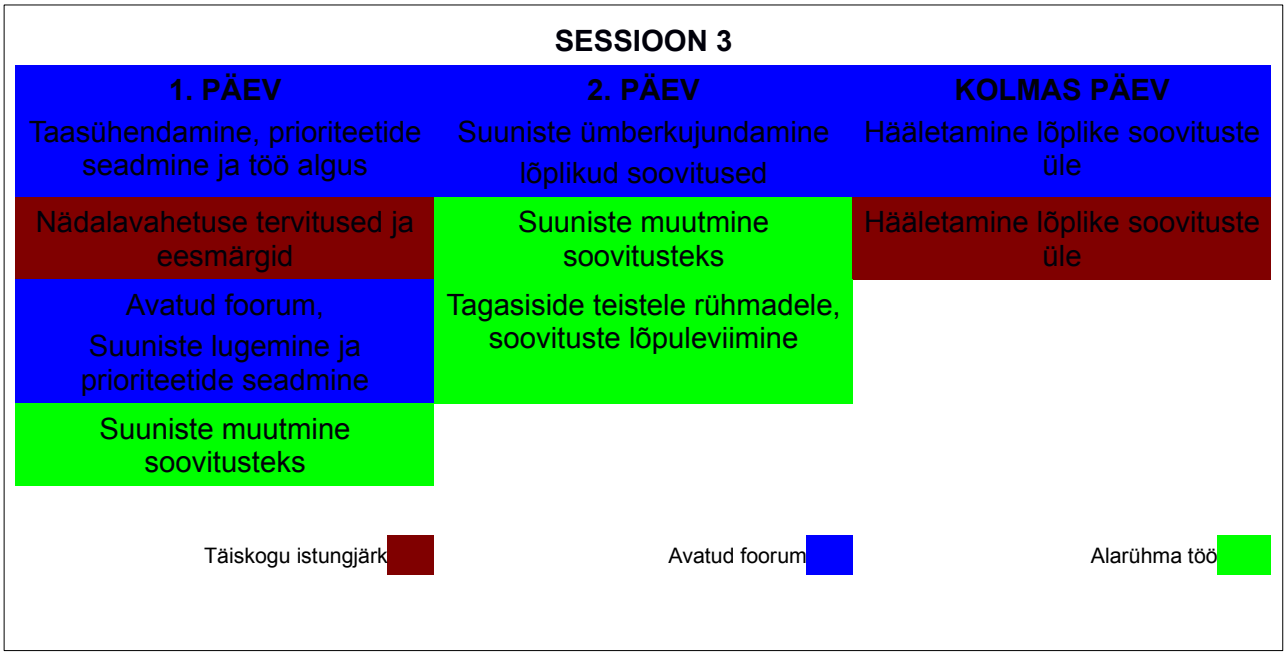

- töövoole pühendatud täiskogu istungjärgul. Iga tööteljele pühendatud täiskogu istungjärk tõi kokku sama temaatilise teljega töötavad alarühmad. Töövoole pühendatud täiskogu istungjärke hõlbustasid professionaalsed vahendajad, kusjuures suuline tõlge hõlmab kõiki osalejate poolt nõutavaid keeli.
- täiskogu istungil koos kõigi osalevate kodanikega istungit tutvustada ja lõpetada. Täiskogu istungjärke juhtisid konsortsiumi kaks peamist moderaatorit, suuline tõlge 24 ELi ametlikku keelde.

PANEELDISKUSSIOONI KOLMAS VOOR

Paneeldiskussiooni kolmas ja viimane voor toimus isiklikult nelja liikmesriigi haridusasutustes. COVID-19 pandeemia ja sellega seotud meetmete tõttu Iirimaal ja Madalmaades 1. paneelarutelu (Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive) kolmas istung; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek) ja 4 (EL maailmas; ränne) tuli riiklike ametiasutuste ja assotsieerunud partneritega konsulteerides edasi lükata 2022. aasta veebruarini.

Arutelud ja kollektiivne töö toimusid järgmistes formaatides:

- täiskogu istungil koos kõigi osalejatega, istungjärgu alguses ja istungjärgu lõpus, nagu on selgitatud allpool. Täiskogu istungjärke juhtisid arutelurühma kaks peamist moderaatorit ning suuline tõlge ELi 24 ametlikku keelde.
- Kodanikud hakkasid uurima kõiki suuniseid, mille paneelarutelu 2. istungjärgul „avatud foorumi“ raames välja töötas. Iga kodanik andis seejärel eelisõiguse maksimaalselt kümnele suunale töötelje kohta. Kui see prioriteetide seadmine vaekogu tasandil lõpule viidi, ühinesid kodanikud alarühmaga, kus nad olid juba 2. istungjärgul töötanud, ja võtsid ühiselt teadmiseks rühma suunised, mida ülejäänud komisjon oli eelistanud – võimalus võrrelda seda valikut oma hinnanguga. Soovituste ettevalmistamiseks anti igale alarühmale soovituslik hulk koostatavaid soovitusi: üks kuni kolm, maksimaalselt viis.
- Kõik 15 alarühma töötasid välja soovituste suunised. Kodanikud arutasid suuniseid, mis said kõige rohkem toetust (prioriteedi järjekorras) ja alustasid soovituste koostamist.

Kolmanda istungiseeria käigus ei saadud teadmisi ja teavet kodanikega otseses suhtluses, vaid spetsiaalselt loodud süsteemi „Resources and Information Point“ kaudu. Seda süsteemi on kasutatud selleks, et koondada kõik teabe- ja faktikontrolli taotlused kohapeal ning anda alarühmadele ekspertidelt ja faktikontrollijatelt lühikesi ja faktilisi vastuseid. See süsteem on loodud selleks, et tagada ekspertide ja faktikontrollijate panuste koostamine kooskõlas kõrgeimate kvaliteedistandarditega ning vältida lubamatut mõju protsessi selles etapis. Kodanikele esitati ka mitmekeelse digiplatvormi vahearuanded.

Alarühma töö käigus korraldati tagasisidesessioone, et aidata osalejatel mõista teiste alarühmade tööd ja tugevdada nende soovitusi.

Seejärel hääletas paneel iga alarühma soovituste üle istungjärgu viimasel päeval. Enne hääletust said kõik osalejad dokumendi, mis sisaldas kõiki eelmisel päeval koostatud soovituste projekte, et nad saaksid neid lugeda oma emakeeles (automaatne tõlge inglise keelest). Iga soovitus loeti täiskogu istungil inglise keeles, et võimaldada kodanikel kuulata suulist tõlget üheaegselt. Üksteise järel pandi soovitused hääletusele, kasutades veebivormi.

Lõpphääletuste tulemuste põhjal liigitati soovitused järgmiselt:

Komisjon võttis vastu soovitused, mis kogusid 70 % või rohkem antud häältest; vaekogu leidis, et soovitused, mis ei vastanud sellele künnisele, ei leidnud kinnitust. Kokku võeti Euroopa kodanike paneelaruteludel vastu 178 soovitust.

Hääletusmenetlust jälgis hääletamiskomisjon, mis koosnes kahest kodanikust, kes olid teinud ettepaneku seda ülesannet täita.

EUROOPA KODANIKE PANEELARUTELUDE ESINDAJAD TÄISKOGUL

Neljal Euroopa kodanike paneelarutelul vastu võetud soovitusi tutvustasid ja arutasid Euroopa kodanike paneelarutelude 80 esindajat konverentsi täiskogu istungil ja töörühmades 21.–22. jaanuaril 2022 (2. ja 3. osa) ning 11.–12. märtsil 2022 (1. ja 4. osa). Seejärel jätkasid Euroopa kodanike paneelarutelude 80 esindajat (keskmiselt 70 kohapeal ja 10 internetis) Euroopa kodanike paneelarutelude soovituste tutvustamist ja selgitamist täiskogu ja töörühmade kolmel järjestikusel koosolekul (25.–26. märtsil, 8.–9. aprillil ja 29.–30. aprillil).

Samuti vahetasid nad korrapäraselt arvamusi kodanike komponendi raames toimuvatel koosolekutel (veebipõhistel ettevalmistavatel koosolekutel ja kohapealsetel täiskogu istungitel), üksteisega ning 27 riiklike ürituste ja/

või riiklike paneelarutelude esindajatega. 23. aprillil kohtusid Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad veebis kõigi oma kolleegidega, et selgitada, kuidas soovitusi arutati ja täiskogu ettepanekutesse kaasati, ning saada tagasisidet teistelt paneelaruteludel osalejatelt. Rühm ühissekretariaadi ja konsortsiumi liikmeid toetas täiskogu istungil kodanike komponenti.

PROTSESSI LÄBIPAISTVUS

Kogu protsess viidi läbi läbipaistvalt. Euroopa kodanike paneelarutelude täiskogu koosolekud edastati otseülekandes ning nende arutelude ja arutelude tulemusena saadud dokumendid tehti üldsusele kättesaadavaks mitmekeelsel digiplatvormil. Platvormil on kättesaadav iga paneeldiskussiooni lõpparuanne koos soovitustega. Aruanded sisaldavad ka teavet kõigi eksperdirühmade tööd toetanud ekspertide kohta.

Tõelise demokraatliku innovatsioonina on Euroopa kodanike paneelarutelud pälvinud teadusringkondadelt palju tähelepanu. Teadlastel oli võimalik osaleda Euroopa kodanike paneelarutelude koosolekutel ja jälgida vastavalt teatavatele eeskirjadele tehtud tööd ja osalejate eraelu puutumatust.

Paneel 1
Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digitaalne ümberkujundamine

Paneelarutelu „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“ esimene istung; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek“ toimus 17.–19. septembril 2021 Strasbourgis. Paneelarutelul käsitleti meie majanduse ja töökohtade tulevikku, eriti pärast pandeemiat, pöörates asjakohast tähelepanu seonduvatele sotsiaalse õigluse küsimustele. Ta käsitles ka digiülemineku võimalusi ja väljakutseid, mis on üks olulisemaid tulevikuteemade aruteluteemasid.

Paneelarutelul arutati ka Euroopa tulevikku noorte, spordi, kultuuri ja hariduse valdkonnas. Kaasesimees Guy Verhofstadt tervitas paneelarutelus osalevaid kodanikke. Esimese istungjärgu töö lõppes viie töösuuna heakskiitmisega: „Töö Euroopas“, „Tulevikumajandus“, „Õiglane ühiskond“, „Õppimine Euroopas“ ning „Eeetiline ja ohutu digitaalne ümberkujundamine“.

5.–7. novembril 2021 kohtus paneel 1 teist korda, seekord virtuaalselt, ja jätkas esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungil esitasid paneeldiskussioonid „suunised“, et töötada välja konkreetsed soovitused (oma kolmandal istungil) iga esimese istungjärgu käigus kindlaks määratud viie telje kohta. Kokku koostas 1. paneelarutelus osalenud kodanikud 142 juhtrühma.

25.–27. veebruaril 2022 kohtusid 1. paneelarutelus osalevad kodanikud kolmandat korda, jätkates 1. ja 2. istungjärgu ajal toimunud arutelusid. Sellel viimasel istungil võõrustas rahvusvaheliste ja Euroopa asjade instituut (IIEA) Dublini lossis 1 osalejat, kellel oli võimalus osaleda internetis.

2. istungjärgul välja töötatud suuniste alusel töötasid kodanikud välja 48 lõplikku soovitust ja kiitsid need heaks.

Paneel 2
Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek

Paneelarutelu „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek“ toimus 24.–26. septembril Strasbourgis. Paneelarutelu keskendus demokraatiaga seotud küsimustele, nagu valimised, osalemine väljaspool valimisperioode, tajutav kaugus kodanike ja nende valitud esindajate vahel, meediavabadus ja väärinfo. Selles käsitleti ka põhiõiguste ja -väärtuste, õigusriigi põhimõtte ja diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitlusega seotud küsimusi. Samal ajal keskendus ta ELi sisejulgeolekule, näiteks eurooplaste kaitsmisele terroriaktide ja muude kuritegude eest. Kõnelejaid tervitas kaasesimees Gašper Dovžan.

Esimese istungjärgu töö lõppes viie töösuuna heakskiitmisega: õiguste ja mittediskrimineerimise tagamine, demokraatia ja õigusriigi kaitsmine, ELi reformimine, Euroopa identiteedi loomine ja kodanike osaluse tugevdamine.

Toimkond 2 kohtus 12.–14. novembril 2021 teist korda virtuaalses vormis ja jätkas esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungil esitasid paneeldiskussioonid „suunised“, et töötada välja konkreetsed soovitused (oma kolmandal istungil) iga esimese istungjärgu käigus kindlaks määratud viie telje kohta. Kokku koostas 2. paneelarutelus osalenud kodanikud 124 juhtrühma.

10.–12. detsembril 2021 kohtusid 2. paneelarutelul osalevad kodanikud Firenzes Euroopa Ülikooli Instituudis korraldatud lõppistungil, võimalusega osaleda internetis. 2. istungjärgul välja töötatud suuniste alusel töötasid kodanikud välja 39 lõplikku soovitust ja kiitsid need heaks.

Paneel 3 Kliimamuutused ja keskkond; tervis

Kliimamuutuste ja keskkonna paneelarutelu; tervis“ toimus 1.-3.oktoobril Strasbourgis.

Paneeldiskussioon keskendus kliimamuutuste mõjudele, keskkonnaküsimustele ja uutele tervishoiuprobleemidele Euroopa Liidus. See hõlmas ka ELi eesmärke ja strateegiaid, nagu põllumajandus, transport ja liikuvus, energeetika ja üleminek CO2-järgsele ühiskonnale, teadusuuringud, tervishoiusüsteemid, tervisekriisidele reageerimine, ennetamine ja tervislikud eluviisid. Esimese istungjärgu töö lõppes viie töövaldkonna heakskiitmisega: „Parem elustiil“, „Keskkonna ja tervise kaitsmine“, „Majanduse ja tarbimise ümberorienteerimine“, „Säästva ühiskonna poole“ ja „Hoolitsus kõigile“. Istungjärgu lõpparuanne on kättesaadav mitmekeelsel digiplatvormil.

Toimkond 3 kohtus 19.–21. novembril 2021 teist korda, seekord virtuaalses vormis, et jätkata esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungil esitasid paneeldiskussioonid „suunised“, et töötada välja konkreetsed soovitused (oma kolmandal istungil) iga esimese istungjärgu käigus kindlaks määratud viie telje kohta. Kokku koostas 3. paneelarutelus osalenud kodanikud 130 juhtrühma.

7.–9. jaanuaril 2022 kogunesid 3. paneeldiskussiooni kodanikud Varssavi linna toel Natolinis asuvasse Euroopa Kolledžisse ning kultuuri- ja teaduspaleesse. Internetis oli võimalik osaleda. 2. istungjärgul välja töötatud suuniste alusel töötasid kodanikud välja 51 lõplikku soovitust ja kiitsid need heaks.

Paneelarutelu – EL maailmas; migratsioon

Fotograafia: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 3

Neljas paneelarutelu pealkirjaga „EL maailmas“; ränne“ kohtus esimest korda 15.–17. oktoobril Strasbourgis, kus osalejad arutasid eelkõige ELi rolli rahvusvahelisel areenil.

Eelkõige arutati ELi eesmärke ja strateegiaid julgeoleku, kaitse, kaubanduspoliitika, humanitaarabi ja arengukoostöö, välispoliitika, ELi naabruspoliitika ja laienemise valdkonnas ning seda, kuidas EL peaks rändega tegelema. Kaasesimees Dubravka Šuica tervitas kodanikke. Esimese istungjärgu töö lõppes viie töösuuna heakskiitmisega: „Isiku piisavus ja stabiilsus“, „EL kui rahvusvaheline partner“, „Tugev EL rahus“, „Ränne inimlikust vaatepunktist“ ning „Vastutus ja solidaarsus kogu ELis“. Istungjärgu lõpparuanne on kättesaadav mitmekeelsel digiplatvormil.

Paneel 4 pidas 16.–28. novembril 2021 oma teise veebipõhise istungjärgu, mis põhines esimesel istungjärgul tehtud tööl. Teisel istungil esitasid paneeldiskussioonid „suunised“, et töötada välja konkreetsed soovitused (oma kolmandal istungil) iga esimese istungjärgu käigus kindlaks määratud viie telje kohta. Kokku koostas 4. paneelarutelus osalenud kodanikud 95 juhtrühma.

11.–13. veebruaril 2022 kogunes paneel 4 kodanikku oma lõppistungile, mille korraldas Studio Europa Maastricht koostöös Maastrichti ülikooli ja Euroopa Avaliku Halduse Instituudiga Maastrichti messi- ja konverentsikeskuses (MECC). Internetis oli võimalik osaleda.

2. istungjärgul välja töötatud suuniste alusel töötasid kodanikud välja 40 lõplikku soovitust ja kiitsid need heaks.

2. Riikide kodanike paneelarutelud

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga arutas konverentsi täiskogu riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi, mis on rühmitatud teemade kaupa. Selleks et aidata liikmesriikidel korraldada riiklikke kodanike paneelarutelusid, kiitsid kaaseesistujad suunised heaks ja edastasid need juhatusele 26. mail 2021. Nad järgisid samu põhimõtteid kui Euroopa kodanike paneelarutelud ja sisaldasid hea arutelu põhimõtteid, mis põhinesid OECD aruandel[IV].

Kuus liikmesriiki – Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Leedu ja Madalmaad – korraldasid oma kodanikest koosnevaid paneelarutelusid, järgides käesolevates suunistes sätestatud põhimõtteid. Nende riikide kodanike paneelarutelude soovitusi tutvustati ja arutati täiskogu jaanuari ja märtsi täiskogu koosolekutel ning täiskogu töörühmades paralleelselt Euroopa kodanike paneelarutelude soovitustega samadel teemadel.

1) BELGIA

2021. a
paneela
kokku 50 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindasid elanikkonda, et arutada Euroopa demokraatia teemat ja seda, kuidas saaks kodanikke Euroopa asjadesse rohkem kaasata.

Paneelarutelu korraldati Belgia asepeaministri ning välis- ja Euroopa asjade ministri Sophie Wilmèsi egiidi all.

Kodanikud andsid soovitusi viie valitud teema kohta:

- parandada teabevahetust Euroopa Liidu kohta,
- ELi käsitleva väärinfo tuvastamine ja selle vastu võitlemine;
- kodanike paneelarutelud kui osalemisvahend;
- rahvahääletus Euroopa asjades,
- parandada olemasolevaid osalusvahendeid Euroopa Liidus.

Belgia kodanike paneelarutelu tulemusena koostati 115 soovitust, mille koostasid, arutasid ja hääletasid 50 juhuslikult valitud Belgia kodanikku.

2) SAKSAMAA

2022. aasta jaanuaris korraldas Saksamaa välisministeerium liikmesriikide kodanike paneeli. Selles veebipõhises paneelarutelus osales 100 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad elanikkonda.

Ja 8. jaanuaril 2022 korraldati internetis viis

Fotograafia: Saksa kodanike paneelarutelu

Ja 16. jaanuaril 2022 kohtusid 100 juhuslikult valitud kodanikku, et arutada nende küsimustega seotud probleeme ja võimalikke

IV OECD, „Innovatiivne kodanikuosalus ja uued demokraatlikud institutsioonid“, 2020 - https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf

lahendusi, ning võtsid vastu oma soovitused. Osalejad koostasid iga eespool nimetatud teema kohta kaks konkreetset ettepanekut.

Tulemusi tutvustati 16. jaanuaril viimasel veebikonverentsil, millel osalesid Saksamaa välisminister Annalena Baerbock ning Euroopa ja kliimaministri asetäitja Anna Lührmann.

3) PRANTSUSMAA

Prantsusmaa Euroopa- ja välisministeerium korraldas kodanike paneelarutelusid parlamendiga suhtlemise ja kodanike osaluse ministeeriumi toetusel.

Fotograafia: Prantsuse kodanike paneelarutelu

2021. aasta septembris ja oktoobri alguses korraldati 18 kodanike paneeldiskussiooni kõigis Prantsusmaa piirkondades, suurlinnades ja välismaal. Igas paneelarutelus osales 30–50 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindasid piirkondade elanikkonna mitmekesisust. Kokku osales paneelaruteludel üle 700 kodaniku. Piirkondlike paneelarutelude töö tulemusel koostati 101 soovi, 515 muudatusettepanekut ja 1 301 konkreetset ettepanekut.

16.–17. oktoobril 2021 Pariisis toimunud riikliku kokkuvõtva konverentsi raames toimus soovituste koostamiseks ja vastuvõtmiseks kokku 100 paneelarutelu esindavat kodanikku. Selle protsessi raames määrati kindlaks kokku 14 prioriteetset soovitust. Konverentsi üheksat teemat käsitlevad soovitused esitati Prantsuse valitsusele, sealhulgas riigisekretär Clément Beaune'ile, ning need kujutasid endast Prantsuse valitsuse panust konverentsile.

4) ITAALIA

Kodanike paneelarutelu korraldas 2022. aasta märtsis sõltumatu kolmas isik ministrite nõukogu eesistujariigi Itaalia Euroopa poliitikaosakonna järelevalve all.

Kokku osales 55 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad Itaalia ühiskonda ja selle piirkondi. Osalejad valiti juhuslikult, et tagada erineva soo, vanuse, sotsiaalse päritolu, elukoha ja ametialase staatuse olemasolu.

Kodanikud kohtusid veebis 11.–12. märtsil 2022, et arutada konverentsi kahte teemat:

- „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“ ning
- „Euroopa maailmas“.

12. märtsil 2022 võttis eksperdikomisjon vastu kokku 58 soovitust, sealhulgas 33 soovitust „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“ ning 25 soovitust „Globaalne Euroopa“. Viimasel päeval kontrollisid ja kinnitasid osalejad töö esimeses etapis esitatud soovituste esimest kavandit.

5) LEEDU

Välisministeeriumi nimel korraldas 2022. aasta jaanuaris sõltumatu kolmas isik riikliku kodanike paneelarutelu.

Fotograafia: Leedu kodanike paneelarutelu

See tõi kokku 25 juhuslikult valitud kodanikku vanuses 18–65 aastat, kes esindasid Leedu erinevaid sotsiaal-majanduslikke rühmi ja piirkondi.

4. jaanuaril 2022 korraldati internetis avaistung ja kodanikud arutasid kahte teemat:

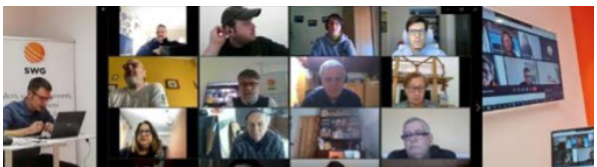

- ELi roll ja pädevus välispoliitikas;
- Euroopa Liidu majanduslik roll.

15. jaanuaril 2022 kohtusid osalejad isiklikult, et sõnastada oma arutelude peamised järeldused. 25. jaanuaril 2022 võtsid nad virtuaalsel istungil vastu 21 soovitust, millest 10 keskendus ELi rollile ja pädevustele välispoliitikas ning 11 ELi majanduslikule rollile.

6) MADALMAAD

Kodanike paneelarutelu korraldas sõltumatu kolmas osapool, dialoogid pealkirjaga „Euroopa visioonid“ algasid 1.septembril. Nad jagunesid mitmeks osaks.

1.septembril 2021 käivitatud veebiosa sisaldas questio naryja lihtsustatud valikuvahendit, mis võimaldab kodanikel väljendada oma eelistusi, soove ja soovitusi konverentsi üheksal teemal. Küsimustik edastati valitud esindavale ja kaasavale rühmale, mis koosnes 4000 kodanikust.

Avaldatud on kaks aruannet „Meie visioon Euroopast“; arvamused, ideed ja soovitused (Elze kijk op Europa; Meningen, ideeën en Aanbevelingen) ja tuues kokku 30 soovitust, mille kodanikud esitasid konverentsi üheksal teemal.

Madalmaade kodanike

2021. aasta oktoobris ja novembris toimusid kodanikega põhjalikud arutelud internetis ja väljaspool seda, eelkõige selleks, et jõuda noorteni ja raskesti ligipääsetavate sihtrühmadeni.

C. Konverentsi raames korraldatud üritused

1. Riiklikud üritused

Liikmesriigid andsid konverentsile oma panuse mitmesuguste ürituste ja algatuste kaudu. Nendel üritustel osales mitu tuhat kodanikku kogu EList. Mitmekeelse digiplatvormi eraldi rubriigis antakse ülevaade peamistest tegevustest, mida liikmesriikide ametiasutused on korraldanud või toetanud. Üritusi esitlesid 23. oktoobril 2021 ja 25. märtsil 2022 toimunud konverentsi täiskogu istungitel riiklike ürituste

ja/või kodanike paneelarutelude esindajad, kuid need andsid konverentsile panuse ka platvormi aruannete kaudu, rikastades seega arutelu Euroopa tasandil.

Nende ürituste ja algatuste peamine eesmärk oli kodanike kuulamine ja nende kaasamine Euroopa Liitu käsitlevatesse aruteludesse. Prioriteediks oli ka kaasamine ja dialoog kodanikega, püüdes kaasata inimesi, kes tavaliselt ei osale ELiga seotud aruteludes.

Toimusid eri liiki üritused, ühendades tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud lähenemisviisid, sealhulgas erinevate alt üles suunatud algatuste toetamisega. Liikmesriikides korraldasid tegevusi ja üritusi eri institutsioonid ja osalejad, sealhulgas riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid, sotsiaalpartnerid, ühendused ja kodanikud. Mõnel juhul osalesid konverentsi ürituste korraldamisel aktiivselt ka valitsusvälised organisatsioonid, kultuuriasutused, mõttekojad, ülikoolid ja uurimisinstituudid. Paljudes nendes tegevustes ja üritustes on erilist rõhku pandud noorema põlvkonna osalemisele.

Ülevaade peamistest üritustest ja algatustest liikmesriikides:

1 Belgia

Föderaal- ja piirkondlikud ametiasutused on korraldanud mitmeid üritusi. Kodanikega toimus mitu arutelu, näiteks ELi üle maailmas ning kliimamuutuste ja keskkonna teemal. Samuti toimus kodanikega struktureeritud dialoog teemal „Elu piirialal“ ning häkaton teemal „Tervislike eluviiside ja kliimamuutuste mõju elukvaliteedile“ ja „noorte tööhõive takistused“.

Lisaks korraldati digiüleminekut ja kestlikku majandust käsitlev üritus ning korraldati rida arutelusid noorte ja poliitikute vahel teemal „Euroopa kuulab teid“.

2 Bulgaaria

Bulgaaria õppus käivitati tseremoonial „Kuidas kuulda kodanike häält Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi kaudu?“, milles osalesid avaliku sektori asutused ja kodanike esindajad. Korraldatud ürituste raames käivitati dialoog demograafia ja demokraatia teemal.

Suuremates ülikoolilinnades toimus Europe Directi keskuste abiga mitmeid kohalikke üritusi.

3 Tšehhi Vabariik

Tšehhi Vabariik korraldas üldsusega keskseid arutelusid ja asjaomastele sidusrühmadele mõeldud teabeüritusi. Neid üritusi täiendasid noorteüritused ja rahvusvahelise osalusega üritused. Eelkõige korraldati rahvusvaheline üritus Saksamaa ja Tšehhi kodanikega. Kogu riigis toimus mitmeid piirkondlikke arutelusid ning piirkondlikke seminare keskkooliõpilastele teemal „Decide on Europe“.

4 Taani

Korraldati ulatuslik ja kaasav riiklik arutelu, milles keskne roll oli kodanikuühiskonnal ja teistel valitsusvälistel osalejatel. Eri organisatsioonidele, sealhulgas valitsusvälistele organisatsioonidele, meediale, noorteorganisatsioonidele, kultuuriasutustele, mõttekodadele ja uurimisinstituutidele on eraldatud avaliku sektori vahendite kogum, et toetada valitsusväliste organisatsioonide algatatud arutelusid ja algatusi. Toimus üle 180 arutelu, millest umbes pooled olid suunatud spetsiaalselt noortele. Lisaks korraldasid valitsus ja parlament mitmeid ametlikke üritusi, nagu kodanikega konsulteerimine ja arutelud.

5 Saksamaa

Saksamaal toimunud üritustel osalesid föderaalvalitsus, Bundestagi, liidumaad ja kodanikuühiskond. Lisaks föderaalvalitsuse korraldatud üritustele korraldasid Saksamaa 16 liidumaad ja umbes 300 kodanikuühiskond rohkem kui 50 piirkondlikku üritust.

Piiriülesed üritused ja dialoogid üliõpilaste ja noortega on olnud paljude algatuste keskne osa, asetades noored Euroopa tuleviku kujundamisele suunatud arutelude esirinnas.

6 Eesti

Erinevaid üritusi, seminare ja arutelusid korraldas Riigikantselei koostöös Euroopa Komisjoni esindusega Eestis, välisministeeriumiga ja teiste ministeeriumidega, samuti kodanikuühiskonna ja noorteorganisatsioonidega. Eelkõige toimus keskkooliõpilastele arutelu kliimamuutuste, energiapoliitika ja konverentsiga üldiselt seotud põhiküsimuste üle. Samuti alustati arutelu teemal „Eesti diplomaatia kliimaeesmärkide saavutamiseks“.

7 Iirimaa

Iirimaal korraldatud tegevuste keskne teema oli kaasamine ja dialoog kogu elanikkonnaga, eriti noortega.

Koostöös Iirimaa Euroopa Liikumisega (EMI) käivitati 2021. ja 2022. aastal piirkondlike ja valdkondlike kohustuste programm. Piirkondlike kohtumiste esimene etapp toimus juunis ja juulis virtuaalsete konsultatsioonide vormis. Piirkondlike ürituste teine etapp toimus näost-näkku avalike kohtumistena 2022. aasta alguses. Alates juulist on käimas valitsuse juhitud ürituste programm.

8 Kreeka

Riikliku dialoogi koordineerimise eest vastutas välisministeerium. Kesk- ja kohalike omavalitsuste asutusi ning kodanikuühiskonda julgustati tungivalt korraldama arutelusid ja muid üritusi. Näiteks toimusid üritused Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö, Lääne-Balkani riikide, demograafiliste probleemide, rände ja demokraatia teemal, kaasates kodanikke ja erinevaid sidusrühmi.

9 Hispaania

Hispaania raamistik hõlmas kuut üritust riiklikul tasandil (nt Hispaania kodanikega konsulteerimine Euroopa tuleviku teemal) ja ligikaudu 20 üritust piirkondlikul tasandil. Samuti korraldati üritus Portugali ja Hispaania kodanikega, et arutada nende piirkondade ja ELi tuleviku seisukohast olulisi teemasid. Piirkondlikul ja kohalikul tasandil korraldasid ametiasutused üritusi mitmel teemal, nagu piiriülene koostöö, demograafiliste muutuste mõju, säästev transport ja liikuvus, kliimamuutused, ränne ja äärepoolseimate piirkondade tulevik.

10 Prantsusmaa

Prantsusmaa valitsus korraldas 2021. aasta maist juulini noortega ulatusliku veebikonsultatsiooni. Viiskümmend tuhat noort prantslast avaldasid arvamust, kiites heaks kuusteist peamist ideed Euroopa tuleviku kohta. Selle tegevuse tulemused koos Prantsusmaa kodanike paneelarutelu tulemustega koostati lõpparuandes, mis kujutab endast Prantsusmaa panust konverentsile. Prantsusmaa valitsus julgustas ka kõiki Prantsusmaa osalejaid (ühendused, kohalikud omavalitsused, valitud ametnikud, kodanikuühiskonna esindajad) üritusi korraldama.

11 Horvaatia

Tegevuse koordineerimiseks on loodud töörühm, mis on kogunud ideid ja plaane tegevuste läbiviimiseks riiklikul tasandil. Ministeeriumid, riigi keskametid, regionaalarengu agentuurid, ülikoolid, valitsusvälised organisatsioonid ja instituudid korraldasid üritusi konverentside, kodanikega peetavate dialoogide ja arutelude, avalike arutelude ja haridusseminaride vormis, pöörates erilist tähelepanu noortele.

Käsitletavad teemad hõlmavad rännet, demograafiat, kliimaneutraalsust ja ringmajandust. Mõned üritused korraldati teiste liikmesriikide ja naabruses asuvate kolmandate riikidega.

12 Itaalia

Korraldatud on mitmeid üritusi, mis keskenduvad eelkõige noortele, et jõuda võimalikult paljude kodanikeni, sealhulgas kohalike omavalitsuste aktiivsel toetusel. Käivitati meediakampaania, et suurendada teadlikkust nendest üritustest nii palju kui võimalik. Need tegevused hõlmavad ELi ja Balkani noortefoorumit, mis korraldatakse koos Lääne-Balkani noortega, noortefoorumit „Med Dialogues“, kuhu kaasatakse lõunanaabrusest pärit noori, ning kesk- ja ülikooliõpilastele mõeldud konkursse pealkirjaga „Euroopa on teie kätes“.

13 Küpros

Korraldatud on mitmeid noortele suunatud tegevusi, millesse on kaasatud palju osalejaid. Toimus avaüritus, sealhulgas arutelu noorema põlvkonnaga nende ootuste, murede ja visiooni üle Euroopa ja Küprose suhtes ELis. Samuti peeti avatud dialoogi noorte rolli üle Euroopat käsitlevas arutelus ning probleemide üle, millega nad silmitsi seisavad nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil. Toimus ka üritus Euroopa julgeoleku ja kaitse tuleviku arutamiseks.

14 Läti

Korraldatud on mitmeid üritusi, sealhulgas üleriigiline veebiarutelu üliõpilastega „Tulevik on teie kätes“ majanduslike, sotsiaalsete ja julgeolekuküsimuste üle. Loodi riiklik uuring ja arutelud mõttekodades, et koguda avalikku arvamust kodanike seisukohtade kohta Euroopa Liidu tulevaste prioriteetide kohta kõigis konverentsi teemades. Toimusid piirkondlikud näost näkku arutelud, et tõsta teadlikkust konverentsist 55-aastaste ja vanemate inimeste seas ning toimusid näost näkku arutelud keskkooliõpilastega.

15 Leedu

Üritused korraldati peamiselt detsentraliseeritult ning rõhk asetati Leedu eri piirkondadele ja noortele (nt Baltimaade noortearutelu raames). Toimus rida kodanike dialooge (demokraatia, digiüleminek, kliimamuutused jne), riikidevahelised dialoogid (nt Prantsusmaa, Iirimaa ja Itaaliaga) ja kodanikuühiskonna üritused. Lisaks julgustati koole tegelema Euroopa tuleviku küsimusega.

16 Luksemburg

Riiklikul tasandil korraldati mitmeid üritusi avatud, kaasava ja läbipaistva lähenemisviisi alusel. Näiteks korraldas parlament mitmeid üritusi uutes formaatides, näiteks „bistrot-kõnelused“. Samuti korraldati häkaton üliõpilastele ja noortele ettevõtjatele, et arutada digikompassi ja ELi tööstusstrateegiat.

Lisaks toimus kolmepoolne vahetus Saksamaa, Prantsusmaa ja Luksemburgi keskkooliõpilaste vahel.

17 Ungari

Kogu ühiskonnas korraldati mitmesuguseid üritusi (üle 800). Institutsiooniliste ürituste hulka kuuluvad mitme ministeeriumi korraldatud kõrgetasemelised rahvusvahelised konverentsid (nt ELi laienemise ja digitaalarengu tegevuskava teemal) ning ümarlauad üliõpilaste ja noorteorganisatsioonidega (nt Euroopa integratsiooni teemal). Mitmed organisatsioonid pidasid paneelarutelusid, et arutada järgmisi teemasid: ELi institutsioonid; tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive, digiüleminek, haridus, kultuur, noored ja sport; väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek; Valitsusvälised organisatsioonid; migratsioon; samuti demograafia, perekond, tervis, kliimamuutused ja keskkond.

18 Malta

Pärast avaüritust loodi riiklik koordineerimiskomitee, et edendada algatust erinevate teabevahetuskanalite kaudu ning aidata arutelu suunata riiklike ja kohalike ürituste kaudu.

Temaatilised avalikud dialoogid (nt tervishoid, Euroopa väärtused ja töö tulevik õiglase ühiskonna nimel), pressikonverentsid, konsultatsioonid asjaomaste sektorite sidusrühmadega ning interaktiivsed istungid laste ja üliõpilastega korraldati füüsilisel või hübriidformaadis.

19 Holland

Madalmaades pandi rõhku riikliku kodanike paneelarutelu „Visions of Europe – Kijk op Europa“ korraldamisele, mis toimus nii veebis kui ka näost näkku. See põhines kaheetapilisel lähenemisviisil: esimene oli koguda kodanike mõtteid ja arvamusi selle kohta, mida nad ootasid ja mida nad soovisid; teises etapis üritati rühmadialoogide kaudu mõista nende aluseks olevaid seisukohti (miks ja kuidas).

20 Austria

Arutelud toimusid erinevates formaatides, föderaalsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. „Tulevikulaborid“ ja „tulevased dialoogid“ võimaldasid põhjalikke vahetusi kõrgetasemeliste ekspertidega erinevatel teemadel ning otsisid tuleviku jaoks terviklikumaid lahendusi. Lisaks korraldasid ja korraldasid Euroopa asjade eest vastutavad Austria linnavolikogu liikmed mitmeid üritusi. Mitmed üritused on suunatud otse noortele ja üliõpilastele.

21 Poola

Üritusi korraldati peamiselt detsentraliseeritud lähenemisviisi raames. Piirkondlikul tasandil korraldasid piirkondlikud rahvusvahelise arutelu keskused 16 Poola piirkonnas avalikke üritusi füüsilisel ja virtuaalsel kujul. Aruteluteemad hõlmasid konverentsi teemavaldkondi, nagu solidaarsus kriisi ajal, põllumajandus ja uued tehnoloogiad.

Riiklikul tasandil arutati ka kliimat, digiteerimist, siseturgu, tervishoidu, ELi maailmas ja rännet.

22 Portugal

Pärast esimest kodanike üritust Lissabonis, mis avas kodanike osalemise konverentsil, korraldati mitmeid üritusi muu hulgas koostöös kohalike omavalitsuste, ülikoolide, koolide, sotsiaalpartnerite, noorteorganisatsioonide ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Näiteks korraldati Hispaaniaga rahvusvaheline üritus, et arutada mõlema riigi ja ELi piirkondade tuleviku seisukohast olulisi teemasid. Lisaks toimusid detsentraliseeritud riiklikud üritused mitmesugustel teemadel, nagu ränne ja rahvusvahelised partnerlused, Euroopa demokraatia tulevik ja digiüleminek.

23 Rumeenia

Üritusi korraldasid või korraldasid peamiselt administratsioon ja instituudid, eelkõige kodanikuühiskonna ja noorteorganisatsioonide aktiivsel osalusel.

Aruteludes keskenduti mitmesugustele teemadele, nagu digiüleminek, haridus, tervishoid, keskkond, kestlik areng, majandus, põllumajandus ja ELi strateegilised partnerlused. Üritused toimusid pealinnas ja kohalikul tasandil ning osalesid kõik vanuserühmad.

24 Sloveenia

Eesmärk oli soodustada laiaulatuslikku arutelu, milles kodanikuühiskonnal oli keskne roll, ning eelkõige noorte osalemist.

Valitsus korraldas avaürituse, millele järgnesid mitmed algatused, nagu Bledi strateegiline foorum, mille peamine teema oli Euroopa tulevik, pöörates erilist tähelepanu ELi laienemisele ja Lääne-Balkani riikidele. Muudel üritustel keskenduti sellistele teemadele nagu rahapoliitika, kliimaneutraalsus, noored ja ELi roll mitmepooluselises rahvusvahelises keskkonnas.

25 Slovakkia

Korraldatud üritused korraldati kahe peamise samba ümber. Esimene sammas oli projekt „WeAreEU“, mis keskendus üldsusele, sealhulgas aruteludele üliõpilastega ja avalikele konsultatsioonidele ning mis hõlmas mitmeid piirkondlikke üritusi, mis korraldati WeAreEU maanteenäituse raames. Teine sammas oli ELi riiklik konventsioon, milles keskenduti ekspertide sisenditele ja analüüsidele sellistel teemadel nagu ühtne turg, väärinfo ja populism ning digi- ja ökoloogiline üleminek.

26 Soome

Valitsus korraldas rea piirkondlikke konsultatsioone, sealhulgas „kõige põhjapoolsema konverentsi üritus ELis“ mitmesugustel teemadel, nagu jätkusuutlik majanduskasv, haridus ja õigusriik. Samuti viidi läbi küsitlus, et anda teavet arutelu kohta.

Üritusi korraldas valitsus koostöös linnade, kohalike omavalitsuste, ülikoolide, valitsusväliste organisatsioonide ja noorteorganisatsioonidega, samuti Soome parlamendi, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni infobüroodega Soomes.

27 Rootsi

Üritusi korraldati peamiselt detsentraliseeritult valitsuse, riigi parlamendi, erakondade, sotsiaalpartnerite, kohalike ja piirkondlike esindajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude asjaomaste ühiskonna osalejate ühistegevusena.

Näiteks arutas Rootsi Euroopa asjade minister Euroopa tulevikku erinevate koolide õpilastega ning osales kohalike omavalitsuste kohtumistel, et arutada kodanikega Euroopa tulevikku ja demokraatiat. Digitaalset meediat on kasutatud ka kodanikega peetavates dialoogides osalemiseks, näiteks küsimuste ja vastuste sessioonide kaudu.

Eespool esitatud kirjeldused ei ole ammendavad. Lisateavet riiklike ürituste kohta leiate mitmekeelse digiplatvormi konkreetsest osast.

2. Noorte eurooplaste kohtumine

Euroopa noorteüritus (EYE 2021) toimus 8.–9. oktoobril 2021 ning see tõi kokku 10 000 noort internetis ja Euroopa Parlament Strasbourgis, et kujundada ja vahetada mõtteid Euroopa tuleviku kohta. Euroopa noorteüritus *andis 16–30-aastastele noortele ainulaadse võimaluse suhelda isiklikult ja internetis, inspireerida üksteist ja vahetada arvamusi ekspertide, aktivistide, mõjutajate ja otsustajatega Euroopa demokraatia keskmes*.

Alates 2021. aasta maist on koostöös üleeuroopaliste noorteorganisatsioonidega kogutud veebis rohkem kui 2000 ettepanekut noortelt kogu Euroopa Liidust. Lisaks keskenduti mitmetel istungitel, nii veebis enne üritust kui ka Euroopa noorteürituse ajal Strasbourgis, Euroopa tulevikku käsitlevale konverentsile. Pärast üritust koguti osalejate tõstatatud 20 peamist ideed (kaks ideed konverentsi teema kohta) Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi noorteideede aruandes, mis avaldati 23 keeles.

Noorte ideede aruannet esitlesid konverentsi täiskogule 23. oktoobril noored osalejad

Euroopa kodanike paneelaruteludest, kes osalesid ka Euroopa noorteüritusel 2021. Kõik kogutud ideed on kättesaadavad aadressil: Otsi.youthideas.eu.

3. Muud sündmused

Lisaks eespool nimetatud üritustele tõid paljud teised institutsioonid ja sidusrühmad kokku kodanikud, et arutada Euroopa tulevikku[V].

VKülastage mitmekeelset digiplatvormi, et saada juurdepääs kogu teabele nende ürituste kohta.

Kogu Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi jooksul on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) teinud tööd selle nimel, et see teatavaks teha ja aidata kaasa oma ulatuslikule kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikule liikmesriikides riiklike konsultatsioonide korraldamisel. Kokku toetati 75 ürituse korraldamist, sealhulgas 33 üritust riiklikul tasandil ja 42 üritust kesktasandil. Nendest üritustest 60 % avaldas konverentsiplatvormil aruandeid ja ainuüksi need 45 üritust tõid kokku üle 7300 osaleja. Eelkõige käivitas komitee oma tegevuse 2021. aasta juunis suure konverentsiga –Euroopa projekti toomine kodanikeni– ja korraldas 2021. aasta novembris Lissabonis seminari „ELi ühendamine“ ja 2022. aasta veebruaris Brüsselis kõrgetasemelise ürituse „Euroopa koos kujundamine“. Samuti julgustas komitee kasutama veebiplatvormi, kus ta laadis üles 60 uut ideed, ning käivitas ulatusliku sotsiaalmeedia kommunikatsioonikampaania, mille sihtrühmaks võib olla 32 miljonit inimest ainult Twitteris, et edendada riiklikke üritusi inglise ja kohalikus keeles ning anda teavet enne ja pärast iga täiskogu istungjärku ja konverentsidega seotud koosolekuid.

Euroopa Regioonide Komitee korraldas oma komisjonides ja täiskogu istungitel temaatilisi arutelusid ning 140 üritust kohalikul, piiriülesel ja piirkondadevahelisel tasandil, kus osales 10 000 kodanikku ja 200 kohalikku poliitikut. Lisaks avaldati 2021. aasta oktoobris esimene uuring 1,2 miljonist kohalikust poliitikust EL 27s, milles käsitleti nende seisukohti Euroopa tuleviku kohta. Lisaks pakkus Cdr välja 44 ideed mitmekeelse digiplatvormi kohta. 2022. aasta alguses esitas sõltumatu kõrgetasemeline Euroopa demokraatia töörühm ideid selle kohta, kuidas parandada demokraatiat ELis. Komitee võttis vastu resolutsiooni koos ettepanekutega konverentsi lõpparuande kohta ning Euroopa piirkondade ja linnade tippkohtumisel 2022. aasta märtsis kiideti heaks 12-punktiline manifest, mis koostati miljoni ELi kohaliku ja piirkondliku poliitiku nimel. Aruandes„Kodanikud, kohalikud poliitikud ja Euroopa tulevik“(märts 2022) tehakse kokkuvõte komitee tegevusest konverentsi kontekstis.

Kolm ELi sotsiaalpartnerlusega seotud tööandjate organisatsiooni – BusinessEurope, SGI Europe ja UEAPME – avaldasid kõik oma prioriteedid ja panused digitaalsel platvormil ning tutvustasid neid asjaomastele töörühmadele ja täiskogule. Lisaks edendasid kõik konverentsi nii asutusesiseselt kui ka - väliselt ning korraldasid üritusi ja osalesid dialoogis sidusrühmadega erinevatel foorumitel. Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (ETUC) osales konverentsile kaasaaitamiseks ning osales täiskogu ja töörühmade koosolekutel. ETUC tegi kindlaks ametiühingute ettepanekud Euroopa õiglasema tuleviku kohta ja avaldas need veebiplatvormil (need olid ühed kõige enam toetatud ettepanekud). ETUC ja selle sidusettevõtted korraldasid üritusi ja teabevahetustegevust, et tutvustada ja arutada ametiühingute ettepanekuid.

Kodanikuühiskonna esindajad – Euroopa tuleviku konverentsi kodanikuühiskonna konventsioon ja Euroopa rahvusvaheline liikumine – korraldasid mitmeid üritusi kogu Euroopas ja osalesid täiskogu tasandil. Kodanikuühiskond on kaasanud sadu kodanikuühiskonna organisatsioone temaatiliste rühmade kaudu alt üles lähenemisviisi, et töötada välja ühised ja põhjalikud ettepanekud konverentsiga hõlmatud eri poliitikavaldkondades. Ideed toidavad konverentsi platvormi, töörühmade ja täiskogu istungite kaudu ning otseses kontaktis juhatuse, kaaseesistujate ja ühissekretariaadiga.

Euroopa Komisjoni esindused liikmesriikides, Europe Directi keskused, Euroopa dokumendikeskused ja Euroopa Parlamendi bürood teavitasid kodanikke aktiivselt Euroopa tulevikku käsitlevast konverentsist. Euroopa Komisjoni esindused andsid teada 1400 tegevusest, mis aitasid konverentsist teavitada ja seda kogu Euroopas ellu viia. Nad korraldasid või osalesid aktiivselt enam kui 850 üritusel, millest umbes 65 % olid suunatud noortele ja naistele, et julgustada neid konverentsil üldiselt osalema. Euroopa Parlamendi bürood on korraldanud üle 1300 müügiedendustegevuse kõigis liikmesriikides.

Konverentsi nähtavuse suurendamiseks korraldati konverentsi peamistel teemadel ka temaatilisi seminare Euroopa Parlamendi liikmete, kodanike, sidusrühmade, riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ning kohaliku meedia

osavõtul. Euroopa dokumendikeskused andsid teada rohkem kui 120 meetmest, mis olid seotud konverentsist teavitamisega.

Europe Directi keskused teatasid rohkem kui 1000 temaatilisest üritusest konverentsil ja enam kui 600 müügiedendustegevusest, sealhulgas mitmesugustest noorterühmadest ja organisatsioonidest. Euroopa dokumendikeskused andsid teada rohkem kui 120 meetmest, mis olid seotud konverentsist teavitamisega.

III. – JAH. Konverentsi täiskogu istung

A. Täiskogu roll ja toimimine

Konverentsi täiskogu moodustati, et arutada riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi, mis on rühmitatud teemade kaupa, ilma et arutelude tulemused oleks eelnevalt kindlaks määratud või nende ulatus piirduks eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondadega.

Samuti arutati vajaduse korral mitmekeelse platvormi kaudu kogutud arvamusi. Täiskogul oli ainulaadne koosseis: see hõlmas esimest korda kodanikke, kes esindasid Euroopa ja liikmesriikide kodanike üritusi ja paneelarutelusid, ELi institutsioonide ja nende nõuandvate organite esindajaid, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil valitud esindajaid ning kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite esindajaid.

Kodanikud tutvustasid soovitusi ja arutasid neid nendega; seejärel pidi täiskogu esitama oma ettepanekud[VI] juhatusele konsensuse alusel. Konverentsi täiskogu kogunes ajavahemikul 2021. aasta juunist 2022. aasta aprillini seitse korda.

Konverentsi täiskogusse kuulus 108 Euroopa Parlamendi esindajat, 54 nõukogu esindajat ja kolm[VII]Euroopa Komisjoni esindajat ning 108 võrdsetel alustel liikmesriikide parlamentide esindajat ja kodanikud.

Kaheksakümmend Euroopa kodanike paneelarutelude esindajat, kellest vähemalt üks kolmandik oli alla 25-aastased, osalesid ka Euroopa Noortefoorumi president ning 27 riiklike ürituste ja/või kodanike paneelarutelude[VIII] esindajat.

Osales kaheksateist Regioonide Komitee esindajat ning 18 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajat, kuus piirkondlike omavalitsuste valitud esindajat ja kuus kohalike omavalitsuste valitud esindajat, 12 sotsiaalpartnerite esindajat ja kaheksa kodanikuühiskonna esindajat. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal paluti arutada ELi rahvusvahelist rolli.

Samuti kutsuti osalema peamiste sidusrühmade esindajaid, näiteks Lääne-Balkani partnerite, Ukraina, usuliste, filosoofiliste ja mitteusuliste rühmade esindajaid.

Täiskogu koosolekuid juhatasid ühiselt konverentsi kaasesimehed. Konverentsi täiskogu istungid toimusid Euroopa Parlamendi hoonetes Strasbourgis. Kohaldatavate tervisekaitse- ja ohutuseeskirjade tõttu toimusid konverentsi täiskogu esimesed viis koosolekut hübriidformaadis, viimased kaks toimusid isiklikult. Konverentsi täiskogu koosolekuid kanti otse üle ja kõik koosolekudokumendid tehti üldsusele kättesaadavaks mitmekeelsel digiplatvormil.

VI Vähemalt Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide parlamentide esindajate vahel tuli võrdsetel alustel jõuda konsensusele. Kui kodanike esindajate seisukohad riiklikel üritustel ja/või Euroopa või liikmesriikide kodanike paneelaruteludel on selgelt erinevad, tuleks see seisukoht lisada käesolevasse raportisse.

VII Täiskogule kutsuti ka teisi Euroopa Komisjoni liikmeid, eriti kui arutati nende vastutusalasse kuuluvaid küsimusi.

VIII Üks iga liikmesriigi kohta.

B. Töörühmad

Vastavalt konverentsi kodukorrale tegid kaaseesistujad konverentsi täiskogule ettepaneku moodustada mitmekeelse digiplatvormi teemade alusel üheksa temaatilist töörühma, et anda panus konverentsi täiskogu arutelude ja ettepanekute ettevalmistamiseks vastavalt ühisdeklaratsiooni parameetritele. 2021. aasta oktoobris leppisid kaasesimehed kokku töörühmade volitustes. Erinevad töörühmad käsitlesid järgmisi teemasid: Kliimamuutused ja keskkond; Tervis; Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; Euroopa Liit maailmas; Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek; Digiüleminek; Euroopa demokraatia; Migratsioon; haridus, kultuur, noored ja sport.

Töörühmad tutvustasid konverentsi täiskogule oma panust, uurides vastavate riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi ning mitmekeelsel digiplatvormil avaldatud arvamusi konverentsi raames kogutud üheksa teema kohta. Konverentsi täiskogu liikmed jagunesid üheksa töörühma vahel järgmiselt: kaksteist liiget Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide töörühma kohta, kuus nõukogu, kolm riiklike kodanike paneelarutelude või riiklike ürituste esindajad, kaks Regioonide Komitee ja kaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, üks või kaks sotsiaalpartnereid, üks kodanikuühiskond ja üks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste valitud liikmed ning Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad. Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad osalesid oma paneelarutelu eest vastutava töörühma töös. Lisaks on kehtestatud erikord, et võimaldada volinike kolleegiumi liikmetel osaleda töörühmades vastavalt nende vastutusaladele.

Töörühmad pidasid elavaid arutelusid ja töötasid ettepanekute eelnõudega, mis valmistati ette esimehe ja pressiesindaja juhtimisel, kes valiti töörühma Euroopa kodanike paneelarutelude esindajate hulgast ühissekretariaadi abiga. Töörühmad pidid töötama konverentsi kodukorra artiklis 17 sätestatud konsensuse alusel. Seejärel tutvustas esimees ja pressiesindaja töörühma tulemusi täiskogule. Töörühma esimeest abistas ühissekretariaat. Ühiskonverentsi sekretariaat koostas töörühma iga koosoleku koondaruanded esimehe juhtimisel ja töörühma liikmetega konsulteerides.

Töörühmad kohtusid 2021. aasta oktoobrist kuni 8. aprillini 2022 toimunud konverentsi täiskogu koosolekute raames ning 2021. aasta detsembris veebis. Mõned töörühmad korraldasid täiendavaid koosolekuid. Töörühma koosolekuid edastati otseülekandena alates 20. jaanuarist 2022. Nende koondaruanded on nõuetekohaselt avaldatud mitmekeelse digiplatvormi teemalises sektsioonis „Conference plenaarassamblee“.

C. Kronoloogiline kokkuvõte

KONVERENTSI TÄISKOGU AVAISTUNG, 19. JUUNI 2021

Konverentsi avaistung toimus 19. juunil 2021 hübriidformaadis[IX]. See võimaldas täiskogu liikmetel kuulata ettekannet ja korraldada üldine arutelu konverentsi eesmärgi ja ootuste üle. Kaasesimehed rõhutasid, et see aruteludemokraatia ELi tasandil on enneolematu, mis tugevdas esindusdemokraatiat, asetades kodanikud Euroopa Liidu poliitikakujundamise keskmesse. Kaaseesistujad tutvustasid ka konverentsi kolme samba toimimist: mitmekeelne digiplatvorm, Euroopa ja liikmesriikide kodanike paneelarutelud ja täiskogu.

Lisaks teavitati täiskogu liikmeid kavatsusest moodustada üheksa temaatilist töörühma ning konverentsi ajakavast. Järgnenud arutelus, kus sõna võttis üle 150 osaleja, arutati mitmesuguseid teemasid. Kuna Euroopa kodanike paneelaruteludel osalejate valimist ei ole veel lõpule viidud, osalesid Euroopa Noortefoorumi president ning 27 riiklike ürituste ja/või kodanike paneelarutelude esindajat, et esindada kodanike komponenti.

KONVERENTSI TEINE TÄISKOGU ISTUNGJÄRK 22.–23. OKTOOBRIL 2021

Konverentsi teine täiskogu istungjärk toimus 22.–23. oktoobril 2021 hübriidformaadis, milles osalesid esimest korda Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad. Täiskogu liikmetel oli võimalus kuulata ära nelja Euroopa kodanike paneelarutelu hetkeseis ja korraldada arutelu. Lisaks said riiklike ürituste ja paneelarutelude esindajad tutvustada riiklikul tasandil korraldatud üritusi. Konverentsi täiskogule tutvustati aruannet Euroopa noorteürituse kohta; selles anti ülevaade koosolekul osalenud noorte kodanike väljavalitud 20 konkreetsest ideest.

Järgnenud arutelus rõhutati mitmekeelse digiplatvormi innovaatilisust, mis andis kodanikele sõnavõtu peatükis ja koha aruteludeks kõigis ELi ametlikes keeltes. See arutelu põhines platvormi teisel vahearuandel. Lääne-Balkani partnereid kutsuti sellel täiskogu istungil osalema peamiste sidusrühmadena.

KONVERENTSI KOLMAS TÄISKOGU ISTUNGJÄRK 21.–22. JAANUARIL 2022

Konverentsi kolmas täiskogu istung, mis toimus 21.–22. jaanuaril 2022, oli esimene, mis oli pühendatud Euroopa kodanike paneelarutelude ja nendega seotud riiklike kodanike paneelarutelude soovituste ametlikule tutvustamisele. Täiskogu istung oli esimene, mis toimus pärast mõnede Euroopa kodanike paneelarutelude soovituste lõplikku viimistlemist, nimelt: paneelarutelud 2 (Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek) ja 3 (kliimamuutused ja keskkond; tervis). Täiskogu istungjärk toimus hübriidformaadis, kus osales rohkem kui 400 konverentsi täiskogu liiget kas kohapeal või kaugkoosolekul.

Seda täiskogu istungit iseloomustas ka Euroopa Parlamendi presidendi David Maria Sassoli surm vahetult enne seda. Kaaseesistujad avaldasid koosoleku avamisel austust tema mälestusele. Täiskogu arutelud korraldati teemade kaupa teemadel, mida käsitleti Euroopa kodanike paneelaruteludes 2 ja 3.

Arutelud toimusid uuenduslikus interaktiivses vormis, sealhulgas kodanike tagasisidele pühendatud hetked ning sinise kaardi küsimuste erisüsteem, mis võimaldas spontaanselt ja elavalt vahetada kodanike soovitusi.

KONVERENTSI NELJAS TÄISKOGU ISTUNG, 11.–12. MÄRTS 2022

Konverentsi neljas täiskogu istung pühendati ka Euroopa kodanike paneelarutelude ja nendega seotud riiklike kodanike paneelarutelude soovituste esitamisele. Täiskogu istung toimus pärast kahe ülejäänud Euroopa kodanike paneelarutelu soovituste lõplikku viimistlemist: paneelarutelud 1 (Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek) ja 4 (EL maailmas; migratsioon).

Täiskogu jaanuari istungjärgul toimusid arutelud teemade kaupa. Seekord arutati Euroopa kodanike paneelarutelude 1 ja 4 teemasid. Arutelud kodanike antud soovituste üle tõid taas kaasa elava ja põhjaliku mõttevahetuse, mida toetas uuenduslik interaktiivne formaat.

IX Esimene Euroopa kodanikele pühendatud üritus toimus 17. juunil 2021 Lissabonis hübriidformaadis enne 19. juunil toimuvat täiskogu avaistungit, et käivitada kodanike osalemine konverentsil.

KONVERENTSI VIIES TÄISKOGU ISTUNGJÄRK 25.–26. MÄRTSIL 2022

Viies täiskogu istungjärk tähistas konverentsi jõudmist selle järgmisse etappi, alustades täiskogu ettepanekute määratlemise protsessi kodanike antud soovituste alusel. Seetõttu pidasid täiskogu liikmed, olles valmistunud töörühmade väiksemas temaatilises raamistikus, esimest korda arutelud konverentsi üheksal teemal: tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek; Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek; kliimamuutused ja keskkond; tervis; Euroopa Liit maailmas; migratsioon. Täiskogu istungjärk andis 27 ELi liikmesriigis korraldatud riiklike ürituste esindajatele võimaluse tutvustada oma algatuste tulemusi.

KONVERENTSI KUUES TÄISKOGU ISTUNGJÄRK 8.–9. APRILLIL 2022

Konverentsi kuuendal täiskogu istungil viidi lõpule täiskogu ettepanekute eelnõude viimistlemine.

Pärast temaatiliste töörühmade viimaste koosolekute lõpuleviimist väljendasid kõik täiskogu liikmed üheksa sisulise arutelu käigus oma seisukohti ja märkusi viimastel kuudel koostatud ettepanekute eelnõude kohta. See mõttevahetus andis neile ka võimaluse arutada täiskogu ettepanekute koostamise ainulaadset protsessi, mis põhineb kodanike soovitustel, ja tööd, mida on tehtud alates nende koostamisest. Kodanikud rõhutasid eelkõige selle aruteluprotsessi ainulaadset inimkogemust ja lisaväärtust, mis ühendas neid selle ühisprojektiga. Seda arutelu kasutati konverentsi viimasele täiskogule esitatavate ettepanekute lõplikus eelnõus.

KONVERENTSI SEITSMES TÄISKOGU ISTUNGJÄRK 29.–30. APRILLIL 2022

Euroopa tuleviku konverentsi seitsmes ja viimane täiskogu istung oli oluline verstapost, mis viis lõpule pingeliste arutelude protsessi, mis kestis mitu kuud 49 ettepaneku sõnastamisega. Täiskogu esitas ja sõnastas need 49 ettepanekut juhatusele konsensuse alusel. See konsensus saavutati Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide parlamentide esindajate vahel.

Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajad, piirkondlikud ja kohalikud valitud esindajad, samuti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajad väljendasid protsessile toetust ja toetasid ettepanekuid.

Kodanike komponent esitas oma lõpliku seisukoha ettepanekute kohta (vt põhisõnumeid allpool).

Täiskogu lõppistungil (29.–30. aprill 2022) tutvustasid 108 kodanikest kodanikku oma lõplikku seisukohta täiskogu ettepanekute kohta. Nende esitlus kavandati kollektiivselt ja 17 neist esitleti narratiivi vormis viimase arutelu ajal. Alljärgnev tekst on kokkuvõte nende sekkumiste põhisõnumitest.

**

Kõigepealt täname Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni selle eest, et nad andsid meile võimaluse aidata kujundada Euroopa tulevikku. Oleme kohtunud Euroopa kolleegidega kogu liidust, erinevatest paneelaruteludest ja üritustest, poliitiliste esindajate ja sotsiaalsete osalejatega ning laiendanud oma silmaringi. Me kasvasime üles nagu eurooplased. Selle eest oleme kõik ohverdanud: meid võeti meie igapäevaelust välja, võeti vabad päevad ja veetsime Euroopa kodanike paneelarutelude liikmete jaoks üheksa nädalavahetust eemal meie peredest. Aga meil oli uskumatu ja ainulaadne kogemus. Meie jaoks ei olnud see aja raiskamine.

Teel olid tõusud ja mõõnad. Me ei saanud alati vastust oma küsimustele. Me teame, et ettepanekute rakendamine võtab aega. Kuid me oleme veendunud, et te teete selle saavutamiseks kõik, mis vaja, austusest meie ühise töö vastu. Kui meie, kodanikud, oleme suutnud ületada oma erinevused, keelebarjäärid, teha koostööd ja tõsta end oma tasemele, võite ka teie.

**

Me kõik oleme jõudnud kaugele ja nüüd, kui meie töö täiskogul on läbi, võime selle üle uhked olla. Me näeme kaheksat valdkondadevahelist teemat, mis annavad selge ja tugeva mandaadi Euroopa tulevikuks.

Esiteks Euroopa Liit, mis põhineb solidaarsusel, sotsiaalsel õiglusel ja võrdsusel. Kodanike jaoks on suureks mureks võrdsete tingimuste ja õiguste leidmine eri valdkondades: tervishoid, sotsiaalteenused, elukestev õpe, võrdsed võimalused maa- ja linnapiirkondades elavatele inimestele, võttes arvesse demograafilisi kaalutlusi. Tulevikus ei tohiks kõigi liikmesriikide ja piirkondade eurooplasi enam diskrimineerida nende

vanuse, elukoha, kodakondsuse, soo, usutunnistuse või poliitiliste eelistuste tõttu. Neile tuleks pakkuda inimväärset elatustaset, palka ja töötingimusi. Euroopa Liit peab olema midagi enamat kui majandusliit. Liikmesriigid peavad näitama üles suuremat solidaarsust üksteisega. Me oleme perekond ja me peame kriisiolukordades nii käituma.

Teiseks peab EL julgema ja kiiresti tegutsema, et saada keskkonna- ja kliimavaldkonnas juhtpositsioonile, kiirendades üleminekut rohelisele energiale, parandades oma raudteevõrku, soodustades säästvat transporti ja tõeliselt ringmajandust. Ei ole aega raisata. EL peab hoogustama muutusi paljudes poliitikavaldkondades: põllumajandus, bioloogiline mitmekesisus, majandus, energeetika, transport, haridus, tervishoid, digiüleminek ja kliimadiplomaatia. Selleks on meil teadusuuringute võimekus, majanduslik tugevus ja geopoliitiline mõju. Kui seame kliima prioriteediks, võime loota jõukale tulevikule.

Kolmandaks vajab Euroopa demokraatlikumat liitu. Euroopa kodanikud armastavad ELi, kuid olgem ausad: see ei ole alati lihtne. Te kutsusite meid üles teid aitama ja palusite meilt: milline peaks Euroopa demokraatia tulevikus välja nägema? Ja me vastasime teile: Meie, kodanikud, soovime Euroopat, kus otsused tehakse läbipaistval ja kiirel viisil, kus vaadatakse läbi ühehäälsuse põhimõte ning millesse meie, kodanikud, oleme regulaarselt ja tõsiselt kaasatud.

Neljandaks vajab EL mõnes valdkonnas suuremat ühtlustamist ja lähendamist liiduna. Sõda ründab meie väravaid idas, mis nõuab, et me oleksime ühtsemad kui kunagi varem ja annaksid ELile rohkem välissuhetealaseid oskusi. See konverents võib olla aluseks ühtsema ja poliitiliselt sidusama Euroopa loomisele. Kõik taandub sellele sõnale: Euroopa Liit. Me ei saa ennast sellisena kirjeldada, kui me ei suuda saavutada koostööd, mida see konverents on illustreerinud.

Viiendaks peab EL saavutama autonoomia ja tagama oma ülemaailmse konkurentsivõime. Kogu selle protsessi vältel rääkisime selle eesmärgi saavutamisest peamistes strateegilistes valdkondades: põllumajandus, energeetika, tööstus, tervishoid. Me peame vältima sõltuvust kolmandatest riikidest paljude tundlike toodete puhul. Me peame tuginema oma tööjõu annetele, vältima ajude äravoolu ja pakkuma kodanikele asjakohast oskuste koolitust nende elu kõigis etappides, olenemata sellest, kus nad ELis elavad. Meil ei saa olla suuri erinevusi ELi sees ja noored ilma perspektiivita ühes riigis, kes on sunnitud teise riiki minema.

Kuuendaks, ELi tulevik põhineb tema väärtustel. Need on suunanud meie tööd. Kui me alustasime, ei osanud keegi ette kujutada, et meie kontinendil puhkeb sõda. See võitlus vabaduse eest teeb meid teadlikuks võimalusest elada rahumeelses liidus. Kõigi meie ettepanekute taga on need väärtused: rändajate inimlik ja väärikas vastuvõtmine, võrdne juurdepääs tervishoiule, korruptsioonivastane võitlus, üleskutse kaitsta loodust ja bioloogilist mitmekesisust ning demokraatlikum liit.

Seitsmendaks peaksid kodanikud tulevikus tundma rohkem eurooplasi ja tundma ELi paremini. See on valdkondadevaheline küsimus, mis on kõigi paneelide töö aluseks. Digiüleminek, haridus, liikuvus ja vahetus võivad anda sisu sellele Euroopa identiteedile, mis neid kahtluse alla seadmata täiendab meie rahvuslikku identiteeti. Paljud meist ei tundnud end enne seda konverentsi eurooplasena: see tekkis siin aeglaselt, vahetades omavahel. Meil vedas, et meil oli see võimalus, kuid paljudel mitte. Seepärast on info, kommunikatsioon ja teadlikkus nii olulised.

Lõpuks on **kaheksas** valdkondadevaheline teema, mis on meie jaoks äärmiselt oluline, haridus ja kodanike mõjuvõimu suurendamine üldiselt. Sellele konverentsile otsustasite kutsuda kodanikke alates 16. eluaastast. Oleme selle eest tänulikud, sest rohkem kui kunagi varem on vaja noorte mõjuvõimu suurendada. Noorte hääletamisest hoidumise kõrge määr näitab, et noorte ja poliitika vaheline seos tuleb taasühendada. Samuti peavad nad olema majanduslikult ja sotsiaalselt vastutustundlikud: ikka veel on liiga raske tööturule siseneda, oma sotsiaalseid õigusi kaitsta. COVID-19 pandeemia ajal tundsid nad end hüljatuna ja paljud kannatavad endiselt nende vaimsele tervisele avalduvate tagajärgede all. Kuid kõik eurooplased peavad olema võimestatud, mitte ainult noored: liikuvusprogrammide ja elukestva õppe kaudu peame laiendama kõigi eurooplaste silmaringi. Samuti peame koolitama kodanikke demokraatia, kodanikuosaluse ja meediapädevuse alal. Me vajame tõeliselt terviklikku lähenemist.

**

Keegi ei teadnud, mis tulemus on. 27 riiki, 24 keelt, eri vanuses. Ja ometi, kui me koos töötasime, tundsime end seotuna: meie ajud, mõtted, kogemused. Me ei ole eksperdid EList või konverentsi teemadest, kuid me oleme tõelised eksperdid ja meil on oma lood. Me läheme tööle, elame maal ja äärelinnas, töötame öösel, õpime, meil on lapsed, võtame ühistransporti. Me võime loota oma mitmekesisusele. Nelja eri komponendi vahel ja kodanike komponendi raames jõuti ettepanekute suhtes üksmeelele. Me nõustume ja toetame kõiki ettepanekuid, mis on nüüd teie kätes. Me väljendame meetme 38.4 suhtes lahknevat seisukohta, kuna see ei tulene Euroopa või riiklikest paneelaruteludest ning seda ei ole kogu töörühmas piisavalt arutatud.

Seetõttu ei kommenteeri me selle meetme sisu ega asjakohasust. Seda silmas pidades kutsume teid üles kaaluma neid ettepanekuid tervikuna, rakendama neid, mitte ainult neid, mis teile kõige paremini sobivad ja kergesti rakendatavad. Tehke seda läbipaistvalt. Oleme nende ettepanekutega tegelenud pühendunult ja kirglikult, oleme uhked oma töö üle: austa teda.

Euroopa tulevikku käsitlev konverents läbis pandeemia ja oli Euroopas sõja tunnistajaks, näidates oma täielikku solidaarsust Ukraina rahvaga. Aasta oli kirglik nii osalejate kui ka kõigi eurooplaste jaoks. Kuid konverents jätkas oma tööd tuule ja loodete vastu. Konverentsi kodanike nimel lubage meil lõpetada, saates teile lihtsa sõnumi: me tunneme end eurooplasena, tunneme end demokratiseerimisprotsessis pühendunult ja kuulatuna, usume ELi ja tahame sellesse jätkuvalt uskuda. Seega lugege meie südamest ettepanekuid hästi ja rakendage neid Euroopa tuleviku huvides.

Täiskogu nõukogu osa

esindajad hoidusid ettepanekute sisu kommenteerimisest, kuid toetasid ja julgustasid kodanike tegevust ning võtsid nende soovitused teadmiseks. Pärast 9. maid 2022 määrab nõukogu kindlaks, kuidas võtta konverentsi tulemuste suhtes järelmeetmeid oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega.

Euroopa tuleviku konverentsi juhatus võtab teadmiseks täiskogu ettepanekud ja esitab need konverentsi lõpptulemusena. Andes suuniseid Euroopa tuleviku kohta, saadi need ettepanekud pärast peaaegu aasta kestnud arutelusid ühisdeklaratsioonis ja konverentsi kodukorras sätestatud raamistikus.

820
744
658
572
408
142
97

NELJANDAKS. Täiskogu ettepanekud

Kliimamuutused ja keskkond

1. Ettepanek: Põllumajandus, toiduainete tootmine, bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid, saaste

Eesmärk: Ohutu, säästev, õiglane, kliimat arvestav ja taskukohane toidutootmine, mis austab kestlikkuse ja keskkonna põhimõtteid ning kaitseb bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteeme, tagades samal ajal toiduga kindlustatuse.

Meetmed:

1. Tuua rohelise ja sinise majanduse kontseptsioonid esiplaanile, edendades tõhusat, keskkonnasõbralikku ja kliimasõbralikku põllumajandust ja kalandust ELis ja kogu maailmas, sealhulgas mahepõllumajandust ning muid uuenduslikke ja säästvaid põllumajandusvorme, nagu vertikaalne põllumajandus, mis võimaldab rohkem tootmist väiksema sisendiga, vähendades samal ajal heitkoguseid ja keskkonnamõju, kuid jätkates tootlikkuse ja toiduga kindlustatuse tagamist (3. osa – soovitused 1, 2 ja 10; vaekogu 2 – soovitus 4).
2. Suunata ümber toetused ja tugevdada stiimuleid mahepõllumajanduslikule ja säästvale põllumajandusele, mis vastab konkreetsetele keskkonnastandarditele ja aitab kaasa ülemaailmsete kliimaeesmärkide saavutamisele (Panel 3 – soovitused 1 ja 12).
3. Kohaldada ringmajanduse põhimõtteid põllumajanduses ja julgustada meetmeid toidu raiskamise vastu võitlemiseks (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm – NPC).
4. Vähendada märkimisväärselt pestitsiidide ja keemiliste väetiste kasutamist kooskõlas olemasolevate eesmärkidega, jätkates samal ajal toiduohutuse tagamist, ning toetada teadusuuringuid säästvamate ja looduspõhiste alternatiivide väljatöötamiseks (paneel 3 – soovitus 10, arutelu töörühmas).
5. Kehtestada süsiniku sidumise sertifitseerimine, mis põhineb kindlal, usaldusväärsel ja läbipaistval CO2-heite arvestamisel (täiskogu arutelu).
6. Suurendada teadusuuringuid ja innovatsiooni, eelkõige tehnoloogiliste lahenduste osas, mis on seotud säästva tootmise, kahjurikindluse ja täppispõllumajandusega, samuti kommunikatsiooni, nõustamissüsteemide ning põllumajandustootjate ja põllumajandustootjate koolitamisega (paneel 3 – soovitus 10, arutelu töörühmas, täiskogu arutelu).
7. Kaotada sotsiaalne dumping ja edendada õiglast rohepööret paremate töökohtadele põllumajandussektoris koos kvaliteetsete ohutuse, tervishoiu ja töötingimustega (arutelu töörühmas).
8. Arutada selliseid aspekte nagu plasti kasutamine põllumajanduslikes kiledes ja viise veetarbimise vähendamiseks põllumajanduses (PNM).
9. Põhjendatud liha kasvatamine ja tootmine keskendus loomade heaolule ja jätkusuutlikkusele selliste meetmete abil nagu selge märgistamine, kõrge kvaliteet ning ühised loomakasvatus- ja transpordistandardid, samuti loomade ja sööda vahelise seose tugevdamine (3. paneelid – soovitused 16 ja 30).

2. Ettepanek: Põllumajandus, toiduainete tootmine, bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid, saaste

Eesmärk: Kaitsta ja taastada bioloogilist mitmekesisust, maastikku ja ookeane ning kõrvaldada reostus.

Meetmed:

1. Bioloogilise mitmekesisuse kaitseks kaitsealade loomine, taastamine, haldamine ja laiendamine (soovitus FR, 3. vaekogu – soovitus 11).
2. Luua reostuse vastu võitlemiseks sunni- ja hüvitussüsteem, kohaldades põhimõtet „saastaja maksab“, mis tuleks integreerida ka maksumeetmetesse ning millel oleks parem teadlikkus ja stiimulid (paneel 3 – soovitus 32, FR soovitus, täiskogu arutelu).
3. Laiendada omavalitsuste rolli linnaplaneerimises ja uute hoonete ehitamisel, mis toetavad sinist ja rohelist taristut, väldivad maa edasist katmist ja teevad sellele lõpu, kohustuslikud haljasalad uute ehitiste jaoks, et edendada bioloogilist mitmekesisust ja linnametsi (paneel 3 – soovitus 5, paneel 1 – soovitus 18, soovitus FR).
4. Kaitsta putukaid, eelkõige kohalikke ja tolmeldavaid liike, sealhulgas kaitsega invasiivsete võõrliikide eest ja kehtivate eeskirjade parema jõustamisega (paneel 1 – soovitus 18).
5. Toetada metsastamist ja taasmetsastamist, sealhulgas tulekahju tõttu hävitatud metsi, rakendada vastutustundlikku metsamajandust ja soodustada puidu paremat kasutamist muude materjalide asendamiseks. Seada kõigis ELi liikmesriikides siduvad riiklikud eesmärgid metsa uuendamiseks kohalike puude ja kohaliku taimestiku poolt, võttes arvesse riikide erinevaid olukordi ja eripärasid (paneel 3 – soovitus 14, paneel 1 – soovitus 18).
6. Jõustada ühekordselt kasutatava plasti keeld ja seda laiendada.
7. Veeallikate kaitsmine ning võitlus jõe- ja ookeanireostuse vastu, sealhulgas teadusuuringute ja mikroplastireostuse vastu võitlemise kaudu, ning parima võimaliku tehnoloogia abil keskkonnahoidliku transpordi edendamine ning alternatiivsete merekütuste ja -tehnoloogiate alaste liidu teadusuuringute ja rahastamise loomine (NMP, arutelu töörühmas).
8. Piirata valgusreostust (arutelu töörühmas).

3. Ettepanek: Kliimamuutused, energeetika, transport

Eesmärk: Suurendada Euroopa energiajulgeolekut ja saavutada liidu energiasõltumatus, tagades samal ajal õiglase ülemineku ning pakkudes eurooplastele piisavat säästvat ja taskukohast energiat. Kliimamuutustega võitlemine, andes ELile ülemaailmse juhtrolli säästva energiapoliitikas ja järgides ülemaailmseid kliimakaitse eesmärke.

Meetmed:

1. Saavutada ja võimaluse korral kiirendada rohepööret, sealhulgas investeerides rohkem taastuvenergiasse, et vähendada välist energiasõltuvust, tunnistades ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli rohepöördes (arutelu töörühmas).
2. Uurida energiapoliitika raames kõigi kolmandatest riikidest pärit energiatarnijate geopoliitilisi ja julgeolekualaseid mõjusid, eelkõige inimõiguste, ökoloogia, hea valitsemistava ja õigusriigi seisukohast (arutelu töörühmas).
3. Vähendada sõltuvust nafta ja gaasi impordist energiatõhususe projektide, taskukohase ühistranspordi toetamise, kiirraudteevõrgustiku ning puhta ja taastuvenergiaga varustamise laiendamise kaudu (paneel 4 – soovitus 2, paneel 1 – soovitus 10, FR ja DE soovitused).
4. Parandada kvaliteeti ja vastastikust seotust, tagada elektritaristu ja -võrkude hooldus ja muutmine, et suurendada turvalisust ja võimaldada üleminekut taastuvatele energiaallikatele (paneel 1 – soovitus 10, arutelu töörühmas).
5. Investeerida tehnoloogiatesse, mis on võimelised tootma taastuvenergiat, näiteks keskkonnahoidliku vesiniku tõhus tootmine, eriti sektorites, mida on raske elektrifitseerida (paneel 3 – soovitus 31, arutelu töörühmas).
6. Investeerida uute energiaallikate ja keskkonnasõbralike salvestusmeetodite uurimisse ning teha kuni käegakatsutava lahenduse leidmiseni täiendavaid investeeringuid olemasolevatesse optimaalsetesse energiatootmis- ja salvestamislahendustesse (3. osa – soovitused 9 ja 31).
7. Muuta CO2 filtrid fossiilkütustel töötavates elektrijaamades$_{\text{kohustuslikuks}}$ ja anda rahalist toetust liikmesriikidele, kellel ei ole rahalisi vahendeid CO2 filtrite rakendamiseks ($_{\text{komisjon}}$ 3 – soovitus 29).
8. Õiglase ülemineku tagamine, töötajate ja töökohtade kaitsmine ülemineku ja edasiste teadusuuringute piisava rahastamise kaudu, maksusüsteemi reformimine õiglasema maksustamise ja maksupettuse vastaste meetmete abil ning kaasava lähenemisviisi tagamine poliitikakujundamisele kõigil tasanditel (nt ambitsioonikad ümberõppe- ja oskuste täiendamise meetmed, tugev sotsiaalkaitse, avalike teenuste riigi kätes hoidmine, töötervishoiu ja tööohutuse eeskirjade säilitamine) (täisarutelu, arutelu töörühmas, riiklikus koostöökomisjonis).
9. Võtta kasutusele kliimasõbralike tehnoloogiate ja innovatsiooni investeerimispakett, mida tuleks rahastada kliimaga seotud imporditollimaksudest ja kliimaga seotud süsinikdioksiidi kohandusmaksudest (DE soovitus).
10. Üleminekuperioodi lõpus ei tohiks fossiilkütustele enam toetusi anda ja traditsioonilist gaasitaristut ei tohiks rahastada (arutelu töörühmas).
11. Suurendada ELi juhtrolli ja rolli ning vastutust, et edendada ambitsioonikaid kliimameetmeid ja õiglast üleminekut ning aidata kaasa kahjudele ja kahjudele reageerimisele rahvusvahelisel areenil, kus ÜRO peab olema tegevuse keskmes (NLi soovitus, töörühma arutelu).

4. Ettepanek: Kliimamuutused, energeetika, transport

Eesmärk: Pakkuda kaasaegset, ohutut, ökoloogilist ja kvaliteetset taristut, mis tagab ühenduvuse, sealhulgas maa- ja saarepiirkondades, sealhulgas taskukohase ühistranspordi kaudu.

Meetmed:

1. Toetada ühistransporti ning arendada välja tõhus, usaldusväärne ja taskukohane Euroopa ühistranspordivõrk, eelkõige maapiirkondades ja saartel, kasutades selleks täiendavaid stiimuleid ühistranspordi kasutamiseks (paneel 3 – soovitus 36, paneel 4 – soovitus 2).
2. Investeerida öistesse kiirrongidesse ja kehtestada Euroopas keskkonnahoidliku raudteetehnoloogia ühtne standard, et pakkuda usaldusväärset alternatiivi ning hõlbustada lühilendude asendamise ja tõkestamise võimalust (arutelu töörühmas, NPM).
3. Soodustada selliste elektrisõidukite ostmist, võttes arvesse nende taskukohasust kodumajapidamiste jaoks, ning selliste elektrisõidukite (jagatud) kasutamist, mis vastavad heale aku kasutusaja standardile, samuti investeeringuid vajalikusse laadimistaristusse ja investeeringuid muude keskkonnasõbralike tehnoloogiate arendamisse sõidukite jaoks, mille elektrifitseerimist on raske saavutada (paneel 3 – soovitus 38).
4. Luua lairibaühendus interneti ja mobiilsidevõrguga maapiirkondades ja saartel (paneel 3 – soovitus 36).
5. Parandada olemasolevat transporditaristut ökoloogilisest seisukohast (paneel 3 – soovitus 37).
6. Nõuda linnade arenguprogramme vähema heitega keskkonnahoidlikumate linnade jaoks, kus linnades ei ole autosid, kahjustamata seejuures äripiirkondi (3. soovitus – soovitus 6).
7. Parandada jalgrataste infrastruktuuri ning anda jalgratturitele ja jalakäijatele rohkem õigusi ja õiguskaitset, eriti mootorsõidukiga toimunud õnnetuste korral, tagades liiklusohutuse ja pakkudes liikluseeskirja alast koolitust (3. osa – soovitus 4).
8. Reguleerida kaevandamist cryptocurrencies, mis kasutavad märkimisväärses koguses energiat (PNM).

5. Ettepanek: Säästev tarbimine, pakendamine ja tootmine

Eesmärk: Parandada materjalide kasutamist ja haldamist liidus, et edendada ringmajandust, muutuda autonoomsemaks ja olla vähem sõltuv. Arendada ringmajandust, soodustades liidus säästvat tootmist ja tooteid. Tagada, et kõik liidu turule lastud tooted vastavad liidu ühistele keskkonnastandarditele.

Meetmed:

1. Rangemad ja ühtlustatud liidu tootmisstandardid ning läbipaistev märgistussüsteem kõigi ELi turul müüdavate toodete puhul seoses nende jätkusuutlikkuse/keskkonnajalajälje ja pikaealisusega QR-koodi ja ökoskoori või digitaalse tootepassi abil (paneel 3 – soovitused 8, 13, 20 ja 21, paneel 1 – soovitus 16, paneel 4 – soovitus 13).
2. Vaadata läbi ülemaailmsed tarneahelad, sealhulgas põllumajandustootmises, et vähendada ELi sõltuvust ja lühendada tarneahelaid.
3. Jäätmetekke edasine vältimine, kehtestades jäätmetekke vältimise ja korduskasutamise eesmärgid ning kehtestades jäätmete sortimise süsteemide kvaliteedistandardid (arutelu töörühmas, FR soovitus).
4. Kaotada järk-järgult mittesäästvad pakendivormid, reguleerida keskkonnasõbralikke pakendeid ja vältida materjalide raiskamist pakendites rahaliste stiimulite ja sanktsioonide ning alternatiivsetesse teadusuuringutesse tehtavate investeeringute kaudu (paneelid 3 – soovitused 15 ja 25, paneel 1 – soovitus 12, paneel 4 – soovitus 16).
5. Võtta kasutusele Euroopa pakenditagatissüsteem ja täiustatud standardid mahutitele (paneelid 3 – soovitused 22 ja 23, NPC).
6. Käivitada ELi teadmisteplatvorm selle kohta, kuidas tagada toodete säästev ja pikaajaline kasutamine ning kuidas neid „parandada“, sealhulgas tarbijaühendustelt kättesaadav teave (paneel 3 – soovitus 20).
7. Kehtestada meetmed, et võidelda varase või enneaegse vananemise vastu, sealhulgas kavandatud aegumise vastu, tagada pikemad kaitsemeetmed, edendada õigust parandada ning tagada ühilduvate varuosade kättesaadavus ja kättesaadavus (paneel 3 – soovitus 20, FR soovitus, DE, vaekogu 1 – soovitus 14).
8. Luua teiseste toorainete turg, võttes arvesse ringlussevõetud materjali kohustuslikke määrasid, soodustades toorainete kasutamise vähendamist (arutelu töörühmas).
9. Ambitsioonika tekstiilistrateegia kiire rakendamine ja mehhanismi määratlemine, et tarbijad teaksid, et toode vastab säästlikkuse kriteeriumidele (paneel 3 – soovitus 28, arutelu töörühmas).
10. ELi meetmed, mis võimaldavad tarbijatel kasutada tooteid kauem ja julgustavad neid seda tegema (paneel 3 – soovitus 20).
11. Tugevdada keskkonnastandardeid ja jõustada eeskirju jäätmete ekspordi kohta ELis ja kolmandatesse riikidesse (paneel 4 – soovitus 15, NPC).
12. Kehtestada meetmed keskkonnale kahjulike toodete reklaami piiramiseks, kehtestades keskkonnale eriti kahjulike toodete suhtes kohustusliku vastutuse välistamise klausli (paneel 3 – soovitus 22).
13. Kohaldada rangemaid tootmisstandardeid ja õiglasi töötingimusi kogu tootmis- ja väärtusahelas (paneel 3 – soovitus 21).

6. Ettepanek: Teave, teadlikkus, dialoog ja eluviis

Eesmärk: Edendada teadmisi, teadlikkust, haridust ja dialoogi keskkonna, kliimamuutuste, energiakasutuse ja säästvuse valdkonnas.

Meetmed:

1. Luua interaktiivne platvorm, mille fakte on kontrollitud, et pakkuda mitmekesist ja

korrapäraselt ajakohastatavat teaduslikku teavet keskkonna valdkonnas (paneel 3 – soovitus 33).

2. Toetada ökoloogilise teadlikkuse kampaaniaid, sealhulgas pikaajalist Euroopa säästva tarbimise ja elustiili kampaaniat (soovitused DE, NL ja FR, 3. vaekogu – soovitus 7).
3. Julgustada ja hõlbustada dialoogi ja konsultatsioone kõigi otsustustasandite vahel, eelkõige noortega ja kohalikul tasandil (DE, NL ja FR soovitused, paneel 3 – soovitused 27 ja 35, täiskogu arutelu).
4. Liidu poolt liikmesriikide abiga määratletud ühine Euroopa harta, mis on suunatud keskkonnaküsimustele ja keskkonnateadlikkuse edendamisele kõigi kodanike seas (paneel 3 – soovitus 7).
5. Pakkuda kõigile koolituskursusi ja õppematerjale, et parandada teadmisi kliima ja jätkusuutlikkuse kohta ning võimaldada elukestvat õpet keskkonnaküsimustes (paneelid 1 – soovitused 15 ja 35, paneel 3 – soovitus 24, töörühma arutelu).
6. Integreerida toiduainete tootmine ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse haridussüsteemi, sealhulgas töötlemata toidu eelised töödeldud toidule, ning soodustada kooliaedade loomist ja toetusi linnade aiandusprojektidele ja vertikaalsele põllumajandusele (paneel 3 – soovitus 5, paneel 1 – soovitus 18). Kaaluda bioloogilise mitmekesisuse muutmist koolides kohustuslikuks teemaks ning suurendada üldsuse teadlikkust bioloogilisest mitmekesisusest kogu ELis edendatavate meediakampaaniate ja võistluste kaudu (kohalike omavalitsuste võistlused) (3. paneel – soovitus 5, paneel 1 – soovitus 18).
7. Tugevdada liidu rolli ja tegevust keskkonna ja hariduse valdkonnas, laiendades liidu pädevust kliimamuutuste ja keskkonnaga seotud hariduse valdkonnas ning laiendades kvalifitseeritud häälteenamusega otsuste tegemist Euroopa huvidena määratletud teemadele, nagu keskkond (NL ja FR soovitused).
8. Edendada taimetoitu kliimakaitse ja keskkonnakaitse eesmärgil.

„Tervis“

7.Ettepanek: Tervislik toitumine ja tervislik eluviis

Eesmärk: Tagada, et kõigil eurooplastel oleks juurdepääs tervisliku toitumise alasele haridusele ning tervislikule ja taskukohasele toidule tervisliku eluviisi alusena, eelkõige järgmiste meetmete abil:

Meetmed[1]:

1. Kehtestada toidu kvaliteedi ja jälgitavuse miinimumnõuded, eelkõige piirates antibiootikumide ja muude veterinaarravimite kasutamist sellega, mis on rangelt vajalik loomade tervise ja heaolu kaitsmiseks, selle asemel, et neid ennetavalt kasutada, ning tagada sellega seotud kontrollide tugevdamine. [#23, #17]
2. Harida kodanikke tervislike harjumuste kohta, mida tuleb juba varases eas kasutusele võtta, ning julgustada neid tegema ohutuid ja tervislikke valikuid, maksustades töödeldud toiduaineid, mis ei ole, ja muutes toidu terviseteabe kergesti kättesaadavaks; selleks tuleb luua üleeuroopaline töödeldud toiduainete hindamissüsteem, mis põhineb teaduslikel ja sõltumatutel teadmistel, samuti märgistus hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kasutamise kohta toiduainete tootmisel, ning tugevdada sellega seoses kehtivate eeskirjade järelevalvet ja jõustamist ning kaaluda nende tugevdamist. [#18, #19, GT]
3. Soodustada dialoogi toiduahela osalistega alates tootmisest kuni müügini, mis on osa ettevõtja sotsiaalsest vastutusest tervisliku toidu eest. [#19, GT]
4. Toetada liidu tasandil tervislike, mitmekesiste ja taskukohaste toiduainete pakkumist avalikes teenindusasutustes, näiteks kooli sööklates, haiglates või tervishoiuasutustes, sealhulgas erirahastamise kaudu. [#3, täiskogu, töörühm]
5. Investeerida teadusuuringutesse, mis käsitlevad antibiootikumide kasutamise tagajärgi ning hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide mõju inimeste tervisele. [#17, #18][2]

8. Ettepanek: Tervishoiusüsteemi tugevdamine

Eesmärk: Meie tervishoiusüsteemide vastupanuvõime ja kvaliteedi tugevdamine, sealhulgas:

Meetmed[3]:

1. Euroopa terviseandmete ala loomine, mis hõlbustaks terviseandmete vahetamist; individuaalsed tervisekaardid võiks teha vabatahtlikult kättesaadavaks, kasutades ELi individuaalset elektroonilist tervisepassi kooskõlas andmekaitse-eeskirjadega. [#41, GT]
2. Piisavad töötingimused, eelkõige tugeva sotsiaaldialoogi kaudu, sealhulgas palgad ja töökorraldus, ning tervishoiutöötajate koolitus- ja sertifitseerimisstandardite ühtlustamine; tuleks välja töötada võrgustike loomise ja vahetusprogrammid, näiteks Erasmus meditsiinikoolidele, mis aitaksid märkimisväärselt kaasa oskuste arendamisele. Selleks et säilitada andekaid inimesi Euroopas ning võimaldada noortel spetsialistidel laiendada oma teadmisi ja omandada erialast kogemust, tuleks luua ELi vahetusprogrammid tagamaks, et meie parimaid bioteaduste ajusid ei meelitataks kolmandatesse riikidesse. [#39, GT]
3. Tagada liidu tasandil strateegiline autonoomia, et vältida[4] ravimite (eelkõige toimeainete) ja meditsiiniseadmete (sealhulgas tooraine) sõltuvust kolmandatest riikidest [NL2]; eelkõige tuleks liidu tasandil koostada loetelu olulistest ja prioriteetsetest ravimitest ja raviviisidest, aga ka uuenduslikest ravimitest ja raviviisidest (näiteks biotehnoloogialahendused), tuginedes olemasolevatele Euroopa ametitele ja HERA-le, et tagada nende kättesaadavus kodanikele. Kaaluma kooskõlastatud strateegilise ladustamise korraldamist kogu liidus. Selleks et saavutada vajalikud koordineeritud ja pikaajalised meetmed liidu tasandil, lisada tervishoid ja tervishoid liidu ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka, muutes ELi toimimise lepingu artiklit 4. [#40, #49, täiskogu istung, töörühm]
4. Jätkata olemasolevate tervisealaste teadus- ja innovatsiooniprogrammide väljatöötamist, koordineerimist ja rahastamist, seadmata ohtu muid tervisega seotud programme, eelkõige Euroopa tugivõrgustikke, kuna need on väga spetsialiseeritud ja keerukate raviteenuste tervishoiuvõrgustike arendamise aluseks. [#42, #43, GT]
5. Investeerida tervishoiusüsteemidesse, eelkõige avalikesse ja mittetulunduslikesse valdkondadesse, taristusse ja digitaalsesse tervishoidu, ning tagada, et tervishoiuteenuste osutajad järgivad teenuste täieliku kättesaadavuse, taskukohasuse ja kvaliteedi põhimõtteid, tagades seega, et tervishoiutöötajad ei kaotaks ressursse avaliku huvi pärast vähe või üldse mitte. [#51, GT]
6. Anda liikmesriikidele kindlaid soovitusi investeerida tõhusatesse, kättesaadavatesse, taskukohastesse, kvaliteetsetesse ja vastupidavatesse tervishoiusüsteemidesse, sealhulgas Euroopa poolaasta raames. Ukraina sõja mõju rahvatervisele näitab vajadust arendada edasi vastupidavaid tervishoiusüsteeme ja solidaarsusmehhanisme. [#51, GT]

9. Ettepanek: Laiem arusaam tervisest

Eesmärk: Võtma vastu tervikliku lähenemisviisi tervishoiule, käsitledes lisaks haigustele ja ravile ka tervisekultuuri ja -ennetust ning edendades ühist arusaamist haigete või puuetega inimeste probleemidest kooskõlas terviseühtsuse lähenemisviisiga, mida tuleks rõhutada kui valdkonnaülest ja aluspõhimõtet, mis hõlmab kõiki liidu poliitikavaldkondi.

Meetmed[5]:

1. Parandada arusaamist vaimse tervise probleemidest ja nende lahendamise viisidest, sealhulgas varases lapsepõlves ja varajases diagnoosimises, tuginedes kogu liidus kehtestatud headele tavadele, mis peaksid olema kergesti kättesaadavad rahvatervise heade tavade portaali kaudu. Teadlikkuse suurendamiseks peaksid liidu institutsioonid ja asjaomased sidusrühmad

korraldama parimate tavade vahetamiseks üritusi ja aitama oma liikmetel neid oma valimisringkonnas levitada. Tuleks välja töötada ELi vaimse tervise tegevuskava, mis pakuks pikaajalist vaimse tervise strateegiat, sealhulgas teadusuuringuid, ning käsitleks ka spetsialistide, sealhulgas alaealiste kättesaadavust, ning Euroopa vaimse tervise aasta loomist lähitulevikus.

2. Töötada ELi tasandil välja tervislikke eluviise käsitlev standardne haridusprogramm, mis hõlmab ka seksuaalharidust. Programm peaks hõlmama ka meetmeid, mis on suunatud nii tervislikule eluviisile kui ka keskkonnakaitsele ning kuidas need võivad aidata ennetada paljusid haigusi, nagu jalgrattasõit kui tervislik vahend igapäevaseks reisimiseks. See oleks tasuta kättesaadav liikmesriikidele ja koolidele, kes saaksid seda vajaduse korral oma programmides kasutada. Selline programm käsitleks stereotüüpe inimeste kohta, kes on haiged või puudega. [#46, GT]

3. Töötada välja praktiline esmaabikoolitus, mida pakutaks tasuta kõigile kodanikele, ning kaaluda regulaarsete kursuste võimalust kui tava nii üliõpilastele kui ka töökohal. Kõikides liikmesriikides peaks avalikes kohtades olema kättesaadav ka minimaalne arv defibrillaatoreid. [#50]

4. Laiendada tervisenädala algatust, mis toimuks kogu liidus samal nädalal ning mille käigus tuleks käsitleda ja arutada kõiki terviseprobleeme. Kaaluge ka tervise aasta algatusi, alustades vaimse tervise aastast. [#44, GT]

5. Tunnustada kui regulaarne ravi maksustamise hormonaalsed rasestumisvastased tooted, mida kasutatakse meditsiinilistel põhjustel, näiteks juhtudel fibromüalgia ja endometrioos, samuti naiselik hügieeni tooteid. Tagada reproduktiivravi kättesaadavus kõigile viljakuse probleemidega inimestele. [#45, GT]

10. Ettepanek: Võrdne juurdepääs tervishoiule kõigile

Eesmärk: Kehtestada „õigus tervisele“, tagades kõigile eurooplastele võrdse ja üldise juurdepääsu taskukohasele, ennetavale, ravile ja kvaliteetsele tervishoiule.

Meetmed[6]:

1. Kehtestada liidu tasandil ühised tervishoiu miinimumstandardid, mis hõlmavad ka ravi ennetamist ja kättesaadavust ning lähedust hooldusele, ning toetada selliste standardite kehtestamist. [#39, GT]
2. Tunnistada vajadust võtta täiel määral arvesse subsidiaarsuse põhimõtet ning kohalike, piirkondlike ja riiklike tervishoiutöötajate keskset rolli [NL3], et tagada, et liidu tasandil oleks võimalik võtta meetmeid, kui õigust tervishoiule käsitletakse paremini. Võimaldada kiiremat ja kindlamat otsuste tegemist peamistes küsimustes ning parandada Euroopa juhtimise tõhusust Euroopa terviseliidu arendamisel (nt pandeemiad või haruldased haigused). [#49, FRsouhait11, digitaalne platvorm]
3. Tugevdada Euroopa terviseliitu, kasutades täielikult ära praeguse raamistiku potentsiaali, ning lisada tervishoid ja tervishoid liidu ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka, muutes ELi toimimise lepingu artiklit 4. [#49, FRsouhait11, digitaalne platvorm, GT][7].
4. Tagama, et igaühel on juurdepääs olemasolevale ravile esimeses ELi riigis, kus see on kättesaadav; selleks parandada piiriülest koostööd, eelkõige haruldaste haiguste, vähi, südame-veresoonkonna haiguste ja väga spetsialiseeritud ravimeetodite, näiteks elundite siirdamise ja raskete põletuste ravi valdkonnas. Kõigi siirdamist vajavate Euroopa patsientide jaoks tuleks luua elundite siirdamise ja annetamise Euroopa võrgustik. [täiskogu ja GT]
5. Tagada taskukohane hooldus, tehes suuremaid investeeringuid tervishoidu, eelkõige hambaravisse, sealhulgas profülaktikasse, ning tagada, et taskukohane hambaravi oleks kättesaadav kõigile 15–20 aasta jooksul. [#48, GT]
6. Tagada, et ravi ja ravimid oleksid kogu liidus võrdselt kvaliteetsed ja et neil oleksid õiglased kohalikud kulud, sealhulgas siseturu praeguse killustatuse vähendamise kaudu. [#40, NL3, töörühm, täiskogu]
7. Võidelda tervisealase ebakindluse vastu, soodustades tasuta hambaravi osutamist lastele, madala sissetulekuga rühmadele ja muudele haavatavatele rühmadele, näiteks puuetega inimestele. Uurige ka halbade eluasemete mõju tervisele. [#48, GT]
8. Võtta arvesse tervise rahvusvahelist mõõdet ja tunnistada, et ravimid peaksid olema üldiselt kättesaadavad, sealhulgas kõige vaesemates riikides. [NL2]

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Sissejuhatus

Me elame erandlikes oludes ja Euroopa Liitu hinnatakse tema jõupingutuste üle väljuda tugevamalt praegustest kriisidest jätkusuutlikuma, kaasavama, konkurentsivõimelisema ja vastupidavama majanduskasvu mudeli abil. Venemaa sissetung Ukrainasse ja COVID-19 pandeemia on muutnud ELi nägu. Konverentsil tuleb käsitleda ka selle sõja sotsiaalseid ja majanduslikke tagajärgi juba väga keerulises pandeemiajärgses kontekstis. Samal ajal ohustavad kliimamuutused endiselt inimkonda ning avaldavad majandusele ja ühiskonnale dramaatilist mõju. Saadud soovitustest nähtub selgelt, et kodanikud nõuavad ELilt tugevamat tegutsemist. Lahendamata riikidevahelised probleemid, nagu ebavõrdsus, konkurentsivõime, tervishoid, kliimamuutused, ränne, digiteerimine või õiglane maksustamine, nõuavad asjakohaseid Euroopa lahendusi. Samuti on soovitustest ja aruteludest selge, et meil on vaja terviklikku strateegiat, et tagada Euroopa kodanike suurem heaolu nende elu erinevates aspektides. Mõned selle strateegia elemendid on lisatud olemasolevatesse poliitikavaldkondadesse ja neid on võimalik saavutada, kasutades täiel määral ära olemasolevat institutsioonilist raamistikku Euroopa ja riiklikul tasandil; teised nõuavad uusi poliitikaid ja mõnel juhul aluslepingu muutmist. Uusi poliitikasuundi ja aluslepingute muudatusi tuleks siiski vaadelda heaolu parandamise vahendina, mitte eesmärgina omaette. On võimalik ja vajalik liit uuesti määratleda, et tagada uuendatud sotsiaalse lepingu alusel liidu strateegiline autonoomia, jätkusuutlik majanduskasv, elu- ja töötingimuste parandamine ning inimeste areng ilma meie planeedi ressursse ammendamata või hävitamata. Nende soovituste eesmärk on need eesmärgid saavutada. Allpool esitatud ettepanekuid tuleks lugeda, võttes arvesse, et kodanikud kogu Euroopas on esitanud erinevaid seisukohti ja soovitusi. Just selline arvamuste mitmekesisus on üks Euroopa võrreldamatutest varadest.

11. Ettepanek: Jätkusuutlik majanduskasv ja innovatsioon

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL toetaks üleminekut kestlikule ja vastupidavale majanduskasvu mudelile, võttes arvesse Euroopa poolaasta raames tugeva sotsiaalse mõõtmega rohe- ja digipööret ning suurendades kodanike, ametiühingute ja ettevõtjate mõjuvõimu. Tavapäraseid makromajanduslikke näitajaid ja SKPd võiks täiendada uute näitajatega, et vastata uutele Euroopa prioriteetidele, nagu Euroopa roheline kokkulepe või Euroopa sotsiaalõiguste sammas, ning kajastada paremini rohe- ja digipööret ning inimeste heaolu. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[8]:

1. Edendada ettevõtete keskkonnahoidlikumaid tootmisprotsesse, aidata ettevõtetel leida parimaid lahendusi ning pakkuda positiivseid ja negatiivseid stiimuleid. (PCE 11 ja 12) ning suurendada kohalikku tootmist ja tarbimist (arutelud).
2. Töötada kestlikuma ja ringmajanduse suunas, tegeledes kavandatud aegumise probleemiga ja tagades hüvitise saamise õiguse (PCE 14).
3. Uurida liidu majanduse juhtimist ja Euroopa poolaastat, tagamaks, et rohe- ja digipööre, sotsiaalne õiglus ja sotsiaalne progress käivad käsikäes majandusliku konkurentsivõimega, jätmata tähelepanuta Euroopa poolaasta majanduslikku ja eelarvelist olemust. Lisaks on vaja sotsiaalpartnereid ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi paremini kaasata Euroopa poolaasta rakendamisse, et parandada selle kohaldamist ja vastutust (e-platvorm, arutelud).
4. Võidelda ühekordselt kasutatavate plastpakendite/mahutite kasutamise vastu (PCE 12).
5. Laiendada Euroopa tehnoloogia kasutamist ja muuta see elujõuliseks alternatiiviks välismaisele tehnoloogiale (arutelud).
6. Edendada uute materjalide ja tehnoloogiate uurimist ning olemasolevate materjalide uuenduslikku kasutamist, vältides samal ajal teadusuuringute dubleerimist (PCE 9, NL 1).
7. Kaaluda energia säästlikkust, taskukohasust ja kättesaadavust, võttes arvesse kütteostuvõimetust ja sõltuvust kolmandatest riikidest, suurendades säästvalt toodetud energia osakaalu (CEP 10, LT 3, IT 1.1).
8. Suurendada ettevõtjate ja kodanike teadlikkust kestlikumast käitumisest ning tagada õiglane üleminek, mis põhineb sotsiaaldialoogil ja kvaliteetsetel töökohtadel (CEP 12 ja veebiplatvorm).
9. Lisada uutesse ELi kaubanduslepingutesse ambitsioonikad sotsiaal-, töö- ja tervishoiustandardid, sealhulgas töötervishoid ja tööohutus. (LT8)

12. Ettepanek: Liidu konkurentsivõime tugevdamine ja ühtse turu edasine süvendamine

Eesmärk: Teeme ettepaneku tugevdada ELi majanduse, ühtse turu ja tööstuse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet ning tegeleda strateegiliste sõltuvustega. Peame edendama ettevõtluskultuuri ELis, kus julgustatakse ja arendatakse igas suuruses uuenduslikke ettevõtteid, eelkõige mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning idufirmasid, et aidata kaasa vastupanuvõimelisema ja kaasavama ühiskonna loomisele. Sotsiaalsema Euroopa visiooni hõlbustamiseks on vaja tugevat ja elujõulist turumajandust. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[9]:

1. Töötada välja selge nägemus Euroopa majandusest ning tugineda Euroopa tugevatele külgedele, kvaliteedile ja mitmekesisusele, võttes samal ajal arvesse liikmesriikide vahelisi majanduslikke ja muid erinevusi, ning edendada ettevõtjatevahelist koostööd ja konkurentsi. (NL 1 & 2)
2. Konsolideerida seda, mida on tehtud ühisraha ning maksesüsteemide ja telekommunikatsiooni ühendamise valdkonnas. (Punkt 4.a.2)
3. Vähendada toodete standardimist ning tunnustada kohalikke ja piirkondlikke eripärasid seoses kultuuri ja tootmisega (tootmistraditsioonide austamine). (VT PUNKT 2.2)
4. Tugevdada ülespoole suunatud sotsiaalset ja majanduslikku lähenemist ühtsel turul, viies lõpule sellised olemasolevad algatused nagu pangandusliit ja kapitaliturgude liit ning rakendades majandus- ja rahaliidu tulevikku suunatud reformi (arutelud).
5. Edendada poliitikat tugeva tööstusbaasi loomiseks ja innovatsiooni peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate valdkonnas, samuti tulevikku suunatud kliimapoliitikat koos tugeva sotsiaalse mõõtmega tööstuse konkurentsivõimega, mis põhineb sotsiaaldialoogil ja hästitoimivatel töösuhetel (arutelud).
6. Pöörata kõigis uutes algatustes erilist tähelepanu VKEdele, mis on meie majanduse selgroog. Kõigis ELi seadusandlikes ettepanekutes tuleb järgida põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele“ ning komisjoni mõjuhinnangutes tuleks tugevdada VKE-testi kooskõlas selgete põhimõtetega, austades samal ajal täielikult sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid ning tarbijate õigusi (arutelud).
7. Tagada VKEde osalemine rahastamistaotlustes, pakkumismenetlustes ja võrgustikes võimalikult väikese halduskoormusega. Suure riskiga innovatsiooniprojektidega VKEde juurdepääsu rahastamisele peaksid edasi arendama sellised üksused nagu Euroopa Innovatsiooninõukogu ja Euroopa Investeerimispank (arutelud).
8. Luua parem raamistik teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimiseks, et luua kestlikumad ja bioloogilise mitmekesisusega ärimudelid (CEP 10, 11 ja 14); keskendumine tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu edendajale. (SEE 1.3)
9. Edendada kollektiivseid majandustulemusi autonoomse ja konkurentsivõimelise tööstuse kaudu. (FR3)
10. Teha kindlaks strateegilised sektorid, sealhulgas kosmos, robootika ja tehisintellekt, ja arendada neid. (Et 3 & 9)
11. Investeerida turismi ja kultuurimajandusse, väärtustades ka paljusid väikeseid sihtkohti Euroopas. (SEE 1.2)
12. Tagada varustuskindlus, mitmekesistades sisend-/tooraineallikaid ning suurendades Euroopas oluliste kaupade, nagu tervishoid, toit, energeetika, kaitse ja transport, tootmist. (EN 9, LT 1, SEE 1.4)
13. Euroopa ettevõtete digitaliseerimise edendamine, näiteks spetsiaalse tulemustabeli abil, mis võimaldab ettevõtetel võrrelda oma digiülemineku määra üldise eesmärgiga suurendada oma konkurentsivõimet. (ÜMBER SUUNATUD LEHEKÜLJELT 2.1)

14. Edendada digitaalset ühtekuuluvust, et aidata kaasa Euroopa Liidu toimimise lepingus määratletud majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele (arutelud).
15. Tugevdada piiriülest koostööd, et tugevdada ühtekuuluvust ja vastupanuvõimet piirkondades ja väljaspool seda, soodustades Euroopa piiriülest mehhanismi ja sarnaseid vahendeid (arutelud).
16. Tugevdada ja edendada piiriüleseid koolitusvõimalusi, et ajakohastada Euroopa tööjõu oskusi ja suurendada konkurentsivõimet, tugevdades samal ajal kodanike oskusi majanduse valdkonnas. (DE 2.2, LT7). Edendada töötajatevahelist kaubandust Euroopas Euroopa tööhõivekeskuse kaudu; (IT 6.1) julgustada noori õppima teadusaineid. (SEE 1.5)
17. Vähendada bürokraatiat (load, sertifikaadid), kui see ei ole hädavajalik. (VT 2.1)
18. Võitlus võltsimise ja kõlvatu konkurentsi vastu. (VT PUNKT 2.4)
19. Tagada idufirmade ja VKEde suurem osalemine innovatsiooniprojektides, kuna see tugevdab nende innovatsiooni tugevust, konkurentsivõimet ja võrgustike loomist (e-platvorm, arutelud).
20. Ühtse turu konsolideerimine ja kaitse peaks jääma prioriteediks; riiklikul ja liidu tasandil võetavad meetmed ja algatused ei tohiks kahjustada ühtset turgu ning peaksid aitama kaasa isikute, kaupade, teenuste ja kapitali vabale liikumisele (arutelud).
21. Uute ELi poliitiliste algatuste suhtes tuleks kohaldada konkurentsivõime kontrolli, et analüüsida nende mõju ettevõtetele ja nende ettevõtluskeskkonnale (majandustegevuse kulud, innovatsioonivõime, rahvusvaheline konkurentsivõime, võrdsed võimalused jne). See järelevalve on kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja kestliku arengu eesmärkidega, sealhulgas soolise võrdõiguslikkusega, ega kahjusta inimõiguste, sotsiaalsete ja tööõiguste ega keskkonna- ja tarbijakaitsestandardite kaitset. Selleks teeme ka ettepaneku luua Euroopa konkurentsivõime nõuandev organ, et jälgida konkurentsivõime seiret ja eelkõige hinnata õigusaktide kumulatiivset mõju ning esitada ettepanekuid ELi ettevõtete konkurentsivõime asjakohaste raamtingimuste parandamiseks. See organ peaks oma juhtimisse kaasama organiseeritud kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerid; (arutelud)

13. Ettepanek: Kaasavad tööturud

Eesmärk: Teeme ettepaneku parandada tööturgude toimimist, et tagada õiglasemad töötingimused ning edendada soolist võrdõiguslikkust ja tööhõivet, eelkõige noorte ja haavatavate rühmade jaoks. EL, liikmesriigid ja sotsiaalpartnerid peavad tegema tööd, et kaotada töötajate vaesus, tugevdada platvormitöötajate õigusi, keelustada tasustamata praktika ja tagada töötajate õiglane liikuvus liidus. Peame edendama sotsiaalset dialoogi ja kollektiivläbirääkimisi. Peame tagama Euroopa sotsiaalõiguste samba, sealhulgas selle 2030. aasta asjakohaste peamiste eesmärkide täieliku rakendamise Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil sellistes valdkondades nagu võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule ning õiglased töötingimused, austades samal ajal subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse pädevusi ja põhimõtteid, ning lisama aluslepingutesse sotsiaalse progressi protokolli. Seejuures tuleb austada riiklikke traditsioone ja sotsiaalpartnerite autonoomiat ning teha koostööd kodanikuühiskonnaga. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[10]:

1. Tagada, et seadusjärgne miinimumpalk tagab igale töötajale inimväärse ja sarnase elukvaliteedi kõigis liikmesriikides. Tuleks määratleda selged kriteeriumid (nt elukallidus, inflatsioon, vaesuspiiri ületav tase, keskmine ja mediaanpalk riiklikul tasandil), mida tuleb miinimumpalga taseme määramisel arvesse võtta. Seadusjärgse miinimumpalga tasemed tuleks neid kriteeriume silmas pidades korrapäraselt läbi vaadata, et tagada nende piisavus. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nende eeskirjade tõhusale rakendamisele ning elatustaseme paranemise järelevalvele ja järelevalvele. Samal ajal tuleks tugevdada ja edendada kollektiivläbirääkimisi kogu liidus (PCE 1 ja 30; 4.2; veebiplatvorm).
2. Teha kokkuvõte tööaja direktiivi (direktiiv 2003/88/EÜ) ja muude asjakohaste õigusaktide rakendamisest ning veelgi tugevdada nende rakendamist, et tagada töö- ja eraelu tervislik tasakaal, kaaludes samal ajal uusi riiklikke poliitikaid selles valdkonnas (CEP 2).
3. Võtta kasutusele või tugevdada olemasolevaid õigusakte aruka töö kohta ning julgustada ettevõtteid seda uut tööviisi edendama. (PCE 7) Liit peaks tagama õiguse olla mittekättesaadav, tegema rohkem, et vähendada digitaalset lõhet töökohal ning hindama kaugtöö mõju tervisele, tööajale ja tulemuslikkusele. On vaja tagada õiglane digiteerimine, mis põhineb inimõigustel, parematel töötingimustel ja kollektiivläbirääkimistel (arutelud).
4. Tööhõivepoliitika integreerimine ELi tasandil, kus aktiivne tööturupoliitika on jätkuvalt keskne ja üha enam koordineeritud (IT 6.2), samal ajal kui liikmesriigid keskenduvad edasistele reformipüüdlustele, et luua soodsad tingimused kvaliteetsete töökohtade loomiseks (arutelud).
5. Võtta meetmeid, et tagada sotsiaalsete õiguste täielik kaitse ja olla konflikti korral majanduslike vabaduste suhtes ülimuslikud, sealhulgas lisades aluslepingutesse sotsiaalse progressi protokolli (veebiplatvorm, arutelud).
6. Soolise võrdõiguslikkuse tagamine kooskõlas ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegiaga 2020–2025. Liit peaks jätkuvalt mõõtma soolist võrdõiguslikkust soolise võrdõiguslikkuse indeksi abil (assigneeringud, palgalõhe, tööhõive, juhtimine jne), jälgima igal aastal strateegiat, olema saavutatud tulemuste suhtes läbipaistev, julgustama kogemuste ja parimate tavade jagamist ning looma võimaliku otsese mehhanismi kodanike tagasiside saamiseks (nt ombudsman) (ECP 28; 5.a.1). Vaja on tegeleda soolise palgalõhega ja kehtestada kõrgema juhtkonna ametikohtadele kvoodid. Naisettevõtjad peaksid saama suuremat toetust ettevõtluskeskkonnas, nagu ka naised teaduses, tehnoloogias, inseneriteaduses ja matemaatikas (arutelud).

7. Edendada noorte tööhõivet, toetades muu hulgas rahaliselt ettevõtteid, kuid pakkudes tööandjatele ja töötajatele täiendavat toetust (NL 4) ning toetades noori ettevõtjaid ja noori füüsilisest isikust ettevõtjaid, näiteks haridusvahendite ja kursuste (arutelude) kaudu.
8. Edendada ebasoodsas olukorras olevate rühmade (NL 4) tööhõivet, eelkõige puuetega inimeste puhul (veebiplatvorm).
9. Edendada tööhõivet ja sotsiaalset liikuvust, et inimestel oleks kõik võimalused isiklikuks arenguks ja enesemääramiseks. (Punkt 5.a.4 ja IT 6.1) Võiks olla pikaajaline strateegia tagamaks, et kõigil meie ühiskonnas on õiged oskused leida tööd ja kasvatada oma andeid, eriti nooremat põlvkonda (arutelud). Oluline on investeerida tööturu muutuvatele vajadustele kohandatud oskustesse ja edendada elukestvat õpet muu hulgas vahetusprogrammi kaudu kõigis eluetappides ning tagada õigus elukestvale õppele ja õigus koolitusele. (FR 6; Selleks on vaja tugevdada koostööd ettevõtjate, ametiühingute ning kutsehariduse ja -koolituse teenuste osutajate (arutelud) vahel.

14. Ettepanek: Tugevam sotsiaalpoliitika

Eesmärk: Teeme ettepaneku vähendada ebavõrdsust, võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu. Me peame kehtestama tervikliku vaesusevastase strateegia, mis võiks muu hulgas hõlmata lastegarantii ja noortegarantii tugevdamist, miinimumpalkade kehtestamist, miinimumsissetuleku kavade ühist Euroopa raamistikku ja inimväärset sotsiaaleluaset. Peame tagama Euroopa sotsiaalõiguste samba, sealhulgas selle 2030. aasta asjakohaste peamiste eesmärkide täieliku rakendamise Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil sotsiaalkaitse ja kaasatuse valdkonnas, austades samas vastavaid pädevusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid, ning lisama aluslepingutesse sotsiaalse progressi protokolli. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[11]:

1. Tugevdada liidu pädevust sotsiaalpoliitika valdkonnas ja teha ettepanekuid kogu liitu hõlmavate ühtlustatud õigusaktide kohta, et edendada sotsiaalpoliitikat ja tagada võrdsed õigused, sealhulgas tervisega seotud õigused, võttes arvesse vastuvõetud määrusi ja miinimumnõudeid kogu territooriumil. (CEP 19 & 21) EL võiks toetada ja täiendada liikmesriikide poliitikat, pakkudes muu hulgas välja ühise raamistiku, et tagada miinimumsissetulek nii, et kedagi ei jäeta kõrvale. Need meetmed tuleks ellu viia osana Euroopa sotsiaalõiguste samba ja selle tegevuskava (arutelud) täielikust rakendamisest.
2. Ärge tehke kompromisse sotsiaalsete õiguste valdkonnas (rahvatervis, riiklik haridus, tööpoliitika). (Punkt 4.a.1)
3. Edendada ELis sotsiaal- ja tervishoiualaseid teadusuuringuid, järgides prioriteetseid suundi, mida peetakse avalikku huvi pakkuvateks ja mille liikmesriigid on heaks kiitnud, ning näha ette asjakohane rahastamine. Seda saaks osaliselt saavutada ekspertteadmiste, riikide ja õppekeskuste (ülikoolid jne) vahelise koostöö tugevdamisega (CEP 20).
4. Anda juurdepääs meditsiiniteenustele kõigile alla 16-aastastele isikutele kogu ELis, kui need teenused ei ole riiklikus kontekstis kättesaadavad (arutelud).
5. Tagada, et EL toetab koos sotsiaalpartnerite ja riikide valitsustega kodanikele sihipärast juurdepääsu inimväärsele sotsiaaleluasemele vastavalt nende erivajadustele; rahalised jõupingutused tuleks jagada erasektori rahastajate, koduomanike, eluaseme saajate, liikmesriikide kesk- ja kohaliku tasandi valitsuste ning Euroopa Liidu (ECP 25) vahel.

15. Ettepanek: Demograafiline üleminek

Eesmärk: teeme ettepaneku tegeleda demograafilisest üleminekust tulenevate probleemidega kui Euroopa üldise vastupanuvõime kriitilise komponendiga, eelkõige madala sündimuse ja elanikkonna pideva vananemisega, toetades inimesi kogu nende elu jooksul. See peaks olema kõikehõlmav meede, mis on suunatud kõikidele põlvkondadele, alates lastest ja noortest kuni peredeni, tööealise elanikkonnani, eakatele, kes on veel valmis töötama, ja neile, kes on pensionil või vajavad hooldust. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[12]:

1. Tagada kvaliteetsed, taskukohased ja kättesaadavad lastehoiuteenused kogu ELis, et emad ja isad saaksid kindlalt ühitada töö- ja pereelu. Vajaduse korral võib see hõlmata lapsehoiuvõimalusi töökohal või selle lähedal. Mõnes liikmesriigis on saadaval ka üleöö lastehoid, mis peaks olema eeskujuks. Lisaks võivad nende meetmetega kaasneda toetusmeetmed, näiteks vähendatud käibemaksumäärad lastele vajalike seadmete puhul. Oluline on vältida laste vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. (CEP 22–26) Lastegarantii tugevdamine, tagades abivajavatele lastele juurdepääsu sellistele teenustele nagu haridus ja lastehoid, tervishoid, toitumine ja eluase, võiks olla selle saavutamise vahend (e-platvorm, arutelud).
2. Luua noortele eritoetus ja -kaitse. Tööealisele elanikkonnale suunatud meetmed peaksid hõlmama emade ja isade juurdepääsu teadmistele tööle naasmisel (CEP 22). Noortegarantii tugevdamine võiks olla vahend, millega parandada alla 30-aastaste noorte juurdepääsu kvaliteetsele tööpakkumisele, täiendusõppele, õpipoisiõppele või praktikale. (arutelud)
3. Edendada õigust hariduse vabale liikumisele liidus, eelkõige diplomite, palgaastmete, pädevuste ja kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kaudu. (arutelud)
4. Parandada õigusakte ja nende rakendamist, et toetada perekondi kõigis liikmesriikides, näiteks seoses vanemapuhkuse ning sünnitus- ja lapsehoiutoetustega. (PCE 26 ja IT 5.a.1) Eluasemel on perekondade toetamisel oluline roll ja sellega tuleks tegeleda (veebiplatvorm, arutelud).
5. Võtta meetmeid tagamaks, et kõigil perekondadel on kõigis liikmesriikides ühesugused perekondlikud õigused. See peaks hõlmama õigust abielule ja lapsendamisele. (PCE 27)
6. Edendada paindlikku pensioniiga, võttes arvesse eakate erilist olukorda. Pensioniea kindlaksmääramisel on vaja teha vahet vastavalt kutsealale ja seega võtta arvesse eriti nõudlikku vaimset ja füüsilist tööd. (PCE 21 ja IT 5.a.1)
7. Ennetada vaesust eakate seas, kehtestades miinimumpensionid. Nende miinimumtasemete puhul tuleks arvesse võtta elatustaset, vaesuspiiri ja ostujõudu asjaomases liikmesriigis. (PCE 21)
8. Tagada eakatele asjakohane sotsiaalabi ja tervishoid. Seejuures on oluline keskenduda nii ühiskondlikule hooldusele kui ka hoolekandele. Samuti tuleb meetmetes arvesse võtta nii hooldusteenuse saajaid kui ka tervishoiuteenuse osutajaid. (PCE 23)
9. Tagada mahajäänud piirkondade kestlik areng ja demograafiline vastupanuvõime, et muuta need dünaamilisemaks ja atraktiivsemaks, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika kaudu. (veebiplatvorm ja arutelud)
10. Võtta Euroopa tasandil kooskõlastatud meetmeid, et koguda andmeid selliste tegurite alusel nagu sugu, analüüsida demograafilisi suundumusi, jagada parimaid tavasid ja teadmisi ning abistada liikmesriike asjakohase poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel, sealhulgas luues sellele valdkonnale spetsialiseerunud ELi asutuse. (veebiplatvorm ja arutelud).

16. Ettepanek: Eelarve- ja eelarvepoliitika

Eesmärk: teeme ettepaneku, et EL ergutaks tulevikku suunatud investeeringuid, mis keskenduvad tugeva sotsiaalse ja soolise mõõtmega rohe- ja digipöördele, võttes arvesse taasterahastu „NextGenerationEU“ ja hädaolukordades töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) näiteid. Liit peab võtma arvesse Ukraina-vastase sõja sotsiaalset ja majanduslikku mõju ning seost riigi majanduse juhtimise ja uue geopoliitilise konteksti vahel, tugevdades oma eelarvet uute omavahenditega. Kodanikud soovivad, et maksustamine eemalduks kodanikest ja VKEdest ning oleks suunatud maksupetturitele, suurtele saastajatele ja digitaalsetele hiiglastele, soovides samal ajal, et EL toetaks liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste võimet end ise rahastada ja kasutada ELi vahendeid. See eesmärk tuleks saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed[13]:

1. Ühtlustada ja koordineerida maksupoliitikat ELi liikmesriikides, et hoida ära maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist, vältida maksuparadiisisid ELis ja tegeleda ümberpaigutamisega Euroopas, sealhulgas tagades, et maksuotsuseid saab vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega Euroopa Liidu Nõukogus. Teisest küljest on kodanike paneelide soovitused selle kohta, et maksustamine kuulub erinevate riikide pädevusse, kellel on oma eesmärgid ja olud. (PCE 13 ja 31, IT 4.b.3, NL 2.3)
2. Edendada koostööd ELi liikmesriikide vahel, et tagada, et kõik ELi ettevõtjad maksavad oma õiglase osa maksudest; kehtestada äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas (CCTB) või minimaalne tegelik maksumäär. (NL 3)
3. Tagada, et ettevõtted maksavad makse seal, kus kasumit teenitakse. (PCE 13)
4. Tagada, et maksupoliitika toetab Euroopa tööstust ja hoiab ära töökohtade kadumise Euroopas. (PCE 13 ja 31)
5. Uurida üksikasjalikumalt võimalust võtta liidu tasandil ühiselt laenu, et luua soodsamad laenutingimused, säilitades samal ajal vastutustundliku eelarvepoliitika liikmesriikide tasandil. (LT 9)
6. Tugevdada järelevalvet liidu vahendite kasutamise ja kasutamise üle, sealhulgas kohalikul ja munitsipaaltasandil.(LT 10)

„EL maailmas“

17. Ettepanek: ELi sõltuvuse vähendamine strateegilistes sektorites tegutsevatest välisosalejatest majanduslikust seisukohast

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL astuks samme, et tugevdada oma sõltumatust peamistes strateegilistes sektorites, nagu põllumajandustooted, strateegilised majanduskaubad, pooljuhid, meditsiinitooted, uuenduslikud digitaalsed ja keskkonnatehnoloogiad ning energia, järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni edendamine ning avaliku ja erasektori partnerite koostöö selles valdkonnas.
2. Kaubandusläbirääkimiste ambitsioonika tegevuskava säilitamine, mis võib aidata tugevdada tarneahelate vastupanuvõimet ja mitmekesistamist, eelkõige toorainete puhul, jagades samal ajal kaubandusest saadavat kasu õiglasemalt ja rohkemate partneritega, piirates nii meie kokkupuudet ja sõltuvust väikesest arvust tarnijatest, kes võivad endast kujutada ohtu[14].
3. ELi tarneahelate suurem vastupanuvõime, edendades investeeringuid liidu strateegilistesse sektoritesse, ladustades kriitilise tähtsusega tootmist ja seadmeid ning mitmekesistades kriitilise tähtsusega toorainete tarneallikaid.
4. Uued investeeringud siseturu väljakujundamisse ja võrdsete võimaluste loomisse, et muuta nende toodete tootmine ja ostmine Euroopa Liidus atraktiivsemaks.
5. Toetada, et need tooted oleksid Euroopa tarbijatele kättesaadavad ja taskukohased ning aidata vähendada välist sõltuvust, näiteks struktuuri- ja regionaalpoliitika, maksusoodustuste, toetuste, taristusse ja teadusuuringutesse tehtavate investeeringute, VKEde konkurentsivõime suurendamise ning haridusprogrammide kaudu, et säilitada Euroopas vastavad oskused ja töökohad, mis on olulised põhivajaduste tagamiseks[15].
6. Euroopa programm väikeste kohalike tootjate toetamiseks strateegilistes sektorites kõigis[16]liikmesriikides, kasutades rohkem ELi programme ja rahastamisvahendeid, nagu InvestEU.
7. Parem koostöö liikmesriikide vahel tarneahela riskijuhtimise juhtimiseks.[17]

18. Ettepanek: ELi sõltuvuse vähendamine välismaistest energiavaldkonnas tegutsejatest

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL saavutaks käimasoleva ökoloogilise ülemineku kontekstis energiatootmise ja -varustuse osas suurema autonoomia järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Strateegia vastuvõtmine, et muuta see energiatootmises autonoomsemaks. Euroopa asutus peaks integreerima olemasolevad Euroopa energiaagentuurid, koordineerima taastuvenergia arendamist ja edendama teadmiste jagamist[18].
2. Aktiivne toetus ühistranspordi ja energiatõhususe projektidele, Euroopa kiirkaubaveo raudteevõrgule, puhta ja taastuvenergia (sh päikese- ja tuuleenergia), alternatiivsete tehnoloogiate (nt vesinik või jäätmete energiakasutus) laiendamisele ning üleminekule linnapiirkondades ühelt autokultuurilt ühistranspordi, elektriautode ühiskasutuse ja jalgrattasõidu kultuurile[19].
3. Õiglase ja õiglase ülemineku tagamine, eelkõige toetades haavatavaid kodanikke, kes seisavad kliimaneutraalsusele üleminekul silmitsi suurimate probleemidega ja kes juba kannatavad kõrgemate energiahindade tõttu energiasõltuvuse ja energiahindade hiljutise kolmekordistumise tõttu.
4. Tihedam koostöö tuumaenergia kasutamise hindamisel seoses käimasoleva rohelise üleminekuga taastuvenergiale Euroopas, uurides kollektiivseid probleeme, mida see võiks lahendada või tekitada, kuna paljud liikmesriigid kasutavad seda endiselt[20].
5. Koostöö rahvusvaheliste partneritega, et kohustada neid saavutama ambitsioonikamaid kliimamuutustega seotud eesmärke erinevatel rahvusvahelistel foorumitel, sealhulgas G7 ja G20 raames.
6. Väliskaubanduse sidumine kliimamuutuste poliitikameetmetega (nt kliimasõbralike tehnoloogiate ja innovatsiooni investeerimismeetmete paketi, sealhulgas rahastamisprogrammide käivitamine)[21].
7. Imporditud energia ühisostud ja säästva energia partnerlused, et vähendada Euroopa sõltuvust energiaimpordist, eelkõige gaasi ja nafta valdkonnas, ning arendada ELi kodumaiseid energiaallikaid.

19. Ettepanek: Standardite kehtestamine ELis ja väljaspool ELi kaubandus- ja investeerimissuhetes

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tugevdaks oma kaubandus- ja investeerimissuhete eetilist mõõdet järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Meie reeglitel põhineva mitmepoolse rahvusvahelise kaubanduse struktuuri säilitamine ja reform ning partnerlus sarnaselt meelestatud demokraatlike riikidega.
2. Tõhusad ja proportsionaalsed ELi õigusaktid, millega tagatakse, et inimväärse töö standardeid kohaldatakse täielikult kogu ülemaailmsetes väärtusahelates, sealhulgas ELi tootmis- ja tarneprotsessides, ning et imporditud kaubad vastavad kvalitatiivsetele eetikastandarditele, kestlikule arengule ja inimõiguste standarditele, sealhulgas töö- ja ametiühinguõigustele, pakkudes toodete sertifitseerimist kooskõlas käesolevate ELi õigusaktidega[22] ning osaledes kogu ELi hõlmavas dialoogis, mille eesmärk on teavitada ja harida rahvusvahelise kaubanduse strateegiliste muutuste keskkonna- ja eetilisi mõjusid.
3. Sunniviisilist tööd ja lapstööjõudu lubavatest riikidest pärit toodete impordi ja müügi piirangud, ettevõtete korrapäraselt ajakohastatav must nimekiri ja tarbijate teadlikkus lapstööjõust ELi ametlike kanalite kaudu avaldatud teabe kaudu[23].
4. ELi vabakaubanduslepingute jõustatavate kaubandust ja säästvat arengut käsitlevate peatükkide järelevalve ja jõustamine, sealhulgas võimalus kasutada viimase abinõuna sanktsioonidel põhinevat mehhanismi.
5. ELi üldise soodustuste süsteemi (GSP) reform, et see hõlmaks rangeid nõuetele vastavuse sätteid ning tõhusaid ja asjakohaseid järelevalve-, aruandlus- ja dialoogiprotsesse, et parandada mõju, mida GSP võib avaldada kaubandusele, inimõigustele ja arengule partnerriikides, ning võimalusega tühistada kaubandussoodustused nõuete täitmata jätmise korral.

20. Ettepanek: Keskkonnapoliitika standardite kehtestamine ELis ja väljaspool seda

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tugevdaks oma kaubandussuhete keskkonnamõõdet järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Ökomärgise ühtlustamine ja tugevdamine ning Euroopa keskkonnamõju näitaja (ökoskoori) kohustuslik esitamine kõikidele tarbekaupadele. Ökoskoor arvutatakse tootmisest ja transpordist tulenevate heitkoguste ning nende sisalduse kahjulikkuse alusel, tuginedes ohtlike toodete loetelule. Ökoskoori peaks haldama ja jälgima Euroopa asutus[24].
2. Rangemad keskkonnastandardid jäätmete ekspordile ning rangemad kontrollid ja sanktsioonid ebaseadusliku ekspordi peatamiseks. Liit peaks julgustama liikmesriike oma jäätmeid ringlusse võtma ja kasutama neid energia tootmiseks[25].
3. Saastavate pakendite kõrvaldamise eesmärgi määratlemine vähem saastavate pakendite või keskkonnasõbralikumate pakendite edendamise kaudu[26] ning partnerluste loomine arenguriikidega, toetades nende taristut ja kaaludes vastastikku kasulikke kaubanduslepinguid, et aidata neil üleminekul keskkonnahoidlikele energiaallikatele[27].
4. Võimalus premeerida kõrgete kestlikkusstandarditega riike, pakkudes oma kestvuskaupadele ja -teenustele täiendavat juurdepääsu ELi turule kas ühepoolselt GSP+ üldise soodustuste süsteemi kaudu või kahepoolselt läbiräägitud kaubanduslepingute kaudu või mitmepoolselt Maailma Kaubandusorganisatsiooni algatuste kaudu.

21. Ettepanek: Otsuste tegemine ja ühtekuuluvus Euroopa Liidus

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL parandaks oma suutlikkust võtta ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames vastu kiireid ja tõhusaid otsuseid, kõneledes ühel häälel ja tegutsedes tõeliselt ülemaailmse osalejana, et neil oleks maailmas positiivne roll, ning muutes mis tahes kriisidele reageerimist, sealhulgas:

Meetmed:

1. Tagades, et eelkõige ÜVJP valdkonnas võetakse praegu ühehäälselt käsitletavad küsimused tavaliselt vastu kvalifitseeritud häälteenamusega[28].
2. Tuginedes julgeoleku- ja kaitsepoliitika alasele koostööle hiljuti heaks kiidetud strateegilisel kompassil ja kasutades Euroopa rahutagamisrahastut[29].
3. Kõrge esindaja rolli tugevdamine selle tagamisel, et EL kõneleks ühel häälel[30].
4. Leppida kokku tugevas visioonis ja ühises strateegias, et tugevdada ELi ühtsust ja otsustusvõimet, et valmistada liitu ette edasisteks laienemisteks[31].
5. Ratifitseerides kiiresti hiljuti sõlmitud kaubanduslepingud, loobumata asjakohasest kaalumisest ja arutelust.

22. Ettepanek: ELi läbipaistvus ja suhted kodanikega

Eesmärk: teeme ettepaneku, et EL, eelkõige oma meetmetes rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas kaubandusläbirääkimistel, suurendaks oma juurdepääsu kodanikele, parandades teavet, haridust, kodanike osalust ja läbipaistvust, eelkõige:

Meetmed:

1. Sidemete tugevdamine kodanike ja kohalike institutsioonidega, et parandada läbipaistvust, jõuda kodanikeni ning nendega paremini suhelda ja suhelda konkreetsete ELi algatustega rahvusvahelisel tasandil[32].
2. Kodanike suurem osalemine ELi rahvusvahelises poliitikas ja kodanike otsese osalusega üritustes, nagu riiklikul,

kohalikul ja Euroopa tasandil organiseeritud kodanikuühiskonna[33] aktiivsel osalusel korraldatud Euroopa tuleviku konverents[34].

3. Kõigi asjaomaste sidusrühmade täielik toetus kodanikele, kes otsustavad osaleda organiseeritud kodanikuühiskonna organisatsioonides, nagu see on olnud COVID-19 ja Ukraina puhul.
4. Eraldi eelarve eraldamine ELi toimimist ja selle väärtusi käsitlevate haridusprogrammide väljatöötamiseks, mida ta võiks soovi korral liikmesriikidele välja pakkuda, et nad saaksid need oma õppekavadesse integreerida (esma-, kesk- ja ülikooliõppesse). Lisaks võiks Erasmuse programmi kaudu pakkuda üliõpilastele, kes soovivad õppida mõnes teises Euroopa riigis, konkreetset liidu ja selle toimimise kursust. Üliõpilasi, kes valivad selle kursuse, eelistatakse Erasmuse programmidest kasu saamiseks.
5. Parandada ELi meediastrateegiat sotsiaalmeedia suurema nähtavuse ja selle sisu aktiivse edendamise kaudu; innovatsiooni edendamine, parandades juurdepääsu ELi sotsiaalmeedia kohalolekule[35].

23. Ettepanek: EL kui rahu ja julgeoleku eestvedaja maailmas

Eesmärk: teeme ettepaneku, et EL jätkaks dialoogi edendamist ning rahu ja reeglitel põhineva rahvusvahelise korra tagamist, tugevdades mitmepoolsust ja tuginedes pikaajalistele ELi rahualgatustele, mis aitasid kaasa Nobeli auhinna andmisele 2012. aastal, tugevdades samal ajal oma ühist julgeolekut järgmiste meetmete abil:

Meetmed[36][37]:

1. Ühised relvajõud, mida kasutatakse enesekaitse eesmärgil ja mille eesmärk on ära hoida igasugust agressiivset sõjalist tegevust, mis on võimeline andma abi kriisi ajal, sealhulgas loodusõnnetuse korral. Väljaspool Euroopa piire võiks neid lähetada erakorralistel asjaoludel, eelistatavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu õigusliku mandaadi alusel ja seega kooskõlas rahvusvahelise õigusega,[38]ilma et nad konkureeriksid NATOga või dubleeriksid NATOt ning austaksid erinevaid riiklikke suhteid NATOga; sellega seoses tuleks ELi strateegilist autonoomiat käsitleva arutelu raames hinnata ELi suhteid NATOga.
2. Juhtroll sõjajärgse ülemaailmse julgeolekukorra ülesehitamisel Ukrainas, tuginedes hiljuti vastu võetud ELi strateegilisele kompassile.
3. Strateegiliste teadusuuringute ja suutlikkuse kaitse prioriteetsetes sektorites, nagu kosmosesektor, küberturvalisus, meditsiinisektor ja keskkond[39].
4. Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikes 7 sätestatud vastastikuse abi klausli tõhususe tagamiseks vajaliku operatiivsuutlikkuse tugevdamine, millega tagatakse piisav ELi kaitse igale liikmesriigile, keda kolmas riik ründab.
5. Arutelu selle üle, kuidas võidelda väärinfo ja propaganda vastu objektiivsel ja faktilisel viisil.

24. Ettepanek: EL kui juhtiv ülemaailmne osaleja suhete loomisel

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL oma suhetes kolmandate riikidega:

Meetmed:

1. Kasutama rohkem oma kollektiivset poliitilist ja majanduslikku kaalu, kõneledes ühel häälel ja tegutsedes ühtselt, ilma et mõned liikmesriigid jagaksid liitu sobimatute kahepoolsete sekkumistega[40].
2. Tugevdab oma suutlikkust karistada riike, valitsusi, üksusi, rühmitusi või organisatsioone ning üksikisikuid, kes ei järgi selle aluspõhimõtteid, kokkuleppeid ja seadusi, ning tagab kehtivate sanktsioonide kiire rakendamise ja jõustamise. Kolmandatele riikidele määratavad karistused peaksid olema proportsionaalsed meetmete võtmisega, olema tõhusad ja neid tuleks kohaldada õigeaegselt[41].
3. Edendab kestlikku ja reeglitel põhinevat kaubandust, avades samal ajal uusi kaubandus- ja investeerimisvõimalusi Euroopa ettevõtjatele. Kuigi kahepoolsed kaubandus- ja investeerimislepingud on Euroopa konkurentsivõime edendamiseks hädavajalikud, on võrdsete tingimuste tagamiseks vaja standardeid ja eeskirju. EL peab jääma aktiivseks ja usaldusväärseks partneriks ka kõrgeid kestlikkusstandardeid kehtestavate kaubanduslepingute läbirääkimistel, sõlmimisel ja rakendamisel.
4. Sõlmis peamised rahvusvahelised koostöölepingud, esindades Euroopa Liitu, mitte üksikuid riike[42].
5. Reformida ELi kaubandus- ja investeerimispoliitikat, et taaskäivitada ülemaailmne mitmepoolsus, eesmärgiga luua inimväärseid töökohti ja kaitsta põhilisi inimõigusi, sealhulgas töötajate õigusi ja ametiühinguõigusi, säilitada keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust ning austada Pariisi kliimakokkulepet, tagada kvaliteetsed avalikud teenused ja tugevdada Euroopa tööstusbaasi. EL peaks aitama kaasa ülemaailmse mitmepoolsuse taaskäivitamisele põhjaliku reformi kaudu, mis põhineb demokraatial ja rahul,

solidaarsusel ning inimõiguste, sotsiaalsete ja keskkonnaõiguste austamisel, ning ILO rolli tugevdamisel.

6. Hõlmab võitlust inimkaubanduse ja ebaseadusliku sisserände vastu ning koostööd võimalike tagasisaatmisoperatsioonide raames kolmandate riikidega sõlmitavates koostöö- ja investeerimislepingutes.
7. Arendada partnerlusi arenguriikidega, et toetada nende taristut ja kaaluda vastastikku kasulikke kaubanduslepinguid, et aidata neil üleminekul keskkonnahoidlikele energiaallikatele[43].
8. Arendab tõhusamat ja ühtsemat poliitikat autokraatlike ja hübriidrežiimide suhtes ning arendab partnerlusi nende riikide kodanikuühiskonna organisatsioonidega.
9. Suurendab ELi valimisvaatlusmissioonide vahendeid.
10. Pakub usaldusväärseid väljavaateid kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele, et edendada rahu ja stabiilsust Euroopas ning tuua heaolu miljonitele eurooplastele[44].

MÄRKUS: Mitu töörühma liiget on seisukohal, et ettepanekud „ELi sõltuvuse vähendamine välismaistest osalejatest energeetika valdkonnas“ ning „ELi läbipaistvus ja suhted kodanikega“ kuuluvad eelkõige muude töörühmade alla. Mõned liikmed soovisid lisaks kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele mainida alternatiive nõukogu ühehäälsusele, nagu muutuva geomeetria, mitteosalemise klauslid ja tõhustatud koostöö. Mõned töörühma liikmed kutsusid üles kasutama ettepanekus „ELi sise- ja välisstandardite kindlaksmääramine kaubandus- ja investeerimissuhetes“ pigem mõistet „jätkusuutlik“ kui „eetiline“. Arvamused lahknevad küsimuses, kas uute liikmesriikide ühinemine peaks jätkuvalt eeldama kõigi praeguste liikmesriikide ühehäälset nõusolekut. Tekkisid erinevad seisukohad ühiste relvajõudude soovitava taseme kohta. Kaks liiget viitasid Iirimaa ühtsuse väljavaatele juhul, kui Põhja-Iirimaa hääletab selles suunas suure reede kokkuleppe sätete kohaselt, ning vajadusele, et liit oleks selliseks võimaluseks valmis.

Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek

25. Ettepanek: Õigusriik, demokraatlikud väärtused ja Euroopa identiteet

Eesmärk: Süstemaatiliselt järgida õigusriigi põhimõtet kõigis liikmesriikides, sealhulgas:

Meetmed[45]:

1. Tagada, et ELi aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väärtused ja põhimõtted ei ole läbiräägitavad ja pöördumatud ning kujutavad endast liidu liikmeks saamise ja liiduga ühinemise vältimatu eeltingimust. ELi väärtusi tuleb täielikult austada kõigis liikmesriikides; nad peaksid toimima ka rahvusvahelise standardina ning esindama diplomaatia ja dialoogi kaudu atraktiivsust. Liidu laienemine ei tohiks kahjustada ELi õigustikku põhiväärtuste ja kodanike õiguste osas[46].
2. Muutes Euroopa väärtused ELi kodanike jaoks käegakatsutavaks reaalsuseks, eelkõige interaktiivsema ja otsesema osalemise kaudu, tuleks tugevdada Euroopa kodakondsust, näiteks kodanike õigusi ja vabadusi omava liidu kodaniku staatuse ning Euroopa piiriüleste ühenduste ja mittetulundusühingute põhikirja kaudu. Samuti tuleks Euroopa väärtusi edendada nn integratsiooni kohvriga, mis sisaldab hariduselemente ja kodanikele mõeldud teabematerjale. Euroopa audiovisuaal- ja veebimeedia avalik sektor tuleks luua ELi uute investeeringute, olemasolevate meediaplatvormide täiustamise ja rohkem kui 500 kohalikul tasandil tegutseva Euroopa kontaktasutuse toetamise kaudu[47].
3. Euroopa Liidu põhiõiguste harta peaks olema üldiselt kohaldatav. Lisaks tuleks korraldada iga-aastaseid õigusriigi konverentse (vastavalt komisjoni õigusriigi olukorda käsitlevale aruandele), mis koondavad kõigi liikmesriikide delegatsioone, kuhu kuuluvad kodanikud, ametnikud, parlamendiliikmed, kohalikud omavalitsused, sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond, kes valitakse juhuslikult ja mitmekesisel viisil. Samuti on oluline täiendavalt toetada organisatsioone, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioone, kes edendavad õigusriigi põhimõtet kohapeal[48].
4. Kohaldades tõhusalt nn nõuetele vastavuse määrust, hinnates kõnealuse määruse ja muude õigusriigi vahendite kohaldamisala ning kaaludes nende kohaldamisala laiendamist uutele valdkondadele, olenemata nende asjakohasusest liidu eelarve seisukohast. Kõiki vajalikke õiguskaitsevahendeid, sealhulgas aluslepingute muudatusi, tuleks kaaluda õigusriigi põhimõtte rikkumise eest karistamiseks[49].
5. Edendada haridus- ja meediaprogramme, mis seavad liidu väärtused rändajate integratsiooniprotsessi keskmesse ning soodustavad liidu kodanike ja rändajate vahelist suhtlust, et võimaldada nende edukat integreerumist liidu ühiskonda ja suurendada liidu kodanike teadlikkust rändeküsimustest.[50]

26. Ettepanek: Andmekaitse

Eesmärk: tagada kodanikele rohkem kaitsev ja parem andmetöötluspoliitika, eelkõige:

Meetmed[51]:

1. Rakendades ja vaadates läbi olemasolevad andmekaitsealased õigusaktid, et hinnata

vajadust tõhustatud jõustamismehhanismide järele üksuste jaoks, kes töötlevad isikuandmeid, mis kuuluvad praegu sõltumatute riiklike andmekaitseasutuste pädevusse, järgides subsidiaarsuse põhimõtet. Neid üksusi tuleks karistada rangemalt kui eeskirjade praegust kohaldamist proportsionaalselt nende aastakäibega (kuni 4 %) või isegi nende tegevuse keeluga ning nende suhtes tuleks teha sõltumatu iga-aastane audit[52][53].

2. Rakendades paremini lõimitud või vaikimisi eraelu puutumatuse põhimõtet, näiteks hinnates ja arendades andmete nõusoleku vorme, mis on kergesti mõistetavad, kokkuvõtlikud ja intuitiivsed ning näitavad selgelt, mida on vaja ja mis mitte. Kasutajatel peab olema võimalik anda või tagasi võtta oma nõusolek andmete töötlemiseks lihtsal, kiirel ja püsival viisil. [54] [55]
3. Alaealistega seotud andmete töötlemist käsitlevate selgemate ja kaitsvamate eeskirjade hindamine ja kehtestamine, võimaluse korral ELi isikuandmete kaitse üldmääruses, eelkõige luues alaealiste tundlike andmete jaoks erikategooria ja ühtlustades liikmesriikides nõusoleku vanuse alampiiri. Kuigi suurem osa eraelu puutumatuse ja teadlikkuse suurendamise eeskirjade rakendamisest peaks jääma liikmesriikide pädevusse, eelkõige suuremate investeeringute ja vahendite abil riiklikul tasandil, peaks liit etendama ka olulisemat rolli, näiteks luues Euroopa pädevusi kodanikuhariduse valdkonnas andmekaitse valdkonnas[56].
4. Parem vastavus Euroopa ja riiklike andmekaitseasutuste kvalifikatsiooni ja sobivuse kriteeriumidele, et tagada nende liikmete maksimaalne sõltumatus.[57] [58]

27. Ettepanek: Meedia, võltsuudised, väärinfo, faktikontroll, küberturvalisus

Eesmärk: Väärinfo vastu võitlemine meedia sõltumatuse, pluralismi ja meediapädevuse suurendamise kaudu, eelkõige:

Meetmed[59]:

1. Õigusaktide kehtestamine meedia sõltumatust ähvardavate ohtude vastu võitlemiseks kogu liidus kohaldatavate miinimumstandardite abil, sealhulgas meedia ärimudeli läbivaatamine, et tagada Euroopa meediaturu terviklikkus ja sõltumatus[60].
2. ELi konkurentsieeskirjade range kohaldamine meediasektoris, et vältida suurte meediamonopolide loomist ning tagada meedia pluralism ja sõltumatus poliitiliste, äri- ja/või välisriikide soovimatust sekkumisest. Edendada tuleks ka kvaliteetset ajakirjandust, millel on tunnustatud ja kõrged eetika- ja eneseregulatsiooni standardid[61].
3. ELi asutuse loomine suunatud väärinfo ja sekkumise vastu võitlemiseks, olukorra tajumise parandamine ning faktikontrolliorganisatsioonide ja sõltumatu meedia tugevdamine. Samuti tuleks aktiivsemalt toetada ja edendada „hädaolukorra numbreid“ ja veebisaite, nagu Europe Direct, mis võimaldavad kodanikel ja riikide meedial taotleda ja saada kontrollitud teavet ELi strateegiate ja poliitika kohta. [62] [63]
4. Meediapädevuse ja üldsuse teadlikkuse suurendamine väärinfost ja uudiste tahtmatust levikust, sealhulgas kohustusliku koolihariduse kaudu. Samuti tuleks liikmesriike julgustada eraldama selleks piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid. [64]
5. Tuginedes olemasolevatele algatustele, nagu väärinfo vastane tegevusjuhend ja Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus (EDMO), kohustada veebiplatvorme avaldama selget teavet algoritmide kohta, mida nad kasutavad (kasutajal on õigus nendega nõustuda või mitte) ja väärinfo ohtude kohta, millega kasutajad kokku puutuvad, säilitades samal ajal sõnavabaduse ja õiguse eraelu puutumatusele.[65] [66]

28. Ettepanek: Meedia, libauudised, väärinfo, faktikontroll, küberjulgeolek (bis)

Eesmärk: Liidu rolli tugevdamine küberturvalisuse ohtudega võitlemisel, eelkõige:

Meetmed:

1. Tugevdada Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametit (ENISA), et paremini kaitsta üksikisikuid, organisatsioone ja institutsioone küberjulgeoleku rikkumiste ja tehisintellekti kuritegelikel eesmärkidel kasutamise eest. Samal ajal tuleks säilitada isikuandmete konfidentsiaalsus ja kaitse. [67] [68]
2. Parandada riiklike küberturvalisuse asutuste koordineerimist ja teha täiendavaid jõupingutusi, et tagada liidu eeskirjade tõhus rakendamine riiklikul tasandil.[69] [70]

29. Ettepanek: Võitlus diskrimineerimise, võrdsuse ja elukvaliteedi vastu

EESMÄRK: Võtta meetmeid elutingimuste ühtlustamiseks kogu liidus ja parandada selle kodanike sotsiaal-majanduslikku elukvaliteeti, eelkõige:

Meetmed[71]:

1. Töötada ekspertide ja sotsiaalpartneritega konsulteerides välja läbipaistvad elukvaliteedi näitajad, sealhulgas majanduslikud, sotsiaalsed ja õigusriigi kriteeriumid, et kehtestada selge ja realistlik ajakava sotsiaalsete standardite tõstmiseks ja liidu ühise sotsiaal-majandusliku struktuuri loomiseks, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise kaudu. Need meetmed tuleks integreerida majanduse juhtimise raamistikku ja Euroopa poolaasta protsessi[72][73].
2. Suurendada ja hõlbustada avaliku sektori otseinvesteeringuid tervishoidu, haridusse, kehalisse taristusse ning eakate ja puuetega inimeste hooldusse. Lisainvesteeringute eesmärk peaks olema ka kodanike töö- ja eraelu rahuldav tasakaal. Need investeeringud tuleks teha täiesti läbipaistval viisil, et jälgida kogu protsessi[74].
3. Suurettevõtete maksustamise soodustamine, maksuparadiisidele juurdepääsu vastu võitlemine ja nende olemasolu kaotamine ELis, et suurendada avaliku sektori investeeringuid sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu haridus (õppestipendiumid, Erasmus) ja teadusuuringud. Võitlus maksudest kõrvalehoidumise vastu ELi tasandil peaks samuti olema vahend rahaliste vahendite kogumiseks riiklikult rahastatavatele algatustele[75][76].
4. Kehtestades kogu liitu hõlmavad kriteeriumid, et võidelda diskrimineerimise vastu tööturul, ning julgustades eraettevõtteid palkama inimesi, keda diskrimineerimine üldiselt kõige rohkem mõjutab (sealhulgas noored, eakad, naised ja vähemuste hulka kuuluvad isikud), sealhulgas toetuste kaudu, ja teiseks ajutiste kvootide kaudu. Sotsiaalpartnerid tuleks nendesse jõupingutustesse tihedalt kaasata. Diskrimineerimine väljaspool tööturgu peaks samuti olema seadusega keelatud ja võrdõiguslikkust tuleks soodustada[77].
5. Nii avaliku kui ka erasektori taskukohaste lasteaedade loomise ja nende olemasolu hõlbustamise ning abivajajatele tasuta lapsehoiuteenuste tagamine[78].

30. Ettepanek: Loomade õigused, põllumajandus

Eesmärk: Võtta otsustavaid meetmeid keskkonnasõbralikuma ja kliimasõbralikuma põllumajanduse edendamiseks ja tagamiseks, eelkõige:

Meetmed[79]:

1. Kehtestades üksikasjalikud, mõõdetavad ja ajaliselt piiritletud miinimumkriteeriumid põllumajandusloomade kaitseks, et tagada loomade heaolu kõrgemad standardid kooskõlas jätkusuutlikkuse eesmärkide kehtestamisega ja toidusüsteemi integreeritud lähenemisviisi alusel[80][81].
2. Rahaliste karistuste kehtestamine põllumajanduslikust tegevusest tuleneva kahjuliku mõju eest (nt kasvuhoonegaaside heide, pestitsiidide kasutamine, liigne veetarbimine, kaugtransport jne) sõltuvalt nende mõjust keskkonnale. Selle alusel tuleks hinnata ka liitu imporditavaid põllumajandustooteid, sealhulgas tollimaksude abil, et kõrvaldada konkurentsieelis, mis tuleneb leebematest keskkonnastandarditest[82].
3. Põllumajandusliku masstootmise toetuste vähendamine, kui see ei aita kaasa kestlikule üleminekule, ning nende ressursside ümbersuunamine keskkonnasäästliku põllumajanduse toetamiseks, tagades samal ajal toiduainete taskukohasuse.[83] [84]

„Digitaalne ümberkujundamine“

Euroopa peab olema maailmas esirinnas ja kehtestama digiülemineku standardid ning kujundama Euroopa tee eetilise, inimkeskse, läbipaistva ja turvalise ühiskonna suunas. Euroopa peab võtma vastu ambitsioonika lähenemisviisi ja kasutama täielikult ära digiteerimise pakutavaid võimalusi, juhtides samal ajal digitaliseerimisest tulenevaid riske ja probleeme. Digiüleminek puudutab kõiki meie ühiskonna valdkondi ja seda tuleb süstemaatiliselt arvesse võtta. Sellega seoses on viidatud Euroopa digiõiguste deklaratsioonile ja digikümnendi põhimõtetele ning on tehtud ettepanek kaaluda tulevikus digiõiguste harta võimalikku väljatöötamist.

Venemaa agressioon Ukrainas kinnitab ainult paljusid ettepanekutes käsitletud elemente, nagu vajadus digitaalse suveräänsuse järele, suurem tähelepanu küberkaitsele ja kaitse väärinfo eest. Samuti tõestab see, et tänapäeva konfliktidel on digitaalses valdkonnas tagajärjed, ja tõstatab uusi küsimusi, nagu isikuandmete väärkasutamise pikaajalised tagajärjed ja nende andmete ebaseaduslik kasutamine tulevikus.

31. Ettepanek: Juurdepääs digitaalsele taristule

Eesmärk: Võrdne juurdepääs internetile on iga Euroopa kodaniku põhiõigus. Teeme ettepaneku, et kõigil Euroopas oleks tõhus juurdepääs internetile ja digiteenustele ning et ELi digitaristu suveräänsust tugevdataks, rakendades järgmisi meetmeid:

Meetmed[85]:

1. Investeerimine kvaliteetsesse ja innovatiivsesse Euroopa digitaalsesse taristusse (sealhulgas 5G ja 6G arendamine Euroopas) (Hollandi riikliku kontaktpunkti 1. ja 1. soovitus 40 ja 47).
2. Tagada kogu liidus kiire, taskukohane, turvaline ja stabiilne internetiühendus, sealhulgas rändlus, seades esikohale internetiühenduse loomise valgetes/surnud piirkondades, maapiirkondades ning äärealadel, et vähendada digitaalset lõhet liikmesriikide vahel ja sees ning tagada, et kedagi ei jäeta kõrvale (Madalmaade riikliku kontaktpunkti nr 1 ja nr 1 soovitused 17 ja 47).
3. Edendada elektri- ja autonoomsete sõidukite kasutamist võimaldava digitaalse ja elektritaristu kasutuselevõttu avalikus ja eraruumis (arutelu töörühmas)[86].
4. Võtta meetmeid, et tagada aus ja avatud konkurents ning vältida monopole, sõltuvust tarnijatest, andmete koondumist ja sõltuvust kolmandatest riikidest infrastruktuurist ja teenustest; turgude parandamine tarbija seisukohast (CEP soovitus nr 17 1).
5. Muuta lapsed, perekonnad, eakad ja haavatavad rühmad internetile ja IT-seadmetele, sealhulgas haridusele, avalikele teenustele ja tervishoiule juurdepääsu seisukohast esmatähtsaks (CEP 1 soovitus 17 ja arutelu töörühmas).
6. Parandada kodanike ja ettevõtjate jaoks täielikku juurdepääsu olulistele avalikele ja erateenustele, nt seoses haldusmenetlustega, ning tagada kõigile juurdepääs nendele teenustele ja nendega seotud toetus, nt tugiteenuste kaudu (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).
7. Ühtlustada kvaliteetseid digistandardeid ja parandada andmete turvalist liikuvust, et hõlbustada piiriülest koostalitlusvõimet (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).
8. Arutleda digitaristu ja digiülemineku keskkonnamõju üle, et muuta digiüleminek kestlikuks ja liikuda rohelise digiühiskonna

suunas (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).

32. Ettepanek: Digitaalsed teadmised ja oskused, mis suurendavad inimeste mõjuvõimu

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tagaks, et kõik Euroopa kodanikud saaksid digiüleminekut ära kasutada, andes neile volitused vajalike digioskuste ja -võimaluste omandamiseks, rakendades järgmisi meetmeid:

Meetmed[87]:

1. Tagada juurdepääs koolitusele ja haridusele, sealhulgas koolidele, formaalsetele ja mitteformaalsetele õppekavadele, elukestvatele digioskustele ja -teadmistele, tuginedes olemasolevatele Euroopa tasandi algatustele, pöörates erilist tähelepanu haavatavatesse rühmadesse kuuluvate inimeste ja eakate inimeste kaasamisele, samuti laste digioskuste tugevdamisele viisil, mis on kooskõlas nende nõuetekohase arenguga, ning digitaalse ebavõrdsuse, sealhulgas meeste ja naiste vahelise digilõhe vastu võitlemine (ECP soovitus nr 8, Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus 5.2 ja arutelu töörühmas).
2. Tagada interneti usaldusväärne kasutamine, julgustades liikmesriike arendama digioskuste koolitust kõigile vanuserühmadele ühtlustatud programmide ja sisuga Euroopa tasandil, nagu internetiga seotud riskid ja võimalused, kasutajate õigused internetis ja netikett (CEP 1 soovitus 47 ja arutelu töörühmas).
3. Võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ühiskonna digiteerimine ei välistaks eakaid inimesi ja et tehnoloogia oleks neile kättesaadav, soodustades asjakohaseid programme ja algatusi, näiteks nende vajadustele kohandatud kursusi. Samal ajal tuleks tagada, et esmatähtsad teenused on kättesaadavad ka isiklikult ja mittedigitaalselt (CEP soovitused 34 ja 47).
4. Võtta koolides kasutusele Euroopa digioskuste sertifikaat, mis valmistab noori ette tulevaseks tööturuks (CEP soovitus 8 1).
5. Rakendada liidu tasandil koordineeritud koolitusalgatusi töötajate ümber- ja täiendusõppeks, et jääda tööturul konkurentsivõimeliseks, pidades eelkõige silmas väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes vajalikke oskusi ja kvalifikatsioone, ning eesmärgiga koolitada digispetsialiste (CEP 8. soovitus ja arutelu töörühmas).
6. Avalikustada olemasolevad digitaalsed platvormid, mis ühendavad kodanikke tööandjatega ja aitavad neil ELis tööd leida, näiteks EURES (CEPi soovitus nr 8 1).
7. Suurendada investeeringuid ja jõupingutusi hariduse, sealhulgas kõrghariduse digitaliseerimise stimuleerimiseks (arutelu töörühmas/mitmekeelses digiplatvormis).

33. Ettepanek: Turvaline ja usaldusväärne digiühiskond – küberturvalisus ja väärinfo

Eesmärk: teeme ettepaneku, et turvalise, vastupidava ja usaldusväärse digiühiskonna loomiseks peaks EL tagama kehtivate õigusaktide tõhusa ja õigeaegse rakendamise ning omama rohkem pädevusi tugevdada küberturvalisust, võidelda ebaseadusliku sisu ja küberkuritegevuse vastu, tegeleda valitsusväliste osalejate ja autoritaarsete riikide küberohtude tagajärgedega ja nendega tegeleda ning võidelda väärinfo vastu, rakendades järgmisi meetmeid:

Meetmed[88]:

1. Tugevdada Europoli/küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse

suutlikkust rahaliste vahendite ja inimressursside osas, et võimaldada ennetavamat lähenemisviisi küberkuritegevusele ja tugevdada Euroopa ühist küberkaitsevõimet suuremahuliste rünnete vastu, sealhulgas parema koostöö kaudu (ECP soovitus nr 39, Leedu riikliku kontaktpunkti ja Madalmaade riikliku kontaktpunkti 1. soovitus ja arutelu töörühmas).

2. Võtta vajalikke meetmeid, et olla valmis suuremahuliste rünnete ja teenusekatkestuste puhuks ning nende kiireks ületamiseks, näiteks tagades vastupidava taristu ja alternatiivsete sidekanalite olemasolu (arutelu töörühmas).
3. Tagada sarnased karistused ning nende kiire ja tõhus jõustamine liikmesriikides küberkuritegevuse korral kohalike, piirkondlike ja riiklike küberturvalisuse keskuste ja ametiasutuste parema koordineerimise kaudu (CEP soovitus nr 39 1).
4. Parandada digitaalseid teadmisi ja kriitilist mõtlemist kui vahendit, mille abil võidelda väärinfo, veebiohtude ja vihakõne vastu, samuti moonutatud liideseid ja soodushindu (arutelu töörühmas).
5. Väärinfo vastu võitlemine, võttes vastu õigusaktid ja suunised, millega tagatakse, et veebiplatvormid ja sotsiaalmeediaettevõtted tegelevad oma väärinfo haavatavusega ja kohaldavad läbipaistvusmeetmeid, sealhulgas näiteks tehisintellektil põhinevaid algoritme, mis võivad rõhutada sotsiaalmeedias ja uues meedias sisalduva teabe usaldusväärsust, pakkudes kasutajale kontrollitud teabeallikaid. Algoritmide kasutamisel peaks lõplik kontroll otsustusprotsessides olema inimeste vastutus (CEP 1 soovitus 46 ja arutelu töörühmas).
6. Toetada digitaalseid platvorme, mis aitavad kaasa meedia mitmekesisusele ning pakuvad ressursse ja algatusi, et hinnata traditsioonilisest meediast (televisioon, trükk, raadio) ja muust meediast pärineva teabe usaldusväärsust ja erapooletust, austades täielikult meediavabaduse põhimõtet, ning anda kodanikele teavet teabe kvaliteedi kohta (CEP soovitus 46).

34. Ettepanek: Turvaline ja usaldusväärne digiühiskond – andmekaitse

Eesmärk: Toetame inimeste andmete suveräänsust, suuremat teadlikkust ning kehtivate andmekaitse-eeskirjade (GDPR) tõhusamat rakendamist ja jõustamist, et tugevdada inimeste kontrolli oma andmete üle ja piirata andmete väärkasutamist, rakendades järgmisi meetmeid:

Meetmed[89]:

1. Selgitada paremini andmekaitse-eeskirju, suurendada läbipaistvust ja parandada teabevahetust, töötades välja suunised teadliku nõusoleku tekstide jaoks, milles kasutatakse lihtsat, selget ja arusaadavat keelt, sealhulgas visuaalsemat esitust andmete kasutamiseks nõusoleku saamiseks, lisades neile teavituskampaania, ning tagades, et vastutavatel töötlejatel on vajalikud oskused ja nõudmine abi vajavatele isikutele (Madalmaade riikliku kontaktpunkti nr 1 ja nr 2 soovitused 42 ja 45).
2. Tagada andmete taaskasutamise või edasimüügi puhul kehtiva vaikimisi nõusoleku andmise keelu jõustamine (CEP soovitus nr 42 1).
3. Tagada, et kasutajate taotlused andmete lõplikuks kustutamiseks rahuldatakse kindlaksmääratud aja jooksul (CEP soovitus nr 42).
4. Anda kasutajatele selget ja kokkuvõtlikku teavet selle kohta, kuidas andmeid kasutatakse ja kes neid kasutab (CEP soovitus nr 42 1)
5. Tagada, et väljaspool Euroopat asuvad ettevõtted järgiksid Euroopa andmekaitse-eeskirju (CEP 1 soovitused 42 ja 43).
6. Innustades looma ELi tasandil sertifitseerimissüsteemi, mis tõendab isikuandmete kaitse üldmääruse järgimist

juurdepääsetaval, selgel ja lihtsal viisil, on nähtav veebisaitidel ja platvormidel ning mille peaks välja andma sõltumatu sertifitseerija Euroopa tasandil. See ei tohiks tekitada väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ebaproportsionaalset koormust (CEP 1 soovitus 44 ja arutelu töörühmas).

7. Tagada tõhus ja õigeaegne abi kodanikele, kellel on raskusi oma andmete töötlemise vaidlustamisel või nõusoleku tagasivõtmisel. Selleks on vaja Euroopa tasandil paremini määratleda sekkuv käitumine ning töötada välja juhtpõhimõtted ja mehhanismid, mis võimaldavad kodanikel olla vastu oma andmete töötlemisele ja saada nende kustutamine, samuti petturite tuvastamine ja karistamine (CEP soovitus 43 ja arutelu töörühmas).
8. Näha ette karistused, sealhulgas trahv, mis on proportsionaalne ettevõtete käibega, ja nende tegevuse piirangud, näiteks soovimatu andmetöötluse ajutine või lõplik keeld, ning abistada Euroopa Andmekaitseinspektorit ja riiklikke asutusi nende rakendamise tagamisel (CEP 1 soovitused 42 ja 43 ning arutelu töörühmas).

35. Ettepanek: Digitaalne innovatsioon sotsiaalse ja jätkusuutliku majanduse tugevdamiseks

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL edendaks digiülemineku meetmeid, mis tugevdavad majandust ja ühtset turgu õiglasel ja kestlikul viisil, muudavad Euroopa konkurentsivõimelisemaks tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas, parandavad digitaalset ühtset turgu igas suuruses ettevõtjate jaoks ning seavad Euroopa digiülemineku ja inimkeskse digiülemineku maailmas esirinda, kohaldades järgmisi meetmeid:

Meetmed[90]:

1. Kehtestada või tugevdada kehtivaid (inimkeskset) liikuvat tööd käsitlevaid õigusakte, võttes arvesse nende mõju töötajate füüsilisele ja vaimsele tervisele, näiteks tagades õiguse olla mittekättesaadav. Inimkeskne lähenemisviis eeldab „inimkontrolli“ põhimõtet (PCE 1 soovitus nr 7 ja arutelu töörühmas)[91].
2. ELi tasandil õigusaktide vastuvõtmine, et julgustada ettevõtteid olema sotsiaalselt vastutustundlikud ja säilitada Euroopas kvaliteetsed liikuvad töökohad, vältides seega nende töökohtade ümberpaigutamist riikidesse väiksemate kuludega. Stiimulid võivad omada rahalist laadi ja/või mõjutada ettevõtte mainet ning nende puhul tuleks arvesse võtta rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskriteeriume. Sel eesmärgil peaks liit moodustama kõigi huvitatud isikute ekspertidest koosneva töörühma, et see õigusakt läbi vaadata ja seda tugevdada (CEP 7. soovitus).
3. Tagada inimeste kontroll tehisintellekti kasutavate otsustusprotsesside üle töökohal ja kasutatavate algoritmide läbipaistvus; võtta arvesse piirideta digitaalse jälgimise kahjulikku mõju töökohal; töötajate teavitamine ja nendega konsulteerimine enne töötingimusi mõjutavate digitehnoloogiate kasutuselevõttu; tagada, et uued tööhõivevormid, nt platvormitöö, oleksid kooskõlas töötajate õigustega ja tagaksid sobivad töötingimused (arutelu töörühmas).
4. Teha algatusi kaugtöö toetamiseks, näiteks luues kontoriruumid kiire ja usaldusväärse internetiühendusega, korraldades digitaalseid koolitusi ja pakkudes ressursse kodus töötamiseks vajalike ergonoomiliste seadmete jaoks (CEP 1 soovitus 17 ja arutelu töörühmas).
5. Luua avalikult kättesaadav digitaalne tulemustabel, millega luuakse järjestussüsteem, mis näitab ja võrdleb ELi ettevõtete praegust digiteerimise taset (Saksamaa riiklik kontaktpunkt).
6. Tugeva ja konkurentsivõimelise digitaalmajanduse ülesehitamine ja digitaalse ümberkujundamise eeliste õiglane jagamine kogu Euroopas, keskendudes tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu mootorile, soodustades ümberkujundavaid tipptasemel teadusuuringuid ning pakkudes ruumi innovatsiooni ökosüsteemidele kõigis

piirkondades, parandades VKEde ja idufirmade tegevuskeskkonda ja õiglast juurdepääsu rahastamisele ning kõrvaldades õigusliku või muu koormuse, mis takistab piiriülest tegevust (Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus 1.3, töörühma arutelu ja mitmekeelne digiplatvorm). Euroopa väärtustel põhineva andmetaristu loomine; kohaldada digitaalse prioriteedi ja ühtse teabe edastamise põhimõtteid ning hõlbustada innovatsiooni ja ettevõtluse jaoks digitaalset ja turvalist juurdepääsu andmetele; soodustada avalike teenuste digiteerimist (arutelu töörühmas ja mitmekeelne digiplatvorm). Kasutama täielikult ära tehisintellekti usaldusväärse ja vastutustundliku kasutamise potentsiaali ning kasutama ära plokiahela ja pilveteenuste tehnoloogia potentsiaali, määratledes kaitsemeetmed ja standardid, mis tagavad läbipaistvuse ja koostalitlusvõime, loovad usaldust, hõlbustavad kasutamist ja kõrvaldavad diskrimineerivad või kallutatud algoritmid (arutelu töörühmas ja mitmekeelsel digiplatvormil).

9. Edendada vaba tarkvara, selle kasutamist hariduses ja koolituses ning vaba juurdepääsu riiklikult rahastatavatele teadusuuringutele ja tarkvarale (arutelu töörühmas ja mitmekeelne digiplatvorm).
10. Võtta kasutusele ühine Euroopa digitaalne identiteet, et hõlbustada piiriüleseid digitehinguid ja -teenuseid Euroopa standardite ja juhtpõhimõtete raamistiku kaudu, mis tagab vajalikud kaitsemeetmed (arutelu töörühmas ja mitmekeelne digiplatvorm).
11. Hinnata, kas oleks võimalik digiteerida tarbija- ja toiduaineid käsitlevat teavet standarditud Euroopa rakenduse abil, mis pakuks kasutajasõbralikumat juurdepääsu teabele ning annaks täiendavat teavet toote- ja tootmisahela kohta (CEP soovitus nr 16).

„Euroopa demokraatia“

36. Ettepanek: Kodanike teavitamine, osalemine ja noored

Eesmärk: Suurendada kodanike osalemist ja noorte osalemist demokraatias ELi tasandil, et luua eurooplastele täielik kodanike kogemus; tagada, et nende seisukohti võetakse arvesse, sealhulgas väljaspool valimisperioode, ja et nende osalemine on reaalne. Seetõttu on vaja kindlaks määrata, milline osalemise vorm on iga teema puhul kõige sobivam, näiteks:

1. Töötada välja uued kodanike osalemise mehhanismid ja tõhustada olemasolevaid kooskõlas Euroopa acquis'ga, parandades samal ajal teabevahetust kõigi nende mehhanismide kohta. Ideaalis tuleks kogu teave osalusruumide kohta kokku võtta täielikul ametlikul veebisaidil[92], millel on erinevad funktsioonid[93]. Tuleks välja töötada mehhanism osalusdemokraatia protsessidest tulenevate poliitiliste ja seadusandlike algatuste jälgimiseks[94]. Osalusmehhanismid peaksid olema suunatud kogu elanikkonnale, et jõuda erinevate sihtrühmadeni. Tähelepanu tuleks pöörata moderaatorite sisule, teemadele ja oskustele. Need mehhanismid peaksid põhinema kõnealuste meetmete mõju analüüsil, eelkõige naistele ja haavatavatele isikutele[95].
2. Suurendades ELi institutsioonide ja kodanike internetipõhise ja -välise suhtluse sagedust eri vahendite abil, et tagada neile võimalus osaleda Euroopa poliitika kujundamise protsessis, avaldada arvamust ja saada tagasisidet ning koostada Euroopa ametnike kodanike osalemise harta[96].
3. Pakkuda välja kasutajasõbralik digiplatvorm, kus kodanikud ja eelkõige noored saaksid jagada oma ideid, esitada küsimusi Euroopa institutsioonide esindajatele ning väljendada oma seisukohti olulistes Euroopa küsimustes ja seadusandlikes ettepanekutes. Samuti tuleks ette näha võimalus korraldada sellel platvormil veebiküsitlusi[97].
4. Parandada ja ühtlustada olemasolevaid mehhanisme Euroopa, riiklikul ja kohalikul tasandil, et muuta need turvalisemaks, kättesaadavamaks, nähtavamaks ja kaasavamaks[98].
5. Kodanikuühiskonna organisatsioonide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning olemasolevate organite, nagu Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee kaasamine kodanike[99]osalemise protsessidesse[100].
6. Luues ELi kohalike nõustajate süsteemi, et tuua Euroopa institutsioonid Euroopa kodanikele lähemale[101].
7. Kodanike assambleede perioodiline koondamine ELi õiguse õiguslikult siduval alusel. Osalejad loositakse esindavuse kriteeriumide kohaselt ja osalemist julgustatakse tugevalt. Vajadusel annavad spetsialistid assamblee liikmetele nende aruteludeks vajalikku teavet. Kui institutsioonid ei võta nende koosolekute järeldusi arvesse, peavad nad oma otsust põhjendama[102]. On oluline, et valitud esindajad konsulteeriksid enne poliitiliste otsuste tegemist kodanike ja kodanikuühiskonnaga ning võtaksid arvesse nende panust. Euroopa Liit on rajatud esindusdemokraatiale: Euroopa Parlamendi valimistel saadavad kodanikud oma esindajatele selge sõnumi ja räägivad kaudselt ELi poliitikast[103].
8. Pakkuda tõhustatud rahalist või muud struktuurilist toetust kodanikuühiskonnale, eelkõige noortele, ning kohalikele omavalitsustele kohalike noortenõukogude loomiseks[104]; kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite kaasamine võiks olla Euroopa demokraatia tegevuskava täielik

tugisammas ning kodanikuühiskonnale võiks pühendada konkreetse strateegia[105].

9. Kehtestada õigusaktide „noorte kontroll“, mis hõlmaks mõju hindamist ja noorte esindajatega konsulteerimise mehhanismi, kus õigusaktid tõenäoliselt mõjutavad noori[106].

10. Tugevdades koostööd ELi seadusandjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel, et kasutada ära nende sidemeid otsustajate ja kodanike vahel[107].

11. Kokkuvõte punktidest kodanike osalemise kohta Euroopa Liidu kodanike Euroopa asjadesse panustamise hartas.

37. Ettepanek: Kodanike teavitamine, osalemine ja noored (a)

Eesmärk: Muuta Euroopa Liit arusaadavamaks ja kättesaadavamaks; Euroopa ühise identiteedi tugevdamine, eelkõige:

1. [108]Tagada minimaalne haridus Euroopa Liidus, eelkõige selle demokraatlikes protsessides, jätmata tähelepanuta Euroopa integratsiooni ajalugu ja Euroopa kodakondsust. Igas vanuses inimestel peaks olema võimalik kasutada neid programme, mis peaksid olema välja töötatud atraktiivsel ja eakohasel viisil, näiteks spetsiaalsete haridusprogrammide ja -materjalide väljatöötamine lastele, koolidele[109] ja mitteformaalse haridusega tegelevatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele[110].

2. Tagada kaasavalt, et kõigil kodanikel oleks lihtne juurdepääs usaldusväärsele teabele liidu kohta. Euroopa institutsioonid peaksid kasutama kättesaadavamat keelt ja vältima bürokraatliku žargooni kasutamist oma suhtluses, säilitades samal ajal antava teabe kvaliteedi ja tehnilise taseme, ning kohandama teavet vastavalt erinevatele suhtluskanalitele ja vastuvõtjaprofiilidele.[111] Nad peaksid kaaluma näiteks mobiilirakenduse loomist, mis esitaks teavet ELi poliitika kohta selges keeles[112]. Tuleks teha erilisi jõupingutusi, et jõuda noorteni sotsiaalvõrgustikes, aga ka noorteliikumiste ja erinevate nn saadikute (organisatsioonid ja üksikisikud) kaudu, kes selgitavad[113] Euroopa projekti[114].

3. Tehisintellekti ja masintõlke tehnoloogiate laialdasem kasutamine keelebarjääri ületamiseks[115], tagades[116], et kõik digitaalsed vahendid on puuetega inimestele kättesaadavad[117] ja kergesti kasutatavad.

4. Kaitstes ja toetades meediavabadust, pluralismi ja sõltumatust ning julgustades meediat, sealhulgas avalik-õiguslikke ringhäälinguorganisatsioone, avalik-õiguslikke uudisteagentuure ja Euroopa meediat, kajastama Euroopa küsimusi korrapärasemalt, austades samas nende vabadust ja sõltumatust, et selline kajastamine oleks korrapärane ja kõikehõlmav kõigis liidu liikmesriikides,[118]suurendades jõupingutusi desinformatsiooni ja välissekkumise vastu võitlemiseks ning kaitstes ajakirjanikke[119].

5. Tuues Euroopa kodanikele lähemale, tugevdades[120] kontaktpunkte ja spetsialiseerunud keskusi (Euroopa majad) kohalikul tasandil, mis pakuksid kodanikele ressursse, teavet ja nõu Euroopa küsimustes, kuulaksid ära nende mured ja arutaksid ühendustega, et aidata tuua kodanike seisukohti Euroopa tasandile[121].

6. Võttes uusi meetmeid, et tugevdada eurooplaste ühist identiteeti, näiteks ELi fondi kaudu, mis soodustaks ELi kodanike vahel erineva kestusega veebipõhist ja veebivälist suhtlust (nt vahetusprogrammid, paneelarutelud või kohtumised), korraldades Euroopa spordiüritusi, luues ühiseid meeskondi või muutes 9. mai (Euroopa päev) lisapuhkuseks[122] kõigile Euroopa kodanikele[123].

38. Ettepanek: Demokraatia ja valimised

Eesmärk: Tugevdada Euroopa demokraatiat, tugevdades selle aluseid, julgustades kodanikke osalema Euroopa Parlamendi valimistel, edendades riikidevahelisi arutelusid Euroopa küsimustes ning tagades tugeva sideme kodanike ja nende valitud esindajate vahel, eelkõige:

1. Tagada aluslepingutes sätestatud Euroopa väärtuste, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja tugeva sotsiaalmudeli kaitse[124], mis moodustavad Euroopa demokraatia tuuma. Suhetes ülejäänud maailmaga peaks liit pidama esmatähtsaks ühiseid demokraatlikke väärtusi piiririikides. Alles pärast selle eesmärgi saavutamist saab temast diplomaatia ja dialoogi kaudu saada meie demokraatliku mudeli saadikuks riikides, millel on selleks võimed ja tahe[125].
2. Luues võimaluse korraldada Euroopa Parlamendi algatusel erandkorras rahvahääletus kogu liidus, kui teema osutub eriti oluliseks kõigi Euroopa kodanike jaoks[126].
3. Muutes liidu valimisseadust, et ühtlustada Euroopa Parlamendi valimiste korraldust (nt täisealine vanus, valimiste kuupäev, valimisringkondade, kandidaatide, erakondade ja nende rahastamise suhtes kohaldatavad nõuded) ning liikuda üleeuroopaliste või riikidevaheliste,[X] sealhulgas eri liikmesriikidest pärit kandidaatide nimekirjade suunas, võttes arvesse liikmesriikide kodanike selles küsimuses väljendatud[127] seisukohti[128].

- Mõned Euroopa Parlamendi liikmed tuleks valida üleeuroopalistest nimekirjadest, teised aga liikmesriikide tasandil[129].
- Reformi eesmärk peaks olema ka digitaalse hääletamise hõlbustamine[130] ja puuetega inimeste tegeliku hääleõiguse tagamine[131].

4. Kodanike ja nende valitud esindajate vaheliste sidemete tugevdamine, võttes arvesse riikide eripära: kodanikud tahavad tunda, et Euroopa Parlamendi liikmed ja liikmesriikide parlamendiliikmed on neile lähedal, ning reageerida oma muredele konkreetsete meetmetega[132]. See on universaalne probleem ja igas vanuses inimesed peaksid osalema[133].

- Euroopa kodanikel peaks olema suurem kaal komisjoni presidendi valimisel. Seda eesmärki oleks võimalik saavutada komisjoni presidendi otsevalimisega[134] või tippnimekirja kandidaatide süsteemiga[XI].
- Euroopa Parlamendil peaks olema õigus teha seadusandlikke algatusi, et pakkuda välja[135] aruteluteemasid ja seejärel võtta vastu vajalikud tekstid aruteludest tulenevate soovituste järgimiseks[136].
- Euroopa Parlament peaks otsustama ELi eelarve üle, nagu seda teevad liikmesriikide parlamendid[XII].[137]

X Euroopa Komisjoni esindajad selgitasid, et liiga järsu arengu vältimiseks on vaja läbida üleminekuperiood.

XI Euroopa Parlamendi seisukoht: Euroopa Komisjoni presidendiks tuleks valida Euroopa Parlamendi valimistel kõige rohkem hääli omava Euroopa tasandi erakonna esinimekiri ja Euroopa Parlamendi liikmete enamuse toetus. Kui koalitsioonil põhinevat enamust ei teki, peaks ametikoht naasma nimekirja järgmisesse tippu. Selleks võivad Euroopa tasandi erakonnad nimetada kandidaate, kes kandideerivad komisjoni eesistumisele. Paulo Rangel: juhtivate kandidaatide protsessi tugevdamiseks tuleks Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu rollid ümber pöörata, mis tähendab aluslepingute muutmist: Euroopa Parlament esitab komisjoni presidendi ettepaneku ja selle kiidab heaks Euroopa Ülemkogu. PNM (Final Kantar Report: „panuste rühm hõlmab komisjoni presidendi valimist ja volinike ametisse nimetamist, sealhulgas tippnimekirja kandidaatide süsteemi.“ EYE, lk 23: Kandidaate komisjoni presidendi ametikohale ei tohiks valida võitjate vahelistel läbirääkimistel. Me peaksime rakendama esikandidaatide süsteemi, kus iga erakond teatab enne valimiskampaaniat kandidaadist, kes saab komisjoni presidendiks, kui erakond võidab enamuse. Kampaanias aktiivselt osaledes ja otse Euroopa kodanikega suheldes võiks tulevane president olla neile lähemal.“ arutelu GT-s.

XII Nõukogu leiab, et kõnealune ettepanek ei põhine kodaniku soovitusel. Seetõttu ei ole see kooskõlas kokkulepitud metoodikaga. Vt ka

- Erakonnad, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja ametiühingud peaksid olema dünaamilisemad ja kättesaadavamad, et kodanikud osaleksid ja investeeriksid rohkem Euroopa demokraatiasse[138]. See edendaks ka Euroopa küsimuste kaasamist poliitiliste parteide, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite korraldatud avalikesse aruteludesse kas enne Euroopa Parlamendi valimisi või enne riiklikke, piirkondlikke või kohalikke valimisi[139].

5. Tänu sotsiaalpartneritele väljendub demokraatia institutsioonides ja ühiskonnas üldiselt, sealhulgas töökohal[140].

---

kodanikukomponendi seisukoht, mis on esitatud leheküljel 42.

39. Ettepanek: Liidu otsustusprotsess

Eesmärk: Parandada liidu otsustusprotsessi, et tagada liidu tegutsemisvõime, võttes samal ajal arvesse iga liikmesriigi huve ning tagades kodanikele läbipaistva ja arusaadava protsessi, eelkõige:

1. Otsuste tegemise ja hääletamise eeskirjade läbivaatamine Euroopa institutsioonides. Erilist tähelepanu väärib ühehäälse hääletamise küsimus, sest see muudab igasuguse kokkuleppe väga keeruliseks. Tuleks tagada õiglane häälte kaalumine, et kaitsta väikeste riikide huve[141].

- Kõik praegu ühehäälselt vastu võetud otsused tuleks tulevikus vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega. Ainsad erandid peaksid olema uute liikmesriikide vastuvõtmine Euroopa Liitu ning Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud liidu aluspõhimõtete muutmine[142].

2. Tagada otsustusprotsessi läbipaistvus, võimaldada sõltumatutel kodanike vaatlejatel seda protsessi tähelepanelikult jälgida, kohaldada laiemat dokumentidele juurdepääsu õigust ning luua selle alusel[143] tihedamad sidemed ja tõhustatud dialoog kodanike ja Euroopa institutsioonide vahel[144].

- Liit peab suurendama oma otsustusprotsessi ja institutsioonide läbipaistvust. Näiteks tuleks nõukogu ja Euroopa Parlamendi koosolekuid, sealhulgas hääletusi, levitada internetis samal viisil. See võimaldaks huvitatud kodanikel jälgida ELi poliitika kujundamist ja kohustaks poliitikakujundajaid oma tegevusest aru andma[145]. Samuti tuleks tugevdada Euroopa Parlamendi uurimisõigust.[146] Töörühma muudatusettepanek nr 44A.
- Liidu otsustamisprotsessi tuleks edasi arendada, et kaasata rohkem riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke esindajaid, sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonna organisatsioone[147]. Tugevdada tuleks parlamentidevahelist koostööd ja dialoogi. Euroopa Parlament peaks ka riikide parlamente rohkem kaasama Euroopa seadusandlikku menetlusse, näiteks kutsudes nad kuulamisele[148]. Lisaks oleks kasulik kaasata rohkem kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ja Regioonide Komiteed, et võtta paremini arvesse nende kogemusi Euroopa õigusaktide rakendamisel[149].

3. Kaaluda Euroopa institutsioonide nimede muutmist, et selgitada igaühe rolli ja rolli liidu otsustusprotsessis kodanike silmis[150].

- ELi otsustusprotsess peaks põhinema selgemal ja arusaadavamal struktuuril, mis sarnaneb riiklike süsteemidega[151] ning näitab selgelt pädevuste jaotust Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide vahel[152].
- Näiteks võiks Euroopa Liidu Nõukogu ümber nimetada „Liidu Senatiks“ ja Euroopa Komisjoniks „Liidu täitevkomisjon“[153].

4. Liidu suutlikkuse suurendamine saavutada tulemusi olulistes valdkondades[154].
5. Tagada sotsiaaldialoogi ja kodanikega konsulteerimise mehhanismid liidu otsustusprotsessi kõigis etappides alates mõju hindamisest kuni meetmete kavandamise ja rakendamiseni[155].
6. Euroopa Liidu toimimise reformimine, sealhulgas sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide tihedam kaasamine. Olemasolevaid struktuure tuleb tugevdada, et otsustusprotsess kajastaks paremini Euroopa demokraatia keskmes olevate Euroopa kodanike vajadusi ja ootusi. Sellega seoses peab komitee saama vahendid, et täita olulisemat institutsioonilist rolli osalusdemokraatia meetmete tagaja ja hõlbustajana, nagu struktureeritud dialoog kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja kodanike paneelaruteludega. Dünaamiline kodanikuühiskond on liidu demokraatliku elu jaoks hädavajalik[156].
7. Vajaduse korral taasalustades arutelu põhiseaduse üle, et selgelt määratleda meie väärtused. Põhiseadus võiks tuua rohkem selgust, mobiliseerida kodanikke ja leppida kokku otsustamisprotsessi reeglites[157].

40. Ettepanek: Subsidiaarsus

1. Aktiivne subsidiaarsus ja mitmetasandiline valitsemine on Euroopa Liidu demokraatliku ja vastutustundliku tegutsemise peamised põhimõtted[158];
2. EL peab läbi vaatama mehhanismi, mille abil liikmesriikide parlamendid uurivad, kas Euroopa seadusandlikud ettepanekud sekkuvad liikmesriikide pädevusse; riikide parlamentidel peaks olema võimalik esitada Euroopa institutsioonidele seadusandlikke algatusi. Neid mehhanisme tuleks laiendada kõigile seadusandlike volitustega piirkondlikele parlamentidele[159].
3. Regioonide Komiteed tuleks reformida, et luua sobivad kanalid dialoogiks piirkondade, linnade ja omavalitsustega. Sellel peaks territoriaalsete tagajärgedega küsimuste käsitlemisel olema[160] institutsioonilises ülesehituses olulisem roll[161].
4. Subsidiaarsuse ühtse määratluse süstemaatiline kasutamine, mida toetavad kõik Euroopa institutsioonid, võiks selgemalt määratleda, millisel tasandil (Euroopa, riiklik või piirkondlik) otsuseid tuleks vastu võtta[162].
5. Sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, mis on Euroopa demokraatia keskmes, peavad olema otsustusprotsessis paremini kaasatud. Dünaamiline ühiskond on liidu demokraatlikus elus väga oluline.[163]
6. Kutsume ELi institutsioone tungivalt üles rakendama selle töörühma järeldusi ja muutma need tõhusaks. Seda saaks teha Lissaboni lepingu kehtivate sätete kaudu ja vajaduse korral kutsudes üles käivitama Euroopa konvendi[164].

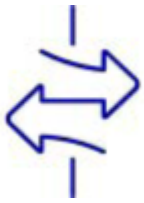

„Ränne“

41. Ettepanek: Seaduslik ränne

Eesmärk: ELi rolli tugevdamine seaduslikus rändes

Meetmed[165]:

1. Käivitada Euroopa tasandil teavituskampaania tagamaks, et EURES (Euroopa tööturuasutuste võrgustik), ELi sisserändeportaal ja kolmandate riikide kodanikele mõeldud Euroopa oskuste profiilide koostamise vahend oleksid Euroopa kodanikele paremini tuntud ja et ELi ettevõtjad kasutaksid neid värbamisel sagedamini (6. soovitus).
2. Luua Euroopa üksus rändajate juurdepääsuks ELi tööturule või kui see ei ole võimalik, laiendada Euroopa tööturuasutuste võrgustiku (EURES) pädevusi, nt parandada talentide ligimeelitamise partnerlusprojekte (soovitus nr 7 ja arutelu töörühmas), et lähteriigis oleks võimalik täita oskuste pakkumist ja nõudlust internetis hindamiskriteeriumide alusel (soovitus nr 9 ja arutelu töörühmas). Liit peaks julgustama liikmesriike lihtsustama seaduslike rändajate vastuvõtmise ja integreerimise protsessi ning nende juurdepääsu liidu tööturule, parandades asjaomaste asutuste koostalitlusvõimet (arutelu töörühmas).
3. Parandada sinise kaardi direktiivi toimimist ja rakendamist, et meelitada ligi oskusi, mida ELi majandus vajab (soovitus nr 7 ja arutelu töörühmas), võttes nõuetekohaselt arvesse ajude äravoolu ohtu (vastavalt ettepaneku 42 meetmele 1).
4. Edendada töötingimuste ülespoole suunatud lähenemist harmoonilisel viisil kogu liidus, et vähendada ebavõrdsust töötingimustes, tagada tõhus ELi tööjõurände poliitika ja kaitsta töötajate õigusi. Sellega seoses tugevdada ametiühingute rolli riiklikul ja riikidevahelisel tasandil (soovitus nr 28 ja arutelu töörühmas) koostöös tööandjate organisatsioonidega (arutelu täiskogu istungil).
5. Suurendada jõupingutusi, et teavitada ja harida liikmesriikide kodanikke rände ja integratsiooni küsimustes (soovitus 30, LT paneel soovitus 9 ja töörühma arutelu).

42. Ettepanek: Ebaseaduslik ränne

Eesmärk: Liidu rolli tugevdamine ebaseadusliku rände kõigi vormide vastu võitlemisel ja Euroopa Liidu välispiiride kaitse tugevdamine, austades samal ajal inimõigusi

Meetmed[166]:

1. Osaleda aktiivselt, näiteks partnerluslepingute kaudu, väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikide majanduslikus ja sotsiaalses arengus, kust rändajate sissevool on suur, et tegeleda rände algpõhjustega, sealhulgas kliimamuutustega. Need meetmed peaksid olema läbipaistvad ja andma mõõdetava mõjuga käegakatsutavaid tulemusi, millest tuleks ELi kodanikke selgelt teavitada (soovitus 27, Madalmaade soovitus 3 ja arutelu töörühmas).
2. Tagada kõigi välispiiride kaitse, parandades Frontexi läbipaistvust ja aruandekohustust ning tugevdades Frontexi rolli (soovitus nr 8 ja arutelu töörühmas) ning kohandades ELi õigusakte, et paremini lahendada praeguseid ebaseadusliku rändega seotud probleeme, nagu inimkaubandus, inimkaubandus, seksuaalne ärakasutamine, hübriidrünnakud, mida panevad toime rändajaid ekspluateerivad riigid ja inimõiguste rikkumine (soovitus LT 10 ja arutelu töörühmas).

43. Ettepanek: Ebaseaduslik ränne (a)

Eesmärk: Kohaldada ühtseid eeskirju kõikides liikmesriikides seoses rändajate esmase vastuvõtuga

Meetmed[167]:

1. Töötada välja kogu ELi hõlmavad meetmed, et tagada kõigi rändajate, eelkõige rasedate, laste, saatjata alaealiste ja kõigi haavatavate isikute ohutus ja tervis (soovitused 10 ja 38 ning arutelu töörühmas).
2. Suurendada ELi rahalist, logistilist ja operatiivtuge, sealhulgas kohalikele omavalitsustele, piirkondlikele otsustajatele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele esimese vastuvõtu haldamiseks, mis võib viia pagulaste või seaduslike rändajate integreerimiseni ELi ja ebaseaduslike rändajate repatrieerimiseni (soovitus 35 ja arutelu töörühmas).

44. Ettepanek: Varjupaigaküsimused, integratsioon

Eesmärk: Liidu rolli tugevdamine ja Euroopa varjupaigasüsteemi reformimine solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtete alusel

Meetmed[168]:

1. Võtta vastu liidu ühised eeskirjad rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise korra kohta liikmesriikides, mida kohaldatakse ühetaoliselt kõigi varjupaigataotlejate suhtes. Need menetlused peavad austama inimväärikust ja rahvusvahelist õigust (soovitus 29, IT-soovitused 3.8 ja 4.4, lk 15 ning arutelu töörühmas). Kuna varjupaigataotlejate vastuvõtmine hõlmab riigi tasandil erinevaid osalejaid, peaks liit julgustama liikmesriike seda protsessi lihtsustama ja kiirendama, parandades asjaomaste asutuste koostalitlusvõimet, ning looma varjupaigataotlejatele ühtse büroo (aken või ühtne sisenemispunkt), et lihtsustada riiklikke haldusmenetlusi (soovitus 37 ja arutelu töörühmas).
2. Vaadata läbi Dublini süsteem, et tagada solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine, sealhulgas rändajate jaotumine liikmesriikide vahel; kaaluda võiks ka muid toetuse vorme (soovitused 33, 36, 37, 40; lt soovitus nr 2; soovitused IT 3.8 (lk 15) ja NL 2, arutelu töörühmas ja arutelu täiskogul).
3. Tugevdada varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõudeid, mis on sätestatud direktiivis 2013/33/EL, kehtestades rangemad õiguslikud meetmed vastuvõtuvõimaluste ja majutuse parandamiseks (CEP soovitus 31, IT-soovitus 5.6, lk 11 ja arutelu töörühmas).
4. Erilist tähelepanu tuleks pöörata rasedatele naistele, lastele ja eelkõige saatjata alaealistele (soovitus nr 38 ja arutelu töörühmas).
5. Tugevdada ja suurendada Euroopa Liidu Varjupaigaameti finants- ja inimressursse ning haldussuutlikkust, et koordineerida ja hallata varjupaigataotlejate ümberpaigutamist ELi liikmesriikides, et saavutada õiglane jaotus (soovitused 36 ja 37, Leedu soovitus nr 3 ja arutelu töörühmas).

45. Ettepanek: Varjupaigaküsimused, integratsioon(a)

Eesmärk: Integratsioonipoliitika parandamine kõigis liikmesriikides

Meetmed[169]:

1. Liit tagab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel ning kodanikuühiskonna organisatsioonide panusega, et kõik varjupaigataotlejad ja pagulased osalevad elukohataotluse läbivaatamise ajal keele- ja integratsioonikursustel ja -tegevuses ning kutseõppes (soovitus nr 32, soovitus FR nr 13, arutelu töörühmas ja arutelu täiskogu istungil).
2. Õige kvalifikatsiooniga varjupaigataotlejatel peaks võimaluse korral olema juurdepääs tööturule, et tugevdada nende sõltumatust kogu liidus (soovitus nr 7 ja arutelu töörühmas).

Haridus, kultuur, noored ja sport

46. Ettepanek: Haridus

Eesmärk: EL ja selle liikmesriigid peaksid püüdma luua 2025. aastaks kaasava Euroopa haridusruumi, kus kõigil kodanikel on võrdne juurdepääs kvaliteetsele elukestvale õppele ja haridusele, sealhulgas maapiirkondades ja äärealadel elavatele inimestele. Selleks peaksid Euroopa Liit ja selle liikmesriigid eelkõige:

Meetmed:

1. Koordineerida kõigi erinevate haridusprogrammide taset Euroopa Liidus, võttes vastu riikliku, piirkondliku ja kohaliku sisu, ning luua tihedamad sidemed haridussüsteemide vahel, eelkõige diplomite võrdväärsuse kaudu[170]. Põhiainete õpetamise sertifitseeritud miinimumstandard tuleks vastu võtta juba algkoolis[171]171. Hariduse valdkonnas tuleks kehtestada jagatud pädevus, vähemalt seoses kodanikuharidusega, ning selle pädevuse teostamine liidu poolt ei saa takistada liikmesriikidel oma pädevuse teostamist. Diplomid ja kutseõpe peaksid olema valideeritud ja vastastikku tunnustatud kõigis liidu liikmesriikides[172]. Euroopa Liit peaks ära kasutama ka mitteformaalse[173] ja informaalse õppe ning seda pakkuvate noorteorganisatsioonide ning välismaal veedetud õppeperioodide tunnustamist.

2. Tulevikukindla elukestva õppe ja hariduse arendamine Euroopas kooskõlas kõigi õigusega töökohal koolitusele, keskendudes järgmistele aspektidele:
   Kodanikuharidus demokraatlike protsesside, ELi väärtuste ja Euroopa ajaloo kohta[174]. See tuleks muuta ühiseks mooduliks, mida õpetatakse kõikides liikmesriikides. Parandada tuleks ka teadmisi majandusest, et paremini mõista Euroopa integratsiooniprotsessi[175].
   Digioskused[176].
   STIAM[177]
   Ettevõtlus ja teadustegevus.
   Kriitilise mõtlemise arendamine.
   Meediapädevust tuleks parandada, et tagada interneti turvalisus ja võimaldada kõigi liikmesriikide kodanikel sõltumatult hinnata, kas teave on usaldusväärne või mitte, ning teha kindlaks valeteave, kasutades ära interneti pakutavaid võimalusi. See haridus peaks hõlmama erikursuste korraldamist põhihariduse tasandil ning seda tuleks pakkuda igas vanuses kodanikele liidu tasandil spetsialiseerunud asutuse egiidi all, kasutades ära kõigis liikmesriikides kehtivaid häid tavasid. EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse ettenähtud otstarbel[178].
   mittetehniliste oskuste integreerimine kõikidesse koolide õppekavadesse. Mittetehniline pädevus – vastastikune kuulamine, dialoog, vastupanuvõime, teiste mõistmine, austamine ja hindamine, kriitiline mõtlemine, eneseõpe ning uudishimulik ja tulemustele orienteeritud[179]; – Anda kõigile võimalus rohkem teada saada keskkonnasäästlikkusest ja selle seostest tervisega. Bioloogiline mitmekesisus peaks olema koolis kohustuslik teema. See peaks algama koolis konkreetsete teemadega, mis käsitlevad kõiki ökoloogilisi küsimusi, ja sisaldama ekskursioone asjakohaste tegelike näidete esitamiseks, seda kõike rahastamisprogrammi abil[180].
   Võitlus kiusamise vastu koolides ja rassismi vastu.

3. Toetada õpetajakoolitust,[181]et õppida parimatest tavadest ja kasutada ajakohaseid innovaatilisi ja loomingulisi õpetamismeetodeid, mis kajastavad pedagoogiliste meetodite arengut, sealhulgas praktilist tegevust, tuginedes ka COVID-19 pandeemiast ja muud liiki

kriisidest saadud õppetundidele ning edendades liikuvusvõimalusi[182].

4. Kõigi laste ja perekondade haridusvajaduste rahuldamiseks seada prioriteediks juurdepääs seadmetele ja tõhus lairibaühendus[183].
5. Luua teabeplatvorm teadmiste ja kogemuste vahetamiseks liidu tasandil, jagades teavet liidu riikidevaheliste haridus- ja koolituskursuste kohta, tutvustades näiteid parimatest tavadest ja pakkudes kodanikele võimalust esitada uusi ideid piiriüleseks teabevahetuseks. See peaks pakkuma õppematerjale kliimamuutuste, keskkonnaküsimuste ja digiteerimise kohta ning andma teavet olemasolevate erifoorumite kohta peamistel teemadel[184]. – Sellega võiks kaasneda rahastamisprogramm platvormi teabe kasutamise ja kasutamise toetamiseks.

47. Ettepanek: Küsimused Euroopa noorte kohta

Eesmärk: EL ja selle liikmesriigid peaksid keskenduma noorte konkreetsetele vajadustele kõigis asjakohastes poliitikavaldkondades, sealhulgas ELi regionaalpoliitikas, et tagada neile parimad võimalikud tingimused iseseisva elu õppimiseks, töötamiseks ja alustamiseks, kaasates nad demokraatlikusse ellu ja otsustusprotsessi, sealhulgas Euroopa tasandil. Noorteorganisatsioonidel on oluline roll. Selle eesmärgi saavutamiseks teeme järgmise ettepaneku:

Meetmed:

1. Pakkuda noortele rohkem võimalusi osaleda ja esindada demokraatlikes ja otsustusprotsessides kõigil tasanditel ning toetada selle valdkonna olemasolevaid programme, sealhulgas korraldades koolides lastega (nt 10–16aastased) kodanike paneelarutelusid. Euroopa esindajad võiksid kohtuda kooliõpilastega oma koolides, et tugevdada kodanike lähedust ja arusaamist Euroopast juba varasest east alates[185]. Kõigi ELi poliitiliste otsuste analüüsimiseks noorte objektiivi poolt tuleks Euroopa tasandil välja töötada nn noortetest, tagamaks, et iga uue poliitika ja seadusandliku ettepaneku kohta koostatakse noortekeskne mõjuhinnang, sealhulgas noortega konsulteerimine.
2. Arutada ja kaaluda tuleks Euroopa Parlamendi valimistel alates 16. eluaastast valimisõiguse andmist koos kodanikuhariduse ja ELiga. Liikmesriikide erakonnad peaksid samuti tagama, et nooremad kandidaadid kantakse nende Euroopa Parlamendi valimiste nimekirja[186].
3. Valmistada noori paremini ette tööturule sisenemiseks, anda keskkooliõpilastele (alates 12-aastastest) võimalus osaleda kvaliteetsetel vaatluskülastustel mittetulunduslikesse ja mittetulundusühingutesse tihedas koostöös koolide, kohalike omavalitsuste ning asjaomaste organisatsioonide ja ettevõtetega[187]. Neid külastusi tuleks käsitleda osana laiemast karjäärinõustamise protsessist formaalhariduses, et võimaldada noortel olla esimene kontakt töömaailmaga, et nad saaksid suunata oma ametialaseid valikuid ja/või kaaluda ettevõtjaks hakkamist.
4. Suurem ELi rahastamine taasterahastu „NextGenerationEU“ raames tuleks eraldada ka tõhustatud Euroopa noortegarantii rakendamisele, sealhulgas suuremale kaasatusele, teadlikkuse suurendamisele, pakkumise kvaliteedi parandamisele, rahastamisele ja tegevusele kõigi liikmesriikide ja asjaomaste ametiasutuste tasandil. Kuna noorteorganisatsioonid suudavad noorte vajadusi paremini kindlaks teha, peaksid riikide valitsused tegema tihedat dialoogi noorteorganisatsioonidega, et tagada noortegarantii kõige tõhusam rakendamine.
5. Tagada, et noorte praktika ja töökohad vastavad kvaliteedistandarditele, eelkõige tasustamise osas, lõpetades noorte miinimumpalga ja muude noortega seotud tööõiguse diskrimineerivate sätetega ning keelates õigusaktiga tasustamata praktika tööturul ja väljaspool formaalharidust[188].

6. Tagada noortele mõistlik elatustase, sealhulgas juurdepääs sotsiaalkaitsele ja eluasemele. Noortel peaks olema juurdepääs sotsiaalkaitse tasemele, mis on samaväärne teiste vanuserühmadega. Samuti tuleks hõlbustada noorte juurdepääsu taskukohastele eluasemetele, sealhulgas ELi rahastamise kaudu[189].
7. Vaja on erimeetmeid, et vältida ajude äravoolu teatavatest liidu piirkondadest ja riikidest noorte ebapiisavate võimaluste tõttu, muutes samal ajal Euroopa atraktiivsemaks, et vältida Euroopa talentide ja tööjõu väljavoolu kolmandatesse riikidesse, et vältida territoriaalse ühtekuuluvuse kahjustamist, eelkõige piirkondades, mis kannatavad noorte talentide märkimisväärse kaotuse all, sealhulgas ELi rahastamise kaudu[190].
8. Tõsise kriisi korral (nt tervishoiukriis, sõda) peaksid olema valmis hästi kavandatud kavad koos üksikasjalike stsenaariumidega olema paindlikud, et minimeerida mõju haridusele, kutseõppele, tööturule üleminekule ja noorte vaimsele heaolule[191].

48. Ettepanek: Kultuur ja vahetus

Eesmärk: Selleks et edendada vahetuskultuuri ning edendada Euroopa identiteeti ja mitmekesisust eri valdkondades, peaksid liikmesriigid Euroopa Liidu abiga:

Meetmed[192]:

1. Edendada Euroopa vahetusi erinevates valdkondades, nii füüsiliselt kui ka digitaalselt, sealhulgas haridusvahetusi, mestimist, reisimist ja ametialast liikuvust (eriti õpetajate ja kohalike valitud ametnike jaoks). Selline vahetus tuleks teha kättesaadavaks kõigile kõigis liikmesriikides, olenemata vanusest, haridustasemest, päritolust ja rahalistest vahenditest[193]. Selleks peaks liit eelkõige tugevdama olemasolevaid vahetus- ja liikuvusprogramme liidu tasandil, nagu Euroopa solidaarsuskorpus, Erasmus+ ja DiscoverEU, tagama laiema ja mitmekesisema osalemise kõnealustes programmides ning kaaluma uute elementide lisamist, näiteks vabatahtliku tegevuse kaudu edendatava kodanikuteenistuse lisaeesmärgi (Euroopa solidaarsuskorpuse puhul) ja „kultuurilise juurdepääsu tiitli“ (DiscoverEU jaoks) lisamist. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad Regioonide Komitee egiidi all etendama selles valdkonnas juhtivat rolli.
2. Edendada mitmekeelsust kui väravat teistesse kultuuridesse juba varasest east alates. Piirkondlikud ja vähemuskeeled vajavad täiendavat kaitset, võttes arvesse Euroopa Nõukogu vähemuskeelte konventsiooni ja rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni. EL peaks kaaluma institutsiooni loomist keelelise mitmekesisuse edendamiseks Euroopa tasandil. Lastelt tuleks alates algkoolist nõuda, et nad omandaksid oskused muus kui nende emakeeles kõige kõrgemal võimalikul tasemel. Selleks et hõlbustada Euroopa kodanike suutlikkust suhelda teiste eurooplaste laiemate rühmadega ja Euroopa ühtekuuluvuse tegurina, peaksid liikmesriigid soodustama piirialadel vahetult piirnevate ELi liikmesriikide keele õppimist ja inglise keele sertifitseeritud taseme omandamist[194].
3. Luua võimalusi Euroopa kultuuride jagamiseks, tuua rahvad üksteisele lähemale ja edendada ühist Euroopa identiteeti, näiteks ürituste ja kogunemiste kaudu, millesse on kaasatud kõik sihtrühmad ja mis toimuvad eri kohtades. Näideteks on ülemaailmsete kunstipäevade korraldamine[195], pedagoogiliste üritustega Euroopa näitus või Euroopa päeva (9. mai) muutmine Euroopa ametlikuks puhkusepäevaks kõigile ELi kodanikele[196].
4. Kaitsta Euroopa kultuuripärandit ja Euroopa kultuuri,[197]eelkõige tunnustades kohalikke ja piirkondlikke eripärasid kultuuri- ja tootmisküsimustes,[198]tehes uusi algatusi selle säilitamiseks ja tähistamiseks, liikuvuse kaudu, et soodustada

kultuuripärandi vahetamist, ning edendades olemasolevaid meetmeid, nagu „Loov Euroopa“, „Uus Euroopa Bauhaus“, linnade ja Euroopa kultuuripealinnade mestimisprogrammid kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega.

5. Võtta meetmeid, et tagada kultuuritöötajate piisav kaitse ELi tasandil, eelkõige mis tahes tulevaste kriiside korral, võttes Euroopa tasandil vastu õigusakti.

49. Ettepanek: Sport

Eesmärk: Sport on meie ühiskonna jaoks väga oluline – selleks, et kaitsta meie väärtusi, juhtida tervislikke eluviise ja vanust hea tervise juures, edendada vahetuskultuuri ja tähistada Euroopa pärandi mitmekesisust. Seetõttu peaksid liikmesriigid püüdma Euroopa Liidu abiga:

Meetmed:

1. Rõhutada väärtusi, eelkõige soolist võrdõiguslikkust, võrdsust ja kaasatust, mida saab spordipraktikas konkreetselt kajastada kogu haridustee vältel.
2. Suurendada teadlikkust spordi ja kehalise aktiivsuse kasulikkusest tervisele[199].
3. Sporditegevuse integreerimine vahetus- ja liikuvusprogrammidesse ELi tasandil[200]200.
4. Pöörata rohkem tähelepanu mitte ainult professionaalsele ja kaubanduslikule spordile, vaid ka kohalikule ja traditsioonilisele spordile, mis on Euroopa kultuurilise mitmekesisuse tunnistajad, et edendada kultuuripärandit ja toetada spordimeistreid mitteprofessionaalses keskkonnas.
5. Samal ajal julgustada Euroopa identiteedi edendamist, korraldades rohkem Euroopa-üleseid spordiüritusi, luues ELi spordimeeskondi või pannes Euroopa spordiüritustele Euroopa lippe või sümboleid.
6. Investeerige rohkem teabevahetusse, näiteks Euroopa spordinädalasse, et kodanikud kogu ELis saaksid koos kasutada tipptasemel võimalusi.

Juhatuse lõppjäreldused

Euroopa tuleviku konverentsi

peamine eesmärk oli tagada, et Euroopa Liit on valmis praeguste ja tulevaste väljakutsetega toime tulema, andes kodanikele võimaluse väljendada oma muresid ja püüdlusi ning anda koostöös kolme institutsiooni, riikide parlamentide ja muude sidusrühmade esindajatega suuniseid tulevikuks. Selle eesmärgi saavutamiseks pidi konverents olema kodanikukeskne, alt-üles lähenemisviisil põhinev üritus, mis oleks võimeline looma uue ruumi, et arutada Euroopa prioriteete ja koostada ülevaade sellest, mida kodanikud Euroopa Liidult ootavad.

Konverents oli tõepoolest võimeline seda rolli mängima. Konverentsil osalesid Euroopa kodanikud kõigist eluvaldkondadest ja liidu eri nurkadest ning andsid soovitusi kodanike paneelaruteludest ja ettepanekutest Euroopa tuleviku kohta koostöös järgneva täiskoguga, kuhu kuuluvad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmed, samuti kõigi riikide parlamentide, Regioonide Komitee, piirkondlike ja kohalike valitud esindajate, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajad ning muud olulised osalejad. Selle protsessi jaoks välja töötatud vahendid ja metoodika moodustavad ainulaadse ressursside kogumi, mis võiks olla aluseks tulevastele kodanike osalemise ja aruteludemokraatia õppustele ELi tasandil.

Tänu arvukatele üritustele ja aruteludele kogu ELis, interaktiivsele mitmekeelsele digiplatvormile, Euroopa ja liikmesriikide kodanike paneelaruteludele ja konverentsi täiskogule on konverents nüüd esitanud lõpparuande, mis sisaldab ülevaadet sel aastal püsivalt tehtud tööst ning täiskogu ettepanekuid Euroopa tuleviku kohta. Nendest ettepanekutest on väga selge, et EL peab tegutsema, et olla edukas rohe- ja digipöördes, tugevdada Euroopa vastupanuvõimet ja sotsiaalset lepingut, käsitledes samal ajal ebavõrdsust ja tagades, et Euroopa Liit on õiglane, jätkusuutlik, uuenduslik ja konkurentsivõimeline majandus, mis ei jäta kedagi kõrvale.

Geopoliitilise olukorra areng konverentsi ajal ja eelkõige Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu näitas samuti, et EL peab muutuma enesekindlamaks, et mängida maailmaareenil juhtivat rolli oma väärtuste ja normide edendamisel üha karmimas maailmas.

Konverents andis nendes valdkondades selgeid suuniseid ning kolm ELi institutsiooni peavad nüüd kaaluma, kuidas käsitleda väljendatud muresid, püüdlusi ja ideid. Järgmine samm selles protsessis on töötada välja konkreetsed ELi meetmed, mis põhinevad konverentsi tulemustel, nagu on kirjeldatud käesolevas lõpparuandes. Seepärast vaatavad ELi institutsioonid nüüd läbi käesoleva aruande ja selle järelmeetmed, igaüks oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega. 2022. aasta sügisel toimub järelüritus, et teavitada kodanikke sellest, kuidas institutsioonid täidavad oma kohustust tagada, et neid kuulatakse ja hoitakse nende käes Euroopa tulevikku.

Stream 3: Redirecting our economy
and consumption
26
Substream 3.1: Regulating overproduction and overconsumption

I lisa – Nelja Euroopa kodanike paneelarutelu soovitused

Euroopa kodanike paneelarutelu 1: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive/haridus, kultuur, noored ja sport/digitaalne ümberkujundamine

VAEKOGU POOLT VASTU VÕETUD SOOVITUSED (ESITATAKSE TÄISKOGULE)

1. telg: Töötamine Euroopas

Alamtelg 1.1 Tööturg

1. Soovitame kehtestada miinimumpalga, et tagada sarnane elukvaliteet kõigis liikmesriikides. Oleme teadlikud ELi direktiivi COM(2020) 682 alusel tehtavatest jõupingutustest eluviisi ühtlustamiseks. Miinimumpalk peab tagama minimaalse netosissetuleku, et saavutada oluline eesmärk: kõigil abivajajatel peaks olema suurem sissetulek. Miinimumpalga puhul tuleks arvesse võtta järgmisi aspekte:

● EL peaks tagama selle tõhusa rakendamise, kuna praegu ei kohalda kõik liikmesriigid töötajate kaitset nõuetekohaselt;

● erilist tähelepanu tuleks pöörata elatustaseme parandamise järelevalvele;

● miinimumpalga puhul tuleb arvesse võtta ostujõudu eri riikides. Selle kohandamiseks elukalliduse muutustega (nt inflatsiooni arvessevõtmiseks) on vaja perioodilist läbivaatamismenetlust.

Teeme selle soovituse, sest miinimumpalk tugevdab sotsiaalset õiglust tööturul ja parandab töötajate konkreetseid elutingimusi kõigis liikmesriikides, mis on eriti oluline kiiresti muutuva töökeskkonna kontekstis, näiteks digiteerimise tõttu.

2. Juba on olemas ELi õigusakt (direktiiv 2003/88/EÜ tööaja kohta), kuid sellest ei piisa, et tagada töö- ja eraelu tervislik tasakaal. Esimese sammuna soovitame olemasoleva raamistiku läbi vaadata, et tagada selle kohandamine praegustele oludele. Teiseks peaks EL kehtestama rangema järelevalvemehhanismi, et tagada selle rakendamine kõigis liikmesriikides. Erilist tähelepanu tuleks pöörata erinevatele sektoritele, kus stressi ja koormuse tase on erinev nii psühholoogiliselt kui ka füüsiliselt. Samas sõltuvad teised sektorid oma töötajate suuremast paindlikkusest, et kohaneda ettevõtete konkreetsete vajadustega.

Me esitame selle soovituse, kuna töö- ja eraelu parem tasakaal on oluline. Parem töö- ja eraelu tasakaal tugevdab sotsiaalset ühtekuuluvust ning aitab luua töötajatele võrdseid võimalusi. Lisaks on sellel positiivne mõju töötajate individuaalsele heaolule.

Alatelg 1.2 Noored ja tööhõive

3. Soovitame ühtlustada kõigi erinevate haridusprogrammide taset ELis, nõustudes riikliku sisuga. Seetõttu soovitame kõik kutsediplomid valideerida ja vastastikku tunnustada kõigis ELi liikmesriikides.

Me teeme selle soovituse, sest tahame hõlbustada Euroopa tööjõu liikuvust ja vähendada halduskoormust.

4. Soovitame anda gümnaasiumiõpilastele (alates 12-aastastest) ülevaate nende tulevasest tööturust, andes neile võimaluse osaleda erinevatel kvaliteedivaatluskülastustel mittetulunduslikesse ja mittetulundusühingutesse. Teeme ettepaneku julgustada ettevõtteid tervitama õpilasi vaatluspraktikale, andes neile toetusi. Vähemate võimalustega kõrvalistes piirkondades peavad kohalikud koolid, ametiasutused, organisatsioonid ja ettevõtjad tegema tihedat koostööd, et tagada ka vaatluskülastuste kättesaadavus.

Me teeme selle soovituse, sest soovime, et noored saaksid ettekujutuse tööturu pakutavatest erinevatest võimalustest, et nad saaksid paremini valida oma õpinguid ja oma tulevast tööd ning mõista õige hariduse valimise tähtsust. Samuti õpetaks see neile vastutustunnet ja austust tööturu vastu ning aitaks neil tööturule integreeruda, pakkudes kõigile hüvesid.

5. Soovitame integreerida mittetehniliste oskuste praktika kõikidesse kooli õppekava kursustesse. Mittetehniliste oskuste all mõeldakse: vastastikune kuulamine, dialoog, vastupanuvõime, teiste mõistmine, austamine ja hindamine, kriitiline mõtlemine, eneseõpe ning uudishimulik ja tulemustele orienteeritud. Õpetajaid tuleks koolitada nende oskuste edastamiseks, tehes tihedat koostööd sotsiaaltöötajate ja/või psühholoogidega. Muud soovitused rakendamiseks: õpilaste vahetusprogrammide korraldamine koolide vahel, osalemine koolidevahelistel spordi- ja kultuuriüritustel jne.

Me teeme selle soovituse, sest mittetehnilised oskused on vajalikud põhioskused, mis kaovad digitaalajastul ja mida meie noored vajavad oma tulevases elus absoluutselt. Seepärast nõuame nende oskuste integreerimist koolide õppekavadesse, et aidata noortel olla vastupanuvõimeline ning vältida või ületada vaimseid probleeme, mida nad võivad oma tulevases elus kogeda. Sotsiaalsed oskused tugevdavad inimestevahelisi suhteid ja aitavad seega inimestel leida oma koha ühiskonnas.

6. Soovitame, et tõsise kriisi korral (tervishoiukriis, sõda jne) oleks hästi läbimõeldud kavad koos üksikasjalike stsenaariumidega valmis paindlikult kasutusele võtma, et minimeerida mõju meie noorte haridusele, kutseõppele ja vaimsele heaolule jne. Mõju all mõeldakse: haridus- või koolituskulude suurenemine, õpingute kohustuslik pikendamine, praktika läbimise võimatus, vaimse tervise probleemide suurenemine. Neid kavasid tuleb rakendada nii, et nende mõju noortele ja nende tööturule üleminekule oleks minimaalne.

Me teeme selle soovituse, sest noored on kriisi ajal väga haavatavad.

Alamtelg 1.3 Digitaalne ümberkujundamine tööl

7. Soovitame, et EL kehtestaks või tugevdaks kehtivaid õigusakte aruka töö, st veebi- ja kaugtöö kohta, nt kodus või mõnes muus ühendatud veebikeskkonnas. Samuti soovitame ELil võtta vastu õigusakte, et julgustada ettevõtteid olema sotsiaalselt vastutustundlikud ja säilitama ELis kvaliteetseid mobiilseid töökohti. Stiimulid võivad olla rahalist laadi ja/või mõjutada ettevõtte mainet ning nende puhul tuleks arvesse võtta rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskriteeriume. Selleks peaks EL moodustama kõigi huvitatud isikute ekspertidest koosneva töörühma, et nimetatud õigusaktid läbi vaadata ja neid tugevdada.

Me teeme selle soovituse, sest peame edendama kvaliteetseid mobiilseid töökohti ja vältima nende ümberpaigutamist kolmandatesse riikidesse väiksemate kuludega. COVID-19 pandeemia ja ülemaailmsed majandussuundumused rõhutavad vajadust kaitsta töökohti ELis ja reguleerida mobiilset tööd.

8. Soovitame, et EL tagaks kõigile ELi kodanikele õiguse digiõppele. Eelkõige saaks parandada noorte digioskusi, võttes koolides kasutusele ELi tunnistuse, mis valmistaks neid ette tulevaseks tööturuks. Samuti soovitame ELi tasandil erikoolitust töötajate ümber- ja täiendusõppeks, et nad jääksid tööturul konkurentsivõimeliseks. Lõpetuseks soovitame ELil suurendada teadlikkust olemasolevatest digiplatvormidest, mis ühendavad kodanikke tööandjatega ja aitavad neil ELis tööd leida, nt EURES.

Me teeme selle soovituse, sest sertifitseeritud digioskused on hädavajalikud tööturule pääsemiseks ning töötajate ümberõppeks ja konkurentsivõime säilitamiseks.

Telg: tulevikku suunatud majandus

Alatelg 2.1 Innovatsioon ja Euroopa konkurentsivõime

9. Soovitame ELil luua teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimise võimalused eri üksustele (ülikoolid, ettevõtted, uurimisinstituudid jne), et arendada:

● uued, säästvamad ja bioloogiliselt mitmekesisemad materjalid, mis asendavad praegu kasutusel olevaid materjale;

● olemasolevate materjalide uuenduslik kasutus (mis põhineb muu hulgas ringlussevõtul ja kõige väiksema ökoloogilise jalajäljega tipptasemel meetoditel).

Me soovitame, et see oleks ELi alaline ja pikaajaline kohustus (vähemalt aastani 2050).

Me teeme seda, sest me elame piiratud ressurssidega planeedil. Kui tahame tulevikku, peame kaitsma kliimat ja otsima alternatiive, mis austavad planeeti. Samuti soovime, et EL muutuks selles valdkonnas juhtivaks osalejaks, kellel on rahvusvahelisel areenil tugev konkurentsieelis. Soovituse eesmärk on saavutada uuenduslikke tulemusi, mida saab laialdaselt rakendada ja mida saab rakendada erinevates valdkondades ja riikides. Samuti avaldaks see positiivset mõju majandusele ja tööturule, luues uusi tööhõivevõimalusi jätkusuutliku innovatsiooni valdkonnas. See võib aidata kaasa sotsiaalse ebaõigluse vastasele võitlusele sel määral, et praegused ekspluateerimisel põhinevad tootmisvahendid asendatakse teistega, mis on eetilisemad.

10. Soovitame ELil võtta pikaajalises perspektiivis kohustus märkimisväärselt suurendada säästvalt toodetud energia osakaalu, kasutades paljusid kõige väiksema ökoloogilise jalajäljega taastuvaid energiaallikaid (tuginedes põhjalikule olelusringi analüüsile). Lisaks peaks EL investeerima elektritaristu ja -võrgu kvaliteedi parandamisse ja säilitamisse. Samuti soovitame tunnustada energia kättesaadavust ja taskukohasust kodanike põhiõigusena.

Me esitame selle soovituse järgmistel põhjustel:

● energiaallikate mitmekesistamine (sh päikese-, tuule-, vesiniku-, merevee- või mis tahes muu säästev meetod) muudaks ELi energiasõltumatuks;

● see vähendaks ELi kodanike elektrikulusid;

● see looks töökohti ja korraldaks ümber energiaturu (eriti piirkondades, kus seni on kasutatud fossiilkütuseid);

● see võiks soodustada uuenduslike energiavarustustehnikate teaduslikku arengut;

● elektritaristu ja võrgu kvaliteet on sama oluline kui energiaallikad, kuna see võimaldab sujuvat, tõhusat ja taskukohast energiajaotust ja -ülekannet.

11. Soovitame ELil aktiivselt edendada keskkonnahoidlikumaid tootmisprotsesse, toetades või muul viisil premeerides ettevõtteid, kes investeerivad oma tootmise keskkonnakulude vähendamisse. Samuti kutsume üles tegema jõupingutusi, et kasvatada tööstusjärgseid alasid ja luua olemasolevate alade ümber kaitsealuseid rohealasid. Ettevõtetelt tuleks nõuda, et nad rahastaksid neid jõupingutusi vähemalt osaliselt oma rahast.

Me teeme selle soovituse, sest tootmisprotsessid on tarneahela oluline osa. Nende keskkonnahoidlikumaks muutmine võib oluliselt vähendada meie mõju kliimale. Usume, et ettevõtted ja tööstusharud peaksid vastutama selle eest, kuidas nad oma tooteid toodavad (sealhulgas meetmed keskkonna taastamiseks ja kaitsmiseks). Keskkonnasäästlikumaks muutmise tootmisprotsessid valmistavad ka ettevõtteid ette tulevikuks ja tugevdavad nende vastupanuvõimet (mis kaitseb töökohti).

Alamtelg 2.2 Säästev majandus/alltelg 2.3 Maksustamine

12. Soovitame loobuda plastpakenditest ja üldistada korduvkasutatavaid pakendeid. Tarbijatele ja ettevõtjatele tuleks anda stiimuleid, et pakendamata toodete ostmine ei oleks tarbija jaoks kallim (inglise keeles lahtiselt või itaalia keeles „sfuso“) kui pakendatud toodete ostmine. Ettevõtted, kes sellele üleminekule kaasa aitavad, peaksid saama maksusoodustusi ja teised peaksid maksma rohkem makse. Tooted, mida ei saa korduskasutada, peaksid olema ringlussevõetavad ja/või biolagunevad. Vaja on luua avalik-

õiguslik või järelevalveasutus, mis vastutab järelevalve, eeskirjade kehtestamise ja nende igaühele levitamise eest. Soovitatav on neid tegevusi harida ja nendega suhelda, sealhulgas sotsiaalmeedia kaudu, ning jõuda nii ettevõtjate kui ka tarbijateni, et muuta oma pikaajalist käitumist. Ettevõtteid (nt ehitusettevõtteid) tuleks julgustada ja aidata leida parim lahendus oma jäätmetele.

Me teeme selle soovituse, sest me kõik peame vastutama oma tegude eest. Seega tuleb kõik tootmisprotsessid uuesti läbi mõelda. Ringlussevõtt nõuab palju ressursse (vesi, energia) ja seetõttu ei saa see olla ainus lahendus, mistõttu pakume toodete müüki lahtiselt. Ringlussevõttu tuleks kasutada ainult kergesti ringlussevõetavate materjalide puhul ning Soome näitest oleme õppinud, et suuremahuline ringlussevõtt on võimalik.

13. Soovitame kehtestada kogu Euroopas ühesugused maksueeskirjad ja ühtlustada maksupoliitikat kogu ELis. Ühtlustamine selles valdkonnas peaks jätma üksikutele liikmesriikidele võimaluse kehtestada oma eeskirjad, vältides samal ajal maksudest kõrvalehoidumist. Sellega tehakse lõpp kahjulikele maksutavadele ja maksukonkurentsile. Maksud tuleks kehtestada äritehingutele, kui need toimuvad: kui ettevõte müüb riigis, peab ta maksma makse selles riigis. Nende uute eeskirjade eesmärk on vältida ümberpaigutamist ning tagada, et tootmine ja tehingud toimuksid Euroopa riikide vahel.

Teeme selle soovituse kaitsta ja arendada tööhõivet ja majandustegevust Euroopas viisil, mis on õiglane kõigi liikmesriikide suhtes. Sel viisil on Euroopal ühine arusaam maksusüsteemist ning lõpetatakse selliste väga suurte ettevõtete absurdne monopol, kes ei maksa väiksemate ettevõtetega võrreldes piisavalt makse. Lisaks suunatakse rahalised vahendid ümber sinna, kus toimub äritegevus.

14. Soovitame eemaldada programmeeritud vananemissüsteem kõigist elektroonilistest seadmetest. Muudatus peaks toimuma nii individuaalselt kui ka kaubanduslikult, tagamaks, et seadmeid saab pikas perspektiivis parandada ja uuendada ning neid saab säilitada pikka aega. Soovitame edendada renoveeritud seadmeid. Eeskirjades tuleks nõuda, et ettevõtted tagaksid õiguse remondile, sealhulgas tarkvarauuendustele ja -uuendustele, ning et nad võtaksid kõik seadmed pikas perspektiivis ringlusse. Samuti on soovitatav, et iga ettevõte kasutaks standardseid ühendusi.

Me teeme selle soovituse, sest tänapäeva maailmas kipuvad tooted kestma kaks aastat ja meie soov on, et nende eluiga oleks palju pikem, umbes 10 aastat. Sellel ettepanekul on positiivne mõju kliimamuutustele ja ökoloogiale. See vähendab ka tarbijate kulusid ja tarbijaskonda.

15. Soovitame aidata kõigil rohkem teada saada meie keskkonnast ja selle seostest individuaalse tervisega hariduse kaudu. Haridus Pathways aitab igaühel määratleda oma isiklikud strateegiad integreerida need teemad oma igapäevaelus. See haridus peaks algama koolis konkreetsete teemadega, mis käsitlevad kõiki ökoloogilisi küsimusi, ja me peaksime jätkama enda harimist kogu oma elu jooksul (näiteks tööl). See aitab vähendada jäätmeid ning kaitsta keskkonda ja inimeste tervist ning edendada tervislike ja töötlemata toodete kohalikku tarbimist kohalikelt tootjatelt. Need, kes ei tee midagi oma jäätmete vähendamiseks, peavad saama selles valdkonnas tasuta koolitust. Eluviisi kohandamiseks peavad hinnad olema õiglased nii tootja kui ka tarbija jaoks. Seetõttu teeme ettepaneku, et väikesed, keskkonnasõbralikud kohalikud tootjad saaksid maksuvabastusi.

Me teeme selle soovituse, sest usume, et paljud inimesed ei tunne veel nende küsimuste pärast muret. See on põhjus, miks on vaja luua haridus kõigile. Lisaks on kohalikud ja tervislikud tooted paljudele inimestele taskukohased. Peame tagama, et kohalikud tooted oleksid kõigile kättesaadavamad.

Alamtelg 2.4 Põllumajandus/alltelg 2.5 Digitaalne infrastruktuur

16. Soovitame rakendada Euroopa ühist tarbija- ja toitumisalase märgistuse süsteemi, mis on kergesti mõistetav (nt allergeenid, päritoluriik jne); soovitame käimasolevate lubade andmise menetluste läbipaistvust ja tooteteabe digiteerimist standarditud Euroopa rakenduse kaudu, mis pakuks kasutajasõbralikumat juurdepääsu teabele ning annaks täiendavat teavet toote- ja tootmisahela kohta. Samuti näeme vajadust tõeliselt sõltumatu asutuse järele, mis reguleerib toidustandardeid kogu ELis ja millel on seadusandlikud volitused sanktsioonide jõustamiseks.

Anname need soovitused, sest kõik ELi kodanikud peaksid saama toetuda samale toidukvaliteedile. Toiduainete terviklikkus on vajalik kodanike ohutuse tagamiseks. Need soovitused sõnastati ühtlustatud viisil, et parandada lubade andmise menetluste järelevalvet ja toiduainete tootmise läbipaistvust.

17. Soovitame, et infrastruktuur kuuluks riigile, et vältida monopolide tekkimist telekommunikatsiooni- ja internetiteenuste sektoris. Internetiühendus peaks olema õigus; prioriteediks peaks olema internetiühenduse viimine „valgetesse piirkondadesse/surnud piirkondadesse“ (internetiühenduseta alad). Internetile ja arvutiseadmetele juurdepääsu osas on lapsed ja pered esmatähtsad eelkõige hariduse ja eriti pandeemia ajal. On vaja algatust, mis aitaks toetada kaugtööd, näiteks luues kontoriruumid, kus on juurdepääs kiirele ja usaldusväärsele internetiühendusele, või korraldades digitaalset koolitust.

Me teeme selle soovituse, sest peame tagama, et digiüleminek toimuks õiglaselt. Juurdepääs internetile on demokraatia alus ning see on kõigi Euroopa kodanike õigus.

18. Soovitame austada kohalikke putukaid ja kaitsta neid invasiivsete liikide eest. Samuti teeme ettepaneku edendada ja kaitsta kohustust pakkuda rohealasid uutes linnaehitusprojektides. Kutsume üles muutma elurikkust koolides kohustuslikuks aineks ja olema koolitegevuse, näiteks praktilise tegevuse teema. Oluline on suurendada üldsuse teadlikkust bioloogilisest mitmekesisusest kogu ELis edendatavate meediakampaaniate ja konkurentsi kaudu (konkursid kohaliku kogukonna tasandil). Soovitame kehtestada kõigis ELi liikmesriikides siduvad riiklikud eesmärgid seoses kohalike puude taasmetsastamisega ja kohaliku taimestiku taaskehtestamisega.

Me teeme selle soovituse, sest bioloogiline mitmekesisus on oluline keskkonna, elukvaliteedi ja kliimamuutuste vastase võitluse jaoks.

Telg 3 Õiglane ühiskond

Alamtelg 3.1 Sotsiaalkindlustus

19. Soovitame edendada kogu ELis ühtlustatud võrdseid õigusi ja sotsiaalpoliitikat, sealhulgas tervishoiupoliitikat, võttes arvesse vastuvõetud määrusi ja miinimumnõudeid kogu riigis.

Me teeme selle soovituse, sest liikmesriikide vahel on suured erinevused sotsiaalpoliitikas, mida tuleb vähendada, et tagada kõigile kodanikele inimväärne elu ning pakkuda haavatavatele inimestele vajalikku hooldust ja tuge erinevatel põhjustel (tervis, vanus, seksuaalne sättumus jne).

20. Soovitame edendada sotsiaal- ja tervishoiualaseid teadusuuringuid ELis, järgides prioriteetseid suundi, mida peetakse avalikku huvi pakkuvateks ja mille liikmesriigid on heaks kiitnud, ning tagades asjakohase rahastamise. Peame tugevdama koostööd ekspertteadmiste, riikide, õppekeskuste (ülikoolid jne) vahel.

Me teeme selle soovituse, sest on palju valdkondi, kus peame oma teadmisi edasi arendama ja süvendama. Pandeemiaga seotud kogemused on näide sellest, kuidas teadusuuringud on elu parandamiseks hädavajalikud, et avaliku ja erasektori ning valitsuste vaheline koostöö on hädavajalik ning et on vaja rahalist toetust.

21. Soovitame ELil suurendada pädevust sotsiaalpoliitika valdkonnas, et ühtlustada miinimumeeskirjad ja pensionihüvitised kogu ELis ning kehtestada uued eeskirjad, mis põhinevad põhjalikul diagnoosil. Miinimumpension peab olema riigi vaesuspiirist kõrgemal. Pensioniiga peaks olema sõltuvalt ametikategooriatest erinev ning vaimselt ja füüsiliselt nõudlikel ametikohtadel peaks see olema madalam. Samal ajal peaks õigus tööle olema tagatud eakatele inimestele, kes soovivad jätkata töötamist vabatahtlikkuse alusel.

Me teeme selle soovituse, sest oodatav eluiga suureneb ja sündimus väheneb. Euroopa elanikkond vananeb, mistõttu peame astuma täiendavaid samme, et vältida eakate marginaliseerumise ohtu ja tagada neile inimväärne elu.

22. Soovitame võtta vastu meetmed sündimuse kasvu soodustamiseks ja sobivate lastehoiulahenduste tagamiseks. Need meetmed peaksid muu hulgas hõlmama taskukohaseid ja kättesaadavaid lapsehoiuteenuseid (töös, öisel ajal, lastehoiuteenuste vähendatud käibemaksu), eluaset, töökoha stabiilsust, rasedus- ja sünnitusabi, eritoetust ja töökaitset noortele ja vanematele, samuti emade ja isade toetamist teadmiste kättesaadavuse kaudu tööle naasmisel.

Me teeme selle soovituse, sest ELi iseloomustab madal sündimus, mis aitab kaasa ka Euroopa elanikkonna vananemisele ja nõuab viivitamatut tegutsemist. Kavandatud paketi eesmärk on tagada, et noortel peredel oleks laste eest hoolitsemiseks vajalik stabiilsus.

23. Soovitame tagada eakatele sotsiaalabi ja tervishoiu kodudes ja hooldekodudes. Samuti on vaja parandada toetust neile, kes hoolitsevad eakate eest (peaaegu).

Teeme selle soovituse, sest oodatav eluiga pikeneb ja sündimus väheneb; Euroopa elanikkond vananeb, mistõttu peame astuma täiendavaid samme, et vältida eakate marginaliseerumise ohtu ja tagada neile inimväärne elu.

24. Soovitame ELil toetada palliatiivset ravi ja abistatavat surma [eutanaasiat] vastavalt konkreetsetele eeskirjadele ja määrustele.

Me teeme selle soovituse, sest see vähendaks patsientide ja perede valu ning tagaks korraliku elu lõpu.

Alatelg 3.2 Õiguste võrdsus

25. Soovitame, et EL toetaks sihipäraselt kodanike juurdepääsu inimväärsele sotsiaaleluasemele vastavalt nende erivajadustele. Rahalised jõupingutused tuleks jagada erasektori rahastajate, koduomanike, eluaseme saajate, liikmesriikide kesk- ja kohaliku tasandi valitsuste ning Euroopa Liidu vahel. Eesmärk peaks olema hõlbustada olemasolevate sotsiaaleluruumide ehitamist/parandamist, sealhulgas ühistute, üürimise ja ostmise kaudu. Abi tuleks anda selgete kriteeriumide alusel (nt maksimaalne subsideeritav pindala/isik, abisaajate sissetulek jne).

Teeme selle soovituse, sest eluasemele juurdepääsu parandamine tagaks ELi kodanikele käegakatsutavad võrdsed õigused ja aitaks leevendada sotsiaalseid pingeid. ELil palutakse peamiselt jälgida toetusmehhanismi; riiklikud ja kohalikud ametiasutused peaksid tegema suuremaid jõupingutusi eluasemeprobleemide lahendamiseks.

26. Soovitame ELil parandada lastega peredele suunatud toetusmeetmete reguleerimist ja ühtset rakendamist kõigis liikmesriikides. Need meetmed hõlmavad eelkõige järgmist: vanemapuhkuse kestuse, sünnitustoetuse ja lapsehooldustoetuse pikendamine.

Me teeme selle soovituse, sest usume, et need meetmed leevendaksid ELi ees seisvat demograafilist probleemi. Samuti parandaks see soolist võrdõiguslikkust lapsevanemate vahel.

27. Soovitame ELil võtta meetmeid tagamaks, et kõigil perekondadel on kõigis liikmesriikides ühesugused pereõigused. Need õigused hõlmavad õigust abielule ja lapsendamisele.

Me teeme selle soovituse, sest usume, et kõigil ELi kodanikel peaksid olema võrdsed õigused, sealhulgas perekonna õigused. Perekond on sotsiaalse korralduse põhivorm. Õnnelik perekond aitab kaasa tervele ühiskonnale. Soovituse eesmärk on tagada, et kõigil kodanikel on perekondlikud õigused, olenemata soost, täiskasvanueas, etnilisest päritolust või füüsilisest tervisest.

Alatelg 3.3 Omakapital/alatelg 3.4 Juurdepääs spordile

28. Komitee soovitab tungivalt edendada ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegiat 2020–2025 ja pidada seda esmatähtsaks kui kiireloomulist küsimust, millega liikmesriigid tõhusalt tegelevad. EL peaks a) määratlema näitajad (assigneeringud, palgalõhe, tööhõive, juhtpositsioon jne), jälgima strateegiat igal aastal ja olema saavutatud tulemuste suhtes läbipaistev; ning b) luua ombudsman, et saada kodanikelt otsest tagasisidet.

Me teeme selle soovituse, sest usume, et sooline olukord ELis ei ole kaugeltki rahuldav. Soolise võrdõiguslikkuse ja kodanikuõiguste ühtlustamine Euroopa tasandil peaks olema kooskõlas, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse ja kodanikuõiguste eesmärgid kõigis riikides, mitte ainult riikides, kus kompromiss on tugevam. Me oleme pühendunud naiste kohalolekule ja panusele juhtivatel ametikohtadel ja igat liiki kutsealadel, et Euroopa Liit oleks mitmekesine ja rahuldustpakkuv. Naised on paljudes olukordades ebasoodsamas olukorras (isegi kui neil on hea haridustase/sertifitseeritud kõrgharidus või muud privileegid), mistõttu on selline strateegia hädavajalik.

29. Soovitame ELil edendada ja suurendada üldsuse teadlikkust spordist ja kehalisest tegevusest kõigis liikmesriikides, arvestades nende kasulikkust tervisele. Sport ja kehaline aktiivsus tuleks lisada sotsiaalpoliitikasse, vaimse ja füüsilise tervise poliitikasse, haridus- ja tööpoliitikasse (st spordi ja/või kehalise aktiivsuse väljakirjutamise edendamine arstide poolt ning võimaluse korral spordirajatistele juurdepääsu tagamine; 1 tund tööd/nädalat kehalise aktiivsuse jne puhul).

Me teeme selle ettepaneku, sest see on pikaajaline investeering. Investeerimine spordisse ja kehalisse tegevusse vähendab tervishoiuteenuste kulusid ja koormust. Näiteks sport ja füüsiline aktiivsus kui tervisealane sekkumine vähendaksid ravi kestust ja muudaksid need tõhusamaks. Mõnes riigis, näiteks Saksamaal, rakendatakse seda strateegiat juba edukalt. Sport on viis selliste väärtuste loomiseks nagu pühendumus, pingutus, enesehinnang, austus või kamaraderie. Istuv elustiil on tavalisem kui eelmiste põlvkondade puhul muu hulgas tänu suuremale arvule kontoritööle ja/või vabaajaharjumuste muutumisele.

30. Soovitame ELil kohustada iga liikmesriiki omama miinimumpalka, mis on määratletud tema territooriumil elukalliduse alusel ja mida peetakse õiglaseks palgaks, mis võimaldab minimaalseid elamistingimusi, mis ületavad vaesuspiiri. Iga liikmesriik peab seda jälgima.

Me teeme selle soovituse, sest on ebaõiglane mitte jõuda selle kuu lõpuni, mil me töötame. Õiglane palk peaks aitama kaasa elukvaliteedi parandamisele sotsiaalsel tasandil. Ebaõiglased palgad on riikidele kallid (turvalisus, maksudest kõrvalehoidumine, suuremad sotsiaalkulud jne).

31. Soovitame ühtlustada liikmesriikide maksud ELi tasandil (et vältida maksuparadiisisid ELis ja võidelda ümberpaigutamise vastu Euroopas) ning maksusoodustust, et takistada töökohtade ümberpaigutamist väljapoole Euroopat.

Me teeme selle soovituse, sest oleme mures töökohtade ümberpaigutamise mõju pärast väljapoole Euroopat ja usume, et see takistaks maksukonkurentsi ELi liikmesriikide vahel.

Telg 4 Õppimine Euroopas

Alatelg 4.1 Euroopa identiteet/alatelg 4.2 Digitaalne haridus

32. Soovitame edendada mitmekeelsust juba varases eas, näiteks lasteaias. Alates algkoolist peaks lastel olema kohustuslik jõuda C1 tasemeni muus aktiivses ELi keeles kui oma emakeeles.

Teeme selle soovituse, sest mitmekeelsus on vahend, mis ühendab kodanikke ja silda teiste kultuuridega, muutes teised riigid ja nende kultuurid kättesaadavamaks. See tugevdab Euroopa identiteeti ja kultuuridevahelist suhtlust. Oluline on tutvuda teiste kultuuridega Euroopa Liidu kontekstis. Seetõttu aitaks kahes keeles heal tasemel vesteldamine kaasa ühise Euroopa identiteedi loomisele ja teiste Euroopa kultuuride mõistmisele. EL peab tegema tihedat koostööd haridusasutustega, et saavutada hariduses häid tulemusi. Samuti on vaja luua eriprogramm (nt digitaalsed platvormid, laiendatud Erasmus+ programmid jne), et edendada üksnes mitmekeelsust. Selles osas võivad eeskujuks olla praegused Euroopa koolid. EL peaks looma rohkem selliseid koole ja neid aktiivselt edendama.

33. Soovitame ELil suurendada noorte teadlikkust interneti ja digiülemineku ohtudest, luues alghariduses kohustusliku teema. EL peaks töötama välja vahendid ja looma ühised koolitusruumid, et noored saaksid ühiselt õppida.

Me teeme selle soovituse, sest praegused algatused või programmid selles valdkonnas ei ole piisavad. Lisaks ei ole paljud ELi kodanikud teadlikud olemasolevatest ELi algatustest nendes valdkondades. Lapsed ei ole piisavalt teadlikud interneti ohtudest, mistõttu peaksime tegema palju rohkem, et tõsta teadlikkust noorema põlvkonna seas.

34. Soovitame ELil töötada selle nimel, et muuta tehnoloogia eakatele kättesaadavamaks, soodustades programme ja algatusi, näiteks nende vajadustele kohandatud kursuste vormis. EL peaks tagama digitaaltehnoloogia kasutamise õiguse neile, kes seda soovivad, ja pakkuma alternatiive neile, kes seda ei soovi.

Me teeme selle soovituse, sest EL peaks tagama, et eakad inimesed saavad osaleda digitaalmaailmas ja et kedagi ei diskrimineerita. Teatavate tehnoloogiate kasutamisel vähem kogenud põlvkondade jaoks tuleks kasutusele võtta lihtsustatud vahendid, et integreerida need tänapäeva maailma. Soovitame olemasolevaid algatusi paremini edendada, et kodanikud oleksid neist teadlikud. Eakaid inimesi ei tohiks ELis IT-vahendite kasutamisel diskrimineerida. (Intsidendina tähendab see, et kodanikel peaks olema võimalik elada oma elu ilma internetivõrguta). EL peaks korraldama ja tegema eakatele inimestele kättesaadavaks alalise tasuta abi, et hõlbustada juurdepääsu digitaalsetele vahenditele.

Alatelg 4.3 Kultuurivahetus/alatelg 4.4 Keskkonnaharidus

35. Soovitame ELil luua platvorm, kus hariduslikel eesmärkidel tehakse kättesaadavaks õppematerjalid kliimamuutuste, jätkusuutlikkuse ja keskkonnaküsimuste kohta. Selline teave peaks põhinema faktidel, mida kontrollivad eksperdid ja mida tuleks kohandada iga liikmesriigi jaoks. Platvorm:

● peaks sisaldama õppetunde erinevatele sihtrühmadele, nt linna- või maapiirkondades elavatele inimestele, kõigile vanuserühmadele ja varasematele teadmistele;

● peab olema kättesaadav kõigile liikmesriikidele ja olema kergesti kättesaadav;

● peaks selle rakendamisse lisama müügiedenduskava, mis peaks hõlmama asjaomaseid ettevõtjaid;

● võiks teha kättesaadavaks samal ajal rahastamisprogrammiga, et toetada platvormil kättesaadava teabe kasutamist ja rakendamist. See rahastamine peaks toetama ka kohapealseid külastusi, et tuua konkreetseid näiteid.

Me teeme selle soovituse, sest igas vanuses inimesed vajavad juurdepääsu faktilisele teabele selle kohta, kuidas tegeleda kliimamuutuste, jätkusuutlikkuse ja keskkonnaküsimustega. Kõik, eriti noored, peavad mõistma olulisi kontseptsioone, nagu ökoloogiline jalajälg, sest see, mida me õpime, saadab meid kogu elu. Need teemad on keerulised ja väärinfo on laialt levinud. Me vajame usaldusväärset allikat ning ELil on selle rolli täitmiseks usaldusväärsus ja ressursid. See on oluline ka seetõttu, et teadmised ja juurdepääs usaldusväärsele teabele on liikmesriigiti erinevad.

36. Soovitame ELil seada prioriteediks tagada vahetusprogrammide kättesaadavus kõigile (vanuserühmad, liikmesriigid, haridustase ja finantssuutlikkus) ning võimaldada praktikat või vahetusi sektorite, riikide, haridusasutuste, linnade ja ettevõtete vahel. EL peaks vastutama kogu ELis nii füüsilise kui ka digitaalse kultuuri- ja sotsiaalvahetuse käivitamise, vahendamise ja rahastamise eest. EL peab neid algatusi aktiivselt edendama ja olema suunatud inimestele, kes ei ole veel teadlikud kultuuri- ja sotsiaalvahetusprogrammidest. Euroopa tuleviku konverents, mille kodanikud valiti juhuslikult, on suurepärane näide Euroopa vahetusest. Me tahame rohkem selliseid algatusi, kuid me tahame ka väiksemaid algatusi, samuti vahetusi spordi, muusika, (sotsiaalse) praktika jms valdkonnas.

Me teeme selle soovituse, sest oluline on luua kuuluvustunne ja ühtekuuluvus ning edendada sallivust meie suurepärase mitmekesisuse ja perspektiivide suhtes ning arendada individuaalseid oskusi. See protsess arendab sõprussuhteid, vastastikust mõistmist ja kriitilist mõtlemist. Soovime edendada kõigi meie kogukondade liikmete kaasamist, isegi nende kaasamist, kes ei ole seni sellistes algatustes osalenud.

Alatelg 4.5 Kvaliteet, rahastamine ja juurdepääs haridusele/alatelg 4.6 Hariduse ühtlustamine

37. Soovitame, et kõik liikmesriigid määratleksid ja võtaksid vastu sertifitseeritud hariduse miinimumstandardi põhiainetes alates algkoolist. Eesmärk on tagada kõigile kodanikele võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele, mis tagab võrdsuse ja võrdsuse.

Me esitame selle soovituse järgmistel põhjustel:

● miinimumstandardi olemasolu suurendaks lapsevanemate, õpetajate ja üliõpilaste usaldust oma haridussüsteemi vastu, jättes samas ruumi algatusvõimele ja mitmekesisusele.

Kui seda rakendatakse, tugevdab ja tugevdab meie soovitus ühist Euroopa identiteeti, edendades ühtekuuluvust, ühtsust ja ühtekuuluvustunnet.

● Selle soovituse rakendamine tugevdaks koostööd ja vahetusi koolide vahel kogu ELis, mis parandaks õpetajate ja õpilaste vahelisi suhteid ning hõlbustaks oluliselt vahetusprogramme.

38. Soovitame õpetada inglise keelt vastavalt sertifitseeritavale standardile põhiteemana kõigi ELi liikmesriikide algkoolides, et hõlbustada ja tugevdada Euroopa kodanike võimet tõhusalt suhelda.

Me esitame selle soovituse järgmistel põhjustel:

● see võimaldaks suuremat ühtsust ja võrdsust, tugevdades kodanike võimet üksteisega suhelda ja toetada tugevamat ühist Euroopa identiteeti;

● see laiendaks tööturgu ning muudaks selle paindlikumaks ja kättesaadavamaks, andes kodanikele kindluse töötada ja suhelda kõigis teistes liikmesriikides, kus on isiklikumad ja professionaalsemad väljavaated.

● selline lähenemisviis võimaldaks levitada ühist Euroopa keelt väga lühikese aja jooksul;

● ühise keele kasutamine kiirendab teabe jagamist, mis tooks kasu koostööle, ühisele kriisile reageerimisele, humanitaarabile ning lähenemisele Euroopa ja eurooplaste vahel.

5. telg – eetiline ja turvaline digiüleminek

Alatelg 5.1 Digitaalse ümberkujundamise demokratiseerimine/alatelg 5.2 Küberturvalisus

39. Soovitame ELil rohkem volitusi võidelda ebaseadusliku sisu ja küberkuritegevuse vastu. Soovitame tugevdada Europoli/küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse suutlikkust, sealhulgas:

● rahaliste vahendite ja personali suurendamine

● sarnaste sanktsioonide tagamine igas riigis ● seaduslikkuse kiire ja tõhusa kontrolli tagamine

Me teeme selle soovituse, et tagada vabadus internetis, tagades samal ajal diskrimineerimise, väärkohtlemise ja ahistamise karistamise. Toetame Euroopa avalik-õigusliku asutuse ideed, sest me ei taha jätta veebiplatvormide reguleerimist üksi eraettevõtete hooleks. Veebiplatvormid peavad võtma vastutuse levitatava sisu eest, kuid me tahame tagada, et nende huvid ei oleks ülimuslikud. Sisu reguleerimine ja toimepanijate vastutusele võtmine peab olema õigeaegne ja tõhus, et neil oleks hoiatav mõju ka pahatahtlikele isikutele.

40. Soovitame ELil investeerida innovatiivsesse ja kvaliteetsesse digitaalsesse taristusse (nt Euroopas arendatav 5G), et tagada Euroopa autonoomia ja vältida sõltuvust kolmandatest riikidest või eraettevõtetest. Samuti peaks EL pöörama erilist tähelepanu investeeringutele mahajäänud piirkondades.

Me teeme selle soovituse, sest digitaalsel taristul on oluline roll nii Euroopa majanduses kui ka eurooplaste igapäevaelus, mida nad hõlbustavad. Seetõttu vajab Euroopa kvaliteetset digitaalset taristut. Kui see sõltub kolmandatest isikutest, võib Euroopa olla haavatavas olukorras eraettevõtete või välisriikide negatiivsete mõjude suhtes. Seetõttu peaks Euroopa investeerima digitaalsesse taristusse, et parandada oma sõltumatust. Samuti on oluline tagada digitaalne kaasatus, tagades, et vähem digitaalselt arenenud piirkonnad saavad investeeringutest kasu.

41. Soovitame ELil edendada Euroopa koolides võltsuudiseid, väärinfot ja veebiturvalisust käsitlevat haridust. See peaks tuginema heade tavade näidetele kogu EList. EL peaks looma organisatsiooni, mis vastutab konkreetselt selle töö edendamise ja haridussüsteemidele soovituste andmise eest. Samuti peaks see edendama mitteformaalset haridust ning uuenduslikke ja loomingulisi õpetamismeetodeid (nt osalusmängud).

Me teeme selle soovituse, sest online-turvalisuse ja digitaalse turvalisuse kultuuri kursuste (võitlemine internetipettuste, libauudiste jms vastu) tutvustamine koolis on oluline, et anda kõigile

vahendid, et kaitsta end võrguohtude eest. Oluline on võtta sihikule noored, kes on selliste ohtudega väga kokku puutunud. Samuti saavad koolid suhelda vanematega, et edendada häid tavasid. Need kursused võivad põhineda Euroopa (nt Soome) heade tavade näidetel, kohandades samas iga riigi vajadusi.

Alatelg 5.3 Andmekaitse

42. Soovitame veelgi piirata andmete väärkasutamist andmehiiglaste poolt, suurendades isikuandmete kaitse üldmääruse (isikuandmete kaitse üldmäärus) järgimist, luues kogu ELis standarditumaid mehhanisme ja tagades, et isegi ELis tegutsevad väljaspool Euroopat tegutsevad ettevõtted järgivad seda määrust. Selline täiustamine peaks andma selge ja kokkuvõtliku selgituse andmete kasutustingimuste kohta, et vältida mitmetähenduslikkust ja lisateabe esitamist selle kohta, kuidas andmeid kasutatakse ja kes neid kasutab, ning vältimaks, et vaikimisi on andmete taaskasutamiseks ja edasimüügiks nõusolek. Ta peaks tagama, et andmed kustutatakse püsivalt, kui kodanik seda taotleb. Samuti peaks see tõhustama järjepidevust eeskirjade järgimise kontrollimisel seoses üksikisikute profiilianalüüsiga nende internetipõhise tegevuse alusel. Pakume välja kahte liiki sanktsioone: trahv, mis on proportsionaalne äriühingu käibega ja ettevõtte tegevuse piirangutega.

Me teeme selle soovituse, sest praegu on läbipaistvus väga piiratud kogutud andmete liigi, töötlemise viisi ja nende isikute identiteediga, kellele neid müüakse. Peame veelgi piirama andmehiiglaste võimu kuritarvitamist ja tagama, et kodanikud nõustuksid teadlikult nende andmete töötlemisega.

43. Soovitame luua sõltumatu üleeuroopaline amet, mis peaks selgelt määratlema sekkuva käitumise (nt rämpsposti) ja töötama välja suunised selle kohta, kuidas kodanikud saavad oma andmete töötlemise vastu seista ja neid kustutada, eelkõige kolmandatelt isikutelt. Sellel asutusel peab olema volitus tuvastada ja karistada petturid ja organisatsioonid, kes eeskirju ei järgi. See peaks keskenduma sellele, et tagada väljaspool ELi asutatud, kuid seal tegutsevate üksuste vastavus ELi eeskirjadele. Seda rahastaksid ELi institutsioonid ja see koosneks sõltumatute organite ühisest nõukogust (st akadeemiliste ringkondade eksperdid ja spetsialiste esindavad üksused). Sellel peaks olema pöörlev presiidium. Pakume välja kahte liiki sanktsioone: trahv, mis on proportsionaalne ettevõtjate käibega ja ettevõtjate tegevuse piirangutega.

Me teeme selle soovituse, sest puudub tugeva mandaadiga keskasutus, mis võiks kodanikke aidata, eriti kui neil on probleem ja nad vajavad abi, nõu või toetust. Puuduvad selged ja siduvad eeskirjad, mida ettevõtted peavad järgima. Mis puutub sanktsioonidesse, siis neid ei kohaldata või nende mõju äriühingutele on tühine.

44. Soovitame luua ELi sertifitseerimissüsteemi, mis tõendaks isikuandmete kaitse üldmääruse (isikuandmete kaitse üldmäärus) järgimist läbipaistval viisil ning tagaks andmekaitsealase teabe kättesaadavuse, selge ja lihtsa esitamise. See sertifikaat oleks kohustuslik ja nähtav veebisaitidel ja platvormidel. Selle peaks välja andma Euroopa tasandil olemasolev või selleks loodud sõltumatu sertifitseerija, kes ei ole seotud riikide valitsuste ega erasektoriga.

Me teeme selle soovituse, sest praegu on vähe või puudub läbipaistvus selle kohta, kuidas iga ettevõte andmeid kaitseb, ning kasutajad/kliendid ei saa teha teadlikke valikuid.

45. Soovitame paremini selgitada GDPR-i (isikuandmete kaitse üldmäärus) ja parandada sellest teavitamist, luues vastavuse standardteksti, milles kasutatakse lihtsat ja selget keelt, mis on kõigile arusaadav. Selles tekstis tuleks esitada põhisõnum ja/või aluspõhimõtted. Nõusolekumenetlus peaks olema visuaalsem (nt taotlus telefonile juurdepääsuks selgesõnalise loa saamiseks taotluse kaudu). Sellega peaks kaasnema teavituskampaania (sealhulgas televisioon) ja süstemaatiliselt kohustuslikud kursused (vähemalt neile, kes töötavad andmetega) ja nõu abivajajate kavatsuste kohta.

Me teeme selle soovituse, sest praegu on isikuandmete kaitse üldmääruse sõnastus liiga ebamäärane ja liiga tehniline ning teabe hulk on valdav ja kõigile kättesaamatu. Suhtlemine ei ole riikide lõikes sarnane ja sageli ei hõlma see eri rühmi, peamiselt eakaid inimesi ja enne digitaalajastul sündinud inimesi.

Alatelg 5.4 Digitaaltransformatsioon ja tervis

46. Soovitame ELil tegeleda „valeteabe“ probleemiga kahel viisil:

● õigusaktid, mis võimaldavad sotsiaalmeedia ettevõtetel rakendada masinõppe algoritme, mis võivad rõhutada sotsiaalmeedias ja uues meedias sisalduva teabe usaldusväärsust, pakkudes kasutajale kontrollitud teabeallikaid. Soovitame, et algoritme kontrolliksid eksperdid, et tagada nende nõuetekohane toimimine;

● digitaalse platvormi loomine, et anda hinde traditsioonilisest meediast (nt televisioon, trükk, raadio) saadud teabele, olenemata poliitilistest ja majanduslikest huvidest, ning mis teavitab kodanikke teabe kvaliteedist mis tahes vormis tsensuurita. See platvorm peaks alluma avalikule kontrollile ja järgima kõrgeimaid läbipaistvuse standardeid ning EL peaks tagama, et sellele eraldatud vahendeid kasutatakse ettenähtud otstarbel.

Me teeme selle soovituse, sest tegemist on eri liiki meediaga ning usume, et sanktsioonid või sisu eemaldamine võivad viia tsensuurini ning õõnestada sõna- ja ajakirjandusvabadust. Soovitame ekspertidel kontrollida ja kontrollida algoritmi nõuetekohast toimimist, et tagada selle nõuetekohane toimimine. Lõpetuseks soovitame, et platvorm oleks apoliitiline ja sõltumatu, et tagada läbipaistvus ja sõnavabadus. Kuna valeandmetest ei ole võimalik täielikult vabaneda, aitab nende vahendite kodanikele kättesaadavaks tegemine vähendada nende mõju Euroopas.

47. Soovitame ELil rakendada erinevaid meetmeid, et tagada interneti tervislik kasutamine:

● Kõigepealt peab EL tegelema taristu ja seadmete puudusega, mis takistab kodanikel juurdepääsu internetile;

● Järgmiseks soovitame ELil julgustada liikmesriike kasutama internetis koolitust ja sellega seotud riske kõigi vanuserühmade jaoks. Seda võiks teha laste- ja noortekoolides kursuste kehtestamisega ning erinevate õppekavade ja õppekavade loomisega, et jõuda täiskasvanute ja eakate kodanikeni. Nende kursuste sisu peaks Euroopa tasandil kindlaks määrama sõltumatute ekspertide rühm.

● Lõpuks kutsume ELi üles võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ühiskonna digiteerimine ei välista eakaid inimesi, ning tagama, et esmatähtsad teenused oleksid ka isiklikult kättesaadavad.

● EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Me teeme selle soovituse, kuna mõnes kohas Euroopas puudub infrastruktuur ja seadmed (nt seadmed) ning on vaja tagada ühendus enne kodanike harimist, sest teame, et mõnes piirkonnas ja teatud profiilides on internetiühendus piiratud. Soovitame korraldada kursusi, et aidata lastel omandada digioskusi, pakkuda lisaprogramme, mis aitavad eakatel inimestel digitaliseerida, ning võtta vajalikke meetmeid, et kinnitada, et digiüleminek ei kahjusta eakate õigusi.

48. Soovitame ELil edendada kodanike haridust igas liikmesriigis, et tugevdada kriitilist mõtlemist, skeptitsismi ja faktide kontrollimist ning õpetada neid sõltumatult hindama, kas teave on usaldusväärne või mitte. See haridus peaks hõlmama erikursuste korraldamist põhihariduse tasemel ja seda tuleks pakkuda muudes avalikes kohtades igas vanuses kodanikele, kes soovivad sellest kasu saada. EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Me teeme selle soovituse, sest me arvame, et valeandmetest ei ole võimalik täielikult vabaneda. See koolitus aitab kodanikel neid ise ära tunda. Selle tulemusena väheneb valeteabe mõju ühiskonnale ja kodanikele endile. Samuti pakuks see kodanikele rohkem tegutsemisvõimalusi kui tugineks usaldusväärse teabe hankimisel institutsioonidele.

Lisa: MUUD VAEKOGU POOLT LÄBI VAADATUD SOOVITUSED, MIDA EI OLE VASTU VÕETUD

Telg 3 Õiglane ühiskond

Alatelg 3.2 Õiguste võrdsus

Soovitame ELil luua vähemuste õiguste jälgimise ja austamise mehhanism (nt portaal või büroo, kus inimesed saaksid kaebusi esitada).

Me teeme selle soovituse, sest usume, et iga inimene saab väljendada oma arvamust ja tal on õigus abi otsida ja saada. Selline amet on vajalik vähemuste ja enamuse vaheliste pingete vähendamiseks.

Alatelg 3.3 Omakapital/alatelg 3.4 Juurdepääs spordile

Soovitame ELil suurendada teadlikkust kehalisest tegevusest rolli modelleerimise abil, kaasates avaliku elu tegelasi (nii et parlamendi korraldatud üritused peaksid mõne sekundi jooksul hõlmama teatavat füüsilist aktiivsust või liikumist, nagu venitamine, kõndimine või hüppamine).

Me teeme selle soovituse, sest avaliku elu tegelaste mobiliseerimine kehaliseks tegevuseks suurendab üldsuse teadlikkust.

5. telg – eetiline ja turvaline digiüleminek

Alatelg 5.3 Andmekaitse

Soovitame luua veebi ID, mis salvestab isikuandmeid ja delikaatseid andmeid, kuid teeb need kättesaadavaks ainult ametiasutustele ja politseile. Veebiplatvormid ja müüjad kasutavad selle veebiidentifikaatoriga seotud veebikoodi ja konkreetse tegevuse jaoks vajalikke andmeid. Selle identifikaatori abil andmete jagamise vaikesäte peaks olema nõusoleku puudumine. Andmed tuleks edastada ainult otseselt asjaomastele isikutele, mitte kolmandale isikule. Kui andmed edastatakse kolmandale isikule, peaks kodanikul olema võimalik neid hõlpsasti vaidlustada. Andmed peaksid olema kättesaadavad ainult piiratud aja jooksul või konkreetse tehingu jaoks. Andmete kasutamise luba peaks olema ajaliselt piiratud või selgelt määratletud, mida ettevõtted saavad nende andmetega teha.

Me teeme selle soovituse, sest praegu saavad ettevõtted koguda kõiki andmeid, sealhulgas isikuandmeid ja delikaatseid andmeid, ning kasutada neid paljudel eesmärkidel, avaldamata täpselt, kuidas ja miks. Nii et operaatorid saavad rohkem teavet, kui nad tegelikult vajavad, et pakkuda meile teenuseid ja seejärel saavad muud andmed ilma meie nõusolekuta edasi müüa või taaskasutada. Samal ajal tagab see internetikasutajate vastutuse, säilitades samas nende suhtelise anonüümsuse.

Euroopa kodanike paneelarutelu 2: „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek

VAEKOGU POOLT VASTU VÕETUD SOOVITUSED (ESITATAKSE TÄISKOGULE)

1. telg: Õiguste tagamine ja mittediskrimineerimine

Alatelg 1.1 Diskrimineerimiskeeld/alatelg 1.2 Sooline võrdõiguslikkus

1. „Soovitame, et EL lisaks kriteeriumid diskrimineerimise vastu võitlemiseks tööturul (noorte, eakate, naiste, vähemuste kvoodid). Kui äriühingud vastavad nendele kriteeriumidele, saavad nad toetusi või maksusoodustusi.“

Soovitame tõsta töötajate teadlikkust järgmistest küsimustest:

● riigiülesed ja riiklikud institutsioonid (nt ametiühingud);

● mehhanismid, millega tagatakse, et ettevõtted järgivad töökohal kehtivaid mittediskrimineerimise eeskirju;

● tööturul diskrimineeritud sotsiaalsete rühmade (noored, eakad, naised, vähemused) kvalifikatsiooniprogrammid.

Soovitame võtta ELi õigusaktid vastu kahes etapis. Esiteks tuleks ette näha toetused teatavatesse kategooriatesse kuuluvate töötajate töölevõtmiseks, mida võidakse diskrimineerida. Teiseks tuleks õigusaktiga nõuda, et tööandjad võtaksid need rühmad tööle miinimumperioodiks.

ELi ülesanne on säilitada tasakaal vabaturu huvide ja õiguslikult kaitstavate haavatavate rühmade kaitse vahel. Heterogeensed rühmad on ettevõtetele soovitatavad, kuna nad pakuvad erinevaid kvalifikatsioone. Toetused on täiendav stiimul ettevõtetele.

2. „Soovitame, et EL looks stiimuliprogrammi, mis hõlbustab taskukohaste lasteaedade ja mänguväljakute loomist suurtes ja väikestes ettevõtetes. Ühisrajatised on ka elujõuline lahendus, mis võimaldab väikeettevõtjatel toetust saada.

Soovitame ELil kohustada ettevõtteid looma lasteaeda proportsionaalselt töötajate arvuga.

Soovitame seda, sest pere- ja tööelu ühitamine parandab töötulemusi, vähendab tööpuudust ja asetab lapsevanemad, eriti naised, olukorda, mis võimaldab neil oma karjääri jätkata. Sotsiaalsele mõõtmele keskendudes tagab kavandatav lahendus laste ohutuse ja vähendab vanemate ärevust.

Alamtelg 1.3: Inimõiguste ning looduse ja loomade õiguste kaitsmine

3. „Soovitame säilitada loomade heaolu ja jätkusuutlikkust, muutes direktiivi 98/58/EÜ loomade kaitse kohta põllumajandusettevõtetes. Määratleda tuleb üksikasjalikumad miinimumkriteeriumid. Need peavad olema täpsed, mõõdetavad ja ajaliselt piiratud. Miinimumkriteeriumid tuleb kehtestada nii, et need tooksid kaasa loomade heaolu

kõrgemad standardid ning võimaldaksid samal ajal üleminekut säästvale kliimale ja keskkonnale ning ökoloogilisele põllumajandusele.

Kodanikena usume, et ELis on loomakasvatuse valdkonnas vaja rangemaid miinimumstandardeid ühtlustada. Oleme teadlikud, et üleminek võib tekitada probleeme mõnedes toetusi saavates põllumajandussektorites ning ökoloogilisele ja säästvale põllumajandusele üleminekul olevates sektorites. Sellegipoolest usume, et on väga oluline tagada, et see üleminek toimuks.

4. Soovitame edendada keskkonna- ja kliimasõbralikumat põllumajandust Euroopas ja kogu maailmas, maksustades näiteks kõiki negatiivseid heitkoguseid, pestitsiide ja äärmuslikku veekasutust, sõltuvalt nende mõjust keskkonnale. Kõikide liitu imporditavate põllumajandustoodete tollimaksud peavad kaotama nende kolmandate riikide konkurentsieelised, mis ei vasta samadele standarditele kui liit. Loomasõbraliku põllumajanduse edendamiseks soovitame maksustada heitkoguseid, mis on põhjustatud loomade vedamisest pikkade vahemaade taha.

Sellise süsteemi loomisega usume, et on võimalik toetada üleminekut kliimasõbralikule ja keskkonnasõbralikule põllumajandusele.

5. Kuigi viimasel ajal on palju libauudiseid ringlenud, soovitame edendada sõltumatumat, objektiivsemat ja tasakaalustatumat meediakajastust, astudes järgmised sammud: 1. töötada välja ELi direktiiv, milles sätestatakse meedia sõltumatuse miinimumnõuded; 2. edendada liidu tasandil iga kodaniku meediaoskuste arendamist.“

EL peab välja töötama direktiivi, et tagada meedia sõltumatus ja sõnavabadus.

6. Soovitame lõpetada põllumajandusliku masstootmise subsideerimine, kui see ei too kaasa üleminekut kliimale, ökoloogilisele ja säästvale põllumajandusele. Selle asemel soovitame suunata toetused ümber kestliku ülemineku toetamiseks.

Selle asemel, et toetada põllumajandussektorit massikasvatuse valdkonnas, tuleks toetused suunata ümber üleminekujärgus olevatele põllumajandusettevõtetele, et täita loomade heaolu uusi miinimumstandardeid.

Alamtelg 1.4 Õigus privaatsusele

7. „Soovitame anda isikuandmeid töötlevatele üksustele loa ELi tasandil. Nende üksuste suhtes tuleb läbi viia ka sõltumatu iga-aastane andmekaitsealane välisaudit. Neid üksusi karistatakse andmekaitsega seotud rikkumiste eest proportsionaalselt nende aastakäibega, rangemalt kui kehtivas määruses. Heakskiit tuleks tühistada pärast kahte järjestikust rikkumist ja kohe pärast tõsist rikkumist.

Me soovitame selliseid meetmeid, kuna kehtiv määrus (GDPR) ei ole piisav ning üksusi tuleb paremini kontrollida ja karistada, et nad ei rikuks andmekaitset ja õigust eraelu puutumatusele.

8. „Soovitame tugevdada liidu pädevust järgmistes valdkondades: 1) andmekaitsealane haridus, 2) andmekaitsealane teadlikkus ja 3) alaealiste isikuandmete kaitse. Soovitame

selgitada ja tugevdada isikuandmete kaitse üldmääruses alaealiste andmete töötlemise eeskirju, sealhulgas eeskirju nõusoleku, vanuse kontrollimise ja seadusliku eestkostja kontrolli kohta. Samuti soovitame lisada isikuandmete kaitse üldmäärusesse erikategooria alaealiste tundlike andmete jaoks (nt karistusregistri andmed, terviseteave, alastus), et alaealised oleksid kaitstud igasuguse kuritarvitamise ja diskrimineerimise eest.

See soovitus on vajalik, sest alaealised on eriti haavatavad andmekaitse ja eraelu puutumatuse rikkumiste suhtes ning kuna praegu ei ole elanikkond (eelkõige alaealised, õpetajad ja seaduslikud eestkostjad) andmekaitsest piisavalt teadlikud. Nad kõik peavad õppima, kuidas kasutada veebipõhiseid ja võrguväliseid andmeteenuseid ning kaitsta laste õigusi eraelu puutumatusele. Lisaks võivad seaduslikud eestkostjad sageli nõustuda laste andmete töötlemisega, ilma et nad oleksid täielikult teadlikud või informeeritud, ning lapsed võivad vanema nõusolekut võltsida. Lõpuks on see soovitus vajalik, sest puudub tõeline üleeuroopaline andmekaitsealase teadlikkuse tõstmise kampaania, mis oleks suunatud eelkõige alaealistele, seaduslikele hooldajatele ja õpetajatele, samas kui selline kampaania on hädavajalik.

9. Soovitame kehtestada standardsed privaatsuspoliitikad ning kergesti mõistetavad, kokkuvõtlikud ja intuitiivsed nõusolekuvormid, mis näitavad selgelt, milline andmetöötlus on rangelt vajalik ja mis on vabatahtlik. Me soovitame, et nõusoleku tagasivõtmine oleks lihtne, kiire ja püsiv. Soovitame keelata üksustel piirata oma teenuseid rohkem kui vajalik, kui pole antud nõusolekut andmete vabatahtlikuks töötlemiseks.

Me soovitame seda, sest kehtivad ELi eeskirjad ei ole piisavalt täpsed, nõusoleku tagasivõtmine on pikk, ajutine ja keeruline ning üksustel puudub huvi pakkuda oma teenuseid kodanikele, kes kasutavad oma õigust andmekaitsele.

2. telg: Demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kaitsmine

Alatelg 2.1 Õigusriigi kaitsmine

10. „Soovitame muuta nõuetele vastavuse määrust (2020/2092, mis võeti vastu 16. detsembril 2020), et seda kohaldataks kõigi õigusriigi põhimõtte rikkumiste suhtes, mitte rikkumiste suhtes, mis mõjutavad ELi eelarvet.“

Nõuetele vastavuse määrus võimaldab peatada ELi vahendite väljamaksmise liikmesriikidele, kes rikuvad õigusriigi põhimõtet. Praeguses sõnastuses kohaldatakse seda siiski ainult rikkumiste suhtes, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad ELi eelarvet. Lisaks kaitseb nõuetele vastavuse määruse praegune sõnastus pigem ELi eelarvet ja ELi institutsioone kui asjaomaste liikmesriikide kodanikke. Seetõttu soovitame muuta määruse praegust teksti, et see hõlmaks kõiki õigusriigi põhimõtte rikkumisi.

11. „Soovitame, et EL korraldaks pärast õigusriigi olukorda käsitleva iga-aastase aruande avaldamist iga-aastase õigusriigi teemalisi konverentse (komisjoni mehhanism õigusriigi põhimõtte järgimise jälgimiseks liikmesriikides). Liikmesriigid peaksid olema kohustatud saatma konverentsile erinevaid riiklikke sotsiaaldelegatsioone, sealhulgas nii kodanikke kui ka riigiteenistujaid.“

Konverents edendaks ELi kodanike vahelist dialoogi õigusriigi küsimustes ning dialoogi kodanike ja ekspertide vahel, kes koostavad iga-aastaseid õigusriigi aruandeid. Usume, et vastastikuse tunnustamise ja jagamise õhkkonnas saavad osalejad tuua parimad tavad ja ideed tagasi oma kodumaale. Lisaks suurendaks konverents teadlikkust ja arusaamist õigusriigi põhimõttest ning õigusriigi aastaaruande aluseks olevatest järeldustest ja protsessist. Samuti tõmbaks see meedia tähelepanu ning võimaldaks kodanikel jagada oma kogemusi ja võrrelda neid aruande järeldustega.

Alatelg 2.2 Demokraatia kaitsmine ja tugevdamine/alltelg 2.4 Meedia ja väärinfo

12. „Soovitame, et EL kohaldaks meediasektoris rangemalt oma konkurentsieeskirju, et tagada meedia mitmekesisuse kaitse kõigis liikmesriikides. EL peaks hoiduma suurtest meediamonopolidest ja poliitilistest ametissenimetamistest meedianõukogudesse. Samuti soovitame, et tulevased ELi meediavabadust käsitlevad õigusaktid sisaldaksid eeskirju, mis takistavad poliitikutel omada või avaldada tugevat mõju nende sisule.

Me soovitame seda, sest ELi konkurentsieeskirjade kohaldamine soodustab pluralistlikku meediamaastikku, kus kodanikel on valikuvõimalus. Kuna komisjon valmistab praegu ette seadusandlikku akti (meediavabaduse kohta) ELi meediaturu terviklikkuse tagamiseks, tuleks samuti sätestada, et meediat ei tohiks hoida ega mõjutada poliitikud.

Alamtelg 2.3 Turvalisus

13. „Soovitame, et ELi institutsioonid etendaksid tähtsamat rolli kõigi nende käsutuses olevate vahenditega, sealhulgas riiklike küberturvalisuse keskuste ja Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametiga (ENISA), et kaitsta kodanikke, organisatsioone ja institutsioone uute ohtude eest, mis tulenevad küberturvalisuse rikkumisest ja tehisintellekti kasutamisest kuritegelikel eesmärkidel. Samuti soovitame Euroopa ja selle asutuste direktiive nõuetekohaselt rakendada ja levitada kõigis liikmesriikides.“

Me soovitame seda, sest kodanikud tunnevad end jõuetuna ja ei ole teadlikud sellest, mida Euroopa Liit nende ohtudega võitlemiseks teeb. Me soovitame seda, sest need ohud kujutavad endast tõsist riiklikku ja Euroopa julgeolekuprobleemi. Me soovitame seda, sest Euroopa peaks selles valdkonnas olema innovatsiooni tõeline liikumapanev jõud.

14. „Soovitame, et suhetes kolmandate riikidega tugevdaks liit kõigepealt ühiseid demokraatlikke väärtusi oma piiridel. Alles pärast selle eesmärgi saavutamist soovitame liidul saada meie demokraatliku mudeli saadikuks riikides, kes on valmis seda mudelit rakendama ja soovivad seda teha diplomaatia ja dialoogi kaudu.

Me soovitame seda meedet, sest me peame vaatama sissepoole, enne kui vaatame väljapoole. Sest Euroopa saab ja peab aitama liikmesriikidel tugevdada oma demokraatiat. Sest me kaitseme end ka seeläbi, et näitame eeskuju ja toetame välisriikide jõupingutusi demokraatia nimel.

3. telg: Euroopa Liidu reformimine

Alatelg 3.1 Institutsionaalne reform

15. „Soovitame muuta ELi institutsioonide nimesid, et selgitada nende ülesandeid. Näiteks võiks Euroopa Liidu Nõukogu nimetada Euroopa Liidu Senatiks. Euroopa Komisjoni võiks nimetada Euroopa Liidu täitevkomisjoniks.

Me soovitame seda, sest kodanikel on praegu raske mõista iga ELi institutsiooni rolli ja ülesandeid. Nende nimed ei kajasta nende funktsioone. Kodanikelt ei saa eeldada, et nad teevad vahet Euroopa Liidu Nõukogul, Euroopa Ülemkogul ja Euroopa Nõukogul. Oluline on vältida kattumisi.

16. Soovitame vastu võtta Euroopa Parlamendi valimisseaduse, millega ühtlustatakse valimistingimusi (hääleõiguse vanus, valimiste kuupäev, valimisringkondade, kandidaatide, erakondade ja nende rahastamisega seotud nõuded). Euroopa kodanikel peaks olema õigus hääletada ELi tasandil eri erakondade poolt, millest igaüks koosneb mitmest liikmesriigist pärit kandidaatidest. Piisava üleminekuperioodi jooksul võisid kodanikud endiselt hääletada riiklike ja riikidevaheliste erakondade poolt.

Me soovitame seda, sest liit peab arendama ühtsustunnet, mis võib tekkida tõeliselt ühtse Euroopa Parlamendi valimisega. Need ühised valimised võimaldavad anda Euroopa Parlamendi liikmetele mõjuvõimu ja keskenduda valimiskampaanias ühistele Euroopa teemadele.

Alatelg 3.2 Otsuste tegemine

17. Soovitame luua veebiplatvormi, kus kodanikud saavad leida ja küsida faktiliselt kontrollitud teavet. Platvorm peaks olema selgelt seotud ELi institutsioonidega, olema temaatiliselt struktureeritud ja kergesti juurdepääsetav (nt pakkudes vihjeliini). Kodanikel peaks olema võimalus esitada ekspertidele (nt akadeemikutele, ajakirjanikele) kriitilisi küsimusi ja saada faktidele vastuseid allikatest.

Vaba juurdepääs faktilisele teabele on meie ühiskonna jaoks äärmiselt oluline, et kodanikud oleksid hästi informeeritud ja kaitstud võltsuudiste ja väärinfo eest. Vajame usaldusväärset ja sõltumatut teabeallikat, mida poliitilised, majanduslikud ja riiklikud huvid ei mõjuta. Lisaks võib platvorm luua silla (st otsesed suhted) kodanike ja ELi vahel.

18. Soovitame korraldada erandjuhtudel kogu ELi hõlmava referendumi kõigi Euroopa kodanike jaoks väga olulistes küsimustes. Referendumi peaks algatama Euroopa Parlament ja see peaks olema õiguslikult siduv.

ELi kodanikel peaks olema otsesem mõju olulistele otsustele Euroopa küsimustes. Siiski tuleks rahvahääletusi korraldada ainult erandlikel asjaoludel, sest nende suuri kulusid arvestades ei oleks neid võimalik regulaarselt korraldada. Oleme teadlikud, et see soovitus võib nõuda aluslepingu muutmist ja riikide põhiseaduste kohandamist.

19. Soovitame luua multifunktsionaalse digitaalse platvormi, mille kaudu kodanikud saavad hääletada veebipõhistel valimistel ja küsitlustel. Kodanikele tuleks anda võimalus motiveerida hääletamist oluliste küsimuste ja Euroopa institutsioonide seadusandlike

ettepanekute üle. See platvorm peaks olema turvaline, laialdaselt kättesaadav ja kõigile kodanikele väga nähtav.

Selle platvormi eesmärk on suurendada osalemist Euroopa poliitikas ning hõlbustada kodanike juurdepääsu konsulteerimisele ja hääletamisele. Olemasolevad vahendid ja protsessid ei ole piisavalt nähtavad ning seetõttu vajame nende erinevate funktsioonide jaoks uut integreeritud vahendit. Suurem osalemine toob kaasa paremad otsused, suurema usalduse Euroopa kodanike seas ja liidu üldise parema toimimise.

20. „Soovitame ELi institutsioonide hääletussüsteemide ümberhindamist, keskendudes ühehäälse hääletamise küsimusele. Häälte „kaalu“ tuleks arvutada õiglaselt, et kaitsta väikeste riikide huve.

Ühehäälsus on oluline väljakutse otsuste tegemisel ELis. Arvestades liikmesriikide suurt arvu, on kokkuleppele jõudmine väga raske. Vajaduse korral tuleks ühehäälsuse küsimuse lahendamiseks muuta Euroopa aluslepinguid.

Alamtelg 3.3 Lähem integratsioon

21. „Soovitame, et liit teeks avaliku sektori investeeringuid, mille tulemuseks on sobivate töökohtade loomine ning elukvaliteedi parandamine ja ühtlustamine kogu liidus, liikmesriikide vahel ja liikmesriikide sees (st piirkondlikul tasandil). Vaja on tagada tõhus järelevalve, läbipaistvus ja kodanike teavitamine avaliku sektori investeeringute rakendamisel ning võimaldada kodanikel jälgida kogu investeerimisprotsessi. Elukvaliteedi parandamiseks tuleks investeerida sellistesse valdkondadesse nagu haridus, tervishoid, eluase, füüsiline infrastruktuur, eakate ja puuetega inimeste hooldus, võttes arvesse iga liikmesriigi vajadusi. Lisainvesteeringute eesmärk peaks olema hea tasakaal sobiva töö- ja eraelu vahel, et võimaldada tervislikke eluviise.

Me soovitame seda meedet, sest elatustaseme ühtlustamine liidus parandab majanduslikku arengut kogu liidus, mis viib ühtse Euroopa Liiduni. See on liidu edasise integratsiooni peamine näitaja. Kuigi mõned neist mehhanismidest on juba olemas, usume, et neid saab veel parandada.

22. „Me soovitame luua kõigile liikmesriikidele majandusliku ja elukvaliteedi näitajate kogumil põhinev ühine alus, et pakkuda võrdseid võimalusi ja asetada kõik võrdsele alusele, et saavutada ühine majandusstruktuur. On oluline, et see ühine alus loodaks vastavalt selgele ja realistlikule ajakavale, mille institutsioonid on ekspertide soovitusel kehtestanud. Ekspertidega tuleks konsulteerida ka sellise ühise majandusstruktuuri vormi osas. Samuti on oluline, et näitajad, millel see ühine alus põhineb, oleksid ekspertide abiga täpsemalt määratletud.

Me soovitame seda, sest kui meil on õiglane liit, on meil ühtsem Euroopa. Et olla õiglane, peame pakkuma võrdseid võimalusi ja ühist alust kogu liidule. Ühine majandusstruktuur on võimalik alles siis, kui on loodud ühine alus.

23. Soovitame maksustada suurettevõtteid ja ettevõtte tulu, et aidata kaasa avaliku sektori investeeringutele, ning kasutada maksustamist iga riigi haridusse ja arengusse

investeerimiseks (teadus- ja arendustegevus, stipendiumid – Erasmus jne). Samuti on oluline tagada maksuparadiiside kaotamine ELis.“

Me soovitame seda meedet, kuna see aitab vältida maksudest kõrvalehoidumist ja maksuparadiiside loomist ning edendada nõuete täitmist.

4. telg: Euroopa identiteedi loomine

Alamtelg 4.1 „Haridus demokraatia heaks“

24. Komitee soovitab, et demokraatiaalane haridus ELis parandaks ja saavutaks minimaalse teadmiste taseme kõigis liikmesriikides. See haridus peaks hõlmama, kuid mitte ainult, demokraatlikke protsesse ja üldist teavet liidu kohta, mida tuleks õpetada kõigis ELi liikmesriikides. Seda tuleks rikastada erinevate kontseptsioonidega, mille eesmärk on õpetada demokraatlikku protsessi, mis peaks olema atraktiivne ja eakohane.

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest kui seda rakendatakse, viib see liidus harmoonilisema ja demokraatlikuma eluni. Põhjendused on järgmised: noori õpetataks demokraatlikes protsessides; selline haridus võib piirata populismi ja desinformatsiooni avalikus arutelus; see võib vähendada diskrimineerimist; ja lõpuks võimaldaks see kodanikke demokraatia nimel harida ja mobiliseerida, minnes kaugemale nende lihtsast valimiskohustusest.

25. „Soovitame olemasolevaid ja kujunemisjärgus tõlketehnoloogiaid, nagu tehisintellekt, edasi arendada, täiustada ja muuta kättesaadavamaks, et vähendada keelebarjääre ning tugevdada ELis ühist identiteeti ja demokraatiat.“

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest kui seda rakendatakse, aitab see luua ühist Euroopa identiteeti, parandades teabevahetust kõigi liikmesriikide kodanike vahel.

26. Soovitame teha kontrollitava teabe kodanikele arusaadaval viisil kergesti kättesaadavaks mobiilirakenduse kaudu, et parandada läbipaistvust, avalikku arutelu ja demokraatiat. Seda rakendust võiks kasutada teabe levitamiseks näiteks õigusaktide, ELis toimuvate arutelude, aluslepingute muudatuste jms kohta.

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest kui seda rakendatakse, hõlbustab see teabevahetust sel määral, et see võimaldab eri liikmesriikide kodanike seas teadlikumat arutelu rakenduse kaudu, millel võiks olla palju erinevaid funktsioone. See rakendus peaks olema kavandatud nii, et see oleks tõenäoliselt kõigile huvipakkuv ning suudaks veelgi huvi äratada ning muuta tehniline teave kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks. Taotlust tuleks vaadelda täiendava allikana, mis levitab teavet, mida liit on ametlikult otseselt kontrollinud, et suurendada usaldust ja läbipaistvust avalikus arutelus ning aidata kaasa ühise Euroopa identiteedi loomisele.

Alatelg 4.2 Euroopa väärtused ja identiteet

27. „Soovitame, et EL looks Euroopa identiteedi tugevdamiseks erifondi ELi kodanike lühikese ja pika kestusega veebi- ja veebiväliseks suhtluseks (nt vahetusprogrammid,

paneelarutelud, kohtumised). Osalejad peaksid esindama ühiskonda liidus, sealhulgas rühmi, kes on valitud sihipäraselt erinevate kriteeriumide, st demograafiliste, sotsiaal-majanduslike ja kutsekriteeriumide alusel. Selle fondi eesmärgid peavad olema selgelt sõnastatud, et edendada Euroopa identiteeti, ning seda fondi tuleks korrapäraselt hinnata.

Me soovitame seda, sest selline suhtlus võimaldab kodanikel ideid jagada ja pikemad vahetused võimaldavad neil mõista erinevaid kultuure ja jagada kogemusi, sealhulgas ametialaseid tavasid. Vaja on ELi fondi, sest on oluline, et kõik saaksid osaleda, sealhulgas need, kes tavaliselt ei osale.

28. „Soovitame, et EL investeeriks kiiresti väärinfo vastasesse võitlusse, toetades olemasolevaid organisatsioone ja algatusi, nagu väärinfot käsitlev tegevusjuhend ja Euroopa digitaalse meedia vaatluskeskus, ning võrreldavaid algatusi liikmesriikides. Kehtestada võiks erinevaid vastumeetmeid: faktide kontrollimine, teadlikkus väärinfost, kergesti kättesaadava statistika koostamine, asjakohaste sanktsioonide kehtestamine õigusliku raamistiku alusel väärinfo levitajate suhtes ning võitlus väärinfo allikate vastu.

See soovitus on oluline, sest väärinfo ja väärinfo nii ELis kui ka väljaspool seda tekitavad ELi kodanike vahel konflikte, polariseerivad ühiskonda, ohustavad demokraatiat ja kahjustavad majandust. Arvestades teema keerukust, on vaja märkimisväärseid inimressursse ja rahalisi vahendeid.

29. „Soovitame 1) suurendada liidu ja tema kodanike internetipõhise ja -välise suhtluse sagedust (st küsitledes kodanikke otse Euroopa küsimustes ja luues kergesti kasutatava platvormi, et tagada igale kodanikule võimalus suhelda ELi institutsioonide ja ametnikega); 2) tagada, et kodanikud saaksid osaleda ELi poliitikakujundamise protsessis, avaldada oma arvamust ja saada tagasisidet, ning soovitame luua ELi ametnikele harta või käitumisjuhendi või suunised. Selleks et kõik kodanikud saaksid osaleda, peaksid olema erinevad suhtlusviisid.

Me soovitame seda meedet, sest Euroopa institutsioonidega (veebiplatvormid, esindusorganid) on mitu võimalust, kuid need ei ole teada, ei ole tõhusad ega läbipaistvad. Ligipääsetavus on riigiti väga erinev. Tihedam ja parem suhtlus tekitab Euroopa kodakondsuse omaksvõtmise.

30. Soovitame, et Euroopa identiteedil ja väärtustel (st õigusriigil, demokraatial ja solidaarsusel) oleks rändajate integratsiooniprotsessis eriline roll. Võib ette näha erinevaid meetmeid, nagu programmide loomine või juba olemasolevate (kohalike) programmide toetamine, et soodustada sotsiaalset suhtlust rändajate ja ELi kodanike vahel, või ettevõtjate osalemine rändajate integratsiooni toetavates programmides. Samal ajal tuleks käivitada sarnased programmid, et suurendada ELi kodanike teadlikkust rändega seotud küsimustest.

See soovitus on oluline, sest sotsiaalse suhtluse programmid võivad aidata rändajaid nende uues elus ja võimaldada mitterändajatel paremini mõista rändajate igapäevaelu. Kui rändajad elavad getos, ei ole võimalik neid riigi või ELi tasandil ühiskonda integreerida. Ühine poliitika on vajalik, sest kui rändajad sisenevad liidu territooriumile, võivad nad minna kõikidesse ELi riikidesse. Toetada tuleks kohalikke algatusi, sest kohalikud omavalitsused kasutavad vahendeid tõhusamalt kui riiklikul tasandil.

Alatelg 4.3 ELi teave

31. „Soovitame, et EL teavitaks Euroopa kodanikke paremini. Selleks peaks liit kasutama kõiki vajalikke vahendeid, austades samal ajal meediavabadust ja sõltumatust. See peaks andma meediale üldisi ja usaldusväärseid ressursse ning teavet liidu tegevuse ja poliitika kohta. Liit peaks tagama, et teavet levitatakse kõikides liikmesriikides võrdselt riiklike ja Euroopa meediakanalite kaudu, ning tagama, et liikmesriigid julgustavad avalik-õiguslikke ringhäälinguorganisatsioone ja avalik-õiguslikke uudisteagentuure tegelema Euroopa küsimustega.“

Me soovitame seda, sest meie isikliku kogemuse ja Eurobaromeetri andmete kohaselt teavitatakse enamikku Euroopa kodanikke peavoolumeediast (ajakirjandus, raadio ja televisioon) ning need kanalid pakuvad praegu ELi kohta väga vähe teavet. Meedial, sealhulgas avalik-õiguslikul meedial, on avaliku teenuse funktsioon. Seetõttu on selle ülesande täitmiseks oluline tegeleda Euroopa elanikkonda mõjutavate küsimustega. Soovitame, et eri liikmesriikides levitatav ELi teave oleks integratsiooni edendamiseks sama, ning soovitame vältida erinevat teavet eri küsimustes igas riigis. Olemasolevate meediakanalite kasutamine on mugavam ja odavam kui uue kanali loomine sama tulemuse saavutamiseks. Olemasolevate kanalite eeliseks on ka see, et need on kodanikele juba teada. Ükski kodanik ei peaks valima erinevate kanalite vahel, et pääseda juurde erinevale sisule (riiklikul või Euroopa tasandil).

32. „Soovitame, et EL looks ja edendaks mitmekeelseid veebifoorumeid ja väljaspool internetti toimuvaid kohtumisi, mis võimaldavad kodanikel osaleda arutelus ELi esindajatega, olenemata tõstatatud küsimuse teemast ja geograafilisest ulatusest. Vastused kõnealustel veebifoorumitel ja veebivälistel koosolekutel tõstatatud küsimustele tuleks anda täpselt määratletud lühikese aja jooksul. Kogu nende ruumidega seotud teave tuleks koondada integreeritud ametlikule veebisaidile, millel on erinevad omadused, näiteks ruum korduma kippuvatele küsimustele, võimalus jagada ideid, ettepanekuid või muresid teiste kodanikega ning mehhanism, mis näitab, millised neist saavad kõige rohkem toetust. Igal juhul peaks juurdepääs sellele veebisaidile olema lihtne ja kasutada tuleks mittebürokraatlikku keelt.

Me soovitame seda, sest see on viis, kuidas luua otsene sild Euroopa kodanike ja Euroopa esindajate vahel, et rääkida ja suhelda, anda kodanikele lihtne juurdepääs liidu kohta käivale teabele ja teavitada neid paremini juba kättesaadavast teabest. See loob läbipaistvama ja avatuma liidu ning aitab kodanikel jagada oma probleeme ja mõtteid ning saada poliitilisi vastuseid ja lahendusi ning võimaldab kodanikel kaasata ja jagada seisukohti ja kogemusi teiste kodanikega.

33. „*Soovitame, et ELi institutsioonid ja esindajad kasutaksid kättesaadavamat keelt ja väldiksid oma suhtluses bürokraatlike terminite kasutamist, säilitades samas antava teabe kvaliteedi ja tehnilise taseme.* Liit peaks kohandama ka teavet, mida ta annab kodanikele, kasutades erinevaid sidekanaleid ja erinevaid vaatajaskondi (nt ajalehed, televisioon, sotsiaalmeedia). EL peaks tegema erilisi jõupingutusi, et kohandada suhtlust digitaalse meediaga, et suurendada selle suutlikkust jõuda noorteni.“

Me soovitame seda meedet, sest arusaadava teabe olemasolu võimaldab liidul jõuda rohkemate Euroopa kodanikeni, mitte ainult nendeni, kes on kaasatud. Tänu uutele kaasaegsetele vahenditele, mis on suunatud konkreetsetele sihtrühmadele, saavad kodanikud paremini aru ELi tegevusest ja poliitikast, eelkõige noortest, kes ei tunne end ELi lähedal ega sellega seotud.

5. telg: Kodanike osaluse suurendamine

Alatelje 5.1 Kodanike osalemine

34. „Soovitame, et sõltumatud kodanike vaatlejad osaleksid kõigis ELi otsustusprotsessides. Tuleks luua kodanike esindajate alaline foorum või organ, mis vastutaks asjakohase ja olulise teabe levitamise eest kõigile liidu kodanikele, kes on sellisena määratletud. Need kodanikud kaasaksid kõigi teiste Euroopa kodanikega ülalt alla/ alt üles lähenemisviisi, mis arendaks edasi dialoogi kodanike ja ELi institutsioonide vahel.“

Kodanikud väärivad loomulikult teavitamist kõigist küsimustest ning on oluline tagada, et poliitikud ei saaks jätta tähelepanuta mõnda neist küsimustest, mida nad eelistaksid ignoreerida. Selline meede aitaks ületada lõhe kodanike ja valitud esindajate vahel, luues uusi usalduse võimalusi.

35. „Me soovitame Euroopa Liidul taasalustada arutelu Euroopa põhiseaduse üle, et koostada liidu kodanikest inspireeritud põhiseadus. Kodanikud peaksid saama sellise põhiseaduse poolt hääletada. Selleks et vältida konflikte liikmesriikidega, tuleks käesolevasse põhiseadusesse lisada esmajärjekorras inimõiguste ja demokraatia väärtused. Sellise põhiseaduse koostamisel tuleb arvesse võtta varasemaid jõupingutusi, mis ei ole kunagi põhiseaduseni viinud.

Sest see põhiseadus kaasaks noori ELi tasandi poliitikasse ja nurjaks natsionalismi jõude, mis kogunevad. See annaks ühise määratluse selle kohta, milline demokraatia Euroopas on ja mida rakendataks võrdselt kõigis liikmesriikides. Sest ELil on ühised väärtused demokraatia ja inimõiguste valdkonnas. Kuna kodanikel oleks võimalus osaleda otsustusprotsessis ja olla selles protsessis osalemise kaudu rohkem liiduga samastuda.

36. Me soovitame poliitikutel olla vastutustundlikum selles, kuidas nad esindavad kodanikke, kes nad valisid. Eriti noored on poliitikast eriti eemal ja neid ei võeta tõsiselt, kui nad osalevad. Kuid ebahuvi on universaalne probleem ja igas vanuses inimesed peaksid olema aktiivsemad kui praegu.

Demokraatia määratlust tuleks ajakohastada. Me peame meeles pidama, mis demokraatia tegelikult on. Sest noored on olnud piisavalt ja on pettunud poliitikud nad näevad eliit, kes ei jaga oma arvamusi. Seepärast peavad kodanikud olema rohkem kaasatud originaalsel ja atraktiivsemal viisil. Haridussüsteem, sotsiaalmeedia ja kõik muud meediavormid võiksid seda rolli täita kogu elutsükli jooksul ja kõigis keeltes.

Alatelg 5.2 Kodanike osalemine

37. „Soovitame, et EL jõuaks kodanikele kindlamalt lähemale. Selle saavutamiseks peaksid liikmesriigid olema kaasatud kodanike liidus osalemise edendamisse. Liit peaks edendama kodanike osalemise mehhanismide kasutamist, korraldades kaubandus- ja reklaamikampaaniaid. Riiklikud ja kohalikud omavalitsused peaksid olema kohustatud selles protsessis osalema. Liit peaks tagama osalusdemokraatia platvormide tõhususe.“

Me soovitame seda, sest juba olemasolevat platvormi tuleb tugevdada ja tõhustada: kodanikud peavad saama rohkem tagasisidet ELile ja vastupidi. ELis ei ole piisavalt arutelusid nii kodanike kui ka valitsuste vahel. Kuna kodanikud ei esita petitsioone, sest nad ei tea, et mehhanism on olemas, või seetõttu, et nad ei usu, et sellised petitsioonid on edukad.

38. „Soovitame, et liit koostaks ja rakendaks koolide õppekavasid selle kohta, mida ELis seoses osalemismehhanismidega tehakse. Sellised programmid tuleks integreerida Euroopa kodakondsust ja eetikat käsitlevatesse koolide õppekavadesse, mille sisu on kohandatud õpilaste vanusele. Samuti peaksid olema täiskasvanutele mõeldud programmid. Kodanikele tuleks teha kättesaadavaks elukestva õppe programmid, et süvendada nende teadmisi kodanike osalemise võimalustest liidus.“

Me soovitame seda meedet, sest see on meie laste tuleviku jaoks oluline. Kodanikud tahavad teada, kuidas oma häält väljendada. On oluline, et nad teaksid täpseid mehhanisme ja kuidas neid kasutada, et liit nende häält kuuldaks. See on oluline, et kõik Euroopa kodanikud oleksid võrdsetel alustel. Euroopa kodanikena peame teadma, kuidas oma õigusi kasutada. Euroopa kodanikena on meil õigus seda teavet teada.

Alatelg 5.3 Kodanike osalemine

39. Soovitame Euroopa Liidul korraldada kodanike kogusid. Soovitame tungivalt kehtestada need õiguslikult siduva ja kohustusliku seaduse või määruse alusel. Need kodanike kogud peaksid toimuma iga 12–18 kuu järel. Kodanike osalemine ei tohiks olla kohustuslik, vaid seda tuleks julgustada, samal ajal kui see korraldatakse piiratud volituste alusel. Osalejad tuleb valida juhuslikult vastavalt esindavuse kriteeriumidele. Nad ei tohi esindada mis tahes organisatsioone ja neid ei tohiks kutsuda osalema oma ametiülesannete tõttu, kui nad on assamblee liikmed. Vajaduse korral pakuvad eksperdid tuge tagamaks, et assamblee liikmetel on arutamiseks piisavalt teavet. Otsuste tegemine on kodanike kätes. Liit peab tagama poliitikute pühendumuse kodanike kogudes vastu võetud otsustele. Kui kodanike ettepanekuid eiratakse või need lükatakse selgesõnaliselt tagasi, peavad Euroopa institutsioonid neist aru andma, tuues välja põhjused, miks see otsus vastu võeti.

Me soovitame luua kodanike kogud, sest me tahame, et kodanikud tunneksid end Euroopa institutsioonidele lähemal ja aitaksid otseselt kaasa otsuste tegemisele koos poliitikutega, et tugevdada ühtekuuluvustunnet ja otsest tõhusust. Lisaks soovime, et erakonnad võetaks kodanike ees vastutusele, sealhulgas nende valimisprogrammid.

Lisa: MUUD SOOVITUSED, MIDA VAEKOGU KAALUS, KUID MIDA EI VÕETUD VASTU

1. telg: Õiguste tagamine ja mittediskrimineerimine

Alatelg 1.1 Diskrimineerimiskeeld/alatelg 1.2 Sooline võrdõiguslikkus

„Soovitame, et EL kaasaks vähemusi aktiivselt riiklike institutsioonide (nt politsei ja valitsusvälised organisatsioonid) põhiaspektide poliitika kujundamisse. Soovitame Euroopa Liidul moodustada nõuandekogu, mille valivad otse vähemused. See peaks koosnema peamiselt vähemuste esindajatest, sealhulgas valitsusväliste organisatsioonide esindajatest. Sellel peaks olema koolitusroll riigiametnike teadlikkuse tõstmisel vähemuste vajadustest. Sellel organil peaks olema vähemusküsimustes vetoõigus.

Me soovitame seda, sest vähemuste hääled ei ole piisavalt kuuldavad. Nad peaksid end väljendama enda nimel, enesemääratletud viisil ja professionaalsel tasandil; see on põhjus, miks me ühendasime esindatuse hääletamise ja ekspertiisi kaudu.

2. telg: Demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kaitsmine

Alatelg 2.2 Demokraatia kaitsmine ja tugevdamine/alltelg 2.4 Meedia ja väärinfo

„Soovitame luua Euroopa tasandil audiovisuaal-, trüki- ja digitaalmeedia järelevalveasutuse. See asutus peaks kontrollima, et riigi meedia järgib oma sisu koostamisel erapooletut ja objektiivset protsessi. Väärinfo ennetamiseks peaks amet nägema ette riikliku meedia usaldusväärsuse hindamise süsteemi. See hindamissüsteem peaks olema kodanikele kergesti arusaadav.

Me soovitame seda, sest meil on vaja hinnata meediat ja nende usaldusväärsust, aga ka meedia mitmekesisust ELi riikides. Euroopa amet oleks sellise missiooni tagamiseks kõige objektiivsem organ. Lisaks võimaldab selline reitingusüsteem kodanikel teha teadlikke valikuid ja julgustab meediat andma usaldusväärset teavet. Kui reitingusüsteem osutub meedia usaldusväärsuse tagamiseks ebapiisavaks, peaks asutusel olema õigus kehtestada sanktsioone.

5. telg: Kodanike osaluse suurendamine

Alatelje 5.1 Kodanike osalemine

„Soovitame luua kodanike esindusorgani, mis arutaks ja aitaks oluliselt kaasa otsustusprotsessile, kui ELi tasandil tehakse otsus Euroopa kodanike jaoks olulise küsimuse kohta (vastavalt kodanike otsusele – võimalik, et uurimise kaudu). See peaks olema heterogeenne rühm, mis koosneb ligikaudu 100 kodanikust kõigist ELi liikmesriikidest, kus iga riik on võrdselt esindatud. See peaks olema rotatsioonirühm, mille liikmed asendatakse regulaarselt.

Kuna on oluline vältida selliseid probleeme nagu korruptsioon, mis võivad tuleneda alalisest esindusorganist, ning on oluline, et sellisel organil oleks võrdne esindatus kõigis riikides, et vältida ebaõiglast otsustusõigust. Kuna selline tööviis väldiks kaugtehnoloogiate paigaldamise või pideva kasutamisega seotud probleeme.

Euroopa kodanike paneelarutelu 3: Kliimamuutused ja keskkond/tervis

VAEKOGU POOLT VASTU VÕETUD SOOVITUSED (ESITATAKSE TÄISKOGULE)

1. telg: Paremad eluviisid

Alatelg 1.1 Tervislikud eluviisid

1. Soovitame ELil anda mahepõllumajandusele subsiidiume, sealhulgas stiimuleid mahepõllumajanduslikele pestitsiididele, et muuta mahepõllumajanduslikud tooted taskukohasemaks. Lisaks peab EL toetama põllumajandustootjate harimist mahepõllumajanduse ja säästva põllumajanduse valdkonnas ning vältida tuleks monokultuure. Väikesed mahepõllumajandusettevõtted, mitteintensiivsed põllumajandusettevõtted ja lühikese tarneahelaga põllumajandusettevõtted peaksid saama toetust, mis võimaldab neil olla konkurentsivõimelisem.

Mahepõllumajanduslike toodete subsideerimine muudaks need taskukohasemaks. Peaksime aitama lühemaid tarneahelaid kasutavaid supermarketeid ja väikepõllumajandustootjaid, pakkudes neile võimalusi oma tooteid müüa. See võimaldab laiendada juurdepääsu värskematele toodetele. Lisaks ei kajasta mittemahepõllumajanduslike toodete madalad hinnad nende põhjustatud kahju.

2. Komitee soovitab rahastada innovatsiooni vertikaalses põllumajanduses ELi investeeringutest.

Vertikaalne põllumajandus võimaldab meil säästa maad, mida saaks kasutada metsanduses. See ei nõua ka pestitsiide, mis võimaldavad meil toota rohkem orgaanilist toitu. Lisaks ei mõjuta seda halvad ilmastikutingimused, mis on kliimamuutuste tõttu üha tavalisemad, ning see võib tarneahelaid lühendada.

3. EL peaks kehtestama miinimumstandardid toidu kvaliteedi, toidu jälgitavuse ja hooajatoodete tarbimise kohta kooli sööklates. Seetõttu tuleks kooli sööklate tervislikke koostisosi toetada, et pakkuda õpilastele kvaliteetset taskukohast toitu.

Me omandame varases eas harjumused, mis kujundavad meie suhtumist tervisesse; koolis tuleks julgustada häid harjumusi ja õpilased võiksid neid kodus korrata. See on ka sotsiaalse õigluse küsimus: igal ELi õpilasel peaks olema õigus saada koolis kvaliteetset toitu.

4. Soovitame investeerida uutesse jalgrattateedesse ja olemasolevate radade parandamisse, et muuta jalgrattasõit ohutuks ja atraktiivseks ning tagada, et kõik vanuserühmad saaksid kasu Euroopa liikluseeskirjade alasest koolitusest, eriti e-jalgrataste kasutajatele ja juhiloata inimestele. Elektrijalgrataste tootjatelt tuleks nõuda teabe esitamist elektrijalgrataste kasutamise ja sellega seotud ohtude kohta. Sõidukiga juhtunud õnnetuse korral tuleks jalgratturitele tagada õiguskaitse (vt Madalmaade eeskirjad). Me pooldame autovabasid piirkondi linnades (kahjustamata äripiirkondi). Üldisemalt soovitame anda jalgratturitele ja jalakäijatele mootorsõidukite ees eelis- ja lisaõigused, tagades samal ajal liiklusohutuse ja liikluseeskirjade järgimise.

Need soovitused on olulised, sest jalgrattasõit toob kasu inimeste ja inimeste tervisele, õhukvaliteedile, müratasemele, kliimale ja liiklusele linnakeskustes. Jalgratturid ja jalakäijad peavad tundma end turvaliselt, arvestades elektrijalgrataste suurenenud kasutamisega seotud riske. Mõnikord on jalgrattateed puudu või on halvas seisukorras.

5. Soovitame integreerida toiduainete tootmine riiklikku haridusse. Soovitame toetada ja toetada aedade loomist koolides, kui võimalik, ning linnaaiaprojekte nii avalikes kui ka eraruumides. Linnaplaneerimise raamistikes tuleb arvesse võtta vajadust kosmose, vee ja toetava taristu järele. Näiteks võiks varasemaid parklaid kasutada keskkonnasäästlikumaks muutmise projektideks, vertikaalseid aiandusprojekte võiks läbi viia hoonetel või ehituslubade saamist võib sõltuda haljasalade integreerimisest. Soovitame jagada uuenduslikke ja häid tavasid kõigis liikmesriikides.

Aiandusprojektid edendavad linnade ja nende elanike vastupanuvõimet, tuues kokku eri vanuses inimesi ja ühiskonnarühmi. Haljasalade paljunemine parandab elukvaliteeti, õhu kvaliteeti, vaimset ja füüsilist tervist ning keskkonda.

Alamtelg 1.2 Keskkonnaharidus

6. Soovitame ELil võtta vastu direktiiv, millega nõutakse, et linnaplaneerimisprogrammid vastaksid konkreetsetele keskkonnanõuetele, et muuta linnad keskkonnasäästlikumaks. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada era- ja avalike hüvede ja ruumide suhtes, eelkõige arendatavate uute hoonete suhtes. Sellega tuleb kehtestada miinimumstandardid tagamaks, et hooned ja ruumid oleksid võimalikult rohelised. Omadussõna „roheline“ viitab siin taastuvate energiaallikate kasutamisele, energiatarbimise vähenemisele, vähesele CO2-heitele$_{ja}$ rajatiste kaasamisele arhitektuuriprojektidesse.

Rohelisemad linnad aitavad aktiivselt kaasa kliimamuutuste ning eelkõige CO2 ja$_{osooni}$ heitkoguste mõju vähendamisele, millel on negatiivne mõju kodanike tervisele. Keskkonnahoidlikumatesse linnadesse investeerimine aitab kaasa kogukonna säästvale arengule, mis toob pikaajalist majanduslikku ja sotsiaalset kasu.

7. Soovitame, et EL töötaks liikmesriikide abiga välja, võtaks vastu ja rakendaks ühist Euroopa hartat, milles käsitletakse keskkonnaküsimusi nende keerukuses. Harta annab liikmesriikidele raamistiku korrapäraste teabe- ja koolituskampaaniate korraldamiseks, mida levitatakse kõigi kättesaadavate meediakanalite kaudu ja selleks loodud uue teabeportaali kaudu. Neid kampaaniaid tuleks korraldada kogu ELis ja kõigil tasanditel, et suurendada kõigi kodanike teadlikkust keskkonnast.

Koordineerimise puudumine liikmesriikide vahel takistab olemasolevate kampaaniate tõhusust ja aeglustab jõupingutusi üleilmsete kliimamuutustega seotud probleemide lahendamiseks. Ühine harta edendab sünergiat liikmesriikide tegevuskavade vahel, tagades jõupingutuste suurema tõhususe. Lisaks tagab see, et kodanikele antakse järjepidevat ja järjepidevat teavet nende igapäevase tegevuse mõju kohta, nagu transpordiliigi valik ja nende jäätmete käitlemine.

2. telg: Meie keskkonna ja tervise kaitsmine

Alatelg 2.1 Terve looduskeskkond

8. Soovitame ühtset ökoskoorisüsteemi, mis näitab iga ELis ostetud toote üldist ökoloogilist jalajälge. Kolmandatest riikidest pärit tooted peavad seda ökoskoorisüsteemi läbipaistval viisil järgima. See süsteem peaks põhinema toodete endi suhtes kohaldatavatel selgetel klassifitseerimiskriteeriumidel ja kasutama näiteks QR-koodi, mis annab üksikasjalikumat tooteteavet.

See toote olelusringi käsitlev teave on oluline kõigi ELi kodanike jaoks, et suurendada tarbijate mõjuvõimu ostude tegemisel. See võimaldab ELi kodanikel teha vastutustundlikke otsuseid, mis aitavad kaasa nende keskkonna kaitsmisele.

9. Soovitame teha rohkem investeeringuid, et uurida uusi keskkonnasõbralikke energiaallikaid ning kuni uute allikate kasutuselevõtuni eraldada täiendavaid investeeringuid olemasolevatesse optimaalsetesse energiatootmislahendustesse. Samuti soovitame läbipaistvalt teavitada ja harida Euroopa kodanikke konkreetsetest energiaallikatest. Soovitame tungivalt arvesse võtta energiatootmise üldist ökoloogilist ja sotsiaalset mõju praegustele ja tulevastele põlvkondadele.

Me seisame silmitsi väga suure süsinikuheite ja muude toksiliste ainetega energia tootmisel, mis halvendavad kliimat ja õhukvaliteeti. Selleks et järgida ELi suuniseid, valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) aruannetes esitatud soovitusi ja COP26 eesmärke, peame tugevdama teadusuuringuid ja investeeringuid kliimaneutraalse energiatootmise saavutamiseks.

Alamtelg 2.2 Meie bioloogilise mitmekesisuse kaitsmine

10. Soovitame oluliselt vähendada keemiliste pestitsiidide ja väetiste kasutamist igat liiki põllumajanduses, tagades rangemate ühiste standardite kohaldamise, kiirendades looduslike alternatiivide uurimist ja toetades uute lahenduste kasutuselevõttu, sealhulgas põllumajandustootjate koolitamist.

Kuigi väetiste ja alternatiivsete pestitsiidide osas on tehtud edusamme, ei ole enamik neist suurtes põllumajandusettevõtetes veel kasutatavad. Seepärast on vaja teha püsivamaid jõupingutusi uute lahenduste väljatöötamiseks. Teadusuuringuid tuleks soodustada avaliku sektori kulutuste ning pestitsiidide ja väetiste kasutamise rangemate standardite kaudu. Teadusuuringute tulemusi tuleb ELi tasandil kiiresti levitada.

11. Soovitame laiendada bioloogilise mitmekesisuse kaitseks kaitsealasid (imetajad, linnud, putukad ja taimed) ning tugevdada õigusriiki seoses inimsekkumisega nendes piirkondades. Kaitsealasid ei käsitleta mitte ainult saartena, vaid ka keskkonnasõbralikumate linnapiirkondadena kooskõlas ELi ühtlustatud standarditega.

Bioloogiline mitmekesisus kannatab oluliselt metsade hävitamise all. Kaitsealade loomine on üks peamisi maismaa bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise vahendeid. Siiski on raske kaitsta kaitsealasid saastatud linnade lähedal või vältida inimeste sekkumist, kui ümbritsevad alad jätavad loodusele vähe ruumi. Me peame haljastama elualasid ja integreerima need ümbritsevasse loodusesse.

12. Soovitame suunata üldised toetused põllumajandusele ümber peamiselt projektidele, mis on seotud säästva põllumajanduse arendamisega, sealhulgas looduse ja töötajate austamisega. Toetusesaajad peaksid järgima selgeid keskkonnastandardeid ja neid tuleks hoolikalt jälgida.

Me usume, et soodustada tuleks ainult säästvat põllumajandust, mis tähendab, et praegu geneeriliste toetuste jaoks kasutatavad vahendid paigutatakse ümber. Lisaks on võimalik suurendada kasutatavate vahendite tõhusust, keskendudes pigem ümberkujundavatele projektidele ja uuenduslikele lahendustele kui iga-aastastele maksetele. Tagada tuleks põllumajandustegevuse ja -projektide ökoloogilise mõju parem seire. Töötajate inimõigusi tuleb käsitleda ka jätkusuutlikkuse lahutamatu osana.

13. Soovitame ELil tagada keskkonnasõbralike põllumajandustoodete aus konkurents, kehtestades kõrgemad standardid nii ELi kui ka imporditud toodetele, tagades jälgitavuse, märgistamise ja kvaliteedikontrolli.

Säästvate põllumajandustoodete madalam tootlikkus vähendab nende kulupõhist konkurentsivõimet. Imporditud tooted peaksid vastama samadele rangetele standarditele seoses nende tootmise keskkonnamõjuga. Meie ametiasutused peaksid suutma tagada imporditud põllumajandustoodete jälgitavuse.

14. Me soovitame tänu optimeeritud maakasutusele ELis kiiret ja massilist taasmetsastamist ja metsastamist. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ekspluateeritud või hävitatud metsade taasmetsastamisele ja rikutud muldadega alade metsastamisele. Puidu paremaks kasutamiseks tuleks edendada uusi vastutustundlikumaid lahendusi, näiteks plasti ja muude kemikaalide asendamiseks, biomassist saadava energiatõhususe suurendamiseks ja puittoodete ringlussevõtuks.

Metsa uuendamisel on selge positiivne mõju keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele üldiselt. Samal ajal peame ise kütmiseks kasutama vähem puitu, kuid rohkem, et teha neist suure lisandväärtusega tooted; näiteks plastide asendamiseks on puidu kasutamine esmatähtis.

Alatelg 2.3 Ohutu ja tervislik toit

15. Soovitame kiiresti ja järk-järgult eemaldada toiduks kasutatavad mittesäästvad pakendid, sealhulgas plastpakendid ja muud mittebiolagunevad pakendid. Selleks soovitame pakkuda rahalisi stiimuleid ettevõtetele, kes liiguvad täielikult biolagunevate pakendivormide poole, investeerides alternatiivide leidmisse ja kehtestades sanktsioonid ettevõtetele, kes ei kasuta biolagunevaid pakendeid.

Plastijäätmed, eriti mikroplastid, muutuvad üha suuremaks ja järk-järgult lagunevaks. Plasti tarbimine kahjustab toidu kvaliteeti ja ohutust ning kujutab samal ajal ohtu inimeste ja loomade tervisele. Lisaks ei ole piisavad olemasolevad ELi õigusaktid mittebiolagunevate pakendite vähendamiseks.

16. Soovitame järk-järgult loobuda intensiivsest põllumajandusest, sealhulgas lõpetada loomade elutingimused. Teeme ettepaneku kehtestada loomakasvatuse ühised standardid (nt maksimaalne loomade arv, kohandatud vabaõhuruum) ja investeerida rohkem

mitteintensiivsetesse meetoditesse (ulatuslik ja säästev põllumajandus), pakkudes põllumajandustootjatele rahalisi stiimuleid ja koolitust selle arengu toetamiseks.

Intensiivpõllumajanduse järkjärguline lõpetamine vähendab keskkonnasaaste taset ja tugevdab looduskaitset. Lisaks vähendab intensiivse loomakasvatuse järkjärguline lõpetamine loomahaiguste vastu võitlemiseks ja meie toitumise kvaliteedi parandamiseks vajalike ravimite hulka. Intensiivpõllumajandus ei austa ka loomade heaolu, kuid on olemas jätkusuutlikumad põllumajandusvormid, näiteks ekstensiivne põllumajandus; põllumajandustootjatele on vaja anda toetusi, et aidata neil seda teed alustada.

17. Soovitame tugevdada kontrolli antibiootikumide ja muude veterinaarravimite tarbetu kasutamise keelamise üle söödalisandites: teeme selle algatuse teoks! Teeme ettepaneku lubada antibiootikumide kasutamist loomakasvatuses ainult siis, kui see on hädavajalik, et kaitsta loomade tervist ja heaolu, mitte ennetavalt. Lisaks on vaja rohkem investeerida tõhusamate antibiootikumide otsimisse, töötades välja alternatiive, tuginedes samal ajal käimasolevatele teadusuuringutele selles valdkonnas.

Inimeste resistentsus antibiootikumide suhtes väheneb tänu toidu tarbimisele, mis on saadud loomadelt, kellele on manustatud antibiootikume. Lisaks võtab aega asjakohaste lahenduste väljatöötamine olemasolevate antibiootikumide asendamiseks ning põllumajandustootjate teavitamine ja valmisolek neid kasutada. Tunnistame, et on olemas ELi antibiootikume käsitlevad direktiivid; neid ei ole aga kõikides liikmesriikides ühtemoodi rakendatud. Veterinaarravimeid kuritarvitatakse dopingu eesmärgil; seetõttu parandavad rangemad õigusaktid selles valdkonnas loomade heaolu ja parandavad nende elukvaliteeti.

18. Soovitame, et ELi õigusaktides nõutaks aruandlust hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kasutamise kohta toiduainete tootmisel, et täpsustada kasutatava lõpptoote liik, kogus ja kokkupuude nendega. Kõikide asjaomaste toiduainete pakendil peavad olema etiketid, milles on selgelt märgitud olemasolevad ained ja nende kasutamise põhjused. Lisaks tuleks kiirendada teadusuuringuid hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide mõju kohta inimeste tervisele.

Praegu ei ole toiduainete jälgitavus piisav, eelkõige seoses hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega. Usume, et toiduainete tootmise läbipaistvus on vajalik aruandekohustuse täitmiseks. Lisaks peaks tarbijatel olema võimalik teada tarbitavate toiduainete koostist tervikuna ja vabalt valida, mida nad söövad. Lisaks ei ole piisavalt uuritud hormonaalseid aineid ja sisesekretsioonisüsteemi kahjustavaid aineid sisaldavate toiduainete tarbimise mõju inimestele (ja võimalikke riske).

19. Soovitame tõkestada töödeldud toiduainete tarbimist, kohaldades makse tervisele kahjulikele toiduainetele ja investeerides vahendeid tervislikusse toitu. Teeme ettepaneku luua üleeuroopaline tervisliku toidu hindamissüsteem, mis põhineb liikmesriikide parimatel tavadel, ning panna toidule märgised, et teavitada tarbijaid nende tervisemõjust.

Sel viisil saab kogutud vahendeid kasutada teadlikkuse tõstmise ja reklaamikampaaniate väljatöötamiseks, tervisliku toitumise prioriteediks seadmiseks haridussektoris ning ebatervislike toiduainete vähem nähtavaks muutmiseks supermarketites. Investeeringud tervislikusse toidusse aitavad parandada ka elanikkonna üldist tervist ja seega vähendada avaliku sektori kulutusi, mis

on vajalikud kehvast toitumisest tulenevate terviseprobleemide lahendamiseks. Lisaks usume, et maksud ja toetused julgustavad ettevõtteid tootma tervislikumat toitu.

3. telg: majanduse ja tarbimise ümbersuunamine

Alatelg 3.1 Ületootmise ja ületarbimise reguleerimine

20. Soovitame ELil võtta rohkem meetmeid, et võimaldada tarbijatel kasutada tooteid kauem ja julgustada neid seda tegema. EL peaks võitlema kavandatud aegumise vastu, pikendades tootegarantiid ja kehtestades pärast garantiiaja lõppu varuosadele maksimumhinna. Kõik liikmesriigid peaksid kehtestama maksuvähenduse remonditeenustele, nagu see on Rootsis. Tootjatelt tuleks nõuda, et nad näitaksid oma toodete eeldatavat kasutusiga. EL peaks veebisaidi ja hariduse kaudu andma teavet selle kohta, kuidas tooteid korduskasutada ja parandada.

Meie jäätmeühiskond ei ole elujõuline, sest see tekitab liiga palju jäätmeid. Kavandatud meetmete kohaldamisega liigume ühiskonna suunas, kus tooteid taaskasutatakse ja parandatakse, mille arv väheneb, vähendades seeläbi ületarbimist.

21. Soovitame ELil kohaldada rangemaid keskkonnastandardeid ja tagada õiglased töötingimused kogu tootmisahelas. ELi tootmisstandardid peaksid olema jätkusuutlikumad ja liikmesriikide vahel ühtlustatud ning neid tuleks kohaldada imporditud kaupade suhtes. Need standardid peavad olema ka sotsiaalset laadi, hõlmates töötajatele inimväärset sissetulekut ja rahuldavaid töötingimusi tehastes. Sellel peaks olema tagajärjed kaupadele, mis ei vasta nendele standarditele.

Oluline on kehtestada Euroopas keskkonnaalased ja sotsiaalselt ühtsed tootmisstandardid, et tagada kõigi pakutavate toodete jätkusuutlik tootmine. Need meetmed on olulised meie majanduse ümberkorraldamiseks ja ettevõtete tootmismudelite muutmiseks.

22. Soovitame ELil ja liikmesriikidel kehtestada meetmed keskkonda kahjustavate toodete reklaami piiramiseks. Vähese vastupidavusega toodete suhtes tuleks kohaldada kohustuslikku mittevastutuse klauslit kõikide reklaamivormide puhul, mis näitavad, et need on keskkonnale kahjulikud. EL peaks keelustama selliste toodete reklaami, mis ei ole üldse jätkusuutlikud.

Reklaam soodustab tarbimist; keskkonda kahjustavaid tooteid ei tohiks esile tõsta. Sel viisil on tarbijatel vähem tõenäoline, et nad ostavad keskkonnale kahjulikke tooteid.

23. Soovitame ELil luua ja arendada tagatisrahasüsteemide taristut kõigi klaasi, plasti, alumiiniumi jne esmapakendite jaoks kogu ELis ühtselt. Tootjad peaksid tagastatavat pakendit võimalikult palju uuesti steriliseerima, mitte lihtsalt materjale ringlusse võtma. Lisaks toidu- ja joogipakenditele peaks seade katma ka muud tüüpi pudelid ja mahutid, näiteks šampoonipudelid.

Praegu viskavad tarbijad liiga palju pakendeid, saastavad ja hävitavad meie ökosüsteeme. Tagatisrahasüsteemid aitavad vähendada jäätmeid, julgustades kodanikke pigem pakendeid tagasi tooma kui neid ära viskama. Selle süsteemi arendamise kaudu kasutame vähem ressursse; tekkivate jäätmete kogust vähendatakse.

Alatelg 3.2 Jäätmete vähendamine

24. Soovitame edendada ringmajanduse poliitika tugevamat rakendamist Euroopa tasandil, mis on suunatud nii ettevõtjatele kui ka kodanikele, pakkudes rahalisi stiimuleid neile, kes neid järgivad.

Paljud inimesed jäävad lõpuks töötuks, kui tootmisettevõtted vähendavad oma tööjõudu või isegi lõpetavad maksmise/fermenteerimise. Töötute ümberõppe meetmed soodustavad keskkonnasõbralikke tavasid, piirates samal ajal töötust ja edendades mitmekesise majanduse ajakohastamist.

25. Soovitame ELil reguleerida keskkonnaohutute pakendite kasutamist (st võimaluse korral biolagunevatel või ringlussevõetavatel või säästvamatel materjalidel põhinevaid pakendeid) ja/või vähem mahukate pakendite kasutamist, kasutades ka QR-koodi, mis annab teavet pakendite ringlussevõtu ja/või kõrvaldamise protsessi kohta pärast kasutamist.

Selle soovitusega vähendatakse pakendeid, vähendatakse jäätmeid ja sellest tulenevalt reostust; seega on keskkond puhtam ja lõppkokkuvõttes on CO2-jalajälg väiksem. Tootjate maksukoormus on samuti väiksem.

Alamtelg 3.3 Õiglased tooted, võrdne juurdepääs ja õiglane tarbimine

26. Soovitame Euroopa Liidul luua õigusraamistik, et tagada kõigile Euroopa tarbijatele taskukohane ja parem juurdepääs kvaliteetsetele ja kohalikele toiduainetele.

Praegu ei ole ELi tasandil ühtset tõlgendust selle kohta, mida tuleks pidada kohalikuks ja kvaliteetseks toiduks. See lünk tuleb täita.

Halva kvaliteediga toodete impordil on otsene negatiivne mõju keskkonnale. Kliimamuutuste vastu võitlemiseks peame tegelema kõigi nende põhjustega, sealhulgas madala kvaliteediga toodete importimisega: on vaja vähendada veokaugust ja edendada hooajalisi tooteid.

See soovitus on paljutõotav, sest seda võidakse kohaldada ka toiduks mittekasutatavate toodete suhtes.

27. Soovitame Euroopa Liidul toetada teadus- ja arendustegevust rahastamisprogrammide kaudu, et tagada turul säästvamate ja taskukohasemate toodete kättesaadavus Euroopa turul. Euroopa Liit peab samuti konsulteerima kodanikega kõigil otsustustasanditel, sealhulgas kohalikul tasandil, et teha kindlaks nende vajadused kestlike toodete järele.

Usume, et säästvaid tooteid käsitlevad teadusuuringud on ebapiisavad ja kiiresti on vaja eraldada teadusuuringutele rohkem rahalisi vahendeid, et eurooplastel oleks juurdepääs taskukohasematele säästvatele toodetele.

Kodanikud peavad osalema otsustusprotsessis. Teadus- ja innovatsioonitegevuse programm tuleb koostada koos kodanikega. Neid tuleks järelmeetmetest teavitada ja tulemused tuleks neile teatavaks teha.

28. Soovitame Euroopa Liidul kehtestada ühisturule sisenevate moekaupade reguleerimise mehhanism. Selle mehhanismi eesmärk on soodustada paremat tarbimist näitaja abil, mis tagab, et toode vastab säästlikkuse kriteeriumidele.

Moesektor, mis toodab liiga palju halva kvaliteediga kaupu väljaspool Euroopa piire, ei kohalda eetilisi standardeid ega käitu jätkusuutlikult.

Peame leidma õiglase mehhanismi, mis võimaldab tarbijatel paremini tarbida. Siiski on oluline mitte tõsta makse, millel oleksid negatiivsed tagajärjed tarbijatele, vähendades nende ostujõudu.

Tarbijad peaksid teadma, millistel tingimustel nad ostavad tooteid ja kas need vastavad jätkusuutlikele kvaliteedistandarditele.

4. telg: jätkusuutliku ühiskonna suunas

Alatelg 4.1 Taastuvenergia, nüüdsest

29. Soovitame ELil astuda üleminekuperioodi jooksul samme, et muuta CO2 filtrid kohustuslikuks, eriti söeküttel töötavate elektrijaamade puhul, seni kuni me toetume jätkuvalt tavapärasele energiale. Lisaks soovitame ELil anda rahalist abi liikmesriikidele, kellel ei ole rahalisi vahendeid CO2 filtrite rakendamiseks. Abi andmise tingimuseks on Pariisi kokkuleppe, rohelise kokkuleppe ja mis tahes uue kliimaseadusega seotud ELi kliimapoliitika järgimine.

See on konkreetne samm paralleelselt jätkuvate investeeringutega energiatootmise ohutust käsitlevatesse teadusuuringutesse, mille eesmärk on aidata ELi liikmesriikidel järk-järgult saavutada ühiseid CO2-heite vähendamise eesmärke.

Me teame, et tavakütuste kasutamisega kaasneb kasvuhoonegaaside heide ja ELi liikmesriigid peavad vähendama tavakütuste kasutamist, et täita Pariisi kokkulepet. Kuna süsinikdioksiidi heitkoguseid ei ole võimalik kohe lõpetada ja me sõltume ikka veel söest, peame võtma meetmeid lühikeses ja keskpikas perspektiivis.

CO2-heite vähendamine pakub ühist huvi kõigile kodanikele nii ELis kui ka väljaspool seda; ELil kui institutsioonil on oma vastutus ning institutsioon annab soovitusi ja pakub lahendusi, sest liikmesriigid ei suuda eesmärke üksi saavutada.

30. Soovitame vähendada intensiivset tööstuslikku loomakasvatust, et vähendada metaani tootmist ja veereostust. Selleks vaatab EL läbi oma ühist põllumajanduspoliitikat, et suunata oma toetused säästvale ja kohalikule põllumajandusele, sealhulgas märgistamissüsteemi kaudu, mis võimaldab tarbijatel tunnustada säästvaid lihatooteid. Samuti julgustame ELi investeerima loomakasvatus- ja muude tööstusharude jäätmete korduskasutamise meetoditesse.

Rahvaarv kasvab, mis suurendab tulevikus nõudlust liha järele. Seetõttu tuleb liha tarbimist vähendada.

Kuna metaan toodab kasvuhoonegaase, usume, et on loomulik alustada kariloomade heitkoguste vähendamisest.

Me kõik teame, et tuleks tarbida vähem liha ja seetõttu tuleks vastavalt vähendada kariloomade arvu.

31. Kuigi rohelise vesiniku tootmine on kallis protsess, sest 25 % vesiniku saamiseks kulub 75 % energiast, on seda tüüpi energial palju positiivseid aspekte. Parim lahendus võib olla

CO2-vaba energia tootmine koos rohelise vesiniku arendamisega. Tuuleenergiat tuleks kasutada keskkonnahoidliku vesiniku tootmiseks ning EL peaks investeerima rohkem, suurendama tuuleenergia tootmist ja salvestama seda tulevaste vajaduste rahuldamiseks.

Roheline vesinik on paindlik ja seda saab vajaduse korral kasutada. See ei põhjusta süsinikdioksiidi reostust.

Alatelg 4.2 Toetav muutus

32. Soovitame ELil kehtestada sunni- ja tasustamissüsteem, et võidelda reostuse, sealhulgas vee, pinnase, õhu ja kiirguse vastu. Saastajatele tuleb määrata trahvid koos spetsiaalse organisatsiooni kohustusliku toetusega, mis on spetsiaalselt loodud selleks, et aidata üksustel reostust kõrvaldada ja ökosüsteemi taastada. Sellel spetsialiseerunud organisatsioonil peaks olema juhtiv roll saastetasemete ennetamisel ja kontrollimisel.

Kuna oluline on keskenduda saastajate kohustustele ja julgustada üksusi saastet vähendama, seades eesmärgiks nullsaaste. Oluline on omada tervet planeeti, kuna see on otseselt seotud meie heaolu ja meie tulevase eksistentsiga.

33. Soovitame, et EL looks konkreetse veebisaidi/platvormi, mida kontrollivad mitmed eksperdid ja mis sisaldab mitmekesist ja korrapäraselt ajakohastatavat keskkonnaalast teaduslikku teavet, mis on kõigile kodanikele kergesti kättesaadav ja läbipaistev. See veebisait/platvorm on seotud foorumiga, kus kodanikud ja eksperdid saavad suhelda. Samuti soovitame tungivalt käivitada meediakampaania selle veebisaidi/platvormi reklaamimiseks (nt sotsiaalmeedias, nagu YouTube, TikTok ja LinkedIn).

Kõigil kodanikel peavad olema teaduslikel tõenditel põhinevad sõltumatud teabeallikad, et mõista kliimamuutustega seotud probleeme (selle tagajärjed ja meetmed selle muutmiseks) ning tegeleda valeuudistega. Meediakampaaniaga suurendatakse teadlikkust selle platvormi/veebilehe olemasolust. Samuti on oluline, et veebisaidil/platvormil esitatav teave oleks arusaadav kõigile kodanikele, kellel oleks juurdepääs lähtematerjalidele neile, kes soovivad teemat süvendada.

34. Soovitame ELil vähendada selliste imporditud kaupade kogust, mis ei vasta ELi keskkonnajalajälje standarditele.

Seda tehes tagame, et ELi imporditavatel kaupadel on keskkonnahoidlikum jalajälg. Eesmärk on vähendada reostust kogu maailmas. Samuti on oluline esitada standardid riikidele, kui nad soovivad kaupu ELi eksportida.

35. Komitee soovitab, et EL ergutaks, edendaks ja hõlbustaks kliimamuutuste alast dialoogi kõigi otsustustasandite vahel, alates väga kohalikest (kodanikest) kuni üleilmsete (riiklike, rahvusvaheliste ja kontinentidevaheliste) tasanditeni, et tegeleda kõigi sidusrühmade muredega.

Kuna dialoog ja konsensus on parim viis kliimamuutustega seotud probleemide lahendamiseks: kui pooled üksteist mõistavad, on rohkem tahet leida ühiseid seisukohti.

Alatelg 4.3 Keskkonnasõbralik transport

36. Soovitame ELil toetada rahaliselt Euroopa liikmesriike, et parandada ühenduvust maapiirkondades. Selleks on vaja arendada Euroopa ühistransporti, mis põhineb taskukohastel hindadel (prioriteetsed raudteed) ja ühistranspordi kasutamise stiimulitel. Selleks tuleks maapiirkondades arendada internetiühendust lühikese ja realistliku aja jooksul.

Me teeme selle soovituse, sest puudub võrdne juurdepääs ühistranspordile ja internetiühendusele maa- ja linnapiirkondade vahel. Ühist Euroopa projekti tugevdataks, sest kõik kodanikud tunneksid, et neil on samad õigused. Ühistranspordivõrgu ja internetiühenduse tugevdamine julgustaks inimesi elama maapiirkondadesse. See protsess vähendaks saastet, kuna ülerahvastatud linnades elaks vähem inimesi.

37. Soovitame parandada olemasolevat transporditaristut, mis on kasutusest kõrvaldatud või mida saab ökoloogilisest seisukohast veelgi parandada (elektrirongide rajamine). See protsess tuleb läbi viia, ilma et see piiraks keskkonnakaitsealade kasutamist.

Olemasoleva infrastruktuuri parandamine väldiks liigsete ressursside kulutamist ja kahjustaks bioloogilise mitmekesisuse kaitseks olulisi kaitsealasid. Raudteeinfrastruktuuri suurendamine vähendaks CO2-heidet ja$_{edendaks}$ inimeste liikuvust linna- ja maapiirkondade vahel.

38. Soovitame ELil julgustada selliste elektrisõidukite ostmist, mis vastavad headele aku kasutusaja standarditele. Selleks võiks EL stimuleerida kõiki liikmesriike ja parandada elektritaristut. Samal ajal peaks EL investeerima muude keskkonnasõbralike tehnoloogiate arendamisse, nagu biokütused ja vesinik selliste sõidukite jaoks, mille elektrifitseerimist on raske saavutada, näiteks paadid ja veokid.

Me teeme selle soovituse, sest elekter on kiireim viis sõidukite heitkoguste vähendamiseks koos muude energiaallikatega, nagu vesinik ja biokütused. Kõige kiirem, ökonoomne ja teostatav lahendus on elekter, millele järgnevad biokütused. Pikemas perspektiivis peaks keskkonnahoidlikul vesinikul olema täiendav roll selliste transpordiliikide hõlmamisel, mida ei saa elektrifitseerida.

Telg 5 Hooldus kõigile

Alatelg 5.1 Tugevdada tervishoiusüsteemi

39. Soovitame Euroopa Liidul tagada ühised tervishoiustandardid, kuid toetada ka inimväärset miinimumpalka, maksimaalset tööaega ja samu koolitusstandardeid sama kvalifikatsiooniga tervishoiutöötajatele kogu Euroopa Liidus.

Kui meil puuduvad ühised tervishoiu-, palga- ja tervishoiutöötajate koolituse standardid, võivad erinevused liikmesriikide vahel viia tasakaalustamata olukorrani kogu Euroopa Liidus. Tervishoiu standardimine võib aidata kaasa tugevama, tõhusama ja vastupidavama süsteemi loomisele (nt COVID-19 kriis seoses meie süsteemide stabiilsusega). Samuti hõlbustaks see teadmiste ja teabe jagamist tervishoiutöötajate sektoris.

40. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et ravi kogu ELis on võrdse kvaliteediga ja õiglaste kohalike kuludega. Selle võiks tagada näiteks Euroopa Ravimiameti (EMA) pädevuse laiendamisega või uue Euroopa riigihankeameti loomisega, mis oleks pädev pidama

läbirääkimisi ravimite üle ja saama neile sobivamaid hindu kõigis liikmesriikides. Monopolide ohtu ravimitööstuses tuleb minimeerida.

Raviteenuste ja ravi võrdsus ELis tagab kõigile Euroopa kodanikele võrdsed terviseõigused. Suurem ostuvõime tagab paremad ostutingimused. See ei tohiks aga viia monopoolsete struktuuride ja farmaatsiaalase lobitööni. COVID-19 kriisi ohjamine on hea näide Euroopa Liidu kui terviku ühisest tervishoiujuhtimisest.

41. Soovitame luua Euroopa tervishoiu andmebaasi, kus tervisekaardid oleksid kättesaadavad hädaolukorra või haiguse korral. Osalemine peaks olema vabatahtlik ja tuleks tagada isikuandmete kaitse.

Juurdepääs andmetele ja andmete kasutamine võimaldavad kiiresti reageerida juhtudel, kui elu on ohus. Piraatlus või väärkasutamine on suur oht sellisele Euroopa tervishoiu andmebaasisüsteemile, mistõttu on vaja andmeid turvata, samas kui osalemine on endiselt vabatahtlik, ning loomulikult tuleb vältida julgeolekuga seotud ohte.

42. Soovitame Euroopa Liidul jätkata olemasolevate tervisealaste teadusuuringute ja innovatsiooni programmide arendamist ja sünkroniseerimist, nagu olemasoleva programmi „Euroopa horisont“ puhul. Uuringute tulemused peaksid olema vabalt kättesaadavad kõikides liikmesriikides.

ELi tasandi teaduskoostöö võiks rikastada üksikute teadlaste teaduslikku suutlikkust ja teadmisi. Teadmiste jagamine võib näiteks kaasa tuua varajase diagnoosimise ja parema ravi, et vähendada raskeid ja surmaga lõppevaid haigusi kogu Euroopas. Samuti edendaks see Euroopa ravimite ja seadmete omavarustatust.

43. Soovitame ELil suurendada ühiste tervishoiualaste teadusuuringute ja innovatsiooniprojektide eelarvet (ilma eelarvekärbeteta muudes ELi tervisega seotud programmides). See tugevdaks ka Euroopa teadus- ja uurimisasutusi tervikuna.

Tervishoiualased teadusuuringud ja investeeringud tugevdavad ennetavat meditsiini pikas perspektiivis ja vähendavad tervisega seotud kulusid. Suurem rahastamine võib takistada Euroopa ajude äravoolu teistesse arenenud riikidesse, mille teadus- ja arendustegevuse eelarve on suurem. See rahastamine ei tohiks tulla olemasolevatest rahalistest vahenditest tervishoiule.

Alatelg 5.2 Laiem ülevaade tervisest

44. Soovitame luua tervisenädala ELi algatusena kõigis liikmesriikides samal nädalal, mis on pühendatud kõigile terviseküsimustele, keskendudes vaimsele tervisele. Selle nädala jooksul käsitletakse ja edendatakse kõiki peamisi vaimse tervise teemasid ühiselt, samuti muid juba olemasolevaid algatusi, näiteks vaimse tervise Euroopa algatusi.

Me teeme selle soovituse, sest kõik Euroopa kodanikud peavad tundma end aktsepteerituna ja kaasatuna, eriti kui nad kannatavad vaimse tervise probleemide all. Lisaks on vaja standardida ja parandada teadlikkust vaimse tervise probleemidest ning ennetada sellega seotud sotsiaalseid probleeme, näiteks diskrimineerimist. Kuna pandeemia tõttu on vaimse tervise probleemid suurenenud ja tõenäoliselt jätkuvad, on see algatus veelgi olulisem.

45. Soovitame, et naiste hügieenitooteid ei käsitataks enam luksuskaupadena maksustamise mõttes, kuna need on hädavajalikud tooted. Samuti soovitame, et meditsiinilistel põhjustel, nagu fibromüalgia ja endometrioos, kasutatavaid hormonaalseid rasestumisvastaseid tooteid maksustataks regulaarse ravina. Samuti soovitame, et Euroopa Liit soodustaks kõikide (ühe- või abielus) naiste (ühe- või abielus) meditsiiniliselt abistava reproduktiivravi ühtlustamist kõigis liikmesriikides.

Mõnes Euroopa riigis maksustatakse naiste hügieenitooteid luksuskaupadena, mis on ebaõiglane. Mõningaid hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid kasutatakse meditsiinilistel eesmärkidel ja seetõttu tuleks neid vastavalt maksustada. Kuna naiste reproduktiivravil, nagu in vitro viljastamine ja munade külmutamine, on liikmesriikides erinevad abikõlblikkuse tingimused ning Euroopa Liit peab püüdma neid ühtlustada.

46. Soovitame Euroopa Liidul võtta kindel seisukoht, et julgustada kõiki liikmesriike lisama oma koolide õppekavadesse vajaduse korral vaimse tervise ja seksuaalharidusega seotud küsimused. Selleks et aidata liikmesriikidel neid küsimusi koolide õppekavades vastu võtta, peaks Euroopa Liit töötama välja vaimse tervise ja seksuaalküsimuste standardprogrammi ja tegema selle kättesaadavaks.

Vaimse tervise probleemide puhul on vaja vähendada diskrimineerimist ja tabusid. Vältida tuleb ka väärinfot ja mitteteaduslikke lähenemisviise. Lisaks on seksuaalharidus oluline tervisliku elu ja kogukonna jaoks ning takistab selliseid probleeme nagu teismeliste rasedus.

47. Soovitame, et Euroopa Liit töötaks välja parema teabevahetussüsteemi kõigi oma vaimse tervise algatuste jaoks, nimelt rahvatervise portaali parimate tavade kohta nii liikmesriikides kui ka kõigi kodanike jaoks. Parlamendiliikmed võiksid neid parimaid tavasid üksteisele tutvustada, et neid kõigis liikmesriikides paremini tutvustada.

Kodanikud ei ole ELi algatustest hästi informeeritud ja parimate tavade jagamine võimaldab meil üksteiselt õppida.

Alatelg 5.3 Võrdne juurdepääs tervishoiule kõigile

48. Soovitame ELil kehtestada ja edendada kvaliteetse hambaravi, sealhulgas profülaktika miinimumstandardid kõigis ELi liikmesriikides. Lastele, madala sissetulekuga rühmadele ja teistele haavatavatele rühmadele tuleks anda tasuta hambaravi. 15–20 aasta jooksul peaks EL tagama, et taskukohane hambaravi on kättesaadav kõigile.

Teeme selle soovituse, sest hambaravi ei ole praegu paljudele ELis elavatele inimestele taskukohane. Hambaravi ja hammaste profülaktika puudumine kahjustab nende tervist ja eluväljavaateid. EL peaks kõigepealt kehtestama hambaravi miinimumstandardi ning nõudma lastele ja madala sissetulekuga rühmadele tasuta hambaravi. Lõpuks peaks igaühel olema õigus kvaliteetsele hambaravile.

49. Soovitame lisada tervishoid ja tervishoid ELi ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka. Selleks et lisada see uus jagatud pädevus, on vaja muuta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 4.

Me esitame selle soovituse, sest Euroopa Liidul ei ole praegu piisavalt volitusi tervishoiu valdkonnas õigusaktide vastuvõtmiseks. COVID-19 pandeemia on näidanud vajadust suurendada ELi kohalolekut tervishoiupoliitikas. See aluslepingu muudatus võimaldab ELil teha rohkem, et tagada tervishoiuteenused kõigile ELi kodanikele ning võtta vastu siduvaid määrusi ja otsuseid.

50. Soovitame, et EL pakuks kõigile ELi kodanikele tasuta esmaabikursusi. EL võiks kaaluda nende kursuste kohustuslikuks muutmist üliõpilastele ja töökohal (nii avalikus kui ka erasektoris). Need kursused peavad olema ka praktilised, korduvad ja kohandatud õpilaste vanusele. Kõikides ELi liikmesriikides peaks avalikes kohtades olema kättesaadav ka minimaalne arv defibrillaatoreid.

Me soovitame seda, sest paljud inimesed Euroopa Liidus ei ole valmis tegutsema, kui inimene vajab abi ja nad ei tea esmaabi meetodeid. Sellepärast on paljud elud kadunud. Mõnedes avalikes kohtades ei ole defibrillaatorit saadaval.

51. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et eratervishoiuteenuste osutajad ei saaks ebaõiglaselt kasu riiklikest vahenditest ega kasutaks riiklike tervishoiusüsteemide vahendeid. Euroopa Liit peaks andma liikmesriikidele kindlaid soovitusi suurendada riiklike tervishoiuteenuste rahastamist.

Me teeme selle soovituse, sest Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel on kohustus tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus kõigile oma kodanikele. Lisaks nõuab tugevam rahvatervisesüsteem paremat valmisolekut tulevasteks pandeemiateks.

Lisa: MUUD VAEKOGU POOLT LÄBI VAADATUD SOOVITUSED, MIDA EI OLE VASTU VÕETUD

1. telg: Paremad eluviisid

Alatelg 1.1 Tervislikud eluviisid

Soovitame ELil saata kõikidele liikmesriikidele soovitus alkoholi- ja tubakareklaami keelustamise või piiramise parimate tavade kohta kõigis meediavormides ja kõigis vanuserühmades, pöörates erilist tähelepanu noortele sihtrühmadele. EL peaks tagama selliste õigusaktide jõustamise, mis piiravad nende toodete müüki alaealistele. Kõik liikmesriigid peaksid tagama avalikes kohtades, eelkõige koolides suitsetamist käsitlevate õigusnormide rakendamise koos sanktsioonidega ning looma suitsetajatele reserveeritud ruumid.

Tervist kahjustavad eluviisid ei tohi esineda reklaamis ja need peaksid olema avalikus elus vähem nähtavad. Lisaks, kuna alkohol ja tubakas on kõige enam kasutatavad kahjulikud ained, väldib see soovitus nende väärkasutamist.

Soovitame ELil julgustada liikmesriike lisama riiklikesse koolide õppekavadesse kursused, et õppida, kuidas süüa teha jätkusuutlikul, tervislikul ja maitsval viisil. Selleks saab EL teha tervisliku toiduvalmistamise juhendid kättesaadavaks nii internetis kui ka trükis. Noorteni tuleks jõuda aktiivse reklaamiga traditsioonilises ja sotsiaalses meedias. Samuti peaksime õpetama vanemaid õppima, kuidas toitu tervisliku eluviisi kõige paremini kasutada. Selles valdkonnas tuleks edendada ja rikastada teadusuuringuid.

Köögi- ja toitumiskursuste korraldamine koolis parandaks noorte tervist ja vähendaks kiirtoidu tarbimist. Noorte harimine võimaldaks neil oma vanematele selgitada, mida nad õppisid. Vanemate harimine tervislike eluviiside kohta võimaldaks neil olla oma lastele eeskujuks.

Soovitame tõhustada Euroopa Komisjoni avalikku kampaaniat tervislike eluviiside, tervislike eluviiside ja sotsiaalse tegevuse positiivse mõju kohta konkreetsete näidete ja tervikliku strateegia kaudu. Tuleks kindlaks määrata hästi struktureeritud sihtrühmade teavituskampaaniad ja valida iga rühma jaoks sobivad sidevahendid. Lisaks on oluline kehtestada soodustuste ja stiimulite süsteemid, et edendada positiivset käitumist. Kampaaniad peaksid hõlmama mõjutajaid, kuulsusi või asutusi. Nad peavad rõhutama kahekordset kasu tervisele, keskkonnale ja kliimale. Lisaks peaksid kõikides liikmesriikides olema kättesaadavad toetused, et edendada tasuta avalikku sporditaristut.

Tervislikumad eluviisid avaldavad positiivset mõju tervishoiusüsteemile, sest vähendavad terviseprobleeme. Füüsiline tervis mõjutab vaimset tervist ja õnne. Praegused kampaaniad ei ole piisavalt teada. Nad on efektiivsemad ja motiveerivamad, kui isiksused ja mõjutajad on sellega seotud.

Soovitame korraldada teavituskampaania tervisliku toitumise ja toitumise kohta. EL peaks soodustama liha ja suhkru kõrgemat maksustamist liikmesriikides. Komisjon peaks uurima tervisliku ja kahjuliku toidu eristamise võimalusi ning kohaldama nende suhtes diferentseeritud käibemaksu. Soovitame lisada väga selged hoiatussignaalid toodetele, mis on tervisele väga kahjulikud (nt tubakatooted). Lisaks soovitame kogu Euroopat hõlmavat toitumistulemuste süsteemi, mis pakub asjakohast teavet ja QR-koodi, mis võimaldab tarbijatel teha teadlikumaid otsuseid. Uurida võimalusi muuta tervislik toit odavamaks kui rämpstoit ja julgustada põllumajandustootjaid tootma tervislikke tooteid.

Tervislik toitumine on tervisliku elu alus. Tuleb sekkuda nii tootja kui ka tarbija poolel. Tervislike toodete tootmisel on positiivne mõju ka keskkonnale ja see võib aidata toetada kohalikke põllumajandustootjaid. Kui tervislik toidutootmine kasvab, hinnad langevad ja nõudlus suureneb.

Alamtelg 1.2 Keskkonnaharidus

Komitee soovitab ELil luua rahastamismehhanismi, et edendada pikaajalise keskkonnahariduse programmi lisamist alg- ja keskkoolide lastele mõeldud riiklikesse haridussüsteemidesse. See rahastamismehhanism peaks hõlmama rahalist abi vajavate lapsevanemate rahastamist.

Praegused haridussüsteemid ei sisalda piisavalt praktilisi elemente, mis hõlbustaksid otsest ja sügavat suhtlust laste ja keskkonna vahel. Lühiajalisest perspektiivist lähtuvad olemasolevad programmid on heterogeensed ega soodusta vajalikku suhtumise muutust. Lapsevanemaid tuleks toetada tagamaks, et kõik lapsed saavad programmist võrdselt kasu ja et ükski neist ei ole rahalistel põhjustel välistatud.

2. telg: Meie keskkonna ja tervise kaitsmine

Alatelg 2.1 Terve looduskeskkond

Soovitame viivitamata rakendada kõrgeimat võimalikku veekvaliteedi standardit kogu ELis. Vee säästmiseks pakume tasusüsteemi, mis põhineb veehindadel, et julgustada ja julgustada väiksemat tarbimist, näiteks: 1) luues dünaamilise süsteemi, mis heidutab

tarbijaid ületamast keskmist veetarbimist (näiteks 10 %-line veetarbimise kasv toob kaasa 11 % hinna tõusu), 2) luues tootmisettevõtete poolt reostatud vee kvootide turusüsteemi, mis sarnaneks juba olemasolevate CO2-lubade turuga.

Seda soovitust õigustab asjaolu, et hinnatõusud julgustavad kõiki kasutajaid tegema teadlikumaid otsuseid. Arvestades ELi riikide erinevat olukorda ja selleks, et saavutada sotsiaalselt õiglane süsteem, saame toetada vaesemaid inimesi nende veemajanduses, tehes kaasinvesteeringuid veevarustuse infrastruktuuri ja teadusuuringutesse.

3. telg: majanduse ja tarbimise ümbersuunamine

Alatelg 3.1 Ületootmise ja ületarbimise reguleerimine

Soovitame ELil määrata trahve ettevõtetele, kes kõrvaldavad müümata tooted, mis on toodetud ületootmise teel.

Mõnel juhul usuvad ettevõtted, et müümata kaupade kasutuselt kõrvaldamine on kulutõhusam, kui neid ringlusse võtta või taaskasutada. Seetõttu on oluline vältida ületootmist trahvide määramise kaudu, et see tava ei oleks enam tootjatele kasumlik.

Alatelg 3.2 Jäätmete vähendamine

Soovitame, et EL kavandaks ja rakendaks kodumajapidamiste ja kodanike jaoks jäätmekäitluspoliitikat, juhtides tähelepanu nende tekitatavate jäätmete tegelikule kogusele ja täiendades seda vajalike meetmetega, et suurendada kodanike teadlikkust jäätmetekke vähendamise ja valikulise jäätmete kogumise eelistest. Samuti tuleks rakendada meetmeid, mis on suunatud sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevatele peredele (nt lastega noored pered, eakad jne), järgides põhimõtet, et kedagi ei jäeta kõrvale.

Sellise poliitika eesmärk on töötada välja ühtne lähenemisviis jäätmekäitlusele kodumajapidamistes; samuti hõlbustab see keskkonnakaitset jäätmete vähendamise kaudu, stimuleerib veelgi ringmajandust ja suurendab jäätmete kogumise tõhusust. Lõpuks, mis ei ole tähtsusetu, suurendab see kodanike teadlikkust ja tugevdab keskkonnavastutuse tunnet.

Soovitame ELil soodustada vaba konkurentsi ja julgustada erasektorit aktiivsemalt osalema jäätmekäitluses, sealhulgas reovees, ning jäätmete ringlussevõtus ja taaskasutamises.

EL on sobiv tasand käesoleva soovituse rakendamiseks, kuna see täiendab jäätmete raamdirektiivi ja ringmajanduse tegevuskava. Lisaks tugevdab soovituse rakendamine uuenduslikke jäätmekäitluslahendusi, parandab jäätmekäitluse kvaliteeti ja suurendab töödeldud jäätmete mahtu, kuna selles tegevuses osaleb rohkem ettevõtteid.

Alamtelg 3.3 Õiglased tooted, võrdne juurdepääs ja õiglane tarbimine

Soovitame tööstuse ümber paigutada Euroopa Liitu, et pakkuda kvaliteetseid õiglaseid tooteid ja mõjutada kliimaküsimusi.

Euroopa Liidul on oskusteavet, mida tuleb oma turul edendada.

Tööstuse ümberpaigutamise tõttu väljapoole ELi, eriti Aasiasse, paigutatakse ümber ka mõned kutseoskused. Käesolev soovitus hõlmab Euroopa töötajate kutseõpet. Rõhutame vajadust vältida ümberpaigutamist eri liikmesriikide vahel, et vältida ebaausat konkurentsi.

Oleme täheldanud, et tööstuse massiline ümberpaigutamine kogu maailmas mõjutab Euroopa tööstust. Seetõttu parandab kohalik tootmine kodanike tervist ja keskkonda.

4. telg: jätkusuutliku ühiskonna suunas

Alatelg 4.3 Keskkonnasõbralik transport

Soovitame suurlinnade trahvimist või subsideerimist vastavalt ühistranspordi keskkonna- ja saastenäitajatele (elektrisõidukid, keskkonnahoidlik ühistransport, jalakäijate alade loomine, jalgrattakasutuse edendamine jne). Eelkõige tuleks linna kohalikele omavalitsustele kohaldatavad trahvid või toetused kindlaks määrata keskkonnahoidliku transpordi muutuste alusel võrreldes selle linna lähteolukorraga. Euroopa Liit peaks oma õigusaktidega määratlema saastega seotud meetmete tulemusnäitajad ja määrama kindlaks proportsionaalse vähendamise. Sellega seoses tuleks arvesse võtta iga linna lähtepunkti.

Me teeme selle soovituse, sest linnu on mõjutanud õhusaaste, mis on põhjustanud terviseprobleeme. Keskkonnahoidliku transpordi arendamine parandaks inimeste elu ja tervist ning vähendaks kasvuhooneefekti. Toetused ja sanktsioonid on tõhusad meetmed muutuste edendamiseks ja eri linnade erinevate olukordadega kohanemise hõlbustamiseks.

Soovitame ELi õigusaktidega piirata ja reguleerida lühilendude ja kruiisilaevade kasutamist. Inimestele tuleks pakkuda keskkonnasõbralikke transpordi alternatiive. Üks selline alternatiiv peaks olema raudteede standardimine, et ühendada Euroopa pealinnad. Samuti soovitame ELil anda toetusi, et muuta kaupade vedu keskkonnasõbralikumaks, sealhulgas raudtee- ja laevatransport (lühisõitudeks).

Me teeme selle soovituse, sest lühimaareisid on liiga sagedased, saastavad ja kergesti asendatavad. Kruiisilaevade piiramine vähendaks merereostust (suur keskkonnaprobleem) ja negatiivset mõju rannikulinnadele. Seepärast peame kehtestama taskukohasemad alternatiivid saastavatele lahendustele. Ühtne rööpmelaius parandaks raudteeühendusi Euroopa pealinnade vahel.

5. telg: Hoolitse kõigi eest

Alatelg 5.2 Laiem ülevaade tervisest

Soovitame Euroopa Liidul edendada kooskõlas kampaaniaga HealthyLife4All ka selliseid algatusi nagu sotsiaalspordiüritused, koolispordiüritused, kaks korda aastas toimuvad olümpiamängud, mis on avatud igas vanuses ja kõik spordialad [mitte professionaalidele]. Samuti soovitame välja töötada tasuta Euroopa spordirakenduse, et soodustada kollektiivset sporditegevust. See app peaks aitama inimestel kohtuda läbi spordi. Lisaks tuleks neid algatusi laialdaselt tunda ja levitada.

Euroopa elanikkonna tervise parandamiseks peab Euroopa Liit edendama sporti ja tervislikke eluviise. Lisaks ei ole inimesed sageli teadlikud spordi ja tervislike eluviiside vahelistest suhetest. Rakendus on oluline, sest inimesed on rohkem valmis tegema sporti, kui nad teevad seda koos.

Euroopa kodanike paneelarutelu 4: „EL maailmas/ränne“

VAEKOGU POOLT VASTU VÕETUD SOOVITUSED (ESITATAKSE TÄISKOGULE)

1. telg: Iseseisvus ja stabiilsus

Alatelg 1.1 – ELi autonoomsus

1. Soovitame Euroopa strateegilisi tootmistooteid (nt põllumajandustooted, pooljuhid, meditsiinitooted või uuenduslikud digitaalsed ja keskkonnatehnoloogiad) veelgi julgustada ja rahaliselt toetada, et need oleksid Euroopa tarbijatele kättesaadavad ja juurdepääsetavad ning vähendaksid nii palju kui võimalik sõltuvust väljastpoolt Euroopat pärit tarnijatest. Selline toetus võiks hõlmata struktuuri- ja piirkondlikke meetmeid, toetust liidu tööstusharude ja tarneahelate säilitamiseks, maksusoodustusi, toetusi, aktiivset VKEde poliitikat või haridusprogramme asjakohaste oskuste ja töökohtade kaitsmiseks Euroopas. Sellele vaatamata peaks aktiivne tööstuspoliitika olema valikuline ja keskenduma uuenduslikele toodetele või toodetele, mis on olulised põhikaupade ja -teenuste tagamiseks.

Me soovitame neid meetmeid, sest Euroopa on liiga sõltuv väljaspool Euroopat asuvatest tarnijatest olulistes valdkondades, mis võivad põhjustada diplomaatilisi konflikte ja põhjustada põhitoodete või -teenuste nappust või strateegilise tähtsusega. Kuna tootmiskulud on ELis üldiselt kõrgemad kui mujal maailmas, võimaldab nende toodete aktiivse soodustamise ja toetamise poliitika eurooplastel osta konkurentsivõimelisi Euroopa tooteid ja neid julgustatakse seda tegema. See poliitika tugevdab ka Euroopa konkurentsivõimet ning säilitab Euroopas tulevased tööstusharud ja töökohad. Lisaks vähendab tootmise suurem piirkondadeks jaotamine transpordikulusid ja väldib keskkonnaseisundi halvenemist.

2. Soovitame ELil vähendada sõltuvust nafta- ja gaasiimpordist. See nõuaks aktiivset toetust ühistranspordi ja energiatõhususe projektidele, Euroopa kiirraudteevõrgustikule, puhta ja taastuvenergia (sh päikese- ja tuuleenergia) ning alternatiivsete tehnoloogiate (nt vesinik või jäätmete energiakasutus) laiendamisele. Samuti peaks Euroopa Liit soodustama mõtteviisi muutmist ja soodustama eraautode loobumist ühistranspordist, autode jagamisest elektrisõidukite ja jalgrataste abil.

Me soovitame neid meetmeid, sest need loovad olukorra, mis edendab nii Euroopa autonoomiat, vähendades välissõltuvust, kui ka ambitsioonikate kliima- ja CO2-heite vähendamise$_{\text{eesmärkide}}$ saavutamist. Samuti võimaldavad need Euroopal saada oluliseks osalejaks tulevastes tehnoloogiates, tugevdada oma majandust ja luua töökohti.

3. Soovitame ELi tasandil vastu võtta õigusakti, millega tagatakse, et kõik ELi tootmis- ja tarneprotsessid ning imporditud kaubad vastavad Euroopa kvaliteedi-, eetika- ja jätkusuutlikkusstandarditele ning kõigile kohaldatavatele Euroopa inimõiguste standarditele ning et nendele kriteeriumidele vastavad tooted on sertifitseeritud.

Soovitame neid meetmeid, sest need võimaldavad tarbijatele ja kauplejatele hõlpsat juurdepääsu teabele toodete kohta, mida nad ostavad või müüvad. Selleks konsulteerige lihtsalt sertifitseerimissüsteemiga. Sertifitseerimine vähendab ka turul saadaolevate odavate ja kallite

toodete vahelist lõhet. Odavad tooted ei vasta nõutavatele kriteeriumidele ja seetõttu ei saa neid esitleda hea kvaliteediga toodetena. Sertifitseerimiskriteeriumidele vastamisega kaitstakse keskkonda, säästes ressursse ja julgustades vastutustundlikku tarbimist.

4. Soovitame rakendada Euroopa programmi, et toetada kohalikke väiketootjaid strateegilistes sektorites kõigis liikmesriikides. Need tootjad saaksid kasu kutseõppest, toetuste kaudu antavast rahalisest toetusest ja (kui tooraine on liidus kättesaadav) stiimulist toota rohkem abikõlblikke kaupu, mis kahjustaksid importi.

Me soovitame neid meetmeid, sest toetades liidus asuvate strateegiliste sektorite tootjaid, suudab liit saavutada nendes sektorites oma majandusliku sõltumatuse. See võib ainult soodustada kogu tootmisprotsessi tugevdamist ja seega soodustada innovatsiooni. Selle tulemuseks on toorainete säästvam tootmine ELis, mis vähendab transpordikulusid ja kaitseb keskkonda.

5. Soovitame parandada inimõiguste rakendamist Euroopa tasandil järgmiselt: teadlikkuse suurendamine riikide seas, kes ei järgi asjakohasel määral Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni või Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni; tagada range järelevalve, mida koordineerivad Euroopa Liit ja õigusemõistmise tulemustabel, selle üle, mil määral austatakse inimõigusi eri liikmesriikides, ning tagada nende range järgimine erinevate sanktsioonide kaudu.

Me soovitame neid meetmeid, sest inimõigustega on liikmesriigid juba nõustunud, kui nad Euroopa inimõiguste konventsiooni ratifitseerisid, kuid nüüd on vaja parandada nende tunnustamist igas liikmesriigis, et inimõigused oleksid neis liikmesriikides teada ja neid aktiivselt rakendataks.

6. Soovitame algatada läbivaatamise ja korraldada intensiivse teavituskampaania Euroopa tasandil, tagamaks, et EURES (Euroopa tööturuasutuste võrgustik), ELi sisserändeportaal ja kolmandate riikide kodanikele mõeldud Euroopa oskuste profiil on Euroopa kodanikele paremini tuntud ja ELi ettevõtted kasutavad seda sagedamini oma tööpakkumiste avaldamiseks ja reklaamimiseks.

Soovitame mitte luua uut veebiplatvormi noortele eurooplastele tööpakkumiste avaldamiseks. Euroopa tasandil on selliseid algatusi juba piisavalt. Me usume, et selleks, et tõsta teadlikkust olemasolevast tööjõust ja töövõimalustest Euroopa tasandil, on eelistatav parandada seda, mis on juba olemas.

Alatelg 1.2 – Piirid

7. Soovitame luua ELis tööjõurände mehhanism, mis põhineks Euroopa tööturgude tegelikel vajadustel. Euroopa Liidus ja kolmandates riikides peaks olema ühtne kutse- ja akadeemiliste diplomite tunnustamise süsteem. Kvalifitseeritud sisserändajatele tuleks pakkuda kutsekvalifikatsiooni ning kultuurilist ja keelelist integratsiooni. Õige kvalifikatsiooniga varjupaigataotlejatel peaks olema juurdepääs tööturule. Tuleks luua integreeritud amet, mille aluseks võiks olla Euroopa tööturuasutuste võrgustik.

Me soovitame neid meetmeid, sest Euroopa vajab kvalifitseeritud tööjõudu teatavates sektorites, kus ELi töötajate nõudlust ei ole võimalik täielikult rahuldada. Praegu ei ole ELis tööloa seaduslikuks taotlemiseks piisavalt elujõulisi viise. Kutse- ja akadeemiliste diplomite tunnustamise Euroopa süsteem lihtsustab nende vajaduste rahuldamist ning lihtsustab tööjõurännet liidus ja

tööjõurännet väljaspool liitu asuvatest riikidest. Tööjõunõudlust oleks seega võimalik paremini rahuldada ja ebaseaduslikku sisserännet paremini hallata. Töörände mehhanismi avamine varjupaigataotlejatele kiirendaks nende integreerumist Euroopa majandusse ja ühiskonda.

8. Soovitame Euroopa Liidul tugevdada oma õigusakte, et anda Frontexile suurem võim ja sõltumatus. Seega on tal võimalik sekkuda kõigis liikmesriikides, et tagada kõigi liidu välispiiride kaitse. Liit peaks siiski auditeerima Frontexi organisatsioonilisi protsesse, kuna ta peab tegutsema läbipaistvalt, et vältida igasugust kuritarvitamist.

Me soovitame neid meetmeid, sest meie arvates on vastuvõetamatu, et Frontexile keelatakse juurdepääs piiridele, eriti kui rikutakse inimõigusi. Me tahame olla kindlad, et Frontex kohaldab Euroopa õigusakte. Frontexi enda suhtes tuleb läbi viia kontrollid ja kontrollid, et vältida selles sobimatut käitumist.

9. Soovitame, et Euroopa Liit korraldaks eelkõige majandusmigrantide jaoks võimaluse valida päritoluriigi kodanikud (vastavalt nende tõendatud oskustele, taustale jne), et määrata kindlaks, kes võiks ELi tööle tulla vastavalt majanduse vajadustele ja vastuvõtva riigi vabadele töökohtadele. Need valikukriteeriumid peavad olema avalikud ja kõigile kättesaadavad. Selleks tuleks luua Euroopa sisserändeamet (veebipõhine).

Me soovitame neid meetmeid, sest sel viisil ei oleks enam vaja ebaseaduslikult piire ületada. ELi sisenevate inimeste vool kontrollitaks, mis vähendaks survet piiridel, lihtsustades samal ajal vastuvõtvate riikide tööjõuvajaduste rahuldamist.

10. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et vastuvõtupoliitika ja -rajatised oleksid kõikidel piiridel ühesugused, austaksid inimõigusi ning tagaksid kõigi rändajate (sealhulgas näiteks rasedate ja laste) ohutuse ja tervise.

Me soovitame neid meetmeid, sest omistame suurt tähtsust rändajate võrdsele kohtlemisele kõigil piiridel. Me tahame tagada, et rändajad ei jääks piiridele liiga kauaks ja et rändajate vool oleks liikmesriikidele ülekoormatud. Liikmesriigid peavad olema hästi varustatud nende majutamiseks.

2. telg: EL kui rahvusvaheline partner

Alatelg 2.1 – Kaubandus ja suhted eetilisest vaatenurgast

11. Soovitame ELil kehtestada piirangud laste tööjõu kasutamist lubavatest riikidest pärit toodete impordile. Selleks tuleks koostada äriühingute must nimekiri, mida ajakohastataks korrapäraselt vastavalt arengutele. Samuti soovitame tagada töötamise lõpetavatele lastele järkjärguline juurdepääs haridusele ning tõsta tarbijate teadlikkust lapstööjõust teabe kaudu, mida Euroopa Liit ametlikult levitab, näiteks kampaaniate või jutuvestmise kaudu.

Soovitame neid meetmeid, sest usume, et kooliharidus puudumise ja lapstööjõu vahel on seos. Selle soovitusega soovime tõsta tarbijate teadlikkust ja vähendada nõudlust laste valmistatud toodete järele, et see tava lõpuks kaduks.

12. Soovitame Euroopa Liidul arendada partnerlusi arengumaadega, et toetada nende taristut ja jagada oskusteavet vastutasuks vastastikku kasulike kaubanduslepingute eest, mis kaasnevad nendega üleminekul keskkonnahoidlikele energiaallikatele.

Soovitame neid meetmeid, et hõlbustada arenguriikide üleminekut taastuvenergiale kaubanduspartnerluste ja diplomaatiliste kokkulepete kaudu. Euroopa Liit ja arengumaad arendaksid seega häid pikaajalisi suhteid, mis aitaksid võidelda kliimamuutuste vastu.

13. Soovitame Euroopa Liidul kehtestada kõikidele tarbekaupadele Euroopa keskkonnamõju näitaja (ökoskoori). Ökoskoor arvutatakse tootmisest ja transpordist tulenevate heitkoguste ning nende sisalduse kahjulikkuse alusel ohtlike toodete loetelu alusel. Ecoscore'i peaks juhtima ja kontrollima Euroopa asutus.

Soovitame neid meetmeid, et Euroopa tarbijad oleksid paremini teadlikud ostetavate toodete keskkonnajalajäljest. Ökoskoori abil oleks lihtne näidata, mil määral toode austab keskkonda kogu Euroopas levinud mastaabis. Ecoscore'il peaks toote tagaküljel olema QR-kood, et saada lisateavet selle ökoloogilise jalajälje kohta.

Alatelg 2.2 – Rahvusvahelised kliimameetmed

14. Soovitame Euroopa Liidul võtta vastu strateegia, et muuta liit energiatootmises autonoomsemaks. Euroopa asutus, mis ühendab praegusi Euroopa energiaasutusi, peaks koordineerima taastuvenergia arendamist vastavalt liikmesriikide vajadustele, suutlikkusele ja ressurssidele, austades samal ajal nende suveräänsust. Institutsioonid julgustaksid omavahelist teadmiste vahetust, et seda strateegiat rakendada.

Me soovitame neid meetmeid, sest meie praegune sõltuvus muudab meid haavatavaks poliitiliste pingete korral riikidega, kellega me oma energiat impordime. Me näeme seda praegu elektrikriisiga. Selline kooskõlastamine peaks siiski austama iga riigi suveräänsust.

15. Soovitame tugevdada keskkonnastandardeid jäätmete ekspordiks nii ELis kui ka väljaspool, samuti rangemaid kontrolle ja sanktsioone ebaseadusliku ekspordi peatamiseks. EL peaks julgustama liikmesriike oma jäätmeid täiendavalt ringlusse võtma ja kasutama neid energia tootmiseks.

Soovitame neid meetmeid, et lõpetada keskkonnakahjud riikide poolt, kes kõrvaldavad oma jäätmed teiste riikide kahjuks, eriti kui keskkonnastandardeid ei järgita täielikult.

16. Soovitame ELil otsustavamalt julgustada käimasolevat ökoloogilist üleminekut, seades eesmärgiks saastavate pakendite kõrvaldamise. Seda tuleks teha pakendite vähendamise või keskkonnasäästlikumate pakendite edendamise kaudu. Selleks et väikeettevõtted saaksid kohaneda, peaksid nad saama toetust ja kohandusi.

Me soovitame neid meetmeid, sest meil on vaja vähendada loodusvarade, sealhulgas ELi-välistest riikidest pärit toorainete kasutamist. Samuti peame vähendama kahju, mida eurooplased meie planeedile ja selle kliimale põhjustavad. Oluline on toetada paremini väikeettevõtteid, et nad saaksid kohaneda, ilma et nad peaksid oma hindu tõstma.

17. Soovitame Euroopa Liidu riikidel koos tuumaenergia küsimust tõsisemalt käsitleda. Koostööd tuleks tõhustada, et hinnata tuumaenergia kasutamist ja selle rolli Euroopa rohelisele energiale üleminekul.

Me soovitame neid meetmeid, sest tuumaküsimust ei saa lahendada isolatsioonis olev riik. Praegu on pooltes liikmesriikides üle 100 reaktori ja uued reaktorid on ehitamisel. Kuna meil on ühine elektrivõrk, toob vähese CO2-heitega elekter kasu kõigile eurooplastele ja suurendab meie mandri energiaautonoomiat. Lisaks mõjutaks tuumajäätmetest loobumine või õnnetus mitut riiki. Olenemata sellest, kas tuumaenergia kasutamine otsustatakse või mitte, peavad eurooplased seda arutama koos ja määratlema ühtlustatumad strateegiad, austades samal ajal riiklikku suveräänsust.

Alatelg 2.3 – Euroopa väärtuste edendamine

18. EL peaks olema kodanikele lähemal. Soovitame ELil luua ja tugevdada sidemeid kodanike ja kohalike asutustega, nagu kohalikud omavalitsused, koolid ja omavalitsused. Eesmärk on parandada läbipaistvust, jõuda kodanikeni, teavitada neid paremini konkreetsetest ELi algatustest ja edastada paremini ELi üldist teavet.

Me soovitame neid meetmeid, sest praegune teave ELi kohta ei ole kõigile sotsiaalsetele rühmadele piisavalt kättesaadav ega puuduta tavakodanikke. Nad on sageli igavad, raskesti mõistetavad ja ebasõbralikud. See olukord peab muutuma, et kodanikel oleks selge nägemus ELi tegevusest ja rollist. Üldsuse huvi äratamiseks peab ELiga seotud teave olema kergesti leitav, motiveeriv, huvitav ja kirjutatud ühises keeles. Siin on meie soovitused: Euroopa poliitikute külaskäikude korraldamine koolidesse, raadiokampaaniad podcastide, kirjade, ajakirjandusartiklite, reklaamibusside ja sotsiaalmeedia näol, kohalike kodanike kogunemised ja töörühma loomine spetsiaalselt ELi teabevahetuse parandamiseks. Need meetmed võimaldavad kodanikel saada teavet ELi kohta, mida riiklik meedia ei ole filtreerinud.

19. Soovitame kodanike suuremat osalemist ELi poliitikas. Teeme ettepaneku korraldada üritusi, mis hõlmavad kodanike otsest osalemist Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi eeskujul. Neid tuleks korraldada riiklikul, kohalikul ja Euroopa tasandil. EL peaks määratlema nende sündmuste jaoks sidusa strateegia ja tsentraliseeritud suunised.

Soovitame neid meetmeid, sest need osalusdemokraatia õppused annavad õiget teavet ELi kohta ja parandavad ELi poliitika kvaliteeti. Üritusi tuleks korraldada nii, et edendatakse liidu põhiväärtusi – demokraatiat ja kodanike osalust. Need sündmused annaksid poliitikutele võimaluse näidata kodanikele, et neile on oluline, et kodanikud oleksid kursis praeguste sündmustega ja oleksid seotud nende määratlemisega. Tsentraliseeritud suunised tagavad riiklike ja kohalike konverentside järjepidevuse ja järjepidevuse.

3. telg: Tugev EL rahumeelses maailmas

Alatelg 3.1 – julgeolek ja kaitse

20. Soovitame tulevikus kasutada Euroopa Liidu ühiseid relvajõude peamiselt kaitseotstarbel. Igasugune agressiivne sõjaline tegevus, olenemata selle olemusest, on välistatud. Euroopas aitaks see anda abi kriisi korral, eriti looduskatastroofi korral. See võimaldaks väljaspool Euroopa piire kasutada ressursse erandlike asjaoludega territooriumidele üksnes ÜRO Julgeolekunõukogu õigusliku mandaadi raames ja seega kooskõlas rahvusvahelise õigusega.

Rakendamise korral võimaldaks see Euroopa Liitu pidada usaldusväärseks, vastutustundlikuks, tugevaks ja rahumeelseks partneriks rahvusvahelisel areenil. Tema suurem suutlikkus reageerida kriisiolukordadele nii kodus kui ka välismaal peaks seega kaitsma oma põhiväärtusi.

Alatelg 3.2 – Otsustuste tegemine ja ELi välispoliitika

21. Komitee soovitab, et kõik valdkonnad, kus otsused tehakse ühehäälselt, tuleks nüüd vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega. Ainsad erandid peaksid olema uute liikmesriikide liitu lubamine ning Lissaboni lepingu artiklis 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud liidu aluspõhimõtete muutmine.

See tugevdaks ELi positsiooni maailmas, olles suhetes kolmandate riikidega ühtne ja hõlbustaks liidu üldist reageerimissuutlikkust, sealhulgas kriisidele reageerimist.

22. Soovitame Euroopa Liidul tugevdada oma suutlikkust kehtestada sanktsioone liikmesriikidele, valitsustele, üksustele, rühmitustele või organisatsioonidele ja üksikisikutele, kes ei austa liidu aluspõhimõtteid, kokkuleppeid ja seadusi. On hädavajalik, et juba kehtivad sanktsioonid rakendataks kiiresti ja neid täidetaks tõhusalt. Kolmandatele riikidele määratavad sanktsioonid peaksid olema proportsionaalsed meetmete võtmisega, olema tõhusad ja neid tuleks kohaldada õigeaegselt.

Selleks et EL oleks usaldusväärne ja usaldusväärne, peab ta kehtestama sanktsioonid nende suhtes, kes rikuvad liidu põhimõtteid. Selliseid sanktsioone tuleks kohaldada tõhusalt ja kiiresti ning neid tuleks kontrollida.

Alatelg 3.3 – Naabrusriigid ja laienemine

23. Soovitame Euroopa Liidul eraldada eraldi eelarve ELi toimimisele ja selle väärtustele pühendatud haridusprogrammide väljatöötamiseks. Seejärel pakutakse neid programme liikmesriikidele, kui nad soovivad neid integreerida oma koolide õppekavadesse (põhi- ja keskharidus ning ülikoolid). Lisaks võiks Erasmuse programmi kaudu pakkuda üliõpilastele, kes soovivad õppida mõnes teises Euroopa riigis, konkreetset ELi ja selle toimimist käsitlevat kursust. Üliõpilastele, kes valivad selle kursuse, eelistatakse neid Erasmuse programme.

Soovitame neid meetmeid, et suurendada ELi kuulumise tunnet. Sel viisil tunnevad kodanikud end paremini liiduga kokku ja edastavad selle väärtusi. Lisaks parandavad need meetmed läbipaistvust seoses ELi toimimisega ja sellest tuleneva kasuga ning võitlusega Euroopa-vastaste liikumiste vastu. Need meetmed peaksid takistama liikmesriike EList lahkumast.

24. Me soovitame, et EL kasutaks suhetes teiste riikidega rohkem oma poliitilist ja majanduslikku kaalu, et vältida olukorda, kus teatavad liikmesriigid ei allu kahepoolsele majanduslikule, poliitilisele ja sotsiaalsele survele.

Soovitame neid meetmeid kolmel põhjusel. Esiteks tugevdavad need ühtsustunnet ELis. Teiseks on ühepoolne reaktsioon selge, tugev ja kiire reageerimine, et vältida kolmandate riikide mis tahes katset kiusata või maha suruda ELi liikmesriike. Lõpuks tugevdavad need liidu julgeolekut ja tagavad, et ükski liikmesriik ei tunne end hüljatuna ega eiratuna. Kahepoolsed reaktsioonid lõhestavad ELi ja on nõrkus, mida kolmandad riigid meie vastu kasutavad.

25. „Soovitame, et liit parandaks oma kommunikatsioonistrateegiat“. Ühelt poolt peaks EL suurendama oma nähtavust sotsiaalvõrgustikes ja aktiivselt edendama selle sisu. Teisest küljest peaks komisjon jätkama igal aastal selliste konverentside nagu Euroopa tuleviku teemalise konverentsi korraldamist. Samuti soovitab komitee jätkata innovatsiooni edendamist, edendades juurdepääsetavat Euroopa sotsiaalvõrgustikku.

Need ettepanekud ei jõuaks mitte ainult noorteni, vaid suurendaksid ka Euroopa kodanike huvi ja osalemist atraktiivsema ja tõhusama teabevahetusvahendi abil. Ürituste korraldamine, näiteks Euroopa tuleviku konverents, peaks võimaldama kodanikel osaleda rohkem otsustusprotsessis ja tagama, et nende hääl võetakse kuuldavaks.

26. Soovitame liikmesriikidel võtta vastu tugev visioon ja ühine strateegia, et ühtlustada ja tugevdada Euroopa identiteeti ja ühtsust enne liidu edasist laienemist.

Me usume, et enne teiste riikide integratsiooni kaalumist on oluline tugevdada ELi ja tugevdada liikmesriikide vahelisi suhteid. Mida rohkem liikmesriike ELis on, seda keerulisem on otsustamisprotsess; seega on oluline vaadata otsustusprotsessides läbi ühehäälne hääletamine.

4. telg: Migratsioon inimlikust vaatepunktist

Alatelg 4.1 – Väljarände põhjuste käsitlemine

27. Soovitame Euroopa Liidul osaleda aktiivselt nende kolmandate riikide ja riikide majandusarengus, kust pärinevad suurimad rändajate vood. Asjaomaste organite (kohalikud valitsusvälised organisatsioonid ja kohalikud poliitikud, valdkonna asjatundjad jne) abiga peaks EL otsima võimalusi rahumeelseks ja tõhusaks sekkumiseks riikides, kust pärinevad suurimad rändajate vood ja kes on nõustunud koostöö üksikasjadega. Nendel sekkumistel peaks olema käegakatsutav ja mõõdetav mõju, mida tuleks selgelt rõhutada, et Euroopa kodanikud mõistaksid liidu arenguabi poliitikat. Seega peaksid ELi arenguabi meetmed muutuma nähtavamaks.

Isegi kui EL tegeleb rahvusvahelise arenguga, peab ta jätkama oma tegevust ning investeerima oma poliitika läbipaistvusesse ja nähtavusesse selles valdkonnas.

28. Soovitame luua Euroopa ühise raamistiku töötingimuste (miinimumpalk, tööaeg jne) ühtlustamiseks kogu liidus. EL peaks püüdlema ühiste põhiliste töönormide loomise poole, et vältida kodanike lahkumist oma riigist, et otsida paremaid töötingimusi mujal. Nende standardite raames peaks EL tugevdama ametiühingute rolli riikidevahelisel tasandil. Seda tehes tunnistab EL, et sisemine majandusränne (ELi kodanike ränne) on tõsine probleem.

See soovitus tuleneb järeldusest, et suur hulk ELi elanikke rändab majanduslikel põhjustel liikmesriikide töötingimuste erinevuste tõttu. On vaja vältida ajude äravoolu, et liikmesriigid säilitaksid oma anded ja tööjõud. Toetame kodanike vaba liikumist, kuid usume, et ELi kodanike ränne eri liikmesriikide vahel, kui seda ei soovita, on tingitud majanduslikest põhjustest. Seepärast on oluline luua ühine tööraamistik.

Alatelg 4.2 – Inimkaalutlused

29. Soovitame rakendada solidaarsuse põhimõttel põhinevat ühist rändepoliitikat. Me tahame keskenduda põgenike probleemile. Kõigi ELi liikmesriikide ühine menetlus peaks põhinema kõigi ELi liikmesriikide kõige tõhusamatel tavadel. Seda menetlust peaksid ennetavalt rakendama riiklikud ametiasutused ja ELi ametiasutused.

Pagulaste probleem puudutab kõiki liikmesriike. Praegu on nendel riikidel liiga erinevad tavad, millel on negatiivne mõju pagulastele ja ELi kodanikele. Seetõttu on vaja vastu võtta ühtne ja järjepidev lähenemisviis.

30. Soovitame ELil suurendada jõupingutusi, et teavitada ja harida liikmesriikide kodanikke rändega seotud küsimustes. Selleks tuleks lapsi koolitada võimalikult varakult alates algkooli algusest sellistel teemadel nagu ränne ja integratsioon. Kui ühendame selle alushariduse valitsusväliste organisatsioonide ja noorteorganisatsioonide tegevusega ning ulatuslike meediakampaaniatega, siis saaksime oma eesmärgi täielikult saavutada. Lisaks võiks kasutada mitmeid kommunikatsioonivahendeid: voldikud, televisioon ja sotsiaalvõrgustikud muu hulgas.

Oluline on näidata, et rändel on ka palju positiivseid aspekte, näiteks täiendav tööjõud. Me soovime rõhutada, kui oluline on suurendada teadlikkust mõlemast protsessist, et kodanikud mõistaksid rände põhjuseid ja tagajärgi, et kõrvaldada häbimärgistamine, mis tuleneb sisserändajana tajumisest.

Alatelg 4.3 – Piirid

31. Soovitame asendada direktiiv 2013/33/EL varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuete kohta liikmesriikides kohustusliku ELi määrusega, mida kohaldatakse ühetaoliselt kõigis liikmesriikides. Esmatähtsaks tuleks pidada vastuvõtu- ja majutusvõimaluste parandamist. Soovitame luua määruse rakendamiseks eraldi ELi järelevalveorgani.

Direktiivi ei rakendata kõikides liikmesriikides ühetaoliselt. Me peame vältima Moria põgenikelaagris täheldatud tingimuste kordamist. Seepärast tuleks rakendada soovitatud määrust ja see peaks sisaldama kohustuslikke sanktsioone. Järelevalvet teostav asutus peaks olema tugev ja usaldusväärne.

32. Soovitame ELil tagada, et kõik varjupaigataotlejad ja pagulased võtaksid elukohataotluse läbivaatamise ajal keele- ja integratsioonikursused. Kursused peaksid olema kohustuslikud, tasuta ja sisaldama isiklikku abi esmaseks integreerimiseks. Nad peaksid algama kahe nädala jooksul alates elamisloa taotlemisest. Samuti tuleks kehtestada stiimuli- ja karistusmehhanismid.

Keele õppimine ja saabumisriigi kultuuri, ajaloo ja eetika mõistmine on oluline samm integratsioonis. Viivituse pikkus enne esialgse integratsiooniprotsessi algust avaldab negatiivset mõju rändajate sotsiaalsele assimilatsioonile. Karistusmehhanismid võivad aidata tuvastada rändajate integratsioonivalmidust.

5. telg: Vastutus ja solidaarsus ELis

Alatelg 5.1 – Sisserännanute jaotumine

33. Soovitame asendada Dublini süsteemi õiguslikult siduva lepinguga, et tagada varjupaigataotlejate õiglane, tasakaalustatud ja proportsionaalne jaotumine ELis solidaarsuse ja õigluse alusel. Praegu peavad pagulased taotlema varjupaika esimeses sihtliikmesriigis. Süsteemi muutmine peab toimuma nii kiiresti kui võimalik. Euroopa Komisjoni ettepanek uue ELi rände- ja varjupaigapakti kohta alates 2020. aastast on hea algus ja peaks olema õiguslik vorm, kuna sellega nähakse ette kvoodid pagulaste jaotamiseks ELi liikmesriikide vahel.

Me soovitame seda, sest praegune Dublini süsteem ei austa solidaarsuse ja õigluse põhimõtteid. See paneb suure koormuse ELi välispiiride lähedal asuvatele liikmesriikidele, keda varjupaigataotlejad oma territooriumile sisenevad. Kõik liikmesriigid peavad võtma vastutuse ELi suunduvate pagulasvoogude haldamise eest. EL on ühiste väärtuste ühendus ja peab vastavalt tegutsema.

34. Soovitame ELil abistada oma liikmesriike varjupaigataotluste kiiremal menetlemisel vastavalt ühistele standarditele. Lisaks tuleks pagulastele pakkuda humanitaarkortereid. Selleks et sihtriigid maha laadida ja oma varjupaigataotlusi mujal menetleda, soovitame pagulased pärast esimest ELi saabumist kiiresti ja tõhusalt ümber paigutada erinevatesse liikmesriikidesse. Selleks on vaja ELi rahalist ja organisatsioonilist toetust ELi Varjupaigaametilt. Isikud, kelle varjupaigataotlus on tagasi lükatud, tuleb saata tagasi oma päritoluriiki, tingimusel et nende päritoluriiki peetakse turvaliseks.

Me soovitame seda, sest varjupaigamenetlused kestavad praegu liiga kaua ja võivad liikmesriigiti erineda. Kiirendades varjupaigamenetlusi, veedavad pagulased vähem aega, oodates lõplikku otsust ajutistes majutuskohtades. Varjupaigataotlejaid on võimalik kiiremini integreerida.

35. Soovitame tugevat ELi rahalist, logistilist ja operatiivtuge esimese vastuvõtu haldamiseks, mis võib viia ebaseaduslike rändajate integreerimise või repatrieerimiseni. Selle toetuse saajad on ELi piiririigid, kes kannavad rände sissevoolu koormat.

Mõned liikmesriigid on oma geograafilise asukoha tõttu rändajate sissevool kõige enam mõjutatud.

36. Soovitame tugevdada Euroopa Liidu Varjupaigaameti volitusi, et saavutada varjupaigataotlejate õiglane jaotumine liikmesriikide vahel. Selle saavutamiseks tuleks arvesse võtta selliste varjupaigataotlejate vajadusi, samuti liikmesriikide logistilist ja majanduslikku suutlikkust ning nende vajadusi tööturul.

Varjupaigataotlejate kooskõlastatud ja tsentraliseeritud jaotamine, mida liikmesriigid ja nende kodanikud peavad õiglaseks, väldib kaootilisi olukordi ja sotsiaalseid pingeid ning tugevdab liikmesriikidevahelist solidaarsust.

Alatelg 5.2 – ühine lähenemisviis varjupaigale

37. Soovitame luua tervikliku Euroopa institutsiooni või tugevdada Euroopa Liidu Varjupaigaametit, et see saaks menetleda varjupaigataotlusi kogu Euroopa Liidus ja

tegutseda ühtsete standardite alusel. Amet peaks vastutama ka pagulaste õiglase jaotamise eest. Samuti peaks see määratlema turvalised ja ohtlikud päritoluriigid ning vastutama tagasipöörduvate varjupaigataotlejate eest, kelle taotlused on tagasi lükatud.

Praegust varjupaigapoliitikat iseloomustavad ebaselged kohustused ja erinevad standardid ELi liikmesriikide vahel. Varjupaigamenetluste käsitlemine ei ole seega eri liikmesriikides ühesugune. Lisaks on Euroopa Liidu Varjupaigaametil praegu ainult mõjuvõim. Ta saab liikmesriike ainult varjupaigaküsimustes nõustada.

38. Soovitame viivitamata luua saatjata alaealistele spetsiaalsed varjupaigakeskused kõigis ELi liikmesriikides. Eesmärk on tervitada alaealisi ja hoolitseda nende eest vastavalt nende erivajadustele ja nii kiiresti kui võimalik.

Me teeme selle soovituse, sest:

1) Paljud alaealised on tõenäoliselt traumeeritud (sest nad on pärit konfliktipiirkondadest);

2) erinevatel lastel on erinevad vajadused (sõltuvalt vanusest, tervisest jne);

(3) kui seda rakendatakse, tagaks see, et haavatavad ja traumeeritud alaealised saavad võimalikult kiiresti kogu vajaliku hoolduse;

4) need alaealised on tulevased Euroopa kodanikud ja peaksid nõuetekohase kohtlemise korral andma positiivse panuse Euroopa tulevikku.

39. Soovitame luua ühine, kiire ja läbipaistev varjupaigataotluste menetlemise süsteem. See protsess peaks sätestama miinimumstandardid ja seda tuleks kohaldada ühtmoodi kõikides liikmesriikides.

Me teeme selle soovituse, sest:

(1) kui seda soovitust rakendataks, oleks varjupaigataotluste menetlemine kiirem ja läbipaistvam;

2) kehtivate menetluste aeglus toob kaasa ebaseaduslikkuse ja kuritegevuse;

3) meie soovituses ette nähtud miinimumstandardid peaksid hõlmama varjupaigataotlejate inimõiguste, tervise ja haridusvajaduste austamist;

4) selle soovituse rakendamine tooks kaasa parema juurdepääsu tööhõivele ja iseseisvuse, mis võimaldaks anda positiivse panuse Euroopa ühiskonda; varjupaigataotlejaid, kelle ametialane staatus on seadustatud, kuritarvitatakse oma töökeskkonnas vähem; see võiks edendada ainult kõigi asjaosaliste integratsiooni;

5) pikemal viibimisel varjupaigakeskustes on kahjulik mõju elanike vaimsele tervisele ja heaolule.

40. Soovitame tungivalt vaadata põhjalikult läbi kõik Euroopa varjupaika ja sisserännet käsitlevad lepingud ja õigusaktid. Soovitame läheneda kogu Euroopale.

Me teeme selle soovituse, sest:

1) alates 2015. aastast on kõik kehtivad lepingud kohaldamatud, ebapraktilised ja sobimatud;

2) ELi tuleks pidada peamiseks asutuseks, mis teostab järelevalvet kõigi teiste asutuste ja valitsusväliste organisatsioonide üle, kelle ülesanne on tegeleda otseselt varjupaigaküsimustega;

(3) liikmesriigid, kes kannatavad kõige rohkem olukorra all, on need, kes on suures osas jäetud selle probleemiga üksi võitlema; mõnede liikmesriikide „à la carte“ valikud ei anna ettekujutust ühtsusest;

4) uued sihipärased õigusaktid parandaksid kõigi varjupaigataotlejate tulevikku ja tugevdaksid Euroopa ühtsust;

5) kehtivate õigusaktide puudused põhjustavad konflikte ja ühtlustamise puudumist kogu Euroopas ning suurendavad Euroopa kodanike sallimatust rändajate suhtes.

6) rangemad ja asjakohased õigusaktid vähendaksid kuritegevust ja praeguse varjupaigasüsteemi kuritarvitamist.

Lisa: MUUD SOOVITUSED, MIDA VAEKOGU KAALUS, KUID MIDA EI VÕETUD VASTU

1. telg: Iseseisvus ja stabiilsus

Alatelg 1.1 – ELi autonoomsus

Kui arengumaad seda taotlevad, soovitame välja töötada majandusarengu sekkumisprogrammid iga riigi vajadustele kohandatud partnerluste ja/või kaubanduslepingute alusel. Selleks tuleb kõigepealt hinnata asjaomaste riikide majanduslikku potentsiaali ning seejärel pakkuda neile vajalikku majanduslikku tuge ja kutseõpet.

See tooks kaasa suurema tööstusliku sõltumatuse ja parandaks üldist rändeolukorda töökohtade loomise kaudu; see tooks kaasa ka paremad kaubanduskokkulepped arengumaades.

2. telg: EL kui rahvusvaheline partner

Alamtelg 2.1 – Kaubandussuhete eetika perspektiiv

Soovitame ELil kehtestada eeskirjad, millega nõutakse, et ettevõtjad auditeeriksid oma tarneahelat ja esitaksid korrapäraselt põhjaliku auditiaruande, samuti sätted, millega premeerida või piirata importi eetiliste kriteeriumide alusel. Ettevõtted peaksid esitama sise- ja/või välisauditi aruande, mis põhineb nende suurusel.

Arendada tuleb ELiga toimuva kaubanduse eetilist aspekti. Seda saab teha, jälgides äritegevust rahvusvahelistes tarneahelates ja julgustades ettevõtteid käituma vastavalt eetilistele kriteeriumidele, nagu ohtlikud tooted, töötajate õigused ja tingimused, lapstööjõu kasutamine ja keskkonnakaitse. Seda soovitust ei kohaldata internetipõhiste toodete suhtes, mille tarbija ostab otse.

3. telg: Tugev EL rahumeelses maailmas

Alatelg 3.1 – julgeolek ja kaitse

Soovitame läbi vaadata praegune Euroopa julgeolekustruktuur, et muuta see tõhusamaks ja tõhusamaks riigiüleseks struktuuriks, millel on suuremad võimed, et luua ühine Euroopa Liidu armee. Selleks tuleks riikide relvajõud järk-järgult ühendada ja ümber kujundada. Eesmärk on, et sõjaliste võimete ühendamine kogu Euroopa Liidus edendaks pikemas perspektiivis ka Euroopa integratsiooni. Ühise ELi armee loomine nõuaks ka uut koostöölepingut ELi liikmesriikide ja Euroopa-väliste NATO liikmetega.

Kui seda soovitust rakendatakse, usume, et Euroopa Liidu sõjalised struktuurid muutuvad kulutõhusamaks ning suudavad vajaduse korral paremini reageerida ja tegutseda. Selline integreeritud lähenemisviis tugevdaks ELi suutlikkust tegutseda otsustavalt ja koordineeritult kriitilistes olukordades.

4. telg: Väljaränne inimlikust vaatepunktist

Alatelg 4.1 – Väljarände põhjuste käsitlemine

Me soovitame, et EL kehtestaks järgmise, kliimapõgenike rändekriisi ettevalmistamiseks tegevusprotokolli. Selle protokolli kohaselt peab EL laiendama pagulaste ja varjupaigataotlejate määratlust nii, et see hõlmaks ka neid, keda kliimamuutused mõjutavad. Kuna paljude rändajate päritoluriik on muutunud elamiskõlbmatuks, peab protokoll tagama ka uute kasutusviiside leidmise kliimamuutustest mõjutatud piirkondadele, et toetada nendest piirkondadest lahkunud inimesi. Näiteks võib tuuleparkide loomiseks kasutada üleujutatud alasid.

Me anname selle soovituse, sest me kõik oleme vastutavad kliimakriisi eest. Meil on vastutus nende ees, keda see kõige rohkem mõjutab. Isegi kui meil ei ole prognoose ega konkreetseid andmeid tulevaste pagulaste kohta, mõjutavad kliimamuutused kahtlemata miljoneid inimesi.

Alatelg 4.2 – Inimkaalutlused

Soovitame tugevdada ja rahastada viivitamata seaduslikke ja humanitaarmaanteid ning transpordivahendeid, et pagulased saaksid kriisipiirkondadest organiseeritud viisil lahkuda. Spetsiaalselt selleks loodud asutus peaks looma Euroopa sõiduradade jaoks spetsiaalse ohutussüsteemi ja seda reguleerima. Kõnealune amet peab olema asutatud seadusandliku menetluse kohaselt ja tal peab olema selle töökorras sätestatud erivolitused.

Inimkaubandus ja rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine on tõsised probleemid, millega tuleb tegeleda. Meie soovitus vähendaks kindlasti neid probleeme.

Alatelg 4.3 – Piirid

Soovitame Euroopa direktiiviga tagada, et igas liikmesriigis ei oleks üheski liikmesriigis rohkem kui 30 % kolmandate riikide elanikke. See eesmärk loodetakse saavutada 2030. aastaks ja ELi liikmesriigid peavad saama toetust selle eesmärgi rakendamiseks.

Me esitame selle soovituse, sest õiglasem geograafiline jaotus toob kaasa rändajate parema aktsepteerimise kohaliku elanikkonna poolt ja võimaldab neil seeläbi paremini integreeruda. See protsent põhineb hiljutisel poliitilisel kokkuleppel Taanis.

II A – Riiklikud vaekogud: Belgia

Siit leiate Belgia föderaalvalitsuse panusena Euroopa tulevikku käsitlevasse konverentsi kõik soovitused, mille on esitanud 50 kodanikku, kes kuuluvad asepeaministri ning välis- ja Euroopa asjade ministri Sophie Wilmèsi egiidi all korraldatud kodanike paneelarutelusse. Paneeldiskussiooni teema oli „Kuidas kaasata kodanikke rohkem Euroopa demokraatiasse“. Kuigi komitee on teadlik sellest, et konverentsil on laiem ulatus kui üksnes ELi asjadel, selgitab selle paneelarutelu teema, miks on nii palju selgeid viiteid ELile ja selle institutsioonidele. Vajaduse korral viidatakse Euroopale üldiselt.

Selleks et kajastada kõiki kodanike panuseid, esitatakse käesolevas aruandes kõik soovitused, sealhulgas soovitused, mis ei saanud lõpphääletusel kõigi soovituste kohta lihthäälteenamust. Need on selgelt äratuntavad **punase ja rasvase protsendi tõttu.** Lisaks on mõned soovitused üksteisega vastuolus ja isegi lõplikes aruteludes on kodanikud jäänud nende suhtes ebaselgeks. Need soovitused on äratuntavad, sest need on *kaldkirjas.* Ühe soovituse puhul oli jaotus nii selge, et hääletus lõppes *ex-aequo,* see on **märgitud oranži ja paksus kirjas**. Kodanikud jagavad asjaolu, et arvamused nende soovituste kohta olid erinevad. Seetõttu teevad nad ettepaneku, et CoFE organid ja ELi institutsioonid oleksid nende soovituste rakendamisel valvsad, kuna hääletamisel põhinev jagunemine on olemas.

1. Teabevahetus

Probleemid	**Soovitused**	**Toetatud (%)**
1. Teatis ELi kohta on ebarahuldav	1.1 Me teeme ettepaneku lisada kursused Euroopa Liidule alates algkooli kolmandast astmest. Eesmärk on jõuda kõigi kodanikeni ja parandada teadmisi Euroopa Liidust.	88,4 %
	1.2 Euroopa Liit ja eelkõige komisjon peaksid tegema eri liikmesriikide haridusministeeriumidele kättesaadavaks õppematerjali Euroopa toimimise kohta. Lisaks institutsioonide toimimise, koosseisu ja volituste selgitamisele peaksid need koosseisud andma ka lühiülevaate Euroopa integratsiooni ajaloost. Erilist tähelepanu tuleks pöörata selge ja arusaadava, kättesaadava keele ning haridusvahendite, näiteks dokumentaalfilmide, klippide või koolitelevisiooniprogrammide kasutamisele kõigis 24 keeles.	95,0 %
2. Euroopa projekt jääb kodanikele võõraks	2.1 Komitee teeb ettepaneku, et Euroopa institutsioonid tagaksid oma teatises, et nad selgitaksid paremini, mis kuulub ELi pädevusvaldkonda, aga ka seda, mis ei kuulu tema pädevusse.	97,6 %
	2.2 Euroopa Liit peaks oma teatisesse lisama tuttavaid näiteid eurooplaste igapäevaelust. Need selgitused tuleks edastada liikmesriikides Euroopa institutsioonide ja riiklike avalik-õiguslike telekanalite vaheliste kokkulepete kaudu, et jõuda laia vaatajaskonnani.	80,5 %
	2.3 Lisaks tuleks liikmesriikide kodanikke – näiteks videoklippide kaudu – korrapäraselt teavitada Euroopa Liidu rollist teistes liikmesriikides. Euroopa eeliseid ja puudusi oleks seega Euroopa tulevikku käsitlevates aruteludes paremini arvesse võetud.	85,7 %
	2.4 Euroopa identiteedi tugevdamiseks teeme ettepaneku tuletada korrapäraselt meelde ja teha kättesaadavaks teave selle kohta, milline oleks eurooplaste elu ilma ELi ja selle konkreetsete saavutusteta.	92,7 %
	2.5 Samuti teeme ettepaneku muuta Euroopa päev (9. mai) Euroopa riigipühaks kõigile ELi kodanikele.	81,4 %
	2.6 Soovitame, et Euroopa institutsioonid pööraksid veelgi rohkem tähelepanu Euroopa tasandil käsitletavate prioriteetsete teemadega seotud teabe lihtsustamisele, mõistmisele ja kättesaadavusele.	97,6 %
	2.7 Soovitame, et Euroopa Liit esitaks tulemustabeli, milles näidatakse iga riigi kohta ELi poolt igale prioriteetsele teemale eraldatud vahendid. Kogu selline teave peaks olema kättesaadav Euroopa Liidu veebisaidil.	93,0 %
	2.8 Soovitame, et Euroopa Liit esitaks selge ülevaate käimasolevast õigusloomealasest tööst. Kogu selline teave peaks	90,7 %

	olema kättesaadav Euroopa Liidu veebisaidil.	
	2.9 Me tahame, et Euroopa institutsioonid oleksid eurooplastele kättesaadavamad. Hõlbustada tuleks nende osalemist Euroopa Parlamendi istungitel toimuvatel aruteludel.	79,0 %
	2.10 Soovitame laiendada Erasmuse programmis osalemist kõigile õpilastele, olenemata nende haridusteest (kutsetehnoloogia, vaheldumine). Kõik peaksid saama osaleda Euroopa vahetustes.	79,5 %
	2.11 Soovitame lubada töötaval elanikkonnal saada kasu Euroopa vahetusprogrammidest, olenemata tegevusvaldkonnast, ka kohalikele ettevõtetele. Kõik peaksid saama osaleda Euroopa vahetustes.	83,7 %
	2.12 Soovitame luua Euroopa kodakondsuse kursused kõigile Euroopa kodanikele.	83,7 %
3. ELi õigusakte ei kohaldata liikmesriikides samal viisil.	3.1 Soovitame, et Euroopa Liit kasutaks rohkem liikmesriikides vahetult kohaldatavaid õigusakte. See vähendaks liikmesriikide erinevusi ELi õigusaktide rakendamisel, mis nõrgendab Euroopa projekti. See edendaks ka kõige olulisemaid Euroopa saavutusi, nagu siseturg, euro ja Schengeni ala.	81,4 %
4. Euroopa demokraatia on ohus.	4.1 Soovitame, et ELi teatises Euroopa demokraatia kohta tuletataks järeleandmatult ja ühemõtteliselt meelde, mida see tähendab eurooplaste jaoks Euroopas.	78,0 %
	4.2 Euroopa Liidu aluslepingute väärtused ja põhimõtted, millele liikmesriigid on ühinemisel alla kirjutanud, on pöördumatud. Nende kaitse peab olema jätkuvalt tagatud.	81,0 %
	4.3 Lepingute väärtuste ja põhimõtete kaitse tagab Euroopa Kohus ja liikmesriigid ei saa seda kahtluse alla seada.	81,0 %
5. Teave ELi kohta ei ole kergesti kättesaadav ja raskesti mõistetav	5.1 Soovitame tugevdada teabe kontrollimist Euroopa küsimustes. Institutsioonide levitatav ja kontrollitud teave peab olema kergesti kättesaadav Euroopa üldsusele ja iga liikmesriigi meediale.	83,3 %
6. Riikide meedia kujutab endast sageli negatiivset kuvandit EList	6.1 Samuti peab EL aktiivsemalt suhtlema eurooplaste igapäevaelus. (Nt toetades näiteks kultuuriüritusi, mis toovad kodanikke kokku ja teevad nad uhkust ELi kodanikuks olemise üle. Aruandlus ja teesärgid võimaldaksid eurooplastele ka juurdepääsu kontekstipõhisele teabele ELi kohta).	85,7 %
7. Kodanikud ei tunne neid, kes neid Euroopa Parlamendis esindavad.	7.1 Soovitame, et parlamendiliikmed oleksid paremini tuntud oma kodumaal, eriti väljaspool valimisperioode. Need peavad olema kättesaadavamad. Euroopa Parlamendis hääletamise põhjused tuleb muuta Euroopa Liidu veebisaidi kaudu Euroopa kodanikele kergemini kättesaadavaks.	92,7 %
	7.2 Soovitame, et liikmesriikide erakonnad tagaksid kandidaatide noorendamise Euroopa Parlamendi valimistel esitatud nimekirjadesse. Sellist volitust ei tohiks pidada tasuks riiklikus	74,4 %

	poliitikas osutatud heade ja lojaalsete teenuste eest.	
8. ELi teatis on liiga ühtne; selles ei võeta arvesse elanikkonna mitmekesisust.	8.1 Selleks et jõuda piisavalt laia ja mitmekesise publikuni, soovitame ELil võtta kaasava kommunikatsiooni abil alates kontseptsiooni etapist arvesse asjaomaste isikute haridustaset ja nende võimalikku puuet. Lisaks soovitame selle teatise edastamisel kaasata üksikisikuid ja organisatsioone (tänavakoolitajad, naabruskonna esindajad, CPASid, kodanikuühiskond).	73,2 %
	8.2 Tööjõuni jõudmiseks soovitame investeerida rohkem olemasolevate sidekanalite kasutamisse, et anda perioodiliselt asjakohast teavet ELi kohta, näiteks selgitavate programmide kaudu. Lisaks soovitame toetuda suursaadikutele (nii üksikisikutele kui ka organisatsioonidele), kes edendavad ELi projekti.	83,7 %
	8.3 Noorte ja üliõpilasteni jõudmiseks soovitame lisaks olemasolevatele kanalitele, nagu haridus ja asjakohased noorte liikumised, kutsuda üles saadikuid, eriti mõjutajate puhul, kes suudavad noorteni jõuda sotsiaalmeedia kaudu. Teine soovitus oleks korraldada üleeuroopaline konkurss, et luua noortele huvi pakkuv ja Euroopa sõnumeid edastav multikas tegelane.	69,8 %
	8.4 Vanemate puhul soovitame kasutada samu kanaleid, mida pakutakse tööjõule. Lisaks soovitame otsida õiget tasakaalu digitaalse ja mittedigitaalse kommunikatsiooni (kirjalik ajakirjandus, raadio, näost-näkku üritused) vahel, et rahuldada kõigi vajadusi, sealhulgas neid, kes on digitaalses keskkonnas vähem mugavad, kui ka neid, kes on ühiskonnas vähem liikuvad.	85,7 %
	8.5 Soovitame, et EL võtaks paljudes liikmesriikides juba olemasolevate integratsioonikursuste kaudu kohustuse kaasata „uued eurooplased“ (inimesed, kes elavad ELis ühe või teise seadusliku sisserände menetluse kaudu) ning teavitada neid teistest traditsioonilistest kanalitest, mille kaudu EL suhtleb. Lõpetuseks soovitame anda koht kohalikule assotsiatiivsele maailmale.	76,7 %
	8.6 Soovitame ka ELi tänavatele viimist kaasava teabevahetuse abil. Näiteks võiks kasutada (digitaalseid) stendisid, nagu ka uusi sidevahendeid, nagu QR-koodid ja traditsioonilised vahendid.	62,8 %
	8.7 Muud soovitused oleksid ELi visuaalsemaks muutmine (väikefilmide või infograafika kaudu), Euroopa spordiliikumise loomine, et luua ühendus/kuuluvustunne ja tutvustada Euroopa hümni.	68,2 %

2. Väärinfo

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)

1. Väärinfo oht on meedias üha suurem	1.1 Soovitame muuta meedia rahastamise mudelit ning tuluallikate kohustuslikku avaldamist selgel ja kättesaadaval viisil. Meedia rahastamise mudel ajendab neid sensatsioonilisusele ja seega avaldama teavet kontekstist välja, muutes need väärinfoks.	73,8 %
	1.2 Soovitame allikate kohustuslikku tsiteerimist meedias, pakkudes linke nende kontrollimiseks. Vastasel juhul tuleks teave märgistada kontrollimata kujul.	90,2 %
	1.3 Soovitame, et väärinfo vastu võitlemise Euroopa reguleerija (vt punkt 2) vastutaks ka teabe kontrollimise organisatsioonide akrediteerimise eest („faktikontroll“).	85,4 %
	1.4 Soovitame luua igas liikmesriigis sõltumatu asutuse, mis vastutab meedia neutraalsuse kontrollimise eest. Seda asutust peaks rahastama ja jälgima Euroopa Liit.	75,6 %
	1.5 Soovitame levitada teavet ELi ametlike veebisaitide URL-ide kohta, et veenda kodanikke teabe päritolu osas.	90,2 %
2. Paljud inimesed kahtlevad meedia neutraalsuses	2.1 Soovitame desinformatsiooni vastu võitlemiseks luua Euroopa reguleeriva asutuse. Eelkõige oleks reguleeriva asutuse ülesanne kehtestada neutraalsuse märgise kriteeriumid ja vajaduse korral kehtestada neutraalsuse standardite järgimisega seotud sanktsioonide või stiimulite süsteem. Teise võimalusena võiks kaaluda eetikaharta järgimist. Märgise annaks sõltumatu riiklik asutus ja selle puhul võetaks arvesse meetmeid, mida meedia on võtnud väärinfo vastu võitlemiseks.	87,5 %
	2.2 Soovitame luua Euroopa vihjeliini, mis võimaldaks kodanikel Euroopa (poliitilisi ja majanduslikke) pädevusi puudutavat väärinfot hukka mõista.	82,1 %
3. Kodanikud ei ole teadlikud väärinfoga kaasnevatest ohtudest.	3.1 Soovitame, et platvormid oleksid kohustatud avaldama selget ja arusaadavat teavet väärinfo ohtude kohta, millega nende kasutajad kokku puutuvad. See teave tuleks edastada automaatselt niipea, kui konto on avatud.	85,7 %
	3.2 Soovitame kohustuslikku koolitust meedia kasutamisel alates varasest east, mis on kohandatud haridussüsteemi erinevatele tasanditele.	74,4 %
	3.3 Soovitame Euroopa Liidul käivitada korduvaid väärinfokampaaniaid. Neid kampaaniaid võib identifitseerida logo või maskoti abil. Euroopa Liit võiks sundida sotsiaalvõrgustikke neid levitama.	87,5 %
4. Väärinfo vastu	4.1 Soovitame avaldada lihtsas ja arusaadavas keeles	83,3 %

võitlemise vahendid on ebapiisavad.	teavet platvormi kasutajate poolt saadud sõnumeid korraldavate algoritmide kohta.	
	4.2 Soovitame kasutajatel keelata käitumuslikke eelarvamusi suurendavaid algoritme lihtsal viisil. Samuti võiks uurida kohustust anda kasutajatele juurdepääs teistele allikatele, mis kaitsevad samal teemal erinevaid seisukohti.	80,0 %
	4.3 Soovitame Euroopa Liidul toetada sellise sotsiaalmeedia platvormi loomist, mis vastab oma standarditele neutraalsuse ja desinformatsiooni vastu võitlemise osas. Teise võimalusena võiks uute funktsioonidega lisada mitmekeelse platvormi, mis loodi Euroopa tuleviku konverentsi toetamiseks.	56,4 %

3. Kodanike paneelarutelud

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Raskused kodanike paneelarutelu esindavuse tagamisel. Lõppkokkuvõttes on kaasatud vaid väike osa elanikkonnast.	1.1 Soovitame jälgida, mida näitab kõige uuem aruteludemokraatia alane teaduslik töö valikumeetodi proovide võtmise, arendamise ja teadusliku valideerimise osas, et tagada parim võimalik esindavus.	89,7 %
	1.2 Soovitame, et laua ümber oleks piisavalt inimesi, et tagada arvamuste ja profiilide mitmekesisus, sealhulgas – kuid mitte ainult – inimesed, kes on teemaga otseselt seotud.	90,2 %
	1.3 Soovitame lisada valikukriteeriumidesse vanemaks olemise kriteeriumi (st kas isikul on lapsi?), lisaks traditsioonilisematele kriteeriumidele, nagu sugu, vanus, elukoht või haridustase.	33,3 %
	1.4 Soovitame kehtestada kvoodid geograafiliste piirkondade kaupa, st määrata kindlaks, et Euroopa kodanike paneelarutelu peab koosnema X inimesest iga Euroopa geograafilise piirkonna kohta (tuleb kindlaks määrata), et see paneel oleks tõepoolest euroopalik ja mõttekas.	73,2 %
	1.5 Soovitame kasutada loosimise esmase andmebaasina rahvastikuregistreid (või nendega samaväärseid andmeid olenevalt riigist), et anda igaühele ühesugune võimalus olla valitud ja tekitada huvi teema vastu elanikkonnas.	70,0 %
	1.6 Soovitame osalejatele hüvitada nende investeeringu väärtuse ja meelitada ligi inimesi, kes ei osaleks, kui neile hüvitist ei makstaks.	87,5 %
	1.7 Soovitame teavitada – üsna minimaalselt: ei liiga palju teavet ega liiga keerulist teavet – esimesed osalejad ekspertide ettekannete kaudu, et tagada, et isegi	82,9 %

	eelnevate teadmisteta inimesed tunnevad end aruteludes mugavalt.	
	1.7.2 Soovitame kodanike paneelarutelu teema eelnevalt teatavaks teha, et inimesed teaksid, millist teemat nad arutavad.	78,6 %
	1.8 Soovitame mitte nõuda kodanike osalemist.	97,6 %
2. Raskused paneeli korraldamisel Euroopa tasandil.	2.1 Soovitame lubada korraldada Euroopa kodanike paneelarutelu koosolekuid hübriidformaadis (esialgne/distancial). Inimesed, kes ei saa füüsiliselt liikuda, võivad samuti osaleda.	70,0 %
	2.2 Soovitame, et Euroopa Liit delegeeriks parema juurdepääsu ja organiseerituse huvides kodanike paneelarutelude korraldamise (Euroopa teemadel) erinevatele võimutasanditele riiklikul tasandil.	69,0 %
	2.3 Soovitame valida ühe teema iga paneeli kohta, mis korraldatakse Euroopa tasandil. See võimaldab kõigil osalejatel arutada sama teemat, olenemata sellest, kust nad Euroopast pärit on.	80,5 %
3. Vältige paneeli kodanikke ei suunata kõrvale muudel eesmärkidel kui need, mis on deklareeritud.	3.1 Soovitame, et iga kodanik võiks esitada aruteluteema, nii et see õigus ei jääks poliitilisele maailmale ega lobistide maailmale.	82,1 %
	3.2 Soovitame, et algatusõigus antaks Euroopa Parlamendile, et Euroopa Parlament määratleks arutatava teema ja võtaks seejärel vastu arutelust tulenevate soovituste järgimiseks vajalikud tekstid.	63,4 %
4. Raske on otsustada, kuidas kõige paremini korraldada kodanike parima esindatuse protsessi.	4.1.1 Soovitame luua parlamendi kõrval alalise kodanike paneelarutelu, mis täidab konkreetseid ülesandeid. Seda uuendatakse regulaarselt. See võimaldaks kodanikke pikas perspektiivis kokku viia ja võtta aruteludeks vajaliku aja. Aeg võimaldab debattide ja konsensuse nüansse. Alalise vaekogu kõrval arutavad ad hoc kodanike paneelarutelud alalise vaekogu valitud teemasid. Me teeme ettepaneku järgida saksakeelse kogukonna mudelit.	54,8 %
	4.1.2 Soovitame luua ainult ühe või mitu mittealalist Euroopa kodanike paneelarutelu, mis kohtuksid ja arutaksid konkreetset teemat ainult teatud aja jooksul.	58,5 %
	4.2 Soovitame mitte korraldada Euroopa kodanike paneelarutelusid kiireloomulistel teemadel, sest arutelude kvaliteedi tagamiseks on vaja piisavalt aega.	63,4 %
5. Liiga sageli ei saa kodanikud, kes osalevad osalusdemokraatia algatustes, nagu	5.1 Soovitame anda kodanikele tagasisidet Euroopa kodanike paneelarutelude järel antud soovituste järelmeetmete kohta (või mitte). Kui soovitusi ei järgita, peavad asjaomased Euroopa institutsioonid põhjendama oma otsust (nt pädevuse puudumine). Selleks soovitame	97,5 %

kodanike paneelarutelud, tagasisidet nende töö järelmeetmete kohta, olgu need siis lühiajalised ega pikaajalised.	kirjutada regulaarselt kokkuvõtteid kogu protsessi jooksul pärast paneeldiskussiooni.	
	6.1 Soovitame korraldada kodanike paneelarutelusid ka juba varases eas (nt 10–16-aastased) lastega, et tõsta teadlikkust osalemisest ja arutelust. Seda saab korraldada koolides.	59,5 %

4. Rahvahääletused

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
	0,1 Soovitame korraldada Euroopa tasandil referendumeid Euroopa asjade teemal.	73,3 %
1. Rahvahääletuse kultuur on liikmesriigiti väga erinev.	1.1 Soovitame tellida uuringuid selle kohta, kuidas luua Euroopas ühine rahvahääletuskultuur.	70,7 %
	1.2 Soovitame (sõltumatute ekspertide) uuringuid selle kohta, kas Euroopa tasandil on konkreetsel teemal referendumi korraldamise vajadus ja võimalus	77,5 %
2. Referendumil esitatud küsimuse sõnastamisel võib olla kahjulik mõju, samuti võime vastata ainult „jah“ või „ei“, mis sageli polariseerib arutelusid ja ühiskondi.	2.1 Soovitame luua teaduskomitee, kes mõtleks, kuidas esitada küsimusi, mis oleksid Euroopa referendumi teemaks võimalikult objektiivsel viisil.	87,2 %
	2.2 Soovitame esitada valikvastustega küsimusi, mis lähevad kaugemale lihtsast alternatiivist „jah“ ja „ei“, et tuua nüansse või isegi lisada tingimused „jah“ ja „ei“ (st „jah, kui“, „ei, kui“).	65,0 %
	2.3 Soovitame, et valgeid hääli ei arvestataks ühegi häälteenamuse (lihthäälteenamus või absoluutne häälteenamus) arvutamisel. Veel peab olema piisavalt hääli (kvoorumit tuleb austada).	75,0 %
Teema valik on samuti delikaatne.	2.4.1 Soovitame, et Euroopa referendumil tõstatatud küsimus kuuluks iga Euroopa Liidu pädevusse kuuluva Euroopa teema alla.	87,5 %
	2.4.2 Soovitame välja jätta teemad, mis võivad põhjustada liikmesriikidevahelisi konflikte.	39,0 %
	2.5 Soovitame, et selge sõnastusega võiks esitada ka tehnilisi ja keerulisi küsimusi, sest inimestel on võime olla piisavalt informeeritud.	77,5 %

3. Referendum ei ole demokraatlik vahend, kui ainult poliitiline maailm saab otsustada seda korraldada.	3.1 Soovitame, et Euroopa Parlamendil oleks algatusõigus korraldada Euroopa rahvahääletusi ja et ta saaks seejärel selle tulemusi rakendada (Euroopa Komisjon ja nõukogu peaksid seda järgima ilma võimaluseta blokeerida).	67,5 %
	3.2 Soovitame, et algatus võiks pärineda ka kodanikelt endilt (nt järgides Euroopa kodanikualgatuse suhtes kohaldatavaid eeskirju).	77,5 %
	3.3 Soovitame, et Euroopa rahvahääletuse praktiline korraldamine oleks neutraalne organ.	75,0 %
4. Rahvahääletuse konsultatiivne või siduv aspekt peab olema selgelt määratletud.	4.1.1 Soovitame, et Euroopa referendumi tulemus oleks siduv ainult siis, kui on täidetud teatavad valimisaktiivsuse tingimused.	92,7 %
	4.1.2 Soovitame, et referendumi tulemused oleksid siduvad ainult siis, kui saavutatakse teatav enamus (51/49, 70/30). Need tingimused kehtestatakse enne iga referendumit.	72,5 %
	4.2 Soovitame, et Euroopa rahvahääletuse tulemus oleks siduv, kui selle korraldamise algatuse oleksid võtnud kodanikud (kes oleks sel eesmärgil suutnud koguda mitmeid allkirju), kuid soovituslik, kui algatus oleks tehtud poliitilise institutsiooni poolt.	47,5 %
	4.3 Soovitame muuta Euroopa referendumi tulemused siduvaks ainult teatud teemade suhtes, kuid mitte nende teemade suhtes, mille puhul hääletuse tagajärjed võivad olla väga tõsised.	40,0 %
5. Rahvastik on sageli halvasti informeeritud, enne kui teda rahvahääletusel hääletama kutsutakse. Samal ajal on äärmiselt oluline kontrollida edastatud teavet, et vältida (sisemist või välist) negatiivset mõju hääletamisele.	5.1 Soovitame, et enne mis tahes Euroopa referendumit teavitataks üldsust selgelt hääletuse mõjust nende igapäevaelule, kasutades selleks brošüüre, nagu seda tehakse Šveitsis, ja/või teabeüritusi.	97,5 %
	5.2 Soovitame luua iga Euroopa referendumi jaoks teaduskomitee, mis tagab edastatud teabe erapooletuse.	87,2 %
6. Kuigi rahvahääletus kutsub kogu elanikkonda otse hääletama (erinevalt kodanike paneelist),	6.1.1 Soovitame, et Euroopa rahvahääletusel osalemine oleks kohustuslik.	43,6 %
	6.1.2 Soovitame, et hääletamine Euroopa rahvahääletusel oleks vabatahtlik.	52,5 %
	6.2 Soovitame töölt puudumise vähendamiseks lubada	90,0 %

on alati olemas teatav puudumine, mis on enam-vähem oluline.	elektroonilist hääletamist lisaks paberhääletusele (või lisaks muudele hääletamisviisidele, näiteks posti teel hääletamisele). Elektrooniline hääletamine on eriti huvitav puhkusele minevatele inimestele ja see julgustab ka inimesi vähem hääletama, sest reisimise sundi enam ei ole.	
7. Liiga sageli ei saa kodanikud, kes osalevad osalusdemokraatia algatustes, nagu referendumid, ei lühiajalises ega pikas perspektiivis oma hääletuse järelmeetmete kohta tagasisidet.	7.1 Soovitame anda kodanikele tagasisidet Euroopa rahvahääletuse käigus kodanike poolt tehtud otsuse järelmeetmete kohta (või mitte).	92,5 %

5. Olemasolevad tööriistad

5.1. Euroopa Parlamendi valimised.

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Eri liikmesriikides on eeskirjades erinevusi.	1.1 Komitee teeb ettepaneku, et Euroopa Parlamendil peaks olema kohustuslik osalemine hääletamisel, kuid see peaks sisaldama piisavalt teavet, et kodanikud saaksid aru selle põhjustest.	50,0 %
	1.2 Meie soovitus on muuta Euroopa Parlamendi valimiseeskirjad võimalikult suures ulatuses kõigis riikides, sealhulgas vanuse alampiiriks.	87,2 %
2. Euroopa Parlamendi liikmete vanuse-, päritolu- ja sookriteeriumid ei ole piisavalt erinevad.	2.1.1 Komitee teeb ettepaneku, et Euroopa Parlamendi liikmed oleksid igas vanuses ja taustaga.	82,1 %
	2.1.2 Komitee teeb ettepaneku, et Euroopa Parlamendi liikmed valiksid teadlikult Euroopa karjääri, mitte ainult seetõttu, et nad on oma karjääri lõpus.	82,5 %
	2.1.3 Me teeme ettepaneku valida tasakaalustatud sooline jaotus, näiteks valijate nimekirjade vaheldumisi. EL peab need kriteeriumid kehtestama ja kontrollima, kas need on kvootide koosseisus täidetud. Kui kandidaat keeldub oma ametiajast, asendab tema järgmine kandidaat eelistuste järjekorras ja sama sooga kandidaat.	82,5 %
	2.1.4 Soovitame, et Euroopa nimekirja kantud kandidaadid täidaksid oma mandaati, kui nad valitakse.	89,2 %
3. Hääletame Euroopa Parlamendi poolt ja meil ei ole	3.1 Komitee teeb ettepaneku muuta lepingut, mille kohaselt võib Euroopa Parlamendi suurim erakond nimetada ametisse Euroopa Komisjoni presidendi.	48,6 %
	3.2 Soovitame muuta Euroopa Komisjoni koosseisu vastavalt	88,9 %

parlamendikomisjoni koosseisus	mõnedele põhireeglitele läbipaistvamaks, et koosseis kajastaks kodanike häält ja et kodanikud teaksid, kuidas valik toimus.	
4. Kandidaatide kohta ei ole palju teavet, me ei tea palju nende ja nende programmi ning poliitilise fraktsiooni kohta, mida nad Euroopa Parlamendis esindavad.	4.1 Komitee teeb ettepaneku, et Euroopa kandidaadid tutvustaksid end kohalikul tasandil konkreetsemalt koos oma eesmärkide ja programmidega erinevate kanalite kaudu (teatis).	84,2 %

5.1.2 Euroopa Ombudsman

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Lisaks inglise keelele sisaldab veebileht ainult inglisekeelset teavet kahel esimesel leheküljel. See takistab kodanikke, kes inglise keelt ei valda.	1.1 Me teeme ettepaneku panna info kodulehele iga kodaniku keeles ja postitada, kui seda ei ole võimalik tõlkida, uudiseid inglise keelde mujal saidil.	89,2 %
2. Ombudsman ei ole osaline karistuses ega kaebuse esitajale makstavas hüvitises	2.1 Komitee teeb ettepaneku, et ombudsman osaleks lahenduse/sanktsiooni/kompenseerimise leidmise ja rakendamise protsessis ning osaleks selles küsimuses.	71,1 %
3. Tähtaeg on mõnikord väga pikk, et kinnitada registreerimine saidil (kinnitamise e-post) See võtab mõnikord 24 tundi ja demotiveerib kodanik, kes liigub edasi midagi muud.	3.1 Me teeme ettepaneku võtta kasutusele kohene valideerimissüsteem.	47,4 %
4. Kui esitame kaebuse, esitatakse küsimus: kas olete kasutanud kõiki võimalikke protseduure? Kodanik ei tea alati kõiki menetlusi ega saa küsimusele vastata.	4.1 Komitee teeb ettepaneku lisada link muude menetluste lihtsale esitusele/selgitamisele	89,5 %
5. Ombudsmani veebisait on hästi tehtud, kuid sellel ei ole selget Euroopa kuvandit, nii et see tekitab kodanikule küsimusi (kas ma olen õiges	5.1 Me teeme ettepaneku vaadata läbi saidi graafiline harta ja viia see rohkem vastavusse ELi omaga (esimene nõuanne: tõsta Euroopa lipp lehe ülaossa). Esimesel „klõpsul“ peab olema selge, et kodanik on institutsioonide ombudsmani veebisaidil.	78,4 %

kohas, kas see on usaldusväärne? ...).		

5.1.3 Avalikud konsultatsioonid

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Konsultatsioonide veebisait on muutunud ja kodanik saadetakse esimeses astmes vananenud veebilehele. Uue saidi aadressi leidmiseks tuleb otsida.	1.1. Teeme ettepaneku kustutada vana sait ja viidata uuele saidile esimesena.	81,6 %
2. Konsultatsiooni tegevuskava (inglise keeles) ja arvamusi (kodanikukeelse toimetaja keel) ei tõlgita kodanikulugeja keelde.	2.1. Soovitame tungivalt tõlkida tegevuskava kodaniku keelde. Teekaart inglise keeles blokeerib iga kodaniku, kes ei valdainglise keelt oma osalemisel.	81,6 %
	2.2. Me teeme ettepaneku panna tab/icon „automaatne tõlge“ iga läbivaatamise, mis ühendab avatud lähtekoodiga tõlkemootor nagu Google Tõlge või DeepL.	65,8 %
3. Te peate tellima konsultatsiooni järelmeetmete võtmise	3.1. Teeme ettepaneku saata protsessi jälgimine automaatselt kõigile, kes on reageerinud, võimalusega tellimus tühistada.	89,5 %
4. Me ei tea, kas arvamuste arv teatud mõttes mõjutab komisjoni või kas sarnaseid arvamusi käsitletakse ühe arvamusena (kaalustamine või mitte). Kui arvamuste arv teatud mõttes loeb, oleme mures lobistide/aktivistide/suurettevõtete osakaalu pärast konsultatsioonides ning de facto ELi poolt kodanike ja assotsiatiivse maailma suhtes võetud meetmete pärast.	4.1. Soovitame lisada saidile selle kohta selge teabe.	81,6 %
	4.2. Kui arvamuste arv ühes suunas mõjutab, soovitame luua süsteemi, mis võimaldab filtreerida lobiste/aktiviste/suurettevõtteid jne, et mitte anda neile ebaproportsionaalset kaalu.	60,5 %
	4.3. Soovitame luua tehisintellekti tarkvara, mis reastab erinevaid ülevaateid ja loeb vastupidist või soodsat arvustust.	47,4 %
	4.4. Teeme ettepaneku korraldada releed kodanike ja ühenduste (sõjaväelaste) vahel: omama kohti, kuhu kodanikud võiksid tulla ja oma arvamust avaldada, Euroopa Majade kujul, mis võiks aidata levitada kodanike arvamusi Euroopa tasandil. Need kohad tuleks luua eri kohtades, kohalikul tasandil ja ümber paigutada.	62,2 %
5.Teade vorm ei ole selge: on lahtine küsimus ja küsimustik. Milline on iga dokumendi roll, mis tuleks lõpule viia?	5.1 Selgitage seda teavet veebilehel.	81,6 %

6. Seal on liiga palju oskusi, kui tegemist on tööriistad	6.1 Me teeme ettepaneku luua väljastuskeskus, mis võimaldab taotlusi suunata pädevale võimutasandile.	78,9 %

5.1.4 Euroopa kodanikualgatus

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Kodanikeni, kellel ei ole internetti, on raskem jõuda.	1.1 Soovitame, et kohalikud omavalitsused või raamatukogud, mis on valitsusest sõltumatud, võiksid osaleda selle algatuse levitamises ja allkirjade kogumises. Nii elektrooniliselt kui ka paberil. EL peaks tegema selle võrgustiku kohta riikide kaupa kokkuvõtte ja tegema selle algatajatele kättesaadavaks.	71,1 %
2. Riikide arv, kes peavad osalema, on liiga väike, et saada piisavat toetust.	2.1 Komitee teeb ettepaneku suurendada nende riikide arvu, kust allkirju kogutakse, 13 riigini, et saada ettepanekule suurem toetus. Allkirjade arvu tuleb austada proportsionaalselt elanike arvuga.	64,9 %
3. Allkirjade kogumise kulud ja pingutused on kõrged	3.1 Me teeme ettepaneku, et nende algatuste toetamiseks eraldataks ELi rahalisi vahendeid.	71,1 %
	3.2 Komitee teeb ettepaneku luua organ, mis hõlbustaks kooskõlastamist eri riikide vahel.	75,7 %
4. Menetlus on kodanike jaoks keeruline.	4.1 Komitee teeb ettepaneku luua kasutajatugi, et aidata kodanikel protsessi lõpule viia.	83,8 %
5. Kodanikualgatuse tulemused on ebaselged.	5.1 Komitee teeb ettepaneku kohustada Euroopa Komisjoni arutama ettepaneku järelmeetmeid ja töötama selle kallal, mitte lihtsalt vastama ja kinnitama selle kättesaamist. Kui komisjon otsustab ettepanekut mitte võtta, peab ta seda põhjendama.	100,0 %
	5.2 Komitee teeb ettepaneku korraldada Euroopa kodanikualgatuse saamisel kodanikega konsulteerimine, et küsida neilt selle kohta arvamust enne, kui komitee selle üle järelevalvet teostab. Sellega välditaks ainult äärmuslike arvamuste/hääletuste esitamist algatusele ja nende inimeste arvamust, kes ei ole sellele alla kirjutanud. Lisaks, kui kõik kodanikud esitavad oma arvamuse, on ettepanekul ELi tasandil ja selle järelmeetmetes suurem kaal.	55,3 %

5.1.5 Õigus esitada petitsioone

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Euroopa Komisjonil on lõplik otsus, tulemuse suhtes ei ole kindlust	1.1 Komitee teeb ettepaneku järgida Euroopa Parlamendi soovitust.	81,1 %

2. Otsuse tegemise protsess ja motivatsioon on vähe läbipaistvad.	2.1 Me teeme ettepaneku teavitada petitsiooni esitajat korrapäraste ajavahemike järel edusammudest ja otsustest. Lõplik järeldus peab samuti olema põhjendatud.	94,4 %
3. Kodanikel on raske näidata vajadust uute õigusaktide järele.	3.1 Meie soovitus on, et petitsiooni tuleks kasutada ka vahendina, et näidata vajadust uute õigusaktide järele.	78,4 %

II b Riiklikud paneelid: Prantsusmaa

Conférence sur l'avenir de l'Europe

L'avenir est entre vos mains

Contribution citoyenne à la Conférence sur l'avenir de l'Europe

Käesolev dokument on Prantsusmaa korraldatud aruande „Kodanike panus Euroopa tulevikku käsitlevasse konverentsi“ kokkuvõte. Aruande täisversioon prantsuse keeles on kättesaadav järgmisel lingil: https://participation-citoyenne.gouv.fr/sites/default/files/2021-11/20211126%20-%20COFE%20-%20Rapport%20final.pdf

Roland Berger WAVESTONE MISSIONS PUBLIQUES harris interactive a toluna company MAKE.ORG

Kokkuvõte

II B Panels nationaux : France....192
Introduction....194
Présentation des principaux résultats....197
Présentation des panels des conférences régionales....199
Engagements et partis pris méthodologiques....201
Première partie: présentation des résultats des conférences régionales sur l'avenir de l'Europe 207
Seconde partie: présentation des résultats de la consultation « Parole aux Jeunes »....218
Conclusion....221

Sissejuhatus

Euroopa tuleviku konverents on enneolematu kodanike osalus, mille eesmärk on konsulteerida Euroopa Liidu 27 liikmesriigi kodanikega, et seada nad järgmiste aastate ja aastakümnete jooksul tehtavate otsuste keskmesse. Seetõttu kutsutakse ELi kodanikke üles tegema oma häält kuuldavaks, tehes ettepanekuid muudatusteks ja konkreetseteks tegutsemisviisideks, mis võimaldavad Euroopal seada uusi eesmärke ja lahendada praegu tema ees seisvaid ülemaailmseid probleeme.

Prantsusmaa valitsus toetab Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi eesistujariikide kolmiku algatusi, eelkõige julgustades selle kodanikke andma märkimisväärse panuse veebiplatvormi ja korraldama üritusi kogu riigis.

Paralleelselt nende Euroopa algatustega soovis valitsus korraldada osaluse riiklikul tasandil.

Parlamendi ja kodanikega suhtlemise ministeeriumi (MRPCC) toel ning ministeeriumidevahelise kodanikuosaluse keskuse (ICPC) eksperditeadmiste abil korraldas Euroopa ja välisministeerium kodanike õppuse, mis põhines tugevatel metoodilistel kallutatustel (vt allpool „Metodoloogilised kohustused ja eelarvamused“). MEAE tugines tarnijate konsortsiumile, kuhu kuulusid Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ja Harris Interactive. Piirkondlikud prefektuurid on lõpuks mänginud olulist rolli 18 konverentsi korraldamisel kogu riigis.

Konsultatsiooni käigus esitati osalejatele üks küsimus: ***Prantsusmaa kodanikena, milliseid muudatusi soovite Euroopa jaoks?*** (Vt IV lisa „Osalemisvolitused“).

See riiklik õppus toimus 18 piirkondliku konverentsina 13 suurlinnapiirkonnas ja viies Prantsuse ultramerepiirkonnas, mis toimusid 2021. aasta septembris ja oktoobris kolmel nädalavahetusel ning mis kõik tõid kokku 30–50 kodanikku loosi teel (746 inimest kokku). Nende 18 piirkondliku paneelarutelu kokkuvõte tehti 15.–17. oktoobril 2021 majandus-, sotsiaal- ja keskkonnanõukogus (Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Pariisis) toimunud riiklikul konverentsil, kus osales 98 vabatahtlikku kodanikku piirkondlikel konverentsidel.

Lisaks ja selleks, et tõsta esile prantsuse noorte sõnu enne Euroopa noorteaastat 2022, korraldas Euroopa ministeerium koostöös Make.orgiga veebikonsultatsiooni „ *Speak to Youth*“ (Speak to Youth). Rohkem kui 50 000 15–35-aastast noort väljendasid oma ideid ja prioriteete 2035. aasta Euroopa jaoks.

Käesolevas aruandes esitatakse valitsuse korraldatud kahe konsultatsiooni peamised tulemused.

Konsultatsiooni metoodika

Piirkondlikel konverentsidel osalevate kodanike värbamine hõlmas osalejate juhuslikku valimist nende telefoninumbrite juhuslikkuse alusel ja profiilide sihipärast valikut, et jõuda iga territooriumi mitmekesisust esindava komisjonini.

Piirkondlike paneelarutelude ajal esinesid osalejad rühmades vaheldumisi tööaega 6–8 kodanikust koosneva tabeli kaupa, millele oli lisatud korraldaja ja täiskogul esinemisaeg. Järelemõtlemisajal viibisid eksperdid, et vastata kodanike küsimustele ja heita valgust, säilitades samal ajal neutraalsuse seisukoha.

Kõigepealt kutsuti kodanikke üles arutama oma praegust arusaama Euroopast. Seejärel väljendasid nad **soovi 2035. aasta Euroopale** kui fraktsioonile ja seejärel täiskogule. Need arutelud

võimaldasid teha kindlaks 3–8 soovi iga piirkonna kohta. Iga soovi puhul sõnastasid kodanikud seejärel **muudatused, mida nad pidasid** vajalikuks, et jõuda soovitud Euroopani, ning illustreerisid neid seejärel konkreetsete ettepanekutega, mis tuleb ellu viia. Selle protsessi tulemusel tehti riiklikul tasandil kokku 515 muudatust ja 1301 konkreetset ettepanekut.

Iga piirkondliku konverentsi tulemuseks oli piirkondliku koondaruande koostamine, mis esitati kõigile osalejatele enne riiklikku konverentsi.

Riiklik koondkonverents tõi 18 piirkondliku konverentsi osalejate hulgast kokku 98 juhuslikult tõmmatud kodanikku. Selleks et tagada rahvuspaneeli mitmekesisus, loositakse Prantsusmaa ja Réunioni piirkondlike konverentside vabatahtlike hulgas kuus kodanikku ja 4 kodanikku ultramerekonverentsidel, austades võrdsust ja vanuselist mitmekesisust igas piirkondlikus loosis (vt II lisa).

Riikliku konverentsiettevalmistamisel analüüsiti ja ühitati piirkondlikel konverentsidel kindlaks tehtud 515 muudatust, kui nende aluseks olev kavatsus oli sarnane või lähedal, et moodustada 14 muutuste rühma, mis kajastaksid Euroopa ühist soovi (vt 6. osa). Need 14 Euroopa soovi olid aluseks 98 riiklikul konverentsil osalejal, kelle ülesanne oli rikastada piirkondades tehtavat tööd ja vastata Euroopa soovidele, muutustele ja ettepanekutele 20 eksperdi abiga, et jõuda prioriteetsete muudatuste nimekirja. Iga rühm valis lõpuks välja kolm olulist muudatust, millest esimese hääletas kõik 98 kodanikku, kehtestades 14 prioriteedimuudatuse lõpliku pingerea. Koondaruanne koondab kogu selle konverentsi töö.

2021. aasta maist juulini toimus koostöös Make.orgiga veebikonsultatsioon „Parole aux Jeunes“. Rohkem kui 50 000 osalejat osales ja esitas ligi 3000 ettepanekut Euroopa kohta. Kõigi noorte kodanike reaktsioonide põhjal tehti kindlaks 35 peamist ideed, millest 22 pälvisid laialdast tunnustust ja 13 olid osalejate seas vastuolulised (vt 11. osa).

Väljumiskoht ja töö kohe

Kodanikud esitavad selle aruande valitsusele 29. novembril 2021 Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi täiskogusse valitud Prantsusmaa valitud liikmete osavõtul. See esitatakse konverentsi eesistujariikide kolmikule Prantsusmaa eesistumise ajal Euroopa Liidu Nõukogu (PFUE) eesistumise ajal.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee riikliku kokkuvõtva konverentsi lõpus ja selleks, et vastata loosi teel kodanike kõrgetele ootustele, loodi kodanike järelevalvekomitee, mis kehastas osalejate järelmeetmeid. Kõnealusel komiteel, mis koosneb 15 liikmest – 14 piirkondlike konverentside esindajast ja konsultatsiooni „Parole aux Jeunes“ esindajast, on ülesanne teavitada kodanikke nende ettepanekute tulevikust. Konverentsi täiskogu igal koosolekul osaleb üks või üks järelevalvekomitee liige Prantsusmaa esindajana, et tõsta esile käesolevas raportis esitatud ettepanekuid, töötades samal ajal välja ühise seisukoha kõigi esindatud Euroopa kodanikega.

Kõik Prantsusmaa konsultatsiooni dokumendid on avalikud ja kõigile kättesaadavad Prantsuse riigi kodanike osalemise platvormil: osalemisvolitused, piirkondlikud kokkuvõtted, riiklik kokkuvõte, käendaja aruanne ja lõpparuanne.

Peamiste tulemuste tutvustamine

(originaal oli illustratsioonina)

Allikas: Muudatused, mis said enim hääli Euroopa tuleviku teemalisel rahvuslikul konverentsil (15.–17. oktoober 2021)

Ülevaade Prantsusmaa panusest Euroopa tulevikku käsitlevasse konverentsi

Loosi teel tõmmatud kodanikud pidid vastama küsimusele: „Missuguseid muudatusi soovite Prantsusmaa kodanikena Euroopa jaoks muuta?“

10 prioriteetsemat muudatust 2035. aasta Euroopa jaoks

1. Arendada **energia kainust**, et tarbida vähem, peatades üleliigse

2. Euroopa Liidu**ühise kaitse ja julgeoleku**tugevdamine

3. **Ühiste majandustulemuste** edendamine ELi autonoomse, konkurentsivõimelise ja hinnatud tööstuse kaudu

4. **Kodanike mõjuvõimu suurendamine** mitmel tasandil: osalemine, otsus, kontroll

5. Liikumine **Euroopa riikide föderatsiooni suunas,** millel on tugev pädevus ühist huvi pakkuvates valdkondades

6. Pakkuda elukestvaid **vahetusprogramme**

7. Partager les cultures européennes par des **manifestations et des évènements fédérateurs**

8. Harmoniser la **santé** et la rendre accessible à tous les Européens par une politique commune de santé

9. Développer et piloter au niveau européen les **filières stratégiques** pour assurer notre souveraineté

10. Améliorer la **protection des milieux et des écosystèmes** et créer des **zones protégées** au cœur des zones urbaines, périurbaines et rurales

Consultation en ligne « Parole aux jeunes »

Le 9 mai 2021, le secrétaire d'État chargé des Affaires européennes a lancé une consultation « Parole aux Jeunes » menée par Make.org qui s'est déroulée entre mai et juillet 2021.

50 000 jeunes âgés de 15 à 30 ans ont répondu à la question : « Quelles sont vos priorités pour l'Europe de demain ? », avec 2 918 propositions déposées.

Les idées plébisicités par les Jeunes français dans le cadre de cette consultation en ligne s'intègrent à la contribution citoyenne à la Conférence sur l'avenir de l'Europe (cf. détails dans la 2e partie de ce rapport)

Piirkondlike konverentside paneelarutelude tutvustus

Mitmekülgne paneel 746 kodanikust

Ülevaade 18 piirkondlikul konverentsil osalejatest

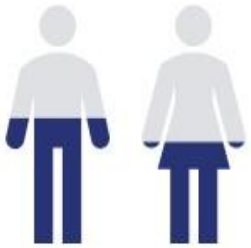

60% 40%

7. Euroopa kultuuride jagamine **ürituste ja ürituste ühendamise**kaudu

8.Tervise **ühtlustamine ja** selle kõigile eurooplastele kättesaadavaks tegemine ühise tervishoiupoliitika kaudu

9. Arendada ja juhtida **strateegilisi kanaleid** Euroopa tasandil, et tagada meie suveräänsus

10. Parandada **keskkonna ja ökosüsteemide kaitset** ning luua **linna-**, linnalähedaste ja maapiirkondade keskmesse kaitsealad

18 à 24 25 à 34 35 à 49 50 à 64 65 ans

Konverentsid Euroopa tuleviku kohta kogu Prantsusmaal

18 piirkondlikku konverentsi, 13 suurlinnas ja 5 välismaal

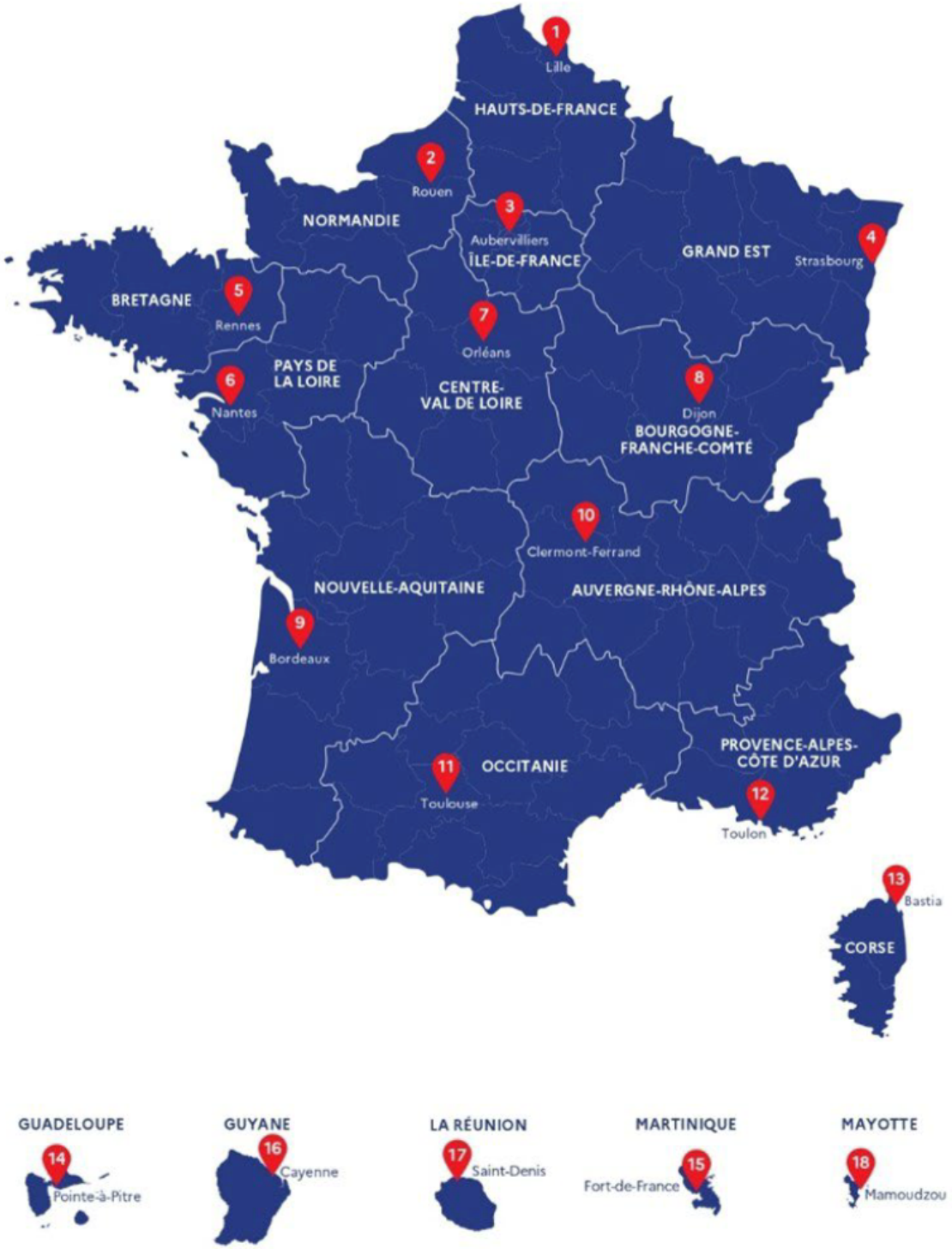

Riigi kohustused
1
2
3

Läbipaistvus | Neutraalsus | Kohustus kohe

Metodoloogilised eelarvamused

Territorialisation et proximité	- Consultations organisées dans 13 régions métropolitaines et 5 régions d'outre-mer - Une consultation nationale de synthèse
Diversité des profils et tirage au sort	- Tirage au sort par génération aléatoire de numéros de téléphone - Panels représentatifs de la diversité de la population et des points de vue sur l'Europe
Transparence de la démarche	- Supervision par un collège de 3 garants - Publication en ligne de l'ensemble des documents de synthèse
Débat ouvert sans thématique imposée	- Liberté totale des thèmes traités laissée aux citoyens - Absence de cadrage thématique
Expertise inversée	- Pas d'apport d'information préalable - Réflexion collective basée sur le vécu et les opinions des citoyens, apport d'expertise sur demande des citoyens
Collégialité et gouvernance agile	- Gouvernance hebdomadaire avec l'ensemble des parties prenantes
Devoir de suite	- Mise en place d'un comité de suivi citoyen - Engagement du gouvernement à porter la parole citoyenne dans l'exercice européen

XIII www.participation-citoyenne.gouv.fr

Neutraalsus
Konsultatsioonide käigus peab korraldav meeskond tagama, et ta on teabevahetuse hõlbustamisel ja tulemusi tutvustavate kokkuvõtete koostamisel neutraalne. Kava sidusrühmad – korraldajad, korraldajad, eksperdid – ei tohiks avaldada oma seisukohti ega püüda arutelu subjektiivselt juhtida.
Neutraalsuse eesmärki taotleti konsultatsiooni kõigis etappides, tagades eelkõige erapooletu osalejate valiku, täieliku vabaduse aruteludes ning mõju puudumise sponsori või sidusrühmade kodanike sõnavõtule. See neutraalsuse nõue on realiseerunud osalejate objektiivse ja läbipaistva värbamisprotsessi, sidusa metoodilise kallutatuse (vastupidine oskusteave, arutelude temaatilise kujundamise puudumine) ja erisõnavõtjate (nõustajad, vahendajad, eksperdid) hoiakute kaudu. Lõpuks, korraldaja meeskond kindlasti väärtustada kõiki sõnu ja mitte filtreerida kodanike ettepanekuid.
Rahvusassamblee **ja Euroopa Parlamendi presidentide ning valitsuse nimetatud kolmest käendajast koosnev kolleegium** on samuti taganud kõigi arvamuste avaldamise ja arvessevõtmise.
Kohustus kohe
Kodanikel, olenemata sellest, kas nad on konsultatsioonis osalenud või mitte, on õigus saada teavet selle kohta, mida on valitud nende ettepanekutest ja arvamustest, mille nad on neilt võtnud, ja millistel põhjustel. Seda nimetatakse **kohe kohustuseks**.

Selle on määratlenud departemangudevaheline Kodanike Osalemise Keskus (ICPC) ja talitustevaheline avaliku ümberkujundamise direktoraat (DITP) kui avaliku otsustaja võetud kohustus anda kodanikele selge ja loetav vastus konsultatsiooni tulemustele. Konkreetselt on järelmeetmete ülesanne pöörduda tagasi kodanike poole, et selgitada neile, kuidas nende panust arvesse võetakse ning kuidas see mõjutab otsuste tegemist ja haldustavasid.

Valitsus asus seda ülesannet täitma Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi järelmeetmena ja teatas ambitsioonikast järelmeetmete mehhanismist pärast käesoleva aruande järgmises osas kirjeldatud riiklikku konverentsi (vt *metodoloogilised osalised)*.

B. Metodioloogilised osapooled
Need kolm riigi võetud kohustust kajastusid konsultatsioonimetoodikas **seitsme tugeva metoodilise kallutatuse** kujul.

1. Territoriaalsus ja lähedus
Euroopa tuleviku konverentsi riiklik komponent oli 18 piirkondlikku konverentsi 13 suurlinnapiirkonnas ja viies Prantsuse ultramerepiirkonnas, millele järgnes riiklik konverents Pariisis. Kohaliku tasandi paneelarutelude korraldamise valikuga sooviti **saavutada oma hääl kodanikele võimalikult lähedal**. See kallutatus rikastas ka konsultatsiooni, näidates eri teemadel territooriumide vahelist konsensust ja erimeelsust.

2. Kodanike profiilide mitmekesisus ja loosimise kasutamine
Protsessi eel seati eesmärgiks 50 kodaniku värbamine piirkondliku konverentsi kohta, välja arvatud Martinique'i, Mayotte'i, Guadeloupe'i ja Guyana ultramerekonverentsid, kus mõlemas osaleb 30–40 kodanikku, ning Grand Est konverents, kus osales ka viis Saksa kodanikku kolmest piirialast Landersist. **Juhuslik telefoninumbrite põlvkond** võimaldas tõmmata paljusid piirkondlikel konverentsidel osalema kutsutud kodanikke.
Toetuse saamiseks pidid loosi teel valitud kodanikud olema üle 18-aastased ja olema Prantsusmaa või alalised elanikud, kes on tavapärases olukorras. Iga piirkondlik kodanike paneel pidi **esindama piirkonna elanikkonna mitmekesisust**ja koondama **erinevaid seisukohti Euroopa kohta**. Liisimise teel värbamise

täpne metoodika on sätestatud II lisas.

3. Lähenemisviisi läbipaistvus

Euroopa asjade **riigisekretäri, rahvuskogu esimehe ja Euroopa Parlamendi presidendi nimetatud kolmest käendajast koosnev kolleegium** jälgis kogu protsessi, et tagada selle neutraalsus ja korrektsus. Eelkõige on garantidel: jälgis loosi teel koostatud kodanike värbamise siirust, esitas soovitusi ekspertide valimiseks ja tagas, et arutelud on hästi korraldatud. Menetluse lõpus avalikustavad käendajad konsulteerimise kohta oma arvamuse. See dokument avaldatakse riigi kodanike osalemise platvormil.
Avaldatakse ka riigi kodanike osalemise platvormil: 18 piirkondliku konverentsi kokkuvõtted, kokkuvõte kõigist piirkondlikel konverentsidel avaldatud muudatustest, riikliku konverentsi kokkuvõte ja lõpuks valitsusele esitatud lõpparuanne.

4. Avatud arutelu ilma kehtestatud teemata

Kõnealuse riikliku konsultatsiooni raames sõnastati osalevatele kodanikele üks küsimus: „ *Prantsuse kodanikena, milliseid muudatusi te Euroopa jaoks soovite?*“

Väljakujunenud ja kasutusele võetud metoodika abil suutsid kodanikud ise kindlaks määrata soovitud muudatuste päevakorra, ilma et neid piiraks konkreetne teema või eelnev normatiivne raamistik.

Eesmärk oli anda piirkondlike konverentside kodanikele täielik vabadus küsimustes, mida nad soovisid käsitleda. Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi riikliku osa jaoks on Euroopa ministeerium otsustanud seega välja töötada täiendava lähenemisviisi Euroopa õppusele, mis on üles ehitatud üheksale teemale: kliimamuutused ja keskkond; tervis; tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; Euroopa Liit maailmas; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek; digiüleminek; Euroopa demokraatia; migratsioon; haridus, kultuur, noored ja sport; muud ideed[XIV].

Piirkondlike konverentside vahetamise teemad määratlesid seega kodanikud ise, mitte õppuse sponsor.

5. Vastupidine ekspertiis

Selleks et mõjutada võimalikult vähe oma Euroopa soovide väljaselgitamise protsessis osalejaid, otsustati **mitte anda eelnevat teavet või oskusteavet** (nt Euroopa Liidu praeguse projekti, selle pädevuste või institutsioonide toimimise kohta), vaid alustada kodanike endi küsimustest. See metoodiline kallutatus põhineb *vastupidise oskusteabe*põhimõttel, mille kohaselt **kollektiivne mõtlemine põhineb** kodanike kogemustel ja arvamustel, kes seejärel küsitlevad eksperte, et toetada nende arutelusid ja konsolideerida oma tööhüpoteese.

Selle eesmärgi saavutamiseks **kaasati eksperte** eri piirkondades (keskmiselt kolm), eelkõige akadeemilistest ringkondadest ja Europe Directi teabekeskustest asjaomastes piirkondades. Nad olid kohal laupäeval ja pühapäeval, et vastata kodanike küsimustele, kõneledes ainult nende palvel. Ka **faktikontrollijad** olid kättesaadavad,et kiiresti kontrollida kodanike esitatud faktilisi küsimusi.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee riiklikul koondkonverentsil osales töörühmades 19 kõrgetasemelist eksperti akadeemilistest ringkondadest, mõttekodadest ja diplomaatilistest korpustest. Need eksperdid saatsid kogu nädalavahetuse rühma, mis võimaldas neil süvendada piirkondades väljendatud muutusi.

6. Kollegiaalsus ja agiilne valitsemine

Kogu protsessi **ehitas ühiselt välja** Euroopa ja välisministeerium (MEAE). ministeeriumidevahelise avalike ümberkorralduste direktoraadi (DITP) kodanikuosaluse

XIV https://futureu.europa.eu/processes?locale=fr

ministeeriumidevahelise keskuse (ICPC) ning parlamentaarsete suhete ja kodanike osalemise ministeeriumi (MRPC) osalusstrateegia toel. Kava rakendas tarnijate konsortsium, kuhu kuulusid Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ja Harris Interactive, et juhtida protsessi, elavdada konverentse, koostada kodanikke ning koostada aruandeid ja kokkuvõtteid koostöös piirkondlike konverentside korraldamise piirkondlike prefektuuridega.

MEAE juhitud projektimeeskonna ümber on loodud konkreetne juhtimine, kuhu kuuluvad CPIC, MRPC ja tarnijate konsortsium.

7. Euroopa õppusega seotud järelmeetmete ja sõnastamise kohustus

Riikliku konverentsi raames kuulutati välja mitmed **Prantsusmaa institutsioonide järelmeetmed** pärast Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi läbiviimist:

- **Teha läbipaistval ja kättesaadaval viisil kättesaadavaks kogu teave** lähenemisviisi, käesoleva dokumendi ning piirkondlike ja riiklike konverentside koondaruannete kohta uue kodanike osalemise platvormi kohta, mis käivitati seoses valitsuse juurde tagasipöördumisega;

Ürituse korraldamine, et tagastada valitsusele **2021. aasta novembris Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi riikliku komponendi lõpparuanne;**

- Luua **kodanike järelevalvekomisjon,** et tagada protsessi tulemuste kooskõla tehtud ettepanekutega. Komiteesse kuulub 15 kodanikku, sealhulgas 14 osalejat piirkondlikest konverentsidest ja üks osaleja konsultatsioonist „Words *to Youth*“;

– Prantsusmaa panus Euroopa tulevikku käsitlevasse konverentsi 2022. aasta jaanuaris Euroopa institutsioonidele**;**

Prantsusmaa kodanike ettepanekud viiakse liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide ühisesse arutellu. 2022. aasta esimesel poolel Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigina on Prantsusmaa ülesanne rääkida oma kodanike häälega, töötades samal ajal välja kogu mandrit hõlmava ühise seisukoha.

Esimene osa: Euroopa tulevikku käsitlevate piirkondlike konverentside tulemuste tutvustamine

Kõigil 18 piirkondlikul konverentsil väljendasid kodanikud soovi 2035. aasta Euroopale individuaalselt ja seejärel rühmana. Igas piirkonnas tekkis 3–8 soovirühma, mille tulemusena **soovis kogu Prantsusmaal kokku 101 Euroopat**. Kodanikud sõnastasid seejärel muudatused, mida nad pidasid vajalikuks soovitud Euroopani jõudmiseks, ja illustreerisid neid seejärel konkreetsete meetmetega. See protsess tõi **kogu Prantsusmaal kaasa kokku 515 muudatust ja 1301 konkreetset meedet**.

Nädalatel, mil piirkondlikud konverentsid ja riiklik konverents eraldati, viis projektimeeskond läbi 515-liikmelise rühma. Kõiki piirkondades väljendatud muutusi analüüsiti leksikoloogiliselt ja need viidi lõpule, kui nende aluseks olevad kavatsused näisid olevat sarnased või lähedased, et luua riiklike konverentside töörühmad, kellel on ühine soov Euroopale. Lõpuks **rühmitati piirkondades kindlaks tehtud muudatused 14 erinevaks Euroopa sooviks**.

Soovid Euroopale 2035 → **Muudatused** selle soovitud Euroopa saavutamiseks → **Konkreetsed ettepanekud** nende muudatuste rakendamiseks

Küsimus kodanikele	Milline on teie soov 2035. aasta Euroopale?	Milliseid muudatusi on vaja, et jõuda soovitud Euroopani?	Milliseid konkreetseid ettepanekuid teeksite nende muudatuste rakendamiseks?
Piirkondlike konverentside tulemused	101 soovi	515 muudatust	1301 konkreetset ettepanekut
	515 piirkondliku muudatuse tellimine organisatsiooni meeskonna 14 järjepidevas soovis	Osalejate rühmitamine, prioriteetide seadmine ja muudatuste üksikasjad riiklikul konverentsil	
Riikliku konverentsi tulemused	14 soovi	80 muudatust	Peamised rakendamisetapid ja edukriteeriumid iga muudatuse puhul

a. Euroopa 14 soovi järjestamine

Iga piirkondliku konverentsi lõpus hääletasid osalevad kodanikud selle poolt, et väljendada oma toetust eri töörühmade poolt kindlaks tehtud muudatustele.

Enne riiklikku sünteesikonverentsi toimunud rühmituste põhjal on tänu igas piirkonnas toimuvatele muudatustele võimalik kindlaks teha, kas Euroopa soovid on olnud kodanike seas kõige populaarsemad. Seega on laialdaselt tervitatud *soove „Euroopa, mis asetab hariduse esiplaanile“* ning „ *lähema ja juurdepääsetava Euroopa*“, kusjuures muudatusi toetas keskmiselt 56 % kodanikest piirkondlikel konverentsidel.

Euroopa soovide järjestamine populaarsuse järgi

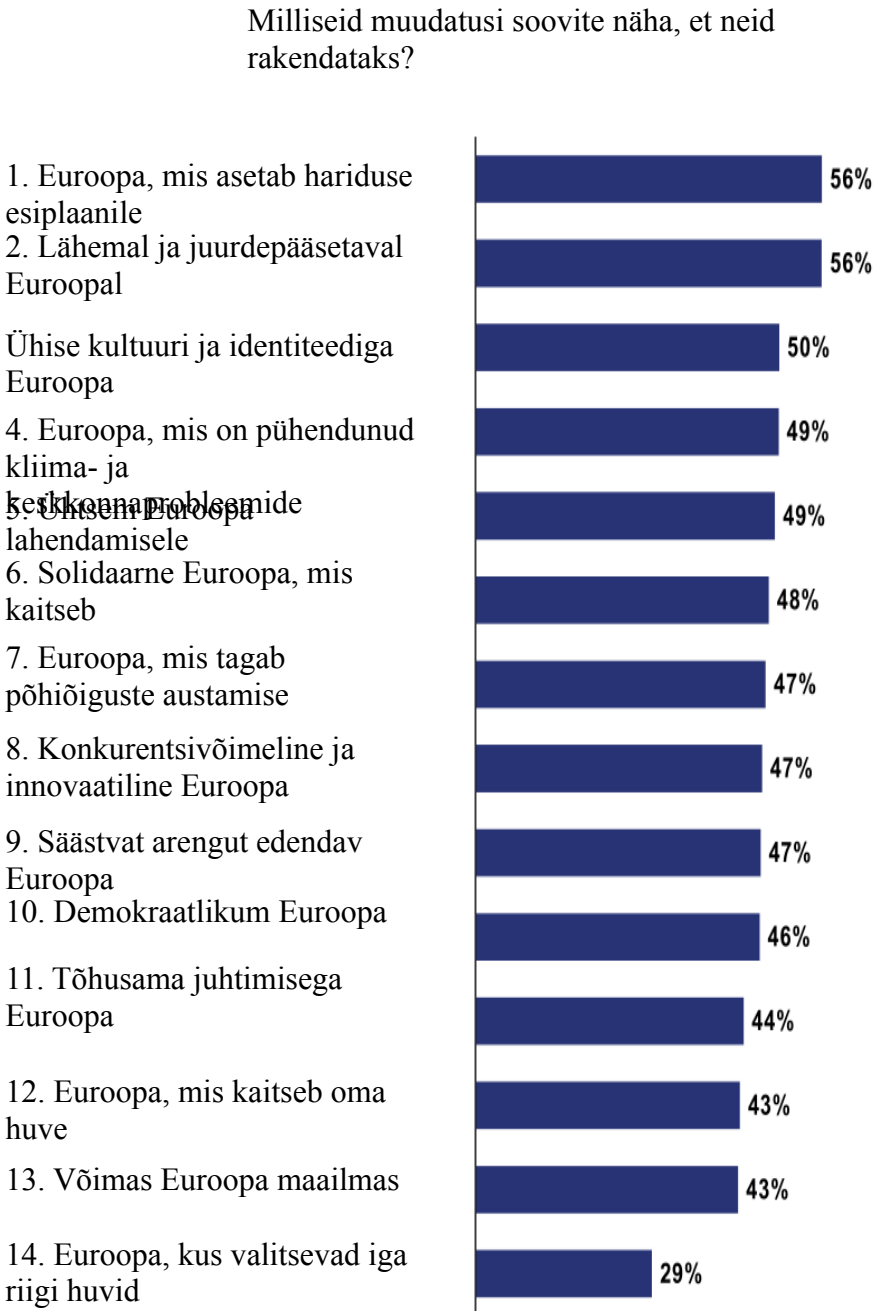

B. Riiklikust konverentsist tuleneva 14 prioriteetse muudatuse tutvustamine

Riiklikul koondkonverentsil töötasid 100 osalevat kodanikku ühega 14st loodud soovirühmast. Töö lõpus valiti iga rühm, kes esindas oma soovi, **et 2035. aastaks tehtaks Euroopa jaoks prioriteetne muudatus**. Need 14 prioriteetset muudatust esitati seejärel 100 kodaniku hääletamiseks riikliku konverentsi viimasel päeval. Hääletuse tulemus on esitatud allpool kahanevas järjekorras vastavalt iga muudatuse puhul saadud häälte arvule.

Muutus, mis sai kõige rohkem hääli 100 kodanikku riiklikul konverentsil on „ *arendada energia kainust, et tarbida vähem, peatades üleliigsed“*.

14 olulist muudatust Euroopas 2035. aastal

(1) Arendada energia kainust, et tarbida vähem üleliigset

(2) Euroopa Liidu ühise kaitse ja julgeoleku tugevdamine

(3) Edendada kollektiivseid majandustulemusi Euroopa Liidu autonoomse, konkurentsivõimelise ja hinnatud tööstusharu kaudu

(4) loomine mitmel tasandil: osalemine, otsus, kontroll

(5) Euroopa riikide föderatsioon, millel on tugev pädevus ühist huvi pakkuvates valdkondades

6 (6) Elukestev vahetusprogramm

(7) Euroopa kultuuride jagamine ühendavate ürituste ja ürituste kaudu

(8) Tervise ühtlustamine ja selle kõigile eurooplastele kättesaadavaks tegemine ühise tervishoiupoliitika kaudu

(9) Strateegiliste kanalite arendamine ja katsetamine Euroopa tasandil, et tagada meie suveräänsus

10 (10)Keskkonna ja ökosüsteemide kaitse parandamine ning kaitsealade loomine linna-, linnalähedaste ja maapiirkondade keskmesse

(11) Euroopa releede loomine territooriumidel kodanike kuulamiseks ja nõustamiseks

12 (12)Euroopa Parlamendi valimiste viisi ühtlustamine 27 riigi jaoks ja kodanike läheduse parandamine, asendades praeguse hääletuse ühekordse hääletusega piirkondlikul tasandil

(13) Ühise poliitika määratlemine rändajate (sealhulgas ebaseaduslike rändajate) vastuvõtu ning sotsiaalse ja tööalase integratsiooni parandamiseks

(14) Et säilitada Euroopa eri piirkondade eripärad (toidumärgised, käsitööonduslik tootmine, traditsioonid), et vältida ühtset eluviisi ning tagada toodete jälgitavus ja kvaliteet

Iga prioriteetse muudatuse puhul esitasid asjaomase rühma kodanikud muudatuse määratluse, pakkusid välja konkreetsed meetmed selle rakendamiseks ja nimetasid 2035. aastaks edukriteeriumid.

Muutus 1 – arendada energia kainust, et tarbida vähem, peatades üleliigse

Ühinenud Euroopa soov: Euroopa, mis on pühendunud kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamisele

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Taastuvenergia arendamine, energiatarbimise vähenemine

Selle muudatuse eesmärk on soodustada energiatarbimise vähendamist Euroopas ja taastuvenergia arendamist. Selle prioriteetide seadmine kodanike poolt väljendab nende soovi kaasata Euroopa ja selle elanikud kindlasse **lähenemisviisi** kliima- ja keskkonnaprobleemidele.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

See muutus kajastub **ambitsioonikate taastuvaid energiaallikaid käsitlevate teadusprogrammide** väljatöötamises ja selle sektori ettevõtetes otseselt osalevate **Euroopa investeerimisfondide kasutuselevõtus**.

Kodanike jaoks oleks see muudatus edukas, kui kehtestataks **siduvad energiatarbimise eesmärgid** ja kainuse**põhinäitajad, nagu** Euroopa autopargi vähenemine või lihatarbimine. Samuti on eesmärk saavutada edu tarbimiskvootide kehtestamisel **sektorite kaupa**, võttes arvesse ettevõtete tarbimise kõikumisi ja austades nende andmete konfidentsiaalsust.

Muudatus 2 – Euroopa Liidu ühise kaitse ja julgeoleku tugevdamine

Ühinenud Euroopa soov: Võimas Euroopa maailmas

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa sõjavägi, strateegiline autonoomia

See muudatus vastab kodanike ühehäälsele tahtele saavutada Euroopa kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas**autonoomia**, et mitte sõltuda välisjõududest.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Selle muudatuse edu tooks eelkõige kaasa **Euroopa Komisjoni kaitse- ja julgeolekuvoliniku** ametisse nimetamise.

Kaitseküsimustes võimaldaks kogu maailmas **alalise, reageeriva ja projekteeritava armee** loomine Euroopal kaitsta oma piire ja vajaduse korral sekkuda kolmandate riikide taotlusel.

Julgeoleku osas peaks Euroopa oma kodanike silmis tagama **oma tarnete turvalisuse** ja kaitsma **strateegilisi teadusuuringuid** sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu kosmos, küberturvalisus, meditsiinisektor ja keskkond. **Välispiiride parem kaitse** peaks samuti aitama peatada ebaseaduslikku sisserännet ja inimkaubandust.

Muudatus 3 – kollektiivsete majandustulemuste edendamine Euroopa Liidu autonoomse, konkurentsivõimelise ja hinnatud tööstuse kaudu

Ühinenud Euroopa soov: Euroopa, mis kaitseb oma huve

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad:

Euroopa eelistused, oskusteabe kaitse, Euroopa meistrite areng

Muudatuse eesmärk on saavutada kolm eesmärki: tugevdada **„ Euroopa eelistamise“** poliitikat liidus, tagada **oluliste kaupade ja oskusteabe kaitse** ning luua **„Euroopa meistrid“.**

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Nende eesmärkide saavutamine nõuab eelkõige **Euroopa eelistuste poliitika** rakendamist hangete kontekstis ja **süsinikdioksiidimaksu** kehtestamist impordile.

Oskusteabe kaitse tooks kaasa suurema kontrolli välismaiste tagasiostude ja investeeringute üle ning **ümberpaigutamisabi** arendamise.

Euroopa tipptegijate loomine hõlmab Euroopa **tööstusliitude** julgustamist strateegilistes sektorites ja avaliku sektori riskikapitali investeeringute suurendamist.

Selle muutuse edu realiseerub kodanike jaoks, arendades Euroopa tööstusliite olulistes sektorites, suurendades ettevõtete ümberpaigutamiste arvu ja parandades kaubandusbilanssi.

Muudatus 4 – kodanike mõjuvõimu suurendamine mitmel tasandil: osalemine, otsus, kontroll

Ühinenud Euroopa soov: Demokraatlikum Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: valimisaktiivsuse suurenemine, Euroopa rahulolubaromeeter, kodanikega konsulteerimise üldistamine

Selle muudatusega teevad kodanikud ettepaneku arendada eurooplaste jaoks välja *„täielik kodanike kogemus“*, suurendades nende **kaasatust** otsustusprotsessi kõigis etappides. See peegeldab kodanike tahet **teha oma hääl kuuldavaks** ja mõjutada nende igapäevaelu mõjutavat avalikku poliitikat.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

See on peamiselt kodanike osalusalgatuste arendamine ja toetamine**.** Selleks võiks rakendada mitmeid vahendeid: **alalise konsultatiivkoja loomine, kodanike volituste** registreerimine Euroopa aluslepingutes

või **märgise** loomine, mis kinnitab kodanikega konsulteeritud õigusakte.

Selle muutuse edu väljendub selliste näitajate kasvus nagu **valimistel osalemine,**Euroopa Liidu **vastu väljendatudhuvi ja usaldus** ning **Euroopa veebisaitide osalemine**. Kodanikega konsulteerimise järel vastu võetud otsuste arvu suurenemist ja **Euroopa kodanikualgatuste laialdasemat kasutamist peetakse**samuti edu märgiks.

Muudatus 5 – Euroopa riikide föderatsiooni suunas, millel on tugev pädevus ühist huvi pakkuvates valdkondades

Ühinenud Euroopa soov: Ühtsem Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: institutsiooniline ühendamine, ametisseastuv president, ELi pädevuste tugevdamine

See muudatus kajastab kodanike soovi**ühendada** Euroopa poliitilised institutsioonid. Esitatud mudel on riikide föderatsioon, mille eesmärk on **tugevdada Euroopa Liidu jagatud või ainupädevust**, liikumata siiski föderaalriigi suunas.

Millised on peamised vahe-eesmärgid ja edukriteeriumid?

See muudatus võib hõlmata **kodanike osalemise** arengut, Euroopa **ministeeriumide loomist liikmesriikides** ja pikemas perspektiivis Euroopa Komisjoni**presidendi valimist üldistel valimistel**.

Väliselt muutuks Euroopa hääle tugevdamine välismaal **kehastuseks Euroopa ainulaadse esindaja** kaudu rahvusvahelisel areenil.

Sellele riikide föderatsioonile tuleks kasuks ka suurem **Euroopa eelarve**, mille eesmärk on saavutada 10 % SKPst (praegu 2 %).

Muudatus 6 – elukestvate vahetusprogrammide pakkumine

Ühinenud Euroopa soov: Euroopa, mis asetab hariduse esiplaanile

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: koolivahetus, Erasmus

Laialdaselt tunnustatud muudatus peegeldab kodanike jaoks välismaal toimuvate kohtumiste ja kogemuste tähtsust, kuna see on võimas Euroopa meeleolu. Eesmärk on liikuda *akadeemilistelt teadmistelt Euroopas elavale**, kogenud ja tundlikule lähenemisviisile***ning mõista haridust laiemas tähenduses kui **elukestvat õpet.**

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Sellise muutuse edu on peamiselt tingitud **laiendatud liikuvuspakkumise kasutuselevõtust, mis hõlmab muu hulgas** koolivahetust, mestimist, reisimist ja ametialast liikuvust. Kodanikele peab see pakkumine olema kättesaadav kõigile, eriti madalate ressursside või puudega inimestele. Näiteks Erasmuse programm võiks hõlmata kõiki eurooplasi, kellel ei ole vanuse- või ressursipiiranguid. Need programmid peavad olema **mitmekesised, kaasavad ja kättesaadavad** lihtsustatud haldusmenetlustega.

Lisaks liikuvusele mainiti ka seda, kui oluline on **arendada sidemeid haridussüsteemide vahel** (diplomite võrdväärsus jne) ja suurendada Euroopa atraktiivsust, et vältida talentide leket välismaal.

Muudatus 7 – Euroopa kultuuride jagamine ühendavate ürituste ja ürituste kaudu

Ühinenud Euroopa soov: Ühise kultuuri ja identiteediga Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa festival, Euroopa riigipüha, Euroopa maailmanäitus

Selle muudatuse eesmärk on **luua ja elada Euroopa vaimu** jagatud kogemuste, ürituste ja pidulike sündmuste kaudu.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Kodanike ettekujutatud sündmused on mõeldud olema **lõbusad, ühendavad ja populaarsed**, et neid saaks jagada suurim arv. Selleks peaksid nad kaasama **kogu publiku** (sh lapsed, koolivaatajad, noored ja Erasmuse üliõpilased) ning toimuma **erinevates kohtades** (pensionimajad, koolid, haldusasutused, vanglad jne).

Eelkõige kavandati eurooplaste kokkuviimiseks kaks üritust: **Euroopa universaalne näitus**, mis võimaldaks esindada kõiki liikmesriike, ja **uuesti sõnastatud Euroopa päev 9.**mail, mis hõlmaks eelkõige haridusüritust, *et „me ei unusta rahu, mis on seotud Euroopa ja selle väärtustega*“. Samal ajal võiksid

Euroopa esindajad kohtuda kontinendi kooliõpilastega oma koolides, et tugevdada kodanike lähedust ja mõistmist Euroopast juba varasest east alates.

Muudatus 8 – Tervise ühtlustamine ja selle kõigile eurooplastele kättesaadavaks tegemine ühise tervishoiupoliitika kaudu

Ühinenud Euroopa soov: Solidaarne Euroopa, mis kaitseb

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: üldine tervisekindlustus, hoolduse ühtlustamine, tervishoid kui põhiõigus

Selleks et tagada kõigile eurooplastele juurdepääs tervishoiule ning vastata *„kaitse ja solidaarsuse vajadusele*“, tehti ühehäälselt ettepanek **luua riigiülene tervishoiusüsteem**. See põhineks liikmesriikidevahelisel õiglasel rahastamisel ja tugineks parimatele ELi süsteemidele. Selline muutus peegeldab kodanike valmisolekut näha, et Euroopa võtaks aktiivsema rolli oma elanike kaitsmisel, eriti tervishoiu valdkonnas, kus meetmeid peetakse siiani liiga tagasihoidlikuks.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Selle muudatuse rakendamiseks kiitis enamus häälteenamusega heaks **Euroopa üldise sotsiaalkindlustuse** põhimõtte. Selle süsteemi rakendamise korda ei olnud siiski võimalik kindlaks määrata. Kuigi mõned pooldavad *andmete tsentraliseerimist, mis võimaldab [Euroopa] tervishoiutöötajatel pääseda juurde kogu patsiendi haigusloole,* peavad teised seda meedet *„täiendavaks vabadusekaotuseks ja kontrollisüsteemiks“*.

Oluliste muutuste eeltingimustena **on siiski määratletudläbipaistvus jaregulatiivsete nõuete ühtlustamine kogu mandril ning Euroopa** tervisekava.

Muudatus 9 – arendada ja juhtida strateegilisi kanaleid Euroopa tasandil, et tagada meie suveräänsus

Ühinenud Euroopa soov: Konkurentsivõimeline ja innovaatiline Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa tipptegijate arendamine, välisinvesteeringute kontroll, digitaalne autonoomia ja energia

Selliste strateegiliste sektorite nagu tervishoid, toit, energeetika, digitaaltehnoloogia, kaitse, transport ja uued materjalid Euroopa tasandil katsetamine vastab kodanike poolt kindlaks tehtud **suveräänsuse vajadusele**. See piiraks konkurentsi Euroopa ettevõtete vahel, edendaks**kontinentaalsete tipptegijate esilekerkimist** ja **taasindustrialiseeriks Euroopat** Euroopa eelistuste kaudu.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Selle suveräänsuse saavutamiseks võiks **Euroopa ametiasutusele** teha ülesandeks juhtida neid sektoreid, andes välismaistele konkurentidele load Euroopa ettevõtete sisseostmiseks ja tagades, et imporditud tooted vastavad samadele standarditele nagu ELi tootmine. Keskpikas perspektiivis tuleks **30–50 %** Euroopa tarbimisest nendes strateegilistes sektorites **toota mandril** ja pikas perspektiivis kuni **70 %**. Nende kriteeriumide täitmine tagaks**iseseisvuse** ning Euroopa tööstusmudeli **mõju**ja isegi**ekspordi**.

Muudatus 10 – Keskkonna ja ökosüsteemide kaitse parandamine ning kaitsealade loomine linna-, linnalähedaste ja maapiirkondade keskmesse

Ühinenud Euroopa soov: Säästvat arengut edendav Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: keskkonnasõbralikum linnastumine, pinnase austamine ja kaitse

Eesmärk on **piirata linnastumise negatiivset mõju pinnasele**. Jõulised meetmed **piiraksid mulla destruktureerimisega seotud katastroofe**, nagu maalihked**, ja parandaksid elukvaliteeti linnapiirkondades**, eelkõige puude istutamise kaudu.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Tehti ettepanek tegutseda kahel tasandil: esiteks **pöörata ümber uute ehitiste suundumus**, et vähendada mulla katmist, ja teiseks **soodustada mulla taastamist**, et „ *tagastada see, mis kuulub loodusele*“.

Muudatus 11 – Euroopa teabepunktide loomine territooriumidel kodanike kuulamiseks ja nõustamiseks

Ühinenud Euroopa soov: Lähemal ja juurdepääsetaval Euroopal

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa majad, referent Europe local, parem juurdepääs teabele

Selle muudatuse eesmärk on pakkuda konkreetseid vastuseid **Euroopa Liidu puudulikule kehastumisele igapäevaelus, millele on** tähelepanu juhtinud paljud osalejad, ning töötada selle nimel, et tuua Euroopa ja selle kodanikud üksteisele lähemale.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Selleks et tegeleda ELi ja kodanike vahelise kaugusega, **võiks igale raekojale määrata spetsialisti**, kelle ülesanne on kodanikke kuulata ja nõustada. Käesolevas aruandes esitatud teave võib olla sotsiaal-majanduslik, eelkõige seoses juurdepääsuga Euroopa või informatiivsele abile, näiteks lobistide rolli kohta. Esitatud teave oleks suunatud nii üldsusele kui ka spetsialistidele, eelkõige selleks, et nõustada VKEsid ja aidata projektijuhtidel pääseda ligi ELi rahalistele vahenditele. Pikas perspektiivis võib see muudatus viia

Euroopale **pühendatud kohtade loomiseni, mis sarnanevad Euroopa** olemasolevate majadega, kuid kogukonna tasandil, mis võimaldab luua peene territoriaalse võrgustiku.

Selle muudatuse edu oleks täielik, kui iga kodanik teaks „ *ilmselgena*“ selle viite olemasolu ja Euroopale eraldatud ressursside kohta, mis pakuksid ressursse, kuulamist, teavet ja nõu.

Muudatus 12 – Euroopa Parlamendi valimiste viisi ühtlustamine 27 riigi jaoks ja kodanike läheduse parandamine, asendades praeguse hääletuse piirkondlikul tasandil ühekordse hääletusega

Ühinenud Euroopa soov: Tõhusama juhtimisega Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: institutsioonilised muutused, millele järgnevad kodanikud kogu ametiaja jooksul

See muudatus peegeldab kodanike soovi tugevdada oma **lähedust valitud** ametnikele ja jälgida nende tegevust kogu ametiaja jooksul. See vastab laialt levinud tähelepanekule, et kodanike mured ei ole Euroopa Parlamendi valitud esindajate konkreetseteks meetmeteks tõlgitud.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Valimisviisi muutmine seisneks **hääletussüsteemi** ühtlustamises Euroopa tasandil ja üleminekus riiklikelt valimisringkondadelt piirkondlikele valimisringkondadele, mis on hinnanguliselt võimalik 2035. aastaks.

Muudatus 13 – määratleda ühine poliitika rändajate (sealhulgas ebaseaduslike rändajate) vastuvõtu ning sotsiaalse ja tööalase integratsiooni parandamiseks

Ühinenud Euroopa soov: Euroopa, mis tagab põhiõiguste austamise

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa Migratsiooniamet – inimväärse vastuvõtu tagamine kogu Euroopas

Selle muudatuse eesmärk on parandada rändajate vastuvõtmist Euroopa Liidus, mis on kodanike poolt ühehäälselt tunnistatud **hädaolukorraks**. Praeguses olukorras näib **ühise, kooskõlastatud ja solidaarse sisserändepoliitika** kehtestamine olevat rahu peamine edasiviiv jõud.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Sellise muutuse edu tooks kaasa rändajate vastuvõtmise ühise poliitika järkjärgulise rakendamise.

Kodanikualgatus peaks suunama selle küsimuse komisjonile ja võimaldama keskpikas perspektiivis vastu võtta **ühise standardi**, millega määratakse kindlaks rändajate vastuvõtmise ja sotsiaalse integratsiooni raamistik. Pikas perspektiivis toetaks seda standardit **spetsiaalse Euroopa**

sisserändeameti loomine ja rändepoliitika tunnustamine Euroopa Liidu pädevusena.

Muudatus 14 – Euroopa eri piirkondade eripärade (toidumärgised, käsitööonduslik tootmine, traditsioonid) säilitamine, et vältida ühtset eluviisi ning tagada toodete jälgitavus ja kvaliteet

Ühinenud Euroopa soov: Euroopa, kus valitsevad iga riigi huvid

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa märgised, väärtustades kultuuride ja traditsioonide mitmekesisust

Selle muudatuse eesmärk on säilitada **Euroopa traditsioonide ja toodete mitmekesisus ning vältida elustiili standardimist**, mida sageli nimetatakse Euroopa Liidu kriitikaks.

Millised on peamised sammud ja edukriteeriumid?

Kodanike jaoks on peamine eesmärk muuta olemasolev andmebaas, kus on loetletud erinevad **Euroopa ja riiklikud märgised**, kättesaadavamaks. Selleks tehakse ettepanek *luua kolmeklõpsuga* veebisait: üks klõps veebisaidile juurdepääsuks, teine Euroopa Liidu piirkondade kaardi kuvamiseks ja iga piirkonna märgiste kirjeldus.

Selle muudatuse edu seisneb paremas **teabevahetuses** olemasolevate saavutuste kohta, mille tulemuseks on kodanike parem **arusaam** Euroopa kultuuride mitmekesisusest.

Teine osa: konsultatsiooni „Words to Youth“ tulemuste tutvustamine

Konsultatsioonide kuupäevad

alates 9. maist 2021 kuni 18. juulini 2021

Osalusarvud

50008 osalejat

2918 ettepanekut

338330 häält

Konsultatsiooni „Walk to Youth“ käivitati Euroopa asjade riigi sekretariaadi algatusel. Käesolev konsultatsioon toimub Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi raames, mis on enneolematu osalusdemokraatia õppus, mida juhivad Euroopa institutsioonid ja mille eesmärk on võimaldada kõigil Euroopa kodanikel väljendada oma seisukohti selle kohta, mida nad Euroopa Liidult ootavad. Konsultatsiooni käigus saadud kogemusi võetakse arvesse Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa töös.

4 peamist õppetundi

1. Noorte massiline mobiliseerimine: konsultatsioonist **võttis osa rohkem kui 50 000 noort Prantsuse kodanikku** kõigil territooriumidel.

2. Kõige olulisem konsensus **puudutab Euroopa poliitikat kliimamuutuste vastu võitlemiseks, tootmise ümberpaigutamist Euroopasse, Euroopa demokraatia taaselustamist, ELi kaalu maailmas (majandus, teadusuuringud, inimõigused, diplomaatia).**

3. Tugevama**ja ühtsema Euroopa idee läbib kogu arutelu,** jõudes konsensusele mitmes küsimuses:

Tugevam Euroopa majanduslikult (eriti ümberpaigutamise kaudu), et tulla toime Hiina või Ameerika Ühendriikidega

Diplomaatiline Euroopa, mis kaalub rohkem rahvusvahelisel areenil

Euroopa liider kliimamuutuste vastases võitluses maailmas

Euroopa, mille on ühendanud tema noored

Ühinenud Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas

4. **Noored tervitasid ka nelja täiendavat ideed** kodanike paneelaruteludest:

Keskkonnasõbralik ja sotsiaalselt vastutustundlik Euroopa majandus

– Raudteega geograafiliselt rohkem ühendatud Euroopa

Eelarveliselt õiglasem Euroopa

– Euroopa Liidu jõuline tegevus naiste õiguste toetamiseks

22 populaarset ideed ja 13 vastuolulist ideed levisid Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi üheksal teemal

*Tunnustatud ideed põhinevad ettepanekutel, mida konsultatsioonis osalejad enamasti toetasid. Heaks kiidetud ettepanekud on ettepanekud, mis meelitavad kõige rohkem toetust, nad kasutavad ära keskmiselt **79 % häältest.***

*Vastuolulised ideed põhinevad ettepanekutel, mida konsultatsioonis osalejad kõige rohkem arutasid, tasakaalus poolt- ja vastuhäälte vahel. Vastuolulised ettepanekud on konsultatsiooni kõige rohkem arutatud ettepanekud, mis kasutavad ära keskmiselt **40 % häältest, 38 % vastuhäältest.***

Nende ettepanekute analüüsis tehti kindlaks 22 tunnustatud ideed ja 13 vastuolulist ideed. Need 22 tunnustatud ideed ja 13 vastuolulist ideed jagunesid üheksaks teljeks, mis vastasid Euroopa tuleviku konverentsi põhiteemadele.

Tunnustatud ja vastuoluliste ideede süntees

Kliimamuutused ja keskkond		
Tugevdada Euroopa ökoloogilist poliitikat	Liikumine säästvama põllumajanduse suunas	Jõulisemtegutsemine bioloogilise mitmekesisuse kaitseks
Raudteetranspordi arendamine ELis	Energiasüsteemi ümberkujundamisekiirendamine	Pakenditepiiramine ja jäätmekäitluse parandamine
Keskkonnateadlikkusesuurendamine	Ökoloogiliselt vastutustundlike ehitusprotsesside edendamine	Rohkem investeeringuid tuumaenergiasse
Euroopa demokraatia		
Parem teavitamine ELi rollist ja tööst	Euroopa Liidu demokraatliku toimimisemuutmine	Võitlus desinformatsiooni vastu
Euroopamuutmine föderatsiooniks	Jätta liikmesriikidele suurem autonoomia	Euroopa täitevvõimu tugevdamine
Noortele Euroopa institutsioonides kohaandmine		
Majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive		
Tootmise ümberpaigutamine Euroopasse suurema autonoomia nimel	Äritavade ja kaubanduse vastutustundlikumaksmuutmine	Maksudest kõrvalehoidumise ja optimeerimise vastu võitlemine
Euroopa palkade ühtlustamine	Universaalse sissetulekuloomine	Euroopaümbersuunamine antikapitalistlikule mudelile

Haridus, kultuur, noored ja sport		Digitaalne ümberkujundamine	
Võimaldada noortel rohkem suhelda teiste ELi riikidega	Mitte-inglise keele õppimise julgustamine	Investeerimine teadus-, digi- ja keskkonnauuringutesse	Suurendada teadlikkust digitehnoloogiast ja selle ohtudest
Euroopasse jäämise kohustuslikuks muutmine noorte jaoks		Krüptovaluutade arendamine Euroopas	
Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek		**Tervis**	
ELi meetmetetugevdamine inimõiguste austamiseks	Naiste õiguste tugevdamine	Investeerimine tervisesse	Parandada meie toiduainete kvaliteeti
Euroopa Liit maailmas		**Immigratsioon**	
ELi võimekus kaaluda rahvusvaheliselt	Euroopa relvajõudude loomine	Sisserände vähendamine või sellega kaasnemine Euroopas	

Valdav idee (> 10 heakskiidetud ettepanekut)
Ainuslik idee (<10 heaks kiidetud ettepanekud)
Vastuoluline idee (> 3 vastuolulist ettepanekut)

Järeldus

„Teie jaoks peab 2035. aastal Euroopa olema...“:

Riikliku konverentsi kodanike*vastus viimasele küsimusele:*

Lühidalt öeldes, teie jaoks peab 2035. aastal Euroopa olema...

II C Riiklikud paneelid: Saksamaa

Riiklik kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal Berliinis

– Kodanike soovitused –

Saksamaa korraldas 5., 8., 15. ja 16. jaanuaril oma riikliku kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal. Kodanike valimisel järgiti Euroopa kodanike paneelaruteludes osalejate stratifitseeritud juhuvalikut. Osalema kutsuti 12 000 Saksamaa kodanikku; vastajatest valiti välja umbes 100, võttes arvesse Saksamaa Liitvabariigi praeguseid loendusandmeid, et kajastada Saksamaa ühiskonna ja elanikkonna mitmekesisust tervikuna. Riikliku kodanike paneelarutelu käigus arutasid osalejad viit teemat: Euroopa Liit maailmas; tugevam majandus; kliimamuutused ja keskkond; sotsiaalne õiglus; Euroopa väärtused ja õigusriik. Seejärel koostasid nad iga teema kohta konkreetsed soovitused, mis võeti vastu täiskogu viimasel istungjärgul 16. jaanuaril: www.youtube.com/watch?v=cefqmarZXzY

Ümarlaud 1:

Väliskaubanduse huvide sidumine kliimapoliitiliste meetmetega

Soovitame ELil (eelkõige Euroopa Komisjonil) käivitada kliimasõbralike tehnoloogiate ja innovatsiooni investeerimispakett, sealhulgas rahastamisprogrammid. Seda meetmepaketti tuleks rahastada kliimaga seotud imporditollimaksudest, mida see konkreetselt mõjutaks ja mis kantakse edasi rahalise hüvitisena kliimakahjustuste eest. Sellega seoses kehtestataks teatavate toodete jätkusuutlikkuse hindamise punktide süsteem. Selge ELi seisukoht ning tugev ja innovaatiline Euroopa aitaks kaasa ülemaailmsete kliimaeesmärkide saavutamisele. See aitaks tugevdada Euroopa Liidu rolli ülemaailmse teerajaja ja vastutustundliku mudelina, mis tagab rikkuse ja võib viia jätkusuutlike muutusteni ülemaailmsel tasandil. Need eesmärgid on meie jaoks olulised, kuna EL annab jätkusuutliku panuse kliimamuutuste vastasesse võitlusse, millel võib pikas perspektiivis olla võtmeroll ülemaailmse rahu kindlustamisel.

Ümarlaud 2:

Luua stiimulid tootmise rakendamiseks ELis, eelkõige seoses kaupadega

Kaupade tootmise hõlbustamiseks ELis soovitame kiirendada ja ühtlustada heakskiitmismenetlusi, vähendada bürokraatiat ja anda toetusi ettevõtetele, kes liiguvad ELi ja/ või loovad ELis tootmiskohti. EL peaks energiakulude vähendamiseks ulatuslikult edendama taastuvenergiat.

Nende meetmetega soovime lühendada tarneahelaid ja muuta need kliimasõbralikumaks, aidata tugevdada ELi ja luua töökohti, kus austatakse inimõigusi.

Need eesmärgid on meile olulised, sest tootmise ümberpaigutamine ELi muudaks ELi rahvusvaheliselt autonoomsemaks ja vähem poliitiliselt haavatavaks.

Ümarlaud 1:

Digi-Score – kogu ELi hõlmava tugeva digitaalmajanduse punktisüsteem

Teeme ettepaneku luua üldsusele kättesaadav digitaalne töölaud Digi-Score, mida haldab Euroopa Komisjon (DG CNECT). See oleks täpne järjestamise süsteem, mis näitaks ja võrdleks ELi ettevõtete praegust digitaalse küpsuse taset. Selle ettepanekuga soovime soodustada digitaliseerimist kogu Euroopas. Madala digitaalse punktisummaga ettevõtetel oleks õigus sihipärasele toetusele, et aidata neil järele jõuda.

See eesmärk on meile oluline, sest see aitaks sillutada teed suuremale tootlikkusele, tõhususele ja müügile, tugevdades seeläbi Euroopa rolli tootmise alusena.

Ümarlaud 2:

Teabeplatvorm teadmiste ja kogemuste vahetamiseks ELi tasandil

Soovitame ELil luua teabeplatvormi teadmiste ja kogemuste vahetamiseks ELi tasandil. Meie eesmärk on jagada teavet olemasolevate riikidevaheliste haridus- ja koolitustegevuste kohta ELis, tuua näiteid parimatest tavadest ja anda kodanikele võimalus esitada uusi ideid piiriüleseks teabevahetuseks. Lisaks võiks esitada lisateavet olemasolevatel tehniliste ekspertide foorumitel (nt energia-, keskkonna- või digiülemineku kohta).

Me usume, et see on oluline, sest kodanikud vajavad läbipaistvust seoses piiriülese haridus- ja koolitustegevusega, mis on kättesaadav. Nad peaksid saama ELi tasandil paremaid suuniseid olemasolevate foorumite ja platvormide kohta.

Ümarlaud 1:

Toote elu garantii määrus

Soovitame ELil võtta vastu õigusakt, millega kehtestatakse iga ELis toodetava ja müüdava toote jaoks pikem, tagatud ja konkreetne kasutusiga ning et see oleks tarbijate jaoks läbipaistev.

Ressursid on piiratud ning see säästaks raha ja vähendaks jäätmeid, mis tooks kasu keskkonnale, kliimale ja tarbijatele.

Soovime julgustada tootjaid tooma turule vastupidavamaid ja parandatavamaid tooteid.

Ümarlaud 2:

ELi pikaajaline säästva tarbimise ja elustiili kampaania

Soovitame, et Euroopa asutusel, sealhulgas ELi liikmesriikides asuvatel filiaalidel, oleks omavahendid ja see kampaania juhiks.

Meie eesmärk on tagada, et kõik ELi kodanikud tunnustaksid end ühises identiteedis, saaksid teadlikumaks säästva tarbimise ja elustiili vajadusest ning võtaksid selle eluviisi kasutusele.

Need eesmärgid on meile olulised, sest me tahame äratada sisemise motivatsiooni jätkusuutlikuks elustiiliks.

Ümarlaud 1:

Rohkemate vahetusvõimaluste loomine üliõpilastele Euroopas

Soovitame Euroopa Liidul võtta lisaks Erasmuse programmile vastu määrus vahetusprogrammi kohta 14–25aastastele õpilastele, olenemata nende päritolust, soost ja haridustasemest. Kohaliku tasandi koolid peaksid seda vahetusprogrammi süstemaatiliselt looma ja edendama. Igal õpilasel peaks olema võimalus osaleda vahetusprogrammis igal ajal oma koolis. Selleks peaks Euroopa Komisjon esitama ettepaneku Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ülemkogule.

Meie eesmärk on anda üliõpilastele, olenemata nende akadeemilisest tulemuslikkusest ja vanemate rahalisest toetusest, võimalus osaleda vahetusprogrammides kogu Euroopas. Euroopa vahetuskultuuri tuleks edendada juba koolieas. Eelkõige on oluline, et vahetusprogrammid oleksid kergesti kättesaadavad ja bürokraatiavabad. Selle vahetusprogrammi kaudu soovime luua Euroopa solidaarsuse ja vähendada keelebarjääre. Sellega seoses tuleb silmas pidada võrdseid võimalusi hariduses ja hariduses osalemises, et tugevdada kultuuridevahelisi ja suhtlemisoskusi.

Need eesmärgid on meile olulised, sest need võivad aidata edendada Euroopa ühtekuuluvust, tugevdada austust ja koostööd ning edastada Euroopa väärtusi juba varasest east alates, et Euroopa mitmekesisust saaks vaadelda võimalusena.

Ümarlaud 2:

Tööhõivele eriomase põhipalga kehtestamine

Soovitame Euroopa Komisjoni tööhõive ja sotsiaalõiguste volinikul esitada Euroopa Parlamendile ettepanek kehtestada kõigis liikmesriikides tööhõivele omane põhipalk. Põhipalk peaks koosnema toimetuleku tagamiseks piisavast miinimumsissetulekust ja tööhõive konkreetsest täiendusest.

Meie eesmärk on tagada, et ametialased tulemused ja palgad oleksid kogu ELis võrreldavad, et tugevdada sotsiaalset õiglust. See eesmärk on meie jaoks oluline, sest see tagaks, et tööturg järgib ELi aluspõhimõtet: võrreldavad elu- ja töötingimused, sõltumata isiku elukohast ja kutsealast.

Ümarlaud 1:

Euroopa väärtuste kehastamine ja nende tutvustamine emotsioonidele ligitõmbamise kaudu

Soovitame muuta Euroopa väärtused konkreetsemaks ja suhelda rohkemate emotsioonidega. Seda oleks võimalik saavutada näiteks integreerimispaketi abil, mis hõlmaks meediat, interaktiivseid elemente ja kodanike suuremat osalust.

Meie eesmärk on, et kõik ELis elavad inimesed tunneksid ja võtaksid omaks ühiseid väärtusi.

See eesmärk on meile oluline, sest see on aluseks meie väärtuste kooseksisteerimisele. Need väärtused on liiga vähe teada, sest isiklik seos puudub. Me peame selle ühenduse looma.

Ümarlaud 2:

Elu Euroopa Liidus

Soovitame ELil luua oma haridus- ja infotelevisiooniprogramm, et suurendada kõigi ELi kodanike teadlikkust meie ühistest väärtustest ning tagada kõigile lihtne ja takistamatu juurdepääs sellele teabele. Need eesmärgid on meile olulised, sest soovime paremini mõista avalikku arvamust igas ELi liikmesriigis. Sel viisil tahame tugevdada ühisosa ja aidata kodanikke kokku tuua, et edendada suuremat solidaarsust ja koolitada neid õigusriigi põhimõtete järgimisel, et säilitada demokraatia.

—

II d Riiklikud paneelid: Itaalia

Kodanike paneelarutelu soovituste esitamiseks Euroopa tulevikku käsitlevaks konverentsiks, 11.–12. märts 2022

Kokkuvõttev aruanne

Rooma, 16. märts 2022

SWG

Sisukord

II D Panels nationaux : Italie....227
1. Principes directeurs du processus d'organisation du panel....229
2. Sélection des participants et modalité de participation....230
3. Organisation du panel....233
4. Programme de travail....233
5. Recommandations formulées....235
Une économie plus forte, justice sociale et emploi....235
1. Dépasser le modèle de production du siècle passé....235
2. Règlements génératifs et inclusifs en matière de production....235
3. Mesurer la croissance à l'aune du bonheur au sein de la population plutôt que de la quantité de produits....236
4. Une plus grande intégration parmi les États....237
5. Politiques d'inclusion....238
6. Emploi....239
L'Europe dans le monde....240
1. Renforcer l'identité européenne....240
2. Renforcer l'économie et les institutions....240
3. Coopération et partenariats....241
4. Référence politique et culturelle....242
6. Évaluation finale par les participants....242

1. Hindamiskomisjoni korraldusprotsessi juhtpõhimõtted

Kogu paneelarutelu rakendamise protsess oli kavandatud nii, et see oleks kooskõlas suunistega, mis on esitatud Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi raames riiklike kodanike paneelarutelude suunistes. Täpsemalt:

- **Eesmärk:**

  Kõik hindamiskomisjonis osalema kutsutud isikud vastasid osalemisküsimustikule, mis sisaldas projekti eesmärke ja eesmärke koos konkreetsete viidetega Euroopa tulevikku käsitlevale konverentsile, käsitletavatele teemadele ja osalemise üksikasjadele.

- **Läbipaistvus:**

  Kõik algatust tutvustavad dokumendid tehti osalejatele kättesaadavaks mitmel viisil, viidates alati konverentsi ametlikule veebisaidile. Dokumendid saadeti e-posti teel kõigile osalejatele.

- **Kaasatus:**

  Osalemiskutse saadeti erinevate kanalite kaudu: näiteks saatke e-kiri SWG kogukonna liikmetele ja jagage link taotlusvormile Twitteri ja LinkedIni kaudu. Tulemuseks oli kokku üle 400 juurdepääsu taotlusvormile ja 245 taotlust. Osalejate (juhuslik) valimine toimus viisil, mis tagab erinevate soo, vanuse, sotsiaalse päritolu, elukoha ja kutsealase staatusega inimeste olemasolu.

- **Esindavus:**

  Kuigi valimi suurus ei ole statistilises mõttes representatiivne, oli valim mõeldud maksimaalse heterogeensuse saavutamiseks osalejate vahel, et reprodutseerida sihtrühma mikrokosmi.

- **Teave:**

  Kõik osalejad said konverentsi ja paneelarutelul arutatud teemade kohta laias valikus teavet. Projekti eesmärgid ja üksikasjad tuletati sissejuhatavas osas osalejatele meelde kooskõlas neutraalsuse ja täielikkuse põhimõtetega. Kõigile osalejatele anti võimalus küsida rohkem teavet ja üksikasju ürituse kohta SWG projektijuhtide otseste telefoninumbrite kaudu.

- **Arutelurühmad:**

  Kogu protsessi peamine eesmärk oli sõnastada konkreetsed soovitused, mida osalejad laialdaselt jagavad ja mis on suunatud Euroopa Liidule. Töö korraldamise ja rühmade juhtimisel toimus protsess, mis keskendus osalejate näidustuste kogumisele, nende käsitlemisele ja sünteesile ning nende kontrollimisele ja kinnitamisele rühmade endi poolt järgneval töösessioonil.

- **Kalender:**

  Töösessioonide ajal loodi lõdvestunud õhkkond, mis annab osalejatele kogu vajaliku aja, et süvendada teemasid, mille üle nad olid kutsutud arutlema, väljendama oma seisukohti ja kuulama teiste teemasid. Samal põhjusel otsustati jagada kaks peamist rühma kahte alarühma. Lisaks jaotati töö kahe päeva peale, et võimaldada formuleeritud ideedel põhineda.

- **Järelmeetmed:**

  Viimasel päeval kontrollisid ja kinnitasid kõik rühmad töö esimeses etapis esitatud soovituste esimest kavandit. Kui aruanne tulemuste kohta esitati ministrite nõukogu eesistujariigi Euroopa poliitikaosakonnale ja anti selleks luba, edastati soovituste lõplik

versioon kõigile paneelarutelus osalejatele. Igal juhul paluti osalejatel jätkata konverentsi tegevuse jälgimist veebisaidil ja avaldatavate uuenduste kaudu.

- **Terviklikkus:**

  SWG viis kogu tööprotsessi läbi sõltumatult, sõltuvalt saadud missioonist. Ministrite nõukogu eesistujariigi Euroopa poliitikaosakonda teavitati pidevalt algatuse eri etappidest ja tulemustest.

- **Privaatsuse kaitse:**

  Osalejate privaatsus oli täielikult tagatud. Hindamiskomisjonis osalemiseks pidid kõik kandidaadid allkirjastama seadusega nõutud informeeritud nõusoleku vormi.

- **Hinnang:**

  Protsessi lõpus saadeti kõigile osalejatele küsimustik, et hinnata nende kogemusi. Tulemused on kokkuvõtlikult esitatud käesolevas aruandes.

2. Osalejate valik ja osalemisviis

Valik

Üritusele eelneva kommunikatsioonietapi eesmärk oli valida välja vähemalt 50 Itaalia kodanikku, kes olid huvitatud algatuses osalemisest.

Selleks koostati SWGplatvormil veebis täidetava küsimustiku vormis lühike enesetaotlusvorm, mille kaudu said taotleda kõik algatuses osalemisest huvitatud isikud, märkides ära andmed, mis tuleb sisestada rühmadesse, millest osalejad juhuslikult valiti. Osalemistingimused olid järgmised: on internetiühendus, seade varustatud mikrofoni ja videokaamera, samuti allkirjastada konverentsi harta.

Taotlusvorm jagati sotsiaalvõrgustikesSWGkontodelt. Selleks postitati Twitteris kuus postitust ja üks LinkedInis, mille tulemused olid järgmised:

Sotsiaalne võrgustik	Kuupäevad	Vaadete arv	Juurdepääs taotlusvormile
Twitter	6 ametikohta 8.-10. märtsini	889	31
LinkedIn	1 postitus 8. märtsil	410	25

Samal ajal paluti SWG kogukonna liikmetel esitada taotlus vastavalt kutsestrateegiale, mille eesmärk on tagada Itaalia elanikkonna maksimaalne esindatus mitte ainult sotsiaalsete tunnuste, vaid ka ideede, kultuuriliste suundumuste ja väärtuste osas.

Taotlusi võib esitada ajavahemikus 8. märts kell 8.00–10. märts 2022 kell 16.00. Kokku saadi protsessi käigus 420 juurdepääsu taotlusvormile ja 225 täielikku taotlust.

Kokku oli toetuskõlblik **140** inimest, kellest 70 valiti kriteeriumi alusel, mis tagab tasakaalustatud esindatuse soo, geograafilise jaotuse, vanuse ja haridustaseme osas.

Valikumenetluses pöörati erilist tähelepanu õiglase tõenäosuse põhimõttele osalejate valimisel, millega kaasnesid juhuslikul kriteeriumil põhinevad menetlused.

Valiku juhuslikkus oli projekti keskne element, et tagada juurdepääsuprotsessi õiglus. Algatuse vaimus tundus siiski oluline kehtestada strateegia, mille eesmärk ei ole mitte ainult võimalikult paljude inimeste kaasamine, vaid ka valitud inimeste maksimaalse heterogeensuse tagamine, et edendada maksimaalset kaasatust.

Kokkuvõttes jagunesid tingimustele vastavad isikud järgmiselt:

Tingimustele vastavate kandidaatide jaotus

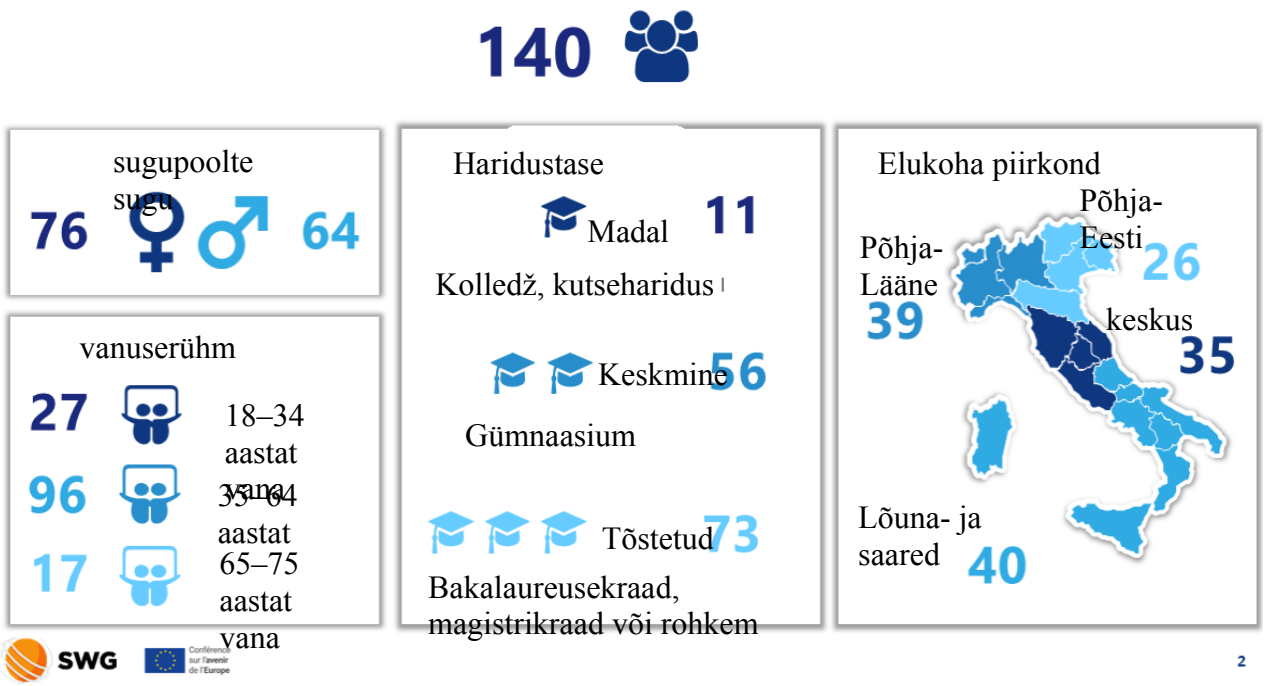

Kui 70 kandidaati valiti ürituse varahommikul, said nad oma osalemise kinnitamiseks telefonikõne. Kõned tehti SWGkontaktkeskuses CATI (Computer Assisted Telephone Survey) meetodil. Selle etapi lõpus kinnitas oma osalemist kokku 59 inimest, kes olid registreeritud. **Neist osales paneelis aktiivselt 55 inimest.**

Hindamiskomisjoni liikmete sotsiaalne ja vanuseline jaotus oli järgmine:

Aktiivsete osalejate jaotumine

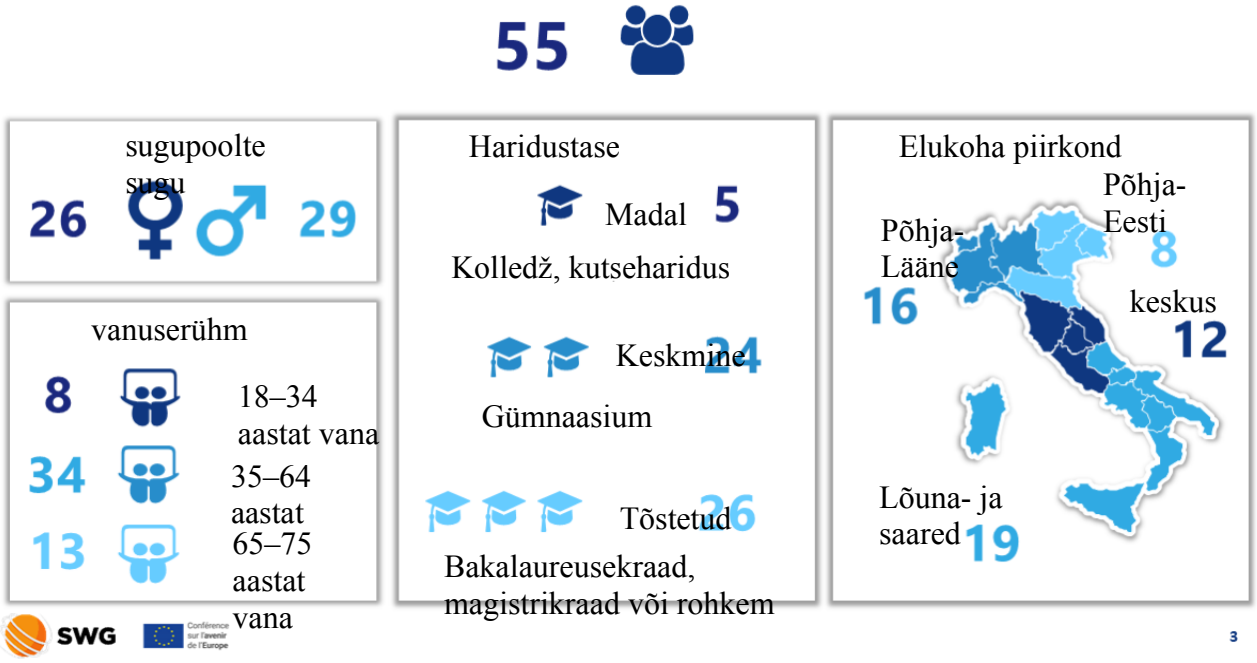

Siin on valikuprotsessi etappide tulemused:

Taotlemisprotsess

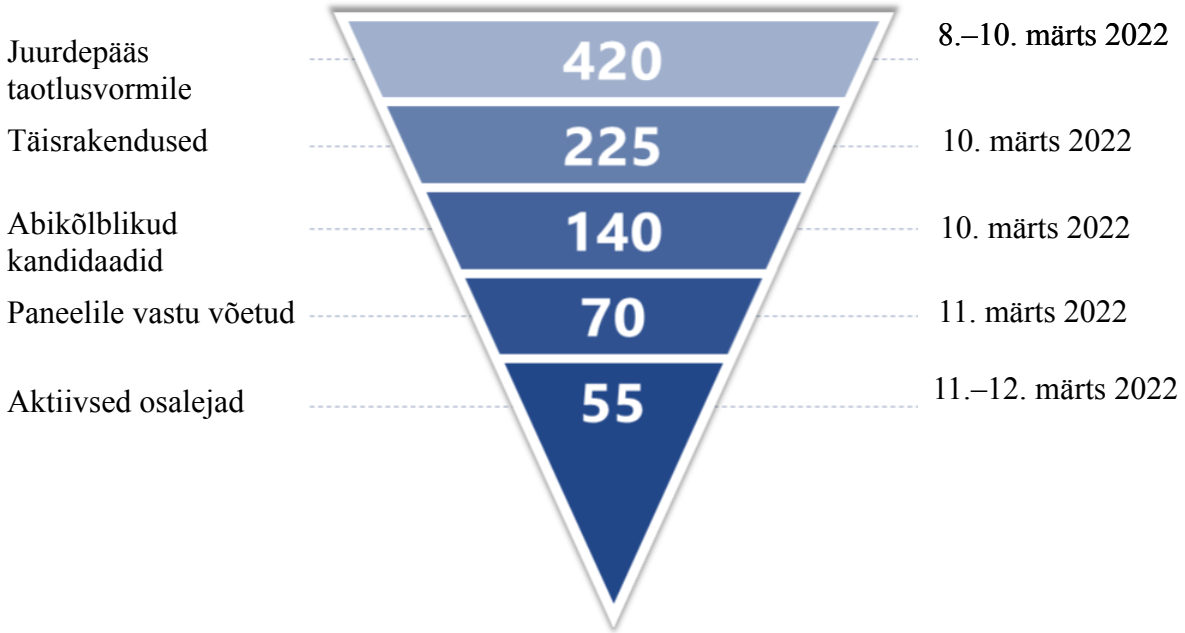

Kommunikatsiooniseadmed

Selleks et tagada motivatsiooni ja osalemise kõrge tase algusest peale, tehti kõigile osalejatele kättesaadavaks järgmised dokumendid:

- **Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi esitluslehed ja riiklikud paneelarutelud;**
- **Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi harta;**
- paneelaruteludel arutatavad **teemad;**
- **osalemiseks vajalik tehniline ja organisatsiooniline teave.**

3. Paneeli korraldus

Maksimaalse osalemise võimaldamiseks, sealhulgas ametikohustustega isikute puhul, korraldati vaekogu kahe järjestikuse poole päeva jooksul, sealhulgas üks nädalavahetustel, vastavalt järgmisele ajakavale:

- **Reede, 11. märts kell 16.00–18.00**
- **Laupäev, 12. märts kell 10.00–12.00**

Selle valiku eesmärk oli ühelt poolt hõlbustada töötajate osalemist algatuses ja teiselt poolt jagada osalemisaega, et soodustada suuremat tähelepanu ja osalemist, samuti edasist arutelu esitatud teemade ja ettepanekute üle. Paneelarutelus osalejad, kes osalesid kahe töösessiooniga GoToMeeting platvormi kaudu, jagati nelja rühma (kaks iga teemavaldkonna kohta), mida juhtis SWG moderaator ja menetluse kirjutamise eest vastutava isiku assistendid. Moderaatorid hõlbustasid rühmi kahe erineva arutelukanali kaudu (üks iga teemavaldkonna kohta), et kaasata võimalikult palju kõiki valitud inimesi ja tagada lähenemisviis, mis põhineb maksimaalsel kaasamisel ja neutraalsusel.

4. Tööprogramm

Esimene istungjärk (reede, 11. märts 2022)

- 00 – Virtuaalruumi avamine ja osalejate võimalus platvormiga ühenduda, et kontrollida oma heli- ja videosüsteemide nõuetekohast toimimist.
- 16:00 – Sissejuhatus moderaatori poolt: algatuse põhjuste selgitus ja töö struktuuri kirjeldus.
- 15.00 – Osalejate jagamine rühmades vastavalt kandideerimisetapis näidatud eelistustele.
- 16:20 – Rühmaarutelu algus.
- Kell 14.00 – sessiooni lõpp.

Teine istungjärk (laupäev, 12. märts 2022)

- 10 – Töö jätkamine, lugedes esimese päeva töö tulemusi.
- 10.15 – Jätkunud arutelu, põhjalikud arutelud ja osalejate kommentaarid.

• 12.00 – Töö lõpetamine.

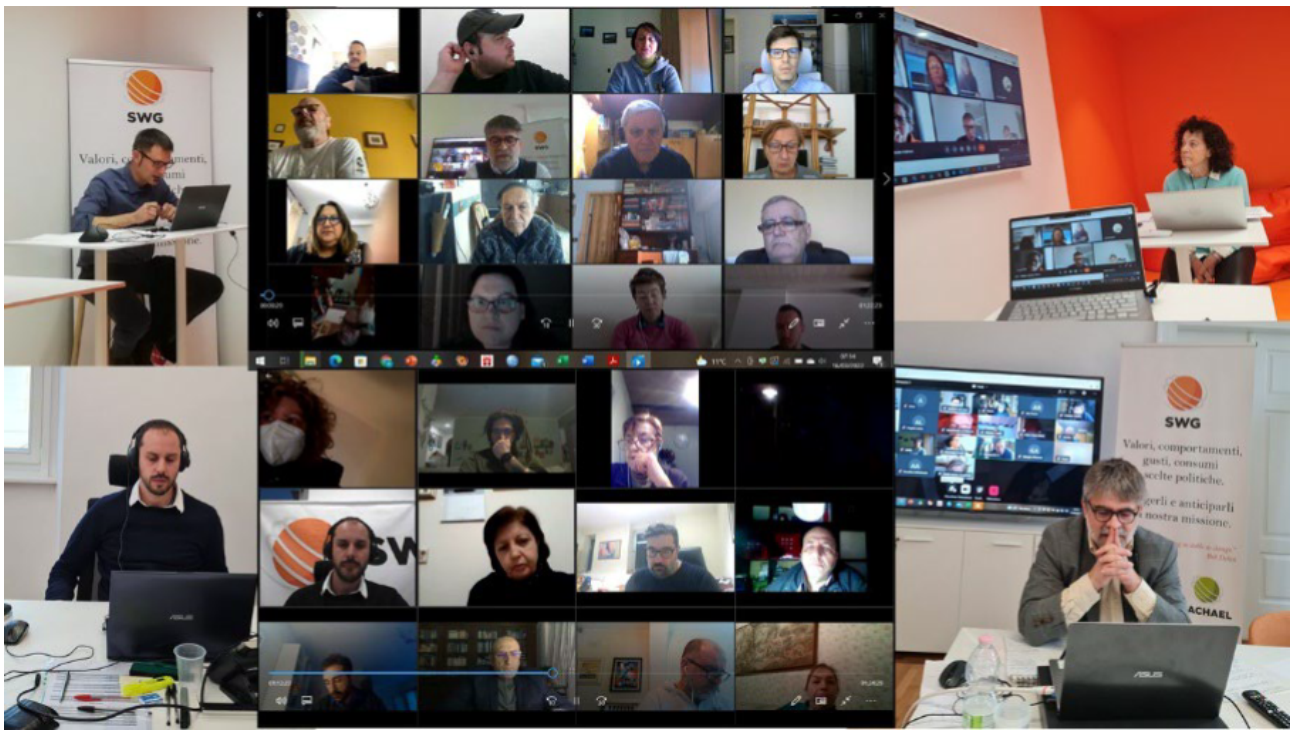

5. Tehtud soovitused

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

1. Möödunud sajandi tootmismudeli ületamine

Paneeldiskussioonis osalejad leidsid, et viimased ülemaailmsed sündmused (COVID-19 pandeemia ning Venemaa ja Ukraina konflikt) näivad olevat näidanud praeguse Euroopa tootmismudeli piiratust ja rõhutasid vajadust vaadata uuesti läbi lähenemisviis, mida paljud nimetavad „viimase sajandi osaks“.

Tõendid Euroopa sõltuvuse kohta energia ja toidu impordist väljaspool Euroopa Liitu asuvatest riikidest ning avastamine (pandeemia ajal), et me ei suuda üksi toota viiruse leviku vastu võitlemiseks vajalikke meditsiiniseadmeid ja vaktsiine, on tekitanud mulje, et meie majandussüsteem kannatab iseseisva toimetuleku puudumise tõttu struktuurse nõrkuse all.

Samal ajal usuvad osalejad selgelt, et tugevam majandus, mis suudab luua töökohti sotsiaalse õigluse kontekstis, peab suutma omandada olulisi tehnoloogilisi varasid. Selleks on oluline toetada haridussüsteemi, kus pööratakse üha enam tähelepanu STEM-valdkonnaga seotud teemadele.

Tehnoloogiline innovatsioon, säästev energia, aga ka turism ja kultuur näivad olevat Euroopa tulevase majanduse arengu kolm peamist telge, pöörates erilist tähelepanu põhitootmise säilitamisele, et vältida liigset sõltuvust kolmandatest riikidest oluliste toodete ja toorainete tarnimisest.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Võtta tõhusaid meetmeid kliimamuutuste ja alternatiivenergia valdkonnas.**
2. **Investeerida turismi ja kultuurimajandusse, väärtustades ka paljusid väikeseid sihtkohti Euroopas.**
3. **Keskendumine tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu edendajale.**
4. **Vähendada sõltuvust teistest riikidest toorainest, energiaallikatest ja põllumajandusest.**
5. **Julgustada noori õppima teaduslikke teemasid.**

2. Generatiivsed ja kaasavad tootmiseeskirjad

Möödunud sajandi majandusloogika ületamiseks on vaja läbi vaadata ka äritegevust reguleerivad eeskirjad ja protseduurid. Selles mõttes on neli soovitust, mis kõik vastavad ühisele loogikale: ühelt poolt eeskirjade lihtsustamine ja teiselt poolt kõrge järelevalve tagamine väärtegude vastu (eelkõige seoses võltsimise ja ebaausa konkurentsiga).
Suurt tähelepanu pööratakse vajadusele majanduslike eeskirjade järele, mis on peamiselt generatiivsed, vähendades nii palju kui võimalik valikuid, mis nõuavad tootmisprotsesside standardimist (ohtlikud konkreetsed kohalikud tootmised, millel on sügavad kultuurilised juured), aga ka põllumajandustoodete hävitamist, mis tuleneb vajadusest säilitada eelnevalt kindlaks määratud tootmiskogused.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Vähendada bürokraatiat (load, sertifikaadid).**
2. **Vähendada toodete standardimist ning tunnustada kohalikke ja piirkondlikke eripärasid seoses kultuuri ja tootmisega (tootmistraditsioonide austamine).**
3. **Ületada põllumajandusliku tootmise kvootide loogikat ja sellest tulenevat üleliigse toodangu hävitamist.**
4. **Võitlus võltsimise ja kõlvatu konkurentsi vastu.**

3. Kasvu mõõtmine elanikkonna õnne, mitte toodete koguse suhtes

Möödunud sajandi tootmismudelist kaugemale minek ei tähenda mitte ainult tootmismeetodite muutmist, vaid ka uue kultuuri arendamist, kus kasvunäitajad ei keskendu mitte ainult toodetud kaupade kogusele, vaid ka võimele tagada kodanikele õnne eesmärk. Selles uues majanduses ei saa kaubad olla mõju ja investeeringute kaalutluste keskpunktiks, kuid see koht peab inimeste juurde tagasi pöörduma. See tähendab üleminekut toodetud kaupade kogusel põhinevatelt näitajate süsteemilt (SKP) süsteemile, mis on võimeline mõõtma inimeste heaolu (BIB – sisemajanduse kogu õnne).

SOOVITUS LÜHIDALT

1. **Arendada majandust, mis keskendub rohkem õnne tootmisele (sisemine õnn) kui kaupadele (sisemajanduse kogutoodang).**

4. Suurem integratsioon riikide vahel

Kõigile, isegi nende seas, kes on praeguse korralduse ja Euroopa Liidu seni saavutatud tulemustega vähem rahul, on selge, et rahaliit ei ole piisav ja et Euroopa peab suutma areneda üha tugevamalt kui sidusa poliitilise üksusena, mis on võimeline pidama läbirääkimisi ühel häälel väljaspool ja tegutsema sisemiselt suurema solidaarsusega. Tugevam liit on Euroopa Liidu poliitilise, kaubandusliku ja tootliku jõu tugevdamise oluline aspekt: alusseaduste ühtsus ning ettevõtete ja kodanike integreeritud ja sidus maksustamise süsteem, millega ühtlustatakse kodanikele makstavaid palku ja teenuseid. Ainult sel viisil on meil Euroopa, mis suudab vähendada sotsiaalseid erinevusi ja edendada elukvaliteeti.
See tähendab, et ei jätkata viimaste aastate saavutusi ja säilitada heaoluriigi kontseptsioon, mida paneelarutelus osalejad on nimetanud kõige arenenumateks maailmas ja kõige rohkem mures võrdsete võimaluste ja sotsiaalse õigluse tagamise pärast oma kodanikele.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Ärge tehke kompromisse sotsiaalsete õiguste valdkonnas (rahvatervis, riiklik haridus, tööpoliitika).**
2. **Konsolideerida seda, mida on tehtud ühisraha ning maksesüsteemide ja telekommunikatsiooni ühendamise valdkonnas.**

Kuid praegu ei tundu kõik, mis on tehtud minevikus, enam piisav ning tuleviku Euroopa peab tegema otsustava sammu liikmesriikide integratsiooni osas vastavalt sisemisele visioonile, mis ei põhine enam konkurentsil, vaid koostööl, tagades, et igal Euroopa kodanikul on kõigis liidu liikmesriikides ühesugused tagatiste ja võimaluste süsteemid.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Minna kaugemale riikide isekusest ja kalduvusest otsida individuaalseid hüvesid teiste arvelt.**
2. **Luua süsteem, millel on kõigis riikides samad seadused, maksusüsteemid, õigused ja kohustused.**
3. **Eri riikide vaheline kooskõlastatud maksukord, eelkõige seoses ettevõtjatega (vabatsoonid puuduvad või madalad maksud).**
4. **Toodete ühtsed hinnad ja võrdse ostujõu tagamine eri riikide vahel.**
5. **Vähendada palgaerinevusi sama riigi eri riikide ja geograafiliste piirkondade vahel.**
6. **Muuta mitme liikmesriigi riigivõlg ühiseks vastutuseks.**

5. Kaasamispoliitika

Õiglane Euroopa, mis suudab pakkuda oma kodanikele õnne, on kaasav Euroopa, mis pöörab alati suurt tähelepanu võitlusele ebavõrdsuse vastu. Soovitustes on esitatud edasised sammud pikaajaliste eesmärkide (nt sooline võrdõiguslikkus) saavutamiseks ning sätestatud uued nõuded, mis on seotud tänapäeva ühiskondade kultuuriliste muutustega (digitaalne ebavõrdsus ja õigus elada tervislikus keskkonnas).

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Täieliku soolise võrdõiguslikkuse saavutamine, sealhulgas isapuhkuse ja lapsehoiuvõimaluste tugevdamise kaudu.**
2. **Digitaalse ebavõrdsuse vastu võitlemine.**
3. **Tagada, et kõik Euroopa kodanikud saaksid elada tervislikus ja jätkusuutlikus keskkonnas.**
4. **Tagada sotsiaalse liikuvuse võimalused ja seega kõik võimalused isiklikuks arenguks ja enesemääramiseks.**
5. **Edendada põlvkondade uuendamist kõigil tasanditel.**
6. **Hallata pagulaste ja rändajate vastuvõtmist tasakaalustatud viisil eri riikide vahel.**

Taas tundub, et koolidel ja hariduspoliitikal on keskne roll mitte ainult selleks, et anda noortele tööturule sisenemiseks vajalikud oskused, vaid ka selleks, et luua Euroopa kultuur. Pärast institutsioonide Euroopa ülesehitamist on oluline luua rahvaste Euroopa. Sellega seoses rõhutatakse ühise keele keskset tähtsust, et võimaldada dialoogi eri riikide kodanike vahel ja võrdset juurdepääsu teenustele. Kuna Esperanto unistus kukkus kokku, tekitas Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust kahtlusi võimaluse suhtes võtta inglise keel kasutusele ühise keelena, rahvusvaheliste suhete võtmekeelena ning teadus- ja majandussüsteemis.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Edendada ühise keele kasutuselevõttu.**
2. **Investeerida koolidesse ja Euroopa ajaloo õpetamisse, mitte igasse rahvusesse, samuti poliitökonoomia ja kodanikuhariduse õpetamisse.**
3. **Juurdepääs kultuurile, haridusele ja vahetustele õpilaste ja eri liikmesriikide kodanike vahel.**

Kaasamispoliitikal on keskne roll selle tagamisel, et kodanikel oleks juurdepääs võimalustele. Sellega seoses rõhutasid paneelarutelus osalejad, et Itaalia ei saa sageli kasutada sel eesmärgil kättesaadavaks tehtud ELi vahendeid. Kaasamine ja juurdepääsetavus tähendavad, et Euroopa institutsioonid peavad olema kodanikele lähemal ning need mõisted käivad käsikäes suurema teabe ja teadlikkusega Euroopa kodanike õiguste kohta. Sellest seisukohast on esile kerkinud liidu institutsioonide ja kodanike vaheliste otseste suhete tähtsus, ilma et liikmesriigid peaksid seda tingimata vahendama.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Edendada ELi vahendite kasutamist ebavõrdsuse vähendamiseks.**
2. **Juurdepääs Euroopa institutsioonidele ja nende lähedus kodanikele.**
3. **Teavitada kodanikke selgelt nende õigustest ja võimalustest ning edendada kodanike otsest juurdepääsu neile.**

6. Tööhõive

Tööhõive küsimus on pidevalt esile kerkinud kui valdkonnaülene element ja otsene mõju Euroopa Liidu suutlikkusele reageerida oma soovitustele. Osalejate vahelise arutelu käigus oli selge, et tööhõive küsimus on kodanike elu keskmes, kuid see käib käsikäes majandusliku ja sotsiaalse õigluse küsimuste tugevdamisega. Euroopa Liitu, kus aktiivne tööpoliitika on jätkuvalt kesksel kohal ja mis on üha enam kooskõlastatud, on väga oodatud.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Edendada töötajatevahelist kaubandust Euroopas Euroopa tööhõivekeskuse kaudu.**
2. **On integreeritud tööhõivepoliitika ELi tasandil.**
3. **Pakkuda stiimuleid ettevõtetele, kes pakuvad töökohti.**

Euroopa maailmas

Hiljutised rahvusvahelised sündmused ning eelkõige Venemaa ja Ukraina vaheline sõda on avaldanud suurt mõju Euroopa rollile rahvusvahelisel tasandil. Kogutud soovitused keskendusid peamiselt ELi tugevdamisele (nii identiteedi kui ka majandusliku jõu osas) ning selle suunamisele ja taastumise mudelile suhetes teiste riikidega.

1. Euroopa identiteedi tugevdamine

Selleks et saada tunnustust väljaspool oma piire, peab Euroopa Liit kõigepealt näitama ühtekuuluvust sisemiselt, mitte ainult majanduslikult ja rahaliselt, vaid ka identiteedi ja väärtuste osas. Identiteet, mis ei ole loodud heakskiitmisega, vaid kohalike eripärade väärtustamisega ühiste põhiväärtuste raamistikus.

Seda silmas pidades kaaluti ka liidu kohaldamisala võimalikku laienemist: mõnede paneelarutelus osalejate sõnul ei tohiks see toimuda diferentseerimata, vaid pigem kultuuri ja väärtuste vastastikusele tunnustamisele, mitte majanduslikele standarditele.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Tugevdada Euroopa kultuuriväärtusi ja -omadusi ning piirkondlikke eripärasid.**
2. **Euroopa kultuuriinstituudi loomine, et edendada austust ja vastastikust rikastumist eri riikide kodanike vahel.**
3. **Uutesse kandidaatriikidesse kuulumise põhimõtete ümbermääratlemine, tugevdades selliseid tegureid nagu kultuuriline identiteet ja väärtused.**

2. Majanduse ja institutsioonide tugevdamine

Homsel Euroopal on eeldatavasti juhtroll rahvusvahelisel tasandil, mida saab eeldada ainult tugeva ja sõltumatu liiduga teistest riikidest. Üldiselt tunnistatakse, et ELi riigid on tooraine osas vaesed, kuid tundub oluline, et EL suudaks tagada suurema sõltumatuse energiavarustuse, põllumajanduse ja tehnoloogiliste toodete osas.

See nõuab konkreetseid investeeringuid, et järele jõuda sellistes valdkondades nagu tehnoloogia (kus Euroopa Liidul ei näi praegu olevat juhtiv roll), aga ka toidu- ja energiasektoris.

Venemaa ja Ukraina vaheline sõda on asetanud arutelu keskmesse ka Euroopa integreeritud kaitsepoliitika tähtsuse, millel on konkreetne identiteet ja suurem autonoomia NATOst, seadmata kahtluse alla selle liikmesust.

See tähendab ka selgeid tulevikuvalikuid, millega kaasnevad märkimisväärsed investeeringud teadusesse ja teadusuuringutesse, et suurendada noorte eurooplaste oskusi.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Sisemise tootmisvõimsusetugevdamine: toiduahel (eriti nisu) ja tehnoloogia (mikroprotsessorid).**
2. **Edendada tüüpilisi piirkondlikke ja Euroopa produktsioone.**
3. **Tugevdada Euroopa tööstusklastreid (nt teras).**
4. **Tugevdada kohalikku energiatootmist ökoloogilisest perspektiivist (gaas, päike, tuul).**
5. **Arendada kosmosetehnoloogiaid.**
6. **Euroopa teaduslaborite loomine (Euroopa viiruspank).**
7. **Luua ühine Euroopa armee, mis tegutseb NATO raames, kuid aitab ka kaugemale minna.**
8. **Investeerida koolitajate koolitusse (Euroopa õpetajate vahetus, Erasmus õpetajatele).**
9. **Suurendada Euroopa teadlaste liikuvust, arendades uusi Euroopa teadusasutusi.**
10. **Soodustada innovatiivsete idufirmade tekkimist.**

3. Koostöö ja partnerlused

Euroopa tulevikuvisioon ei ole mitte kindlus, mis kaitseb oma rikkust, vaid peategelane rahvusvahelisel areenil, kes on võimeline dialoogi pidama kõigi maailma riikidega. Dialoog, mis algab kaubandusjõust ja peaks olema suunatud majanduslikule juhtpositsioonile ning mida saab tugevdada ulatuslike rahvusvaheliste partnerluste ja projektide loomisega.

Seda kõike selleks, et teha koostööd ja pöörata tähelepanu maailma kõige haavatavamatele piirkondadele, pidades silmas sihtotstarbelisi projekte, mille eesmärk on tuua esile kõige vaesemaid riike, ning kultuurilisi ja majanduslikke kontakte idariikidega.

Erilist tähelepanu pööratakse ka rändeteemale, mis hõlmab paremat koordineerimist riikide vahel ning ühiste menetluste kasutamist taotluste ja üksikisikute haldamiseks.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Ekspordi suurendamine.**
2. **Edendada Euroopa riikidevahelisi turismimarsruute.**
3. **Töötada välja kaubandussüsteem läbirääkimiste pidamiseks Euroopa tasandil (mitte eraldi riikide või äriühingutena, vaid liiduna), et neil oleks suurem läbirääkimisjõud, vaid inimõiguste austamisega seotud piirangud.**
4. **Juhtida suuri rahvusvahelisi projekte, nagu Rahvusvaheline Kosmosejaam.**
5. **Rahastada Aafrikas koolide ja haiglate ehitamise projekte ilma koloniaalstiilis suhtumata, kuid keskendudes Euroopa väärtuste ja õiguste austamisele.**
6. **Investeerida kohapealsesse koolitusse (eriti naiste puhul) kõige vaesemates riikides.**
7. **Edendada tehnikute ja koolitajate vahetust.**
8. **Luua rändajate juurdepääsu käsitlevate ühiste eeskirjade süsteem, mis hõlmab erinevaid humanitaar- ja majandusrände protsesse ning mis jaotub võrdselt eri**

riikide vahel, kuid millel on ühised eeskirjad (käitumise ja tööhõive stsenaariumid ja kontroll).

4. Poliitiline ja kultuuriline viide

Eespool kirjeldatud stsenaariumis eeldatakse, et Euroopa annab õiguste ja eetika seisukohast ülemaailmsel tasandil selge poliitilise ja kultuurilise viite, mis on eeskujuks otsuste tegemise kaudu, et tagada tervislik keskkond, inimeste õiguste austamine ning dialoog ida ja lääne vahel.

SOOVITUSED LÜHIDALT

1. **Juhtida teed rohelise kontinendina, saavutada teiste ees nullheide ja suurendada puhta energia tootmist (tuule- ja päikeseenergia).**
2. **Eksportida tehnoloogiaid nullmõjuga kaupade tootmiseks.**
3. **Olla ida ja lääne vaheline ühinemine (avalik koht, agora), edendades kultuurivahetusi ja ühiseid kultuurialgatusi (näiteks ülemaailmsed kunstipäevad, mis korraldatakse vaheldumisi erinevates Euroopa pealinnades koos kunstiprogrammiga, mis hõlmab lääne- ja idakunstnikke).**
4. **Luua Euroopa eetiline mudel rändeprotsesside juhtimiseks, mida saab rahvusvaheliselt jagada.**

6. Lõplik hindamine osalejate poolt

Kahe tööpäeva lõpus paluti kõigil osalejatel täita lühike küsimustik, et hinnata oma kogemusi. Hindamisküsimustik saadeti kaks päeva pärast hindamiskomisjoni lõppu, et anda kõigile osalejatele aega kogemustest sammu astumiseks ja objektiivsema vastuse saamiseks.

Kogutud tulemused näitavad eriti suurt rahulolu nii huvi kui ka osalemise lihtsuse ning kuulamis- ja kaasamistunde osas.

Rahulolu paneelarutelus osalemisega

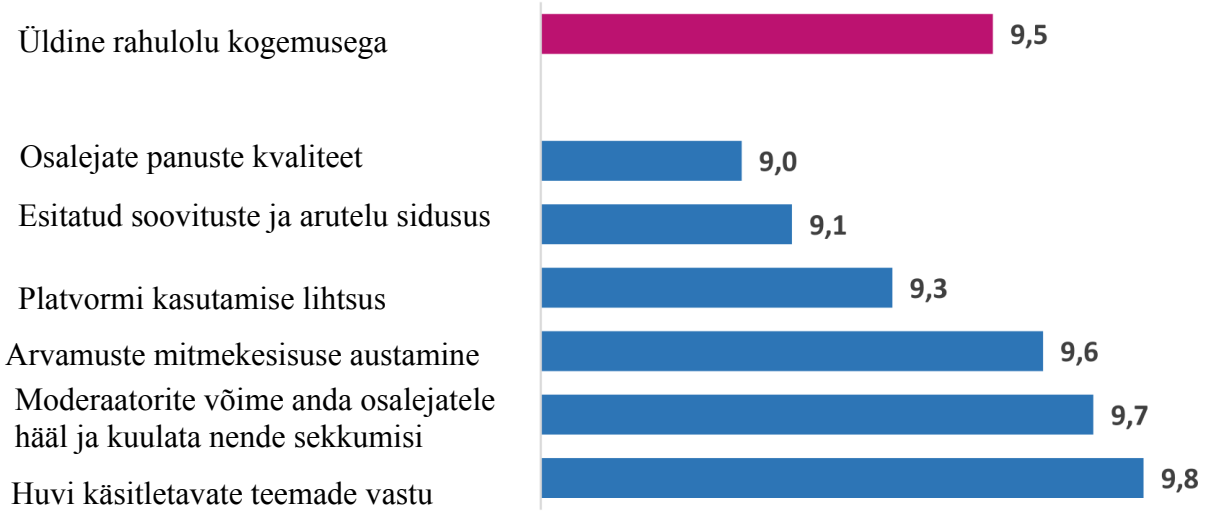

Kuigi osalejatel oli esialgu erinev kogemus, oskused ja motivatsioon, tundsid nad selles tugevat osalust: 98 % hindamisküsimustikule vastanutest leidis, et nad on aktiivselt osalenud ja andnud arutelule positiivse panuse.

Üldiselt on väga tugevalt tunda selle kogemuse kasulikkust, mida on peetud eelkõige aktiivse osalemise võimaluseks ja mis on andnud Euroopa institutsioonidele suurema läheduse. See tõi kaasa selle, et peaaegu kõik vastajad taotlesid seda tüüpi algatuste kordamist aja jooksul.

EUROOPA TULEVIKKU KÄSITLEVA KONVERENTSI „ITAALIA PANEELARUTELU“ HUVIDE HINDAMINE

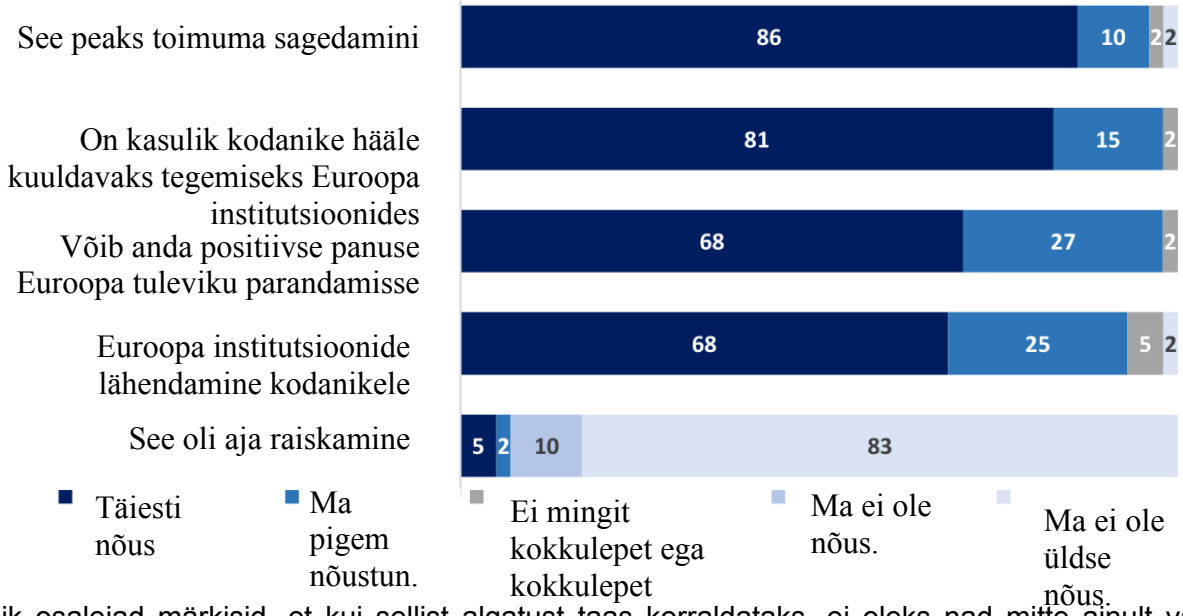

Kõik osalejad märkisid, et kui sellist algatust taas korraldataks, ei oleks nad mitte ainult valmis osalema, vaid soovitaksid ka oma sõpradel osaleda.

II E Rahvuskogud: Leedu

Leedu kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal

Aruanne

Käesolev aruanne koosneb neljast osast. Esimeses tutvustatakse lühidalt ürituse edenemist. Teises antakse ülevaade ELi ja Leedu poliitika teemalises kodanike paneelarutelus osalejate soovitustest. Kolmandas aruandes analüüsitakse lühidalt rühmades toimunud arutelusid ja foorumi peamisi tulemusi. Neljandas võrreldakse kodanike paneelarutelu tulemusi Leedu kodanike Euroopa olukorda ja tulevikku käsitlevate uuringute tulemustega.

1. Riikliku kodanike paneelarutelu läbiviimine

Kooskõlas suunistega riiklike kodanike paneelarutelude korraldamiseks Euroopa tuleviku konverentsi raames töötas Kantar TNS LT 2021. aasta detsembris välisministeeriumi (MAE) taotlusel välja Leedu elanikkonna esindusliku valimi stratifitseeritud juhuvaliku metoodika, mille alusel Kantar TNS valis 25 Leedu kodanikku vanuses 18–65, kes esindavad erinevaid sotsiaalmajanduslikke rühmi ja kõiki Leedu geograafilisi piirkondi[xv].

4. jaanuaril kutsuti valitud kodanikud virtuaalsele sissejuhatavale istungile, kus tutvustati riikliku kodanike paneelarutelu ideed ja vahetati mõtteid Euroopa tuleviku seisukohast kõige olulisematel teemadel. Ürituse lõpus said osalejad taustdokumendi, milles kirjeldati üksikasjalikult arutatud teemasid ja teabeallikaid.

15. jaanuaril toimus Euroopa vahistamismääruse raames riikide kodanike paneel Euroopa tuleviku teemal, mille korraldasid Euroopa vahistamismääruse Ida-Euroopa uurimiskeskus (RESC) ja Kantar TNS LT valimisinstituut, kus osales otseselt 25 valitud kodanikku.

Osalejad arutasid kahte ELi poliitikaga seotud küsimust: **ELi roll ja pädevus välispoliitikas** ning **ELi majanduslik roll**. Sellel üritusel käsitleti kõiki neid küsimusi eraldi istungil, mille alguses tutvustasid ELi poliitikaeksperdid Linas Kojala (RESC) ja Ramūnas Vilpišauskas (Vilniuse Ülikooli professor) lühidalt istungi teema aktuaalsust ja teemasid. Arutelu käigus said kodanikud esitada küsimusi ja jagada oma seisukohti. Pärast ekspertide ettekandeid jagati osalejad kolmeks väiksemaks esindusrühmaks, et igaüks arutleks sessiooni teemaga seotud erinevate küsimuste üle. Arutusel olnud välispoliitilised küsimused olid järgmised:

1.1. Kas on vaja iseseisvat ELi kaitse- ja välispoliitikat?

1.2. Millised peaksid olema ELi suhted Ida-Euroopa naaberriikide, Põhja-Aafrika ja Türgiga?

1.3. Milline peaks olema ELi rändepoliitika?

ELi majandusliku rolli teemalisel istungil arutati järgmisi küsimusi:

2.1. Kas ELi eelarvest ja ELi ühisest võlast eraldatavaid vahendeid on vaja rohkem ümber jaotada?

2.2. Kas sotsiaalseid standardeid tuleks reguleerida ELi tasandil?

XV Valim Vilniuse, Kaunase, Klaipėda, Šiauliai ja Panevėžysi ning Vilniuse, Kaunase, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžysi, Alytuse, Marijampolė, Tauragė, Telšiai ja Utena linnaosade esindajatest, tuginedes Leedu statistikaameti (Lietuvos statistikos departamentas) andmetele.

2.3. Kuidas tugevdada ELi majandust?

Istungjärgu lõpus pidi iga rühm sõnastama arutelu peamised järeldused, tegema põhimõttelisi avaldusi või konkreetseid ettepanekuid ELi poliitiliste probleemide kohta. Arutelu käigus kogu paneeldiskussiooniga tutvustas iga rühma esindaja neid järeldusi teistele osalejatele. Need, kes olid osalenud teistes rühmades, suutsid küsimusi esitada ja ettepanekuid oma ideedega täiendada. Pärast esitlusi ja arutelusid hääletasid kodanikud kumbki neist järeldustest kaks, hääletades kõige olulisema ettepaneku või deklaratsiooni poolt, mis käsitleb Leedu rolli ELi tugevdamisel ja ELi edu isegi kogu Euroopas; ja teine hääletus avalduse või ettepaneku poolt tundub kõige olulisem isiklikus mõttes, mis on nende kui ELi elaniku huvides. Pärast hääletust toimus arutelu paneeldiskussioonis ja arutati arutelude käigus esile kerkinud peamisi ideid.

Üritusele järgneval nädalal uurisid eksperdid arutelude sisu ja avastasid kodanike esitatud ideede sisu. Jaanuaril toimus virtuaalne koondistung ning kodanikega jagati nende arutelude sisust tulenevaid soovitusi. Kodanikele anti võimalus öelda, kas nad kiitsid soovitused heaks, täiendada neid sisu ja hinnata neid. Kõik osalejad said selle võimaluse nädal pärast koondistungit uuesti, saades oma arvamused ja märkused kirjalikult paneelarutelu korraldajatele.

2. *Riikliku kodanike paneelarutelu tulemused*

Aruande selles osas on esitatud kodanike paneelarutelu tulemused koos töörühmades osalejate soovitustega ja nende seisukohtadega ELi rolli kohta välispoliitikas ja majanduses.

Esimene sessioon: ELi roll ja pädevus välispoliitikas

1. Kutsume ELi üles töötama välja tõhusama poliitika Hiina suhtes. Leedut tuleb resoluutsemalt toetada, kuid ta peaks ka paremini viima oma seisukoha kooskõlla ELi partnerite seisukohaga. Selleks et tagada huvide parem tasakaal ELis ja ainult üks poliitika Hiina ja muude välispoliitika küsimuste suhtes, soovitame kaaluda võimalust luua ELi välisminister.

2. Soovitame lisada päevakorda sisserändajate kvootide küsimuse ELi tasandil.

3. Soovitame luua ELi tasandil spetsiaalse komisjoni rändeküsimuste käsitlemiseks, mis tagaks kiirema reageerimise rändekriisidele ja liikmesriikide õiguse selgitada ja kaitsta oma riiklikke huve ning töötada välja ja rakendada ühiseid rändehalduse suuniseid.

4. Soovitame tugevdada majandus- ja humanitaarsidemeid Põhja-Aafrika riikidega, kaotamata silmist poliitilist tegelikkust, eelkõige eesmärgiga vähendada Hiina, Venemaa ja teiste piirkonna riikide mõju.

5. Soovitame tugevdada sidemeid Ida-Euroopaga ja julgustada majandusmeetmeid isiklikul tasandil.

6. Nõuame, et ELi poolt välisosalejatele kehtestatud sanktsioonid oleksid rangemad, sihipärasemad ja puudutaksid sanktsioneeritud riigi olulisi isikuid (nt poliitilisi juhte).

7. Me nõuame, et ELi ühine välis- ja julgeolekupoliitika põhineks ELi eri liikmesriikide ning Euroopa eri piirkondade ja ühiskondade vahelise solidaarsuse aluspõhimõttel.

8. Soovitame ELil vaadata läbi seni avatud rändepoliitika, mis põhjustab julgeolekuprobleeme, kuritegevuse kasvu ja kommunitarismi loomist ühiskonnas.

9. Kutsume Leedut üles rändepoliitika küsimustes aktiivsemalt sõna võtma ja alustama arutelusid rändega seotud teemadel.

10. Soovitame ELil järgida aktiivset ja ranget poliitikat riikide suhtes, kes kasutavad rändevooge relvana hübriidrünnakutes: ühelt poolt rangemate sanktsioonide kohaldamine ja teiselt poolt dialoog nendega pingete leevendamiseks.

Teine sessioon: ELi majanduslik roll

1. Soovitame ELil tugevdada oluliste kaupade tarnekindlust mitmel viisil: ELi sisekaubanduse tähtsuse järjekorda seadmine, kõrgtehnoloogia tootmise edendamine ja impordiallikate edasine

mitmekesistamine. Samuti soovitame uurida uusi eksporditurge.

2. Soovitame läbi vaadata maagaasilepingute läbirääkimistavad, pidades silmas nii lühi- kui ka pikaajalisi lepinguid. Soovitame energiavarustuse allikaid veelgi mitmekesistada.
3. Soovitame hinnata rohelise kokkuleppe meetmeid ja nende rakendamist, võttes arvesse võimalikku negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju. Rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks soovitame kasutada lisaks taastuvate energiaallikate kasutamisele ka tuumaenergiat ja maagaasi.
4. Rõhutame, et on eriti oluline, et kõik liikmesriigid austaksid ELi õiguse ülimuslikkuse põhimõtet. Me küsime näiteks, et Leedul on selles küsimuses selge põhimõtteline seisukoht.
5. Soovitame Leedul aktiivsemalt kasutada ELi liikmesriikide häid tavasid, et saavutada kõrgemad sotsiaalsed standardid, majanduskasv ning tasakaalustatud ja säästev areng.
6. Soovitame pöörata rohkem tähelepanu küberturvalisuse ning andmete ja taristu kaitse tugevdamisele.
7. Soovitame ELil ja liikmesriikidel seada esikohale põhiliste majandusteadmiste arendamine kodanike seas, haridus ja teabe levitamine.
8. Soovitame, et uued ELi kaubanduslepingud sisaldaksid ambitsioonikaid sotsiaalseid, töö- ja tervishoiustandardeid. Soovitame koostada ELi tasandil suunised selle kohta, mida teha ja kellel ei ole õigust teha sotsiaalmeedia platvorme, mis haldavad tarbijate isikuandmeid ja nende kohta käivat teavet.
9. Soovitame täiendavalt kaaluda võimalust võtta ELi tasandil ühiselt laenu, et saavutada parimad võimalikud laenutingimused. Samuti soovitame töötada välja majanduslikult usaldusväärse ja vastutustundliku poliitika, et vähendada liikmesriikide võlakoormust.
10. Kontrollikoda soovitab tugevdada järelevalvet ELi vahendite kasutamise ja kasutamise üle, aidates kohalikel omavalitsustel luua vahendite kasutamise kohandamiseks tegelikku tava. Kuna ELi vahenditest toetuse saajate objektiivne olukord võib muutuda, on läbipaistvus- ja paindlikkusnõuete vaheline seos eriti oluline.
11. Soovitame Leedul jätkata aktiivselt majandusarengu ja investeeringute edendamist riigi piirkondades.

3. Arutelud riiklikus kodanike paneelarutelus ja tulemuste analüüs

Riiklikus kodanike paneelarutelus osalejad arutasid Leedu jaoks kõige olulisemaid aktuaalseid küsimusi (enamasti riiklikul tasandil poliitilises ja meedias) ja kuidas neid lahendada. Paneelarutelu peamiste järelduste üldisel hääletusel selgus, et peaaegu 45 % kõigist kahel istungjärgul antud häältest olid pühendatud ettepanekutele kahel teemal: suhted Hiinaga ja rändevoogude kontroll (vt tabel allpool). Ka energiapoliitika teema on pälvinud palju tähelepanu. Selle teemaks oli vaid üks ettepanek, kuid see kogus peaaegu 10 % osalejatest. Nende hääletuste tulemus näitab, et kodanike ettekujutus Euroopa tulevikust võib olla otsustav tänapäeva poliitiliste küsimuste ja uudiste puhul (riiklikul tasandil).

Soovitus	**Hääletamine**
Esimene sessioon: ELi roll ja pädevus välispoliitikas	
1. Kutsume ELi üles töötama välja tõhusama poliitika Hiina suhtes. Praegune toetus Leedule ei ole piisav, kuid Leedu ei ole oma seisukohta ELi partnerite seisukohaga piisavalt ühtlustanud. Selleks et tagada huvide parem tasakaal ELis ja ainult üks poliitika Hiina ja muude välispoliitika küsimuste suhtes, soovitame kaaluda võimalust luua ELi välisminister.	11 (22,9 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 8; isikuliselt: 3

2. Soovitame lisada päevakorda sisserändajate kvootide küsimuse ELi tasandil.	9 (18,8 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 9
3. Soovitame luua ELi tasandil spetsiaalse komisjoni rändeküsimuste käsitlemiseks, mis tagaks kiirema reageerimise rändekriisidele ja liikmesriikide õiguse selgitada ja kaitsta oma riiklikke huve ning töötada välja ja rakendada ühiseid rändehalduse suuniseid.	7 (14,6 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 3; isikuliselt: 4
4. Soovitame tugevdada majandus- ja humanitaarsidemeid Põhja-Aafrika riikidega, kaotamata silmist poliitilist tegelikkust, eelkõige eesmärgiga vähendada Hiina, Venemaa ja teiste piirkonna riikide mõju.	6 (12,5 %) on oluline isikuliselt: 6
5. Soovitame tugevdada sidemeid Ida-Euroopaga ja rakendada majandusmeetmeid inimeste tasandil.	5 (10,4 %) isiklikult oluline: 5
Teine sessioon: ELi majanduslik roll	
1. Soovitame ELil võtta mitmeid meetmeid, et suurendada esmatähtsate kaupade tarnekindlust: ELi-sisese kaubanduse prioriteediks seadmine, kõrgetasemelise tehnoloogia tootmise edendamine ELis ja impordiallikate edasine mitmekesistamine. Samuti soovitame uurida uusi eksporditurge.	9 (19,6 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 3; isiklikult: 6
2. Soovitame läbi vaadata maagaasilepingute läbirääkimistavad, pidades silmas nii lühi- kui ka pikaajalisi lepinguid. Soovitame energiavarustuse allikaid veelgi mitmekesistada.	9 (19,6 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 9
3. Soovitame hinnata rohelise kokkuleppe meetmeid ja nende rakendamist, võttes arvesse võimalikku negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju. Rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks soovitame kasutada lisaks taastuvate energiaallikate kasutamisele ka tuumaenergiat ja maagaasi.	6 (13 %) on oluline isikuliselt: 6
4. Rõhutame, et on oluline, et kõik liikmesriigid austaksid ELi õiguse ülimuslikkuse põhimõtet. Me küsime näiteks, et Leedul on selles küsimuses selge põhimõtteline seisukoht.	4 (8,7 %) on oluline kogu Euroopa jaoks: 2; isikuliselt: 2

Lisaks on kodanike jaoks kõige olulisemad küsimused, nimelt suhted Hiinaga, ränne või energia, ajutised: nende resolutsioonil on oluline mõju Euroopa pikaajalisele tulevikule. Seetõttu ei ole problemaatiline tõenäosus, et tulevikus mõtlevad kodanikud seavad esikohale selle, mis on praegu oluline. Kuna tuleviku ehitamine algab täna paljudest väikestest sammudest, on kodanike ootuste tajumine lühiajalises perspektiivis oluline tingimus, et tagada protsesside ja probleemide lahendamise tugev pikaajaline kontroll. Allpool esitatud analüüs liikmesriikide kodanike paneeli peamiste tulemuste kohta põhineb sellel tähelepanekul.

Kõige rohkem hääli saanud resolutsioon (11 ehk peaaegu 12 %) on **see, et EL vajab tõhusamat poliitikat Hiina suhtes**. See üldine järeldus hõlmas mitmeid konkreetsemaid avaldusi. Esiteks rõhutasid osalejad, et praeguses etapis ei ole ELi toetus Leedule Hiina majandusliku surve tõttu olnud piisav. Teiseks rõhutasid töörühma esindajad, kes esitasid järelduse, et Leedu ise peaks tegema suuremaid jõupingutusi, et ühtlustada oma Hiina-poliitikat ELi partnerite poliitikaga, eelkõige seetõttu, et ELi kui terviku jaoks on oluline jätkata kaubandust Hiinaga. Kolmandaks tõstatasid kodanikud idee, et seisukohtade kooskõlastamine ja ühise poliitika väljatöötamine eelkõige Hiina suhtes võiks olla tõhusam, kui luuakse ELi välisminister. Kaheksa osalejat pidasid

seda järeldust eriti oluliseks kogu Euroopa jaoks ja veel kolm osalejat pidasid seda nende isiklikuks jõuks.

Suhete küsimus Hiinaga on tihedalt seotud kahe teise ettepanekuga, millel on suur hulk kodanike hääli. Üheksa osalejat hääletas teisel istungjärgul saavutatud järelduse poolt, et **EL peab tugevdama varustuskindlust** (kolm osalejat märkisid, et see on kogu Euroopa jaoks eriti oluline, ja kuus osalejat, et see on nende jaoks isiklik). See järeldus sisaldas ka mitmeid aspekte. Esiteks rõhutasid kodanikud vajadust eelistada ELi turge, mida iseloomustavad usaldusväärsed tarnijad ja nõudlikele standarditele vastavad tooted. Teiseks rõhutasid osalejad vajadust edendada kõrgtehnoloogilist tootmisvõimsust Euroopas endas. Kolmandaks väljendasid kodanikud toetust impordiallikate suuremale mitmekesistamisele. Nende soovituste sõnastamisel viitasid arutelus osalejad järjekindlalt Hiina tegurile: Hiina kaupadega seotud julgeolekuohud, kõrgtehnoloogiliste tehnoloogiate tootmiseks vajalike Hiina toorainete kasutamine ning Hiina tavad kopeerida ja varastada tehnoloogiaid oma turul tegutsevatelt lääneettevõtetelt. Ettepanek **arendada ELi majandus- ja humanitaarkoostööd Põhja-Aafrika riikidega** sai samuti kuus häält (isikuliselt oluline) põhjusel, et selles piirkonnas on oluline vähendada nii Hiina kui ka Venemaa ja teiste sõbralike riikide mõju.

Hääletuse tulemused peegeldasid ka kodanike muret rändeküsimuste pärast. Välispoliitika kolmest kõige häälekamast leiust kaks olid pühendatud rändele. Üheksa osalejat hääletasid ettepaneku poolt**, et EL pöörduks tagasi liikmesriikidele kohustuslike rändajate vastuvõtukvootide süsteemi loomise** juurde (kõik rõhutasid, et see ettepanek on eriti oluline kogu Euroopa jaoks). Selle järelduse teinud osalejad väljendasid toetust riiklike kvootide kehtestamisele vastavalt elanike arvule ning ELi kaasrahastamisele rändajate vajaduste rahuldamiseks vastavalt nendele kvootidele. Seitse osalejat hääletasid ikka veel ettepaneku poolt **luua ELi tasandil alaline tehniline komisjon, mis tegeleks rändeküsimustega, kuhu lähetatakse liikmesriikide esindajad** (kolm osalejat peavad seda ettepanekut Euroopa kui terviku jaoks eriti oluliseks, neli peavad seda nende isiklikuks jõuks). Osalejad rõhutasid, et selline organ võiks võimaldada ELil kiiremini reageerida rändekriisidele, tagades samal ajal tasakaalu ELi üldpõhimõtete piisava austamise ning liikmesriikide õiguse vahel kaitsta oma riiklikke huve ja julgeolekut.

Rändepoliitikat käsitleva arutelu käigus arutasid osalejad rändevoogude juhtimisel kahte erinevat kriisi: 2016. aastal Vahemere rändekriis ning 2012. aastal Valgevene hübriidrünnak Leedu, Läti ja Poola vastu, mille käigus Minsk kasutas Lähis-Idast ja Aafrikast pärit rändajaid. Mitu paneelarutelul osalejat ütles, et kriis 2016. aastal tundus kauge ja ebaoluline nii Leedu kui terviku ja nende jaoks isiklikult ning ettepanek kehtestada rändajatele kvoodisüsteem ei tundu neile asjakohane. Osalejate sõnul tõi hübriidrünnak Ida-Euroopas rändeküsimuse lähemale ning sundis lähenema kvootidele kui kohandatud, tõhusale ja solidaarsusel põhinevale rändepoliitika vahendile. Mõned osalejad juhtisid tähelepanu sellele, et 2021. aasta kriisi ajal oli raske eristada riigi territooriumil elavaid inimesi, pagulasi, rändajaid ja neid, kes kujutavad endast ohtu. Kõik arutelus osalejad nõustusid, et praeguses „avatud“ ELi rändepoliitikas ei võeta piisavalt arvesse rändest tulenevaid ohte, liikmesriikide riiklikke huve, nende võimet sisserändajaid integreerida jne. Kodanikud kritiseerisid ka ELi selle aegluse või Leedu vajadustele vastamata jätmise pärast ning keeldumist rahastada välispiiridele müüri ehitamist.

Kokkuvõttes võib öelda, et Leedu 2021. aasta kuumimate uudiste kaks elementi – suhted Hiinaga ja rändevoogude juhtimine – julgustavad Leedu kodanikke nõudma, et EL sekkuks rohkem ja et neil oleks tõhusam ühine poliitika. Kodanikud on mures Hiina poliitika ja selle kasvava mõju pärast Euroopas ja ELi naabruses. Tuleb tunnistada, et Hiina majanduslik mõju sunnib Euroopat otsima asjakohaseid ja tasakaalustatud poliitikameetmeid. Kodanike arvates on peamine lahendus tugevdada ELi ühise välispoliitika vahendeid, tööstuspoliitikat ja koostööd naabritega. Samuti

leidsid kodanikud, et ELi tasandil võetavad ühtsed meetmed ja võimalik uus rändekvootide süsteem on tõenäoliselt kõige sobivam viis rändest tulenevatest julgeolekuohtudest pääsemiseks ning Euroopasse suunduvate rändevoogude kiireks ja tõhusaks kontrollimiseks. Paneeli arvates oleks parim vastus Hiina kasvavale survele ja Valgevene hübriidrünnakule ELi sügav ja tugevdatud ühine poliitika.

Käesolevat arvamust arutlusel olevate kriiside kohta võib võrrelda paneelarutelus osalejate ettepanekutega energia- ja kliimaküsimuste kohta. 2021. aasta lõpus pidid paljud Leedu kodanikud tegelema otseselt tõusvate küttehindadega ning energiahinna kriis osutus kiiresti Leedu jaoks kõige olulisemaks uudiseks. Mure energiahindade pärast kajastub ka osalejate hääletusel: üheksa kodanikku hääletasid isegi järelduse poolt, et see küsimus on kogu Euroopa jaoks kõige olulisem. Osalejate peamine soovitus oli **vaadata läbi liikmesriikide praegune praktika, sõlmides energiatarnelepingud erinevate tarnijatega ning püüdes sõlmida need nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis.** Teisisõnu toetasid kodanikud energiavarustusallikate mitmekesistamise poliitikat, kuid ei esitanud soovitusi ELi üldise poliitika kohta ega soovitanud energiapoliitika edasist integreerimist.

Kliimapoliitika valdkonnas soovitasid kodanikud **hinnata rohelise kokkuleppe meetmeid, võttes arvesse eeldatavat sotsiaal-majanduslikku mõju ja ambitsioone.** See ettepanek sai hääle kuus osalejat, kellest igaüks pidas seda isiklikus mõttes oluliseks. Mõned osalejad väljendasid muret nn rohepöörde liiga kiire tempo pärast ja ütlesid, et Leedu peaks hoolikamalt hindama, kas selline poliitika kahjustaks riigi ja selle kodanike huve. Mõned osalejad taastasid ka vajaduse kasutada mitte ainult taastuvenergiat, vaid ka tuumaenergiat ja maagaasi. Selle seisukoha toetuseks viitasid nad Saksamaa otsusele jätkata maagaasi kasutamist ning uue põlvkonna „modulaarsete“ tuumareaktorite potentsiaalile. Kliimapoliitika valdkonnas seadis paneel seega esikohale liikmesriikide poliitika, mis on kooskõlas riiklike vajadustega, mitte ambitsioonikas ELi ühine kliimajuhtimise poliitika.

Arvestades eksperdirühmas osalejate suhteliselt väikest arvu ja kodanike erinevat reageerimist erinevatele kriisidele (rohkem tegevuse ühtsust või suuremat paindlikkust), oleks vale kaaluda siin koondmeetmeid ja laialdaselt kohaldatavaid meetmeid. Selline arvamuste väljendamise dünaamika võib siiski viia huvipakkuvate teemadeni Leedu kodanike tulevaste ELi integratsiooniteemaliste arvamusuuringute jaoks, milles tuleks arvesse võtta seda, mida kodanikud ütlevad ELi autonoomse poliitika, institutsioonilise korralduse muutuste ja erinevuste kohta.

4. Kodanike paneelarutelu tulemused Leedu avaliku arvamuse laiemas kontekstis

Riikliku kodanike paneelarutelu tulemuste konteksti seadmiseks võrreldakse neid lühidalt viimases osas kahe käimasoleva arvamusküsitluse tulemustega ning Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi muu ettevalmistava töö vahetulemustega. Käesoleva aruande esimene osa käsitleb 2020. aasta oktoobris ja novembris läbi viidud kodanike uuringut Euroopa tuleviku teemalise Euroopa tuleviku konverentsi kohta; teine Eurobaromeetri standarduuring, mis viidi läbi 2021. aasta suvel. Selles osas, milles mõned nendes uuringutes käsitletud küsimused keskendusid muudele poliitilistele teemadele ja kodanike ootustele konverentsi enda suhtes, võrreldakse allpool küsimusi, mida paneelarutelus tegelikult käsitleti. Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistava töö tulemuste läbivaatamine põhines RESCi koostatud esialgsel aruandel, mis sisaldas ELi eri poliitikaküsimustega seotud töös osalenud kodanike avaldusi.

Eurobaromeetri uuringute tulemused näitavad, et kodanike paneelarutelus osalejate arutelud ja

hääled kajastavad üsna hästi Leedu ühiskonnas valitsevaid seisukohti. Paneelarutelul osalejate soovitused tugevdada ühist välis- ja rändepoliitikat, osaledes otsustes ELi tasandil, vastavad laiema avaliku arvamuse uuringute tulemustele:

- Leedu kodanikud toetavad ELi ühist kaitsepoliitikat rohkem kui ELi keskmine (90 % vs 78 %);
- Leedu kodanikud toetavad ELi ühist rändepoliitikat rohkem kui ELi keskmine (76 % vs. 71 %; see erinevus jääb veamäära piiresse);
- Leedu kodanikud peavad rännet üheks ELi kahest peamisest probleemist;
- Leedu kodanikud soovivad, et ELi tasandil lahendataks rohkem probleeme (49 % vs. 42 %).

Leedu kodanikud, kes osalesid Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistavatel üritustel, rõhutasid ka kaitsealase koostöö tähtsust ning et ELi ühine rändepoliitika ja ELi välispoliitika on valdkonnad, milles Leedu saaks kasu ELi tugevamast sekkumisest.

Eurobaromeetri andmed võiksid heita valgust paneelarutelus osalejate seisukohtadele suhete kohta Hiinaga ja energiahindade kohta: Leedulased on ELi keskmisest rohkem mures maailma riikide vaheliste suhete jaotuse ja sellest tulenevate kasvavate geopoliitiliste pingete pärast (33 % vs. 18 %). Vaekogu järeldused selle kohta, et Hiina suhtes on vaja ambitsioonikamat poliitikat, kattuvad ka nende andmetega, samuti eespool nimetatud seisukoht ELi tasandi otsuste tegemise ja ELi ühise kaitsepoliitika kasuks. Teisest küljest võib paneelarutelus osalejate mure energiahindade alandamise erinevate otsuste pärast olla seotud asjaoluga, et leedulased on inflatsiooni tõusu ja hinnatõusu (53 % vs. 23 %) pärast ELi keskmisest palju rohkem mures. Tundlikkus inflatsiooni suurenemise suhtes on tingitud asjaolust, et hinnatõusude kontrollimine näib olevat olulisem kui ELi poliitikakujundamine või muud poliitilised eesmärgid.

Eurobaromeetri andmed viitavad ka huvitavale arengule, kuidas leedulased suhtuvad rändeküsimusse poliitilisest vaatepunktist. 2020. aasta uuringus nimetasid leedulased rännet ELi tuleviku jaoks oluliseks väljakutseks (16 % versus 27 %) kui ELi keskmist; 2021. aasta uuringus pidas 32 % Leedu vastajatest rännet üheks peamiseks probleemiks ELis (võrreldes keskmiselt 25 %-ga ELis tervikuna). Kuigi see vaatenurk võib olla tingitud erinevustest küsimuse sõnastuses, kattub see sellega, mida paneelis osalejad ütlesid aruteludes oma seisukohtade arengu kohta rändeküsimustes.

Lisaks näitab kodanike paneelarutelu tulemuste võrdlemine Eurobaromeetri andmetega lõhet ühelt poolt paneelarutelul osalejate suhteliselt ettevaatliku suhtumise ja teiselt poolt Leedu kodanike mure vahel kliimamuutuste küsimustes. Kuigi paneeldiskussioonis osalejad julgustasid hindama, kas roheline kokkulepe ei olnud liiga ambitsioonikas ega kahjustaks Leedu huve, nimetasid leedulased Eurobaromeetri uuringute kohaselt järjekindlalt kliimamuutust ELi üheks peamiseks väljakutseks. 2020. aasta uuringus pidas 47 % Leedu vastajatest kliimat üheks Euroopa tuleviku kõige olulisemaks väljakutseks (võrreldes keskmiselt 45 %-ga ELis tervikuna); 2021. aasta uuringus oli see nii 28 %-l Leedu vastajatest (keskmiselt 25 %-lt ELis tervikuna). Tuleb märkida, et kodanikud, kes osalesid teistel Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistavatel üritustel, nimetasid kliimapoliitikat ka üheks valdkonnaks, milles Leedul oleks kõige suurem huvi ELi tugevama sekkumise vastu. Seda erinevust saab tõenäoliselt selgitada paneelarutelus osalejate hääletuse motivatsiooniga: kõik need, kes hääletasid rohelise kokkuleppe meetmete ümberhindamise soovituse poolt, leidsid, et see on nende jaoks isiklikust seisukohast oluline. Teisisõnu ei oleks isiklik opositsioon vastuolus järeldusega, et kliimamuutused on ELi poliitika üks olulisemaid väljakutseid.

II F Riiklikud paneelid: Madalmaad

Meie nägemus Euroopast

Arvamused, ideed ja soovitused

Teemad

- Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek
- Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive
- Euroopa demokraatia
- Digiüleminek
- Haridus, kultuur, noored ja sport

3. detsember 2021

Käesolev dokument on raporti „Eleven kijk op Europa; Meningen, ideeën en Aanbevelingen„(“Meie nägemus Euroopast: arvamused, ideed ja soovitused“, mis avaldati hollandi keeles 3. detsembril 2021 aadressil www.kijkopeuropa.nl. See tõlge on aruande lihtsustatud versioon, milles algset esitlust (illustratsioonid ja muud graafilised elemendid) on tõlke eesmärgil muudetud.

Meie nägemusest...

Aruande kokkuvõte: kõik soovitused lühidalt

Kodanikega peetava dialoogi kaudu, mis korraldati teemal „Euroopa visioon“, oleme kogunud kokku Madalmaade kodanike seisukohad ja ideed Euroopa tuleviku kohta. Selle tulemusena esitati Euroopa Liidule esimese viie teema kohta järgmised soovitused.

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

On oluline, et EL kaitseks õigusriigi põhimõtet. Samal ajal usuvad hollandlased, et tähelepanu tuleks pöörata Euroopas eksisteerivate traditsioonide ja kultuuride mitmekesisusele. ELi-sisesel koostööl võib olla eri vormides palju kasu, kuid see peab andma lisaväärtust kõigile sidusrühmadele. See kehtib ka turvateabe jagamise kohta. Kogu teabe jagamine muudab koostöö kiiresti ebaefektiivseks.

1. Veenduge, et kõik tunnevad end vabalt ja turvaliselt
2. Laiendada ELi ainult siis, kui see annab lisaväärtust
3. Koostöö peamiselt rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Hollandlased usuvad, et Euroopa majanduse tugevdamiseks on palju võimalusi. Kuid riike ei saa alati omavahel võrrelda. Eelkõige peaks maksusüsteem olema õiglasem ja selgem. Ja Euroopas peaksime rohkem keskenduma oma tugevatele külgedele, nagu kvaliteet ja mitmekesisus. Lisaks saavad ELi liikmesriigid teha koostööd, et tagada võrdsed võimalused Euroopa tööturul.

4. Võtta arvesse ühiseid jooni ja erinevusi
5. Euroopa tugevate külgede suurem ärakasutamine
6. Õiglase ja selge maksusüsteemi väljatöötamine
7. Tagada, et kõik saaksid osaleda ***Euroopa***

demokraatias

Hollandlased ei pea teadma Euroopa Liidu kohta kõike, vaid soovivad suuremat läbipaistvust ja rohkem teavet. Näiteks teiste ELi riikide seisukohtade tundmine võib aidata kaasa parema ülevaate saamisele. Lisaks usuvad hollandlased, et EL peaks kodanikega sagedamini ja eelistatavalt alaliselt suhtlema. Sellega seoses on oluline mitte ainult arvesse võtta erinevaid huve, vaid ka teha otsuseid kiiremini kui praegu.

1. Parema ülevaate andmine Euroopast
2. Leida uusi viise kodanike pidevaks kuulamiseks
3. Tehtud otsuste suurem läbipaistvus ja selgus
4. Tagada, et raskeid probleeme saaks kiiremini lahendada

Digitaalne ümberkujundamine

Ühiskond sõltub üha enam internetist ja suured tehnoloogiaettevõtted muutuvad üha võimsamaks. Mõnikord muretseb see Hollandi rahva pärast. Seetõttu on ELile kasulik töötada välja Euroopa (privaatsuse) eeskirjad ja standardid. Siiski on oluline, et kõik mõistaksid ja rakendaksid neid reegleid ja standardeid. Hollandlased eelistavad saada riiklikelt ametiasutustelt tuge ja teavet oma emakeeles.

1. Kiire, turvalise ja stabiilse interneti tagamine kõikjal
2. Selgete eeskirjade ja standardite kehtestamine internetiettevõtetele
3. Privaatsuseeskirjade rakendamise ja praktiliste selgituste lisamine

Haridus, kultuur, noored ja sport

Välismaal õppivatel noortel peaks olema võimalik vastuvõtvast riigist õppida rohkem kui praegu. Madalama teadmiste tasemega riigid ei tohiks kaotada kõiki oma andeid, mis lähevad välismaale. Hollandlased leiavad, et sellised teemad nagu kultuur ja väärkohtlemine spordis on küsimused, mille eest peaksid pigem vastutama liikmesriigid ise. Ja nad peavad väga oluliseks oma riigikeele olemasolu. Üldiselt peab iga inimene Euroopas olema eelkõige vaba ja võimeline ise olema.

1. Õpilaste julgustamine välismaale õppima intelligentselt
2. Võimaldada liikmesriikidel keskenduda sellistele teemadele nagu kultuur ja sport
3. Tagada, et eurooplased tunnevad üksteist paremini ja austavad üksteist

Sissejuhatus

1. septembrist novembri keskpaigani peetud kodanike dialoog „Vision of Europe“ võimaldas kõigil hollandlastel väljendada oma arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Madalmaad esitavad Euroopa Liidule (EL) soovitused, mida dialoog on juhtinud, samuti väljendatud ideed ja seisukohad. Käesolevas raportis keskendume esimesele viiele teemale. Ülejäänud nelja teemat käsitletakse järgmises aruandes 2022. aasta alguses. ***Euroopa visiooni kohta***

Euroopa Liit soovib, et tema kodanikud jagaksid seda, mida nad Euroopast arvavad. Seepärast korraldab EL Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi. Euroopa Liidu kodanike arvamusi ja ideid kasutatakse seejärel Euroopa tulevikuplaanides. Konverentsi raames korraldasid Madalmaad riiklikul tasandil kodanike dialoogi „Vision of Europe“.

Dialoog Euroopa visiooni üle algas 1. septembril arvamuste ja ideede veebipõhise kogumisega esinduskogu küsitluse kaudu. Paneeluuringu esialgsete tulemuste süvendamiseks ja konkreetsete soovituste andmiseks korraldasime temaatilised veebipõhised dialoogid. Kõik, kes soovivad osaleda, võivad osaleda. Samuti reisisime riiki, et pidada arutelusid noorte ja teiste rühmadega (keeruline).

Alates koolilastest, kutsekeskkooli õpilastest ja õpilastest kuni ministri, põllumajandustootjate ja sisserändajateni

Oktoobris ja novembris toimus kokku kaheksa temaatilist veebidialoogi, millest keskmiselt 30 osalejat kohtumise kohta. Korraldasime ka veebipõhise temaatilise dialoogi ja seitse kohapealset temaatilist dialoogi Madalmaade kodanike eri rühmadega. Me rääkisime Schiedami türgi kogukonnaga ja Piëzo Fondi vabatahtlikud kutsusid Zoetermeeri. Viimasel korral oli dialoogi lõpus kohal ka välisminister Ben Knapen. Minister arutas osalejatega dialoogi ja seisukohti, mida väljendati Euroopa tuleviku kohta. Lõpuks korraldasime kuus kohtumist erinevate noorterühmadega. Näiteks tervitati meid Helmondi keskkoolis, Doetinchemi kutsekeskkoolis ja Leideni ülikoolis.

Mulle meeldib alati väljendada oma arvamust kohvimasina ees.
Sellepärast ma arvasingi, et pean osalema.

Temaatilises dialoogis ***osaleja***

käesoleva aruande kohta

Viimastel kuudel kogutud ideede ja arvamuste põhjal oleme koostanud rea soovitusi, mida Hollandi kodanikud Euroopa Liidule esitavad. Madalmaade kodanike vaheliste arutelude käigus toimus huvitav arvamuste vahetus ja esitati uuenduslikke ideid. Ettepanekuid tehti ka vaekogu ja avaliku küsitluse kaudu. Mõned neist ideedest on lisatud käesolevasse raportisse. Käesoleva aruande sisu on seega Madalmaade hääl: meie nägemus Euroopast.

Nii nagu riikide ja Euroopa kodanike seisukohad on erinevad, ei nõustu me alati üksteisega Madalmaades. Just need erimeelsused on väärtuslikud: see on demokraatia oluline tunnus. Soovitused põhinevad uuringus „Vision of Europe“ osalejate kõige sagedamini väljendatud ideedel ja arvamustel. Kirjeldame ka muresid, ideid ja tundeid, mis võivad olla vähem levinud, kuid mis on pälvinud meie tähelepanu dialoogide ja veebiküsitluse käigus.

Tore oli rääkida väikestes gruppides toetajate ja vastastega. See on väga erinev sellest, kuidas arutelud toimuvad tavaliselt sotsiaalmeedias.

Temaatilises dialoogis osaleja

Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi jaoks määrati kindlaks üheksa teemat. Need teemad on ka Madalmaade kodanikega peetava Euroopa visiooni dialoogi keskmes. Oktoobris avaldasime vahearuande, mis andis esialgse ülevaate tulemustest ja täiendavatest küsimustest, mis põhinesid paneeluuringul. Teises raportis esitame arvamused, ideed ja soovitused esimese viie teema kohta detsembris toimuval Euroopa tuleviku konverentsi täiskogu istungil. Järgmine aruanne, milles käsitletakse nelja ülejäänud teemat, avaldatakse jaanuari keskel.

Käesolev aruanne – detsember 2021

- Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek
- Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive
- Euroopa demokraatia
- Digiüleminek
- Haridus, kultuur, noored ja sport

Järgmine aruanne – jaanuar 2022

- Kliimamuutused ja keskkond
- Migratsioon
- Tervis
- EL maailmas

Järgmised sammud

- Euroopa tulevikku käsitlev konverents koondab kõigi ELi kodanike ideid, arvamusi ja soovitusi. Kohtumistel ei käsitleta mitte ainult kõigi kodanikega peetavate dialoogide tulemusi riiklikul tasandil, vaid ka teiste konverentsi raames käivitatud algatuste tulemusi. Näiteks on olemas ka Euroopa kodanike paneelarutelud ning kõigil ELi kodanikel (sealhulgas Madalmaade kodanikel) on juurdepääs Euroopa digiplatvormile.

„On hea, et EL võtab selle algatuse. Loodan, et tulemusi võetakse tõesti arvesse.

Temaatilises dialoogis osaleja

- Konverents lõpeb 2022. aasta kevadel. Madalmaad koostavad seejärel lõpparuande kodanikega peetava dialoogi kohta: käesoleva aruande ja järgmise aruande (sealhulgas muud teemad) kogumik. Konverentsi järel esitatakse konverentsi esimehele soovitused: Euroopa Parlamendi president, ministrite nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president. Nad võtsid endale kohustuse uurida soovituste rakendamise viise ja vahendeid. Madalmaade valitsuse jaoks on tulemused väärtuslikuks panuseks ka Madalmaade Euroopa poliitika väljatöötamisse.
- Kokkuvõtvalt korraldatakse protsess kuni 2022. aasta kevadeni järgmiselt:

Kronoloogia

Visioon Euroopast

Esimesed seitse.	12. oktoober	22/23 oktoober	15. nov.	17./18. detsember	21.–22. jaanuar	22/24 aprill		
Ideede kogumine Internetis								
	Temaatilised dialoogid							
		Vahetulemused (vahearuanne)		Vahearuanne „Majandus“ ja „Demokraatia“	Vahearuanne „Kliima“ ja „EL maailmas“	Lõpparuanne „Meie visioon Euroopast“		
		Ï		Ï	Ï	Ï		
		Konverentsi koosolek		Konverentsi koosolek	Konverentsi koosolek	Konverentsi lõpetamine	→	Soovitused presidentidele • Euroopa Parlament • Euroopa Komisjon • Ministrite Nõukogu
				↑	↑	↑		
	Rohkem arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta:							
Dialoogid kodanikega			Euroopa kodanike paneelarutelud		Euroopa digiplatvorm (ka Madalmaade kodanikele)			

Selgitused lugemise hõlbustamiseks

Selles raportis arutasime viit teemat. Iga teema kohta oleme järjest lisanud:

kodanikega peetava dialoogi kõigil aspektidel põhinevad soovitused;

ülevaade arvamustest, ideedest ja arvamustest, mida vahetati (veebipõhiselt ja füüsilise kohalolekuga) temaatiliste dialoogide ja veebiküsitluse soovituste käigus, sõnades ja piltides.

Uuringu käigus kasutatud metoodika kirjeldus on esitatud käesoleva aruande lõpus.

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

EL jälgib õigusriigi põhimõtet kõigis ELi riikides ja püüab vähendada ebavõrdsust ELis. Samuti soovib EL kaitsta kõiki eurooplasi terrorismi ja kuritegevuse eest. Selle saavutamiseks kehtestab EL meetmed ja eeskirjad ning ELi riigid teevad tihedat koostööd.

Milline on Hollandi nägemus sellest?

Soovitused – Meie visioon julgeolekust ja õigusriigist

68 % Hollandist usub, et julgeolek ja õigusriik on oluline küsimus ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Veenduge, et kõik tunnevad end vabalt ja turvaliselt

78 % Hollandist usub, et ELi jaoks on oluline kaitsta õigusriiki ning meie põhiõigusi ja -vabadusi. Samuti peame oluliseks tarbijate õiguste kaitset: valdav enamus kodanikest usub, et on hea, et EL nõuab tootjatelt sama teabe lisamist märgistusele kõigis riikides. Paljud hollandlased usuvad siiski, et EL peab pöörama tähelepanu erinevustele (valitsemise) traditsioonides ja kultuurides Euroopas. Ja seda muu hulgas seetõttu, et vastasel juhul oleks raske tõhusalt koostööd teha. Meie arvates on eriti oluline, et kõik tunneksid end Euroopas vabalt ja turvaliselt. See hõlmab katust pea kohal, aga ka haridust ja hooldust. Ja see puudutab ka asjaolu, et Euroopa kauplustes leiduvad tooted on

alati kindel.

2. Laiendada ELi ainult siis, kui see annab lisaväärtust

44 % Hollandist ei arva, et EL peaks laienema rohkematesse riikidesse. 25 % seevastu pooldab laienemist. Märgime, et praeguste liikmesriikide vahel on juba palju arutelusid. Paljud hollandlased arvavad, et kõigepealt tuleb sellele teemale keskenduda. Ja kui liiduga ühinevad uued riigid, peavad nad tõesti suutma meie tingimusi täita. Täna ja tulevikus. Paljud hollandlased leiavad, et ka praegused liikmesriigid peavad tajuma laienemise lisandväärtust. Samuti usume, et riigina julgeoleku ja stabiilsuse nimel on ka muid võimalusi koostööks. Näiteks oleme mõnikord mures Venemaa mõju pärast ELi idapiiril asuvatele riikidele. On oluline, et EL pööraks tähelepanu.

„Laienemine ei tohiks keskenduda kuludele ja tuludele, vaid stabiilsuse visioonile."

3. Koostöö peamiselt rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses

68 % Hollandi elanikest usub, et ELi julgeolekuteenistused peaksid jagama oma teavet. Me usume siiski, et on oluline, et riigid saaksid ka edaspidi ise otsustada, millist teavet nad soovivad anda või mitte. Kogu teabe jagamine muudab koostöö kiiresti ebaefektiivseks. Ja EL on täna nii suur, et peame jätkuvalt kriitiliselt uurima, kus tundlik teave saabub või tõenäoliselt juhtub. Me tahame jätkuvalt usaldada, et meie privaatsus on kaitstud. Me usume, et eelkõige on mõistlik teha koostööd võitluses raskete rahvusvaheliste kuritegude, nagu küberkuritegevuse, uimastikaubanduse ja terrorismi vastu.

Kui sa põletad kunagi Hollandis punase tule, ei ole Hispaanias tõesti mingit põhjust seda teada.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

Kui te karistate riiki, mis ei järgi eeskirju, on esimesed ohvrid selle riigi vaeseimad elanikud. See on põhjus, miks ma arvan, et see on parem rääkida kui sanktsiooni.

Kõigepealt tuleb tagada stabiilsus praeguses klubis. Ja siis mõtle ainult laienemisele.

Samuti peame kriitiliselt uurima oma õigusriiki. Kindlasti on üks või teine rike.

IDEE: „Kehtestada poliitikutele kogu Euroopas ranged usaldusväärsuse eeskirjad, et vältida nende liiga kerget mõjutamist."

IDEE: „Tugevdada ELi liikmesriikide politsei ja kohtusüsteemi vahelist koostööd."

Doetinchem Kutsekeskkooli õpilased: Need, kes soovivad olla ELi liikmed, peavad eeskirju järgima.

Doetinchemi Graafschap'i kolledžis arutasid umbes 20 õendusõdet selle üle, millised on nende arvates ELi suurimad eelised: vaba turg, euro kui ühisraha ning asjaolu, et Euroopa Liidul on lihtne arveldada ja töötada teistes ELi riikides. Ja asjaolu, et ELi riigid saavad üksteist toetada. „Liit on jõud," ütles üks õpilastest. Arutati ka eeskirjade tähtsust. Kui riigid neid ei austa, on neid sageli raske karmilt karistada. Õpilaste sõnul võib see olla kasulik, et see muutuks veidi lihtsamaks. Üks neist mainis ka hoiatavat mõju. Kui te rakendate rangeid sanktsioone, näevad teised riigid, mis võivad juhtuda, kui te reegleid ei järgi.

Hindutanis Surinamest Utrechtini: Mõnikord puudub usaldus õigusriigi vastu.

Asha Foundation on organisatsioon Hindustanis vabatahtlikke Suriname valla Utrecht. Temaatilises dialoogis osalejad arutasid eelkõige kodanike õiguste tähtsust: õigus katusele pea kohal, aga ka näiteks õigus mittediskrimineerimisele. Kohalviibivate vabatahtlike sõnul peavad olema eeskirjad, mis kaitsevad neid õigusi kõigi Euroopa kodanike jaoks. Alati ei ole teada, mida praegu Madalmaades reguleeritakse ja mida praegu reguleeritakse Euroopa tasandil. Seetõttu on mõnikord raske usaldada riigiasutusi. Seda eriti seetõttu, et riigiasutustes esineb mõnikord mõningaid tõrkeid. „Võite öelda, et võimud peavad mind kaitsma, kuid mõnikord õnnestub neil külvata mõla, nagu on juhtunud toetuste juhtumi puhul," ütles üks osalejatest. „EL peaks tagama, et eeskirju tegelikult järgitakse," ütles teine osaleja.

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad on Euroopa majanduse selgroog. Seetõttu soovib EL, et ELi riigid teeksid koostööd taastekavadega, et väljuda COVID-19 kriisist majanduslikult tugevamana. Pikas perspektiivis on ELi eesmärk muuta Euroopa majandus tervislikumaks, keskkonnahoidlikumaks ja digitaalsemaks. Milline on Hollandi nägemus sellest?

Soovitused – meie nägemus majandusest ja tööhõivest

61 % Hollandist usub, et majandus ja tööhõive on oluline teema ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Võtta arvesse ühiseid jooni ja erinevusi

71 % Hollandist usub, et EL peaks tagama, et ettevõtted teevad rohkem koostööd, tugevdades seeläbi Euroopa majandust. Neist inimestest arvab aga vaid väike osa, et EL peab ettevõtjatele rohkem raha maksma. Eelkõige usume, et koostöö võib olla tõhusam. Täna näeme, et erinevad ettevõtted investeerivad samasse uude tehnoloogiasse, mõnikord isegi riiklikest vahenditest. Kui meil oleks Euroopa nägemus majandusest, saaksime seda raha tõhusamalt kasutada. Seejuures tuleks siiski pöörata erilist tähelepanu riikidevahelistele erinevustele.

Hollandi põllumajandussektor on väga kaasaegne. Seda ei ole alati võimalik võrrelda teiste riikide omadega.

2. Euroopa tugevate külgede suurem ärakasutamine

Hollandlased usuvad, et Euroopa majanduse tugevdamiseks on palju võimalusi, kuid tuleb teha valikuid. Seepärast usume, et EL peaks keskenduma eelkõige oma tugevatele külgedele. Näiteks arvame, et Euroopa on hea

sellised valdkonnad nagu digiüleminek, kestlikkus ja taristu. Ja mis on ehk tähtsam: me kaitseme kvaliteeti ja mitmekesisust. Just meie kontinendi mitmekesisus koos erinevate arvamuste ja ideedega peame palju rohkem ära kasutama majandusliku eelisena. See võimaldab Euroopal eristuda näiteks Hiina majandusest.

3. Õiglase ja selge maksusüsteemi väljatöötamine

82 % Hollandi elanikest usub, et ELi riigid peavad ühiselt tagama, et kõik ELi ettevõtted maksavad õiglaseid makse. See hõlmab väga suuri ettevõtteid. Tänapäeval elavad nad mõnikord teistes riikides lihtsal põhjusel, et nad maksavad vähem makse. EL peaks selle nähtusega võitlema, näiteks kehtestades kõigile riikidele miinimummäära. Teisest küljest usume, et maksustamine on pädevus, mis kuulub riikidele, kellel on oma eesmärgid ja kontekst. Leiame, et maksustamine on üldiselt keeruline küsimus. Just sel põhjusel soovime paremat maksusüsteemi, mis on õiglane ja selge kõigi jaoks Euroopas.

Kurgid peavad olema kõikjal ühesuguse kujuga, kuid maksueeskirjad on erinevad. See on hull, kas pole?

4. Tagada, et kõik saaksid osaleda

71 % Hollandist usub, et EL peaks aitama kaasa tööhõive suurendamisele. Sellega seoses usume, et erilist tähelepanu tuleks pöörata teatavatele rühmadele, nagu noored ja tööturult eemal olevad inimesed. Seda saab teha eeskirjade või toetuste kaudu ettevõtetele, aga ka tööandjatele ja töötajatele konkreetse toetuse pakkumise kaudu. Me mõtleme näiteks teadlikkuse suurendamisele või väga praktilistele küsimustele. On võimalik, et mõnel juhul saab sellist toetust korraldada tõhusamalt ELi tasandil ja teistel juhtudel pigem ülesandena kui liikmesriikide endi jaoks. ELi riigid peaksid lõpuks tegema koostööd, et tagada võrdsed võimalused Euroopa tööturul.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

Kiirendage automatiseerimist Euroopas, nii et praegu Hiinast pärit kaubad oleksid siin jälle toodetud.

Võtke Bitcoinide ja teiste krüptovaluutade revolutsiooni tõsiselt. Sellest huvitatud inimesi käsitletakse maksupetturitena, samas kui seda tüüpi plokiahela tehnoloogia on tulevik.

Aktsionärid ei ole ainsad osalejad Euroopa majanduses. Ilma töötajateta ei ole midagi võimalik.„Euroopa peab tegema rohkem puuetega inimeste heaks. Neil on praegu liiga raske leida sobivat tööd.

Paljud Euroopa eeskirjad on keerulised ja muutuvad regulaarselt. Seetõttu on ettevõtetel raske uuendusi teha.

Minu ettevõttesisese ümberkujundamise puhul oleks minu kohalik töövõtja võinud juba ammu alustada. Kuid kõigepealt pidin välja kuulutama Euroopa hankemenetluse. Kahju küll.

Veebipõhises dialoogis osalejad: „Koos mõtlemine suurettevõtete teemal“

Ühe veebipõhise temaatilise dialoogi käigus tekkis arutelu suurettevõtete kasvava võimu üle. Mõned osalejad sooviksid, et EL võtaks selles suhtes jõulisemaid meetmeid. Tõepoolest, mõned ettevõtted teenivad mõnikord märkimisväärset kasumit, mille pealt nad maksavad vähe makse tänu keerukatele kokkulepetele. Teised osalejad kutsusid üles vaatama asju tervikuna: need ettevõtted loovad kõrge tööhõive taseme ja toovad kasu riigi majandusele. „Sa ei peaks neid jälitama,“ ütles keegi. Üks teine osaleja leidis, et igal juhul on oluline, et ELi riigid seda küsimust koos arutaksid. Suured ettevõtted saavad praegu konkureerida riikide vahel. Seepärast peame esitama ühtsema rinde ELina.

Põllumajandustootjad, kes võtavad arvesse loodust: „Kvootide asemel seatud eesmärgid“

BoerenNatuur on põllumajandustootjate ühendus. Väike rühm liikmeid arutas muu hulgas põllumajandustootjaid käsitlevaid ELi eeskirju. Ühest küljest usuvad nad, et EL toob palju positiivseid asju, nagu ekspordi lihtsus teistesse riikidesse. Teisest küljest arvavad nad, et poliitika võiks sageli olla veelgi selgem. „Aga kõik töötavad üha enam samas suunas,“ ütles keegi. Eelkõige on võimalik parandada menetlusi: need on sageli väga halduslikud ja aeganõudvad. Ühe osaleja arvates ei tohiks eeskirjad olla liiga üksikasjalikud. Eelistage selgeid eesmärke, näiteks puhast vett. Siis saame ise otsustada kraavi laiuse tõttu.

Euroopa demokraatia

EL julgustab eurooplasi hääletama ja soovib neid kaasata ka Euroopa otsuste tegemisse ja poliitikasse väljaspool valimisperioodi. EL teeb ka algatusi demokraatia tugevdamiseks, näiteks töötades välja tegevuskava, milles keskendutakse vabadele ja õiglastele valimistele ning ajakirjandusvabadusele. Milline on Hollandi nägemus sellest?

Soovitused – Meie visioon Euroopa demokraatiast

60 % Hollandist usub, et Euroopa demokraatia on oluline küsimus ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Parema ülevaate andmine Euroopast

Hollandlased märgivad, et Euroopa ilmub meedias sageli kriisi korral. Teisest küljest on meil vähe teavet igapäevaste otsuste kohta. Kodanikena ei pea me kõike teadma, kuid hea arvamuse kujundamiseks oleks hea saada parem ülevaade. Näiteks oleks huvitav kuulda sagedamini teiste riikide seisukohti ELi kohta. Meedial ja haridusel võib selles olla oluline roll. Meedia peab olema võimeline ise valikuid tegema. Sest hollandlased leiavad, et ajakirjandusvabadus on meie demokraatias väga oluline.

„Enamasti kuuleme EList ainult kriisi korral. Sel põhjusel on suhtumine Euroopasse endiselt negatiivne.

2. Leida uusi viise kodanike pidevaks kuulamiseks

51 % Hollandist usub, et EL ei ole ühiskonnas toimuvast piisavalt teadlik. Olukorra parandamiseks peaks EL sagedamini ja eelistatavalt alaliselt pidama dialoogi kodanikega. Paljud hollandlased usuvad seetõttu, et Euroopa tuleviku konverents on hea algatus. Rahvahääletused võivad olla ka väärtuslikud vahendid, kuid hollandlastel on selles küsimuses erinevad seisukohad. Teatud teemade puhul on mõnikord vaja ka erialaseid teadmisi. Igal juhul ei tohiks kodanikega rääkimine olla pelgalt formaalsus. Peame oluliseks, et meid võetaks tõsiselt.

3. Tehtud otsuste suurem läbipaistvus ja selgus

Hollandlased peavad Euroopat mõnikord üsna keeruliseks. Mitte kõigil ei ole ühesuguseid põhiteadmisi. EL peab seda rohkem arvesse võtma. Me tahame, et EL muutuks läbipaistvamaks ja muudaks ajakohastamise lihtsamaks. Selles osas on oma osa ka Madalmaade ametiasutustel. Paljud hollandlased on huvitatud Euroopa otsustest, kuid leiavad, et ametlikke kanaleid on liiga raske leida või liiga keeruline. Lisaks on igaühel erinevad huvid ja vajadused. Seetõttu on vaja, et oleks võimalik valida teemad, mille kohta sooviksime rohkem teada saada. Noored on sageli huvitatud Euroopast, kuid nad näevad selle kohta vähe teavet näiteks oma sotsiaalvõrgustikes.

Kui ma olin Ungaris puhkusel, nägin suurt märki uue metsaistanduse lähedal, märkides: „See istandus oli võimalik tänu ELile.“ Isegi kui ma olen Euroopa suhtes skeptiline, tundsin ma endiselt uhkust.

4. Tagada, et raskeid probleeme saaks kiiremini lahendada

Hollandlastel on raske mõista, kuidas Euroopa demokraatia toimib, kuid neile tundub, et otsuste tegemine ELis on sageli väga aeglane. Euroopa Parlamendi valimistel näeme eelkõige liikmesriikide erakondade vahelisi liite. Euroopa huvidega tegelemiseks võib olla ka muid võimalusi. Umbes kolmandik Hollandist usub, et Euroopa Parlamendi valimistel peaks olema võimalik hääletada väliskandidaatide poolt. Ligikaudu võrdne arv kodanikke usub, et see ei tohiks olla võimalik. Kõige olulisem on see, et kaalul olevaid erinevaid huve võetakse piisavalt arvesse. Samal ajal on võimalik lahendada raskeid probleeme kiiremini kui praegu.

Valimistel soovin, et saaksin kellegagi samastuda ja teada, mida ta kaitseb. See ei pea tingimata olema kaasmaalane.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

Riikide vetoõiguse kaotamine. Enamus peab otsustama.

Oluliste otsuste puhul luua kodanikest koosnevad arutelurühmad, mis võivad olla (pool)kohustuslikud, nagu seda tehakse Ameerika Ühendriikide žüriide puhul.

„Tagage, et ELi poliitikud ja ametnikud külastavad sisemaad regulaarselt“ ega jää oma Brüsseli mullis täielikult kloonituks.

IDEE: Tegelikult peaks teleuudised pühendama paar minutit Euroopale igas oma väljaandes. Või võiksime käivitada Euroopale pühendatud päeva- või nädalalehe.

IDEE: Võib-olla peaksid Euroopa poliitikud osalema sagedamini telesaadetes.

Noorena ei lugenud ma peaaegu kunagi midagi Euroopast. Kuid ma olen uudishimulik rohkem teada, kuid ilma, et oleks vaja teha liiga palju jõupingutusi, et saada teavet.

Coalitie-Y noored liikmed Utrechtis: arutelu referendumite kasutamise üle

Erinevate noorteorganisatsioonide koostöö Coalitie-Y liikmed pidasid elava arutelu referendumite kasutamise üle. Vastased mainisid, et on oht, et arutelud, kus kõik on must või valge, samas kui teemad on sageli palju keerulisem. Üks osalejatest märkis veel: Me võime hääletada Euroopa Liidu poolt ja kandideerida. Referendumid tegelikult õõnestavad seda põhimõtet." Rahvahääletuse toetajad ütlesid, et poliitikakujundajatele on kasulik teada, mida kodanikud konkreetsest teemast arvavad: see võib aidata suuniseid anda. Rahvahääletused võiksid samuti aidata suurendada üldsuse teadlikkust EList tervikuna: millised on päevakorras olevad teemad ja millised on valikud?

Sotsiaalsed vabatahtlikud: Riikide vahel peab olema parem vastastikune mõistmine.

Zoetermeeri Piëzo sihtasutus koosneb vabatahtlikest, kes tegutsevad sotsiaalse osalemise valdkonnas mitmel viisil. Temaatilises dialoogis osalejad väljendasid muret kasvava lõhe pärast Euroopas. Need on näiteks riikide seisukohad LGBTIQ kogukonna suhtes. Kui riigid ei mõista oma seisukohti, on raske koostööd teha. „Seetõttu on oluline üksteist paremini tundma õppida,“ ütles üks osaleja. Täna me lihtsalt ei tea, mida inimesed teistes riikides mõtlevad. Me ei mõista piisavalt oma riikide kultuuri ja konteksti. See on väga oluline, kui tahame koos teha häid otsuseid.

Digitaalne ümberkujundamine

Virtuaalmaailmas suurenevad nõuded internetiühendusele, turvalisusele ja privaatsusele. EL tunneb sellega seoses vastutust ja on pühendunud selle tagamisele, et kedagi ei jäeta digitaalsesse ühiskonda. Lisaks investeerib EL ühiskondlike probleemide digitaalsetesse lahendustesse. Milline on Hollandi nägemus sellest?

Soovitused – meie virtuaalne maailmavaade

45 % hollandlastest usub, et virtuaalmaailm on oluline teema ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Kiire, turvalise ja stabiilse interneti tagamine kõikjal

61 % Hollandi elanikest usub, et EL peaks tagama, et igal inimesel Euroopas oleks juurdepääs kiirele ja stabiilsele internetile. Me kõik näeme, et internet mängib meie elus üha olulisemat rolli. Meie lapsed kasvavad üles digitaalse haridusega. Ja kommunikatsioon on üha enam läbi interneti, nii riiklikul kui ka rahvusvaheliselt. Me oleme mõnikord mures suure sõltuvuse pärast internetist. Seetõttu usuvad paljud hollandlased, et ELil on kõige paremad võimalused sellele raha eraldamiseks, tingimusel et neid kasutatakse tõhusalt. Kaitse internetikuritegevuse eest on meie arvates kõige olulisem küsimus, mida tuleb Euroopa tasandil käsitleda. Siiski tuleks tähelepanu pöörata ka internetikuritegevuse vastasele võitlusele riiklikul tasandil.

Mõte küberrünnakust meie veekaitsesüsteemile teeb mind haavatavaks.

2. Selgete eeskirjade ja standardite kehtestamine internetiettevõtetele

75 % Hollandist usub, et EL peaks tagama, et veebis oste saab teha sama turvalisuse tasemega kõigis ELi riikides. Me kõik ostame üha rohkem välismaalt ja jagame sel viisil tundlikke isikuandmeid. Mõnikord tundub see ohtlik. Raske on kindlaks teha, millised veebilehed on usaldusväärsed. On hea, et EL töötab välja Euroopa eraelu puutumatuse eeskirjad ja standardid, millest igaüks aru saab. Suurte internetiettevõtete jõud on ka meie jaoks tavaline mureallikas. Me usume, et meie kohustus on olla oma andmete kasutamisel ettevaatlik. Kuid me usume ka, et EL saab selles osas oma rolli mängida. ELi riigid peavad tegema koostööd tagamaks, et sellistel ettevõtetel nagu Google ja Facebook ei oleks liiga palju võimu.

Seistes silmitsi globaalse mängijaga nagu Facebook, oleme väikese riigina suhteliselt vaesed.

3. Privaatsuseeskirjade rakendamise ja praktiliste selgituste lisamine

Isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR)kehtestamisega teavad hollandlased, et kõik riigid peavad järgima samu eraelu puutumatust käsitlevaid seadusi ja määrusi. Me arvame, et sellele on hea loota, sest privaatsus on oluline küsimus. Mõned hollandlased leiavad siiski, et eraelu puutumatuse eeskirjad on mõnikord liialdatud või ebaloogilised. Lisaks võib see õigusakt luua ettevõtjatele palju tööd. Seetõttu usume, et eraelu puutumatust käsitlevate õigusaktide praktilisele rakendamisele tuleks rohkem tähelepanu pöörata: toetus ja teavitamine nii kodanikele kui ka ettevõtjatele. Eelkõige usume, et liikmesriikidel on oma roll. Eraelu puutumatuse küsimusi või küsimusi lahendavad meie riigiasutused kõige paremini meie emakeeles.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

IDEE: Kehtestada rangemad kriteeriumid programmeerijatele ja ettevõtetele, keelustades ohtlikud programmeerimiskeeled.

Teha ettepanek tasuta Euroopa viirusetõrjetarkvara loomiseks Euroopa tulemüüri loomiseks.

Kui ma ületan piiri Saksamaale, siis äkitselt ei ole mul enam mobiiltelefonis võrku. Seda ei tohiks enam juhtuda, eks?

Meie iPhone'i abil saame jälgida kõiki oma reise. Meil on ka oma osa vastutusest.

Ei ole mugav täita erinevat tüüpi privaatsusvormi igas riigis.

IDEE: Me peaksime looma Euroopa küberpolitsei. See on selgelt midagi Euroopa Liidu jaoks.

Veebipõhises dialoogis osalejad: Kvaliteetne internetiühendus kõikjal on ka meie endi huvides.

Ühe veebipõhise temaatilise dialoogi käigus sündis huvitav arutelu ELi rolli üle virtuaalmaailmas. Kõik osalejad nõustusid, et kogu Euroopas on hea internetiühendus hea ja oluline. Kuid kas sellega tegelemine on ELi ülesanne? Mitu osalejat märkis, et see on peamiselt üksikute liikmesriikide ülesanne. Teine osaleja rõhutas, et stabiilne ja kvaliteetne internet välismaal on ka Madalmaade vara: Me teenime miljardeid dollareid kaubavahetusest teiste ELi riikidega. Seetõttu on meie huvides, et need riigid toimiksid hästi.

Helmondi õpilased: Identsed eeskirjad ja sanktsioonid küberkurjategijatele

Kell Dr. Knippenberg College in Helmond, õpilased vanuses 15 ja 16 arutada probleemi Internet kuritegevuse. Nad kuulevad uudiseid regulaarselt. Näiteks, kui ettevõttes on toimunud andmete leke. Või kui selline riik nagu Venemaa või Hiina üritab andmeid varastada. Kuna küberkurjategijad töötavad sageli piiriüleselt, on nende arvates loogiline, et Euroopa riigid teevad koostööd. Sellega seoses kaaluvad nad eeskirjade väljatöötamist, aga ka sanktsioonide määratlemist. Kui Venemaa küberpiraadid püüavad meie kodudesse sisse murda, peab EL nende ärahoidmiseks võtma jõulisi meetmeid.

Haridus, kultuur, noored ja sport

ELi riigid vastutavad otseselt hariduse, kultuuri, noorte ja spordi eest. EL saab ja soovib neid selles osas aidata, näiteks edendades kvaliteetset haridust, mitmekeelsust, kultuuripärandi kaitset ning kultuuri- ja spordisektori toetamist. Milline on Hollandi nägemus sellest?

Soovitused – meie visioon haridusest, kultuurist, noortest ja spordist

45 % hollandlastest usub, et haridus on oluline küsimus ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma. Noorte, kultuuri ja spordi puhul on see näitaja vastavalt 39 %, 23 % ja 19 %.

1. Õpilaste julgustamine välismaale õppima intelligentselt

Paljud hollandlased usuvad, et välismaal õppimine avaldab noortele positiivset mõju. See aitab kaasa isiklikule arengule. Lisaks võib välismaal õppimine aidata eurooplastel üksteist paremini mõista. See võib aidata kaasa ka paremale integratsioonile. Seetõttu peavad paljud hollandlased positiivseks, et on olemas Erasmuse programm, mis julgustab välismaal õppimist. Kuid me usume, et ka EL peaks selle küsimusega kriitiliselt tegelema. Praktikas tundub näiteks, et rahvusvahelised üliõpilased jäävad enamasti üksteisega ja ei õpi alati palju riigi kohta, kus nad viibivad. Samuti peab EL takistama madalama teadmiste tasemega riikidel „täiendada“, sest kõik andekad inimesed õpivad välismaal.

„Arendada vahetusprogramme ka kutsekeskhariduse tasemel.“

2. Võimaldada liikmesriikidel keskenduda sellistele teemadele nagu kultuur ja sport

58 % Hollandist usub, et EL peaks Euroopas kultuuripärandit paremini kaitsma. Me mõtleme näiteks Kreeka templitele. Teisest küljest leiame, et kohalik kultuur kuulub eelkõige riikide endi vastutusalasse. Sama kehtib näiteks spordi kuritarvitamise kohta. Me peame seda oluliseks küsimuseks, kuid mitte peamiseks ELi missiooniks. Euroopa peab tingimata seadma prioriteedid ja muude küsimuste jaoks on vaja märkimisväärseid rahalisi vahendeid. Mõnikord võime anda rahalise panuse, kuid mõnikord saame teha koostööd ka muul viisil, näiteks teadmiste ja ideede vahetamise kaudu.

Kultuuri kaitse on riigil endal. Aga kui maailmapärandit eiratakse, siis arvan, et EL peab sekkuma.

3. Tagada, et eurooplased tunnevad üksteist paremini ja austavad üksteist

Hollandlased hindavad seda, kui teised eurooplased räägivad inglise keelt hästi. See lihtsustab asju, kui oleme välismaal. Ja kui me näiteks tahame suhelda võõrtöötajatega Hollandis. Samal ajal peavad paljud hollandlased väga oluliseks, et me jätkaksime oma keele rääkimist ja väärtustamist. Seetõttu soovime, et austataks ka muid erinevusi Euroopas. Olenemata sellest, kas tegemist on kultuuri, hariduse või spordiga, peab iga inimene olema vaba ja võimeline ise olema. Erinevused võivad mõnikord põhjustada pingeid, kuid muudavad ka Euroopa mandri rikkaks. Paljud hollandlased arvavad, et riikidele tuleks anda aega oma harjumuste ja ideedega tutvumiseks.

Minu jaoks on EL nagu sõprade rühm. Me austame oma erinevusi ja ma võin paluda abi, kui ma neid vajan.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

IDEE: Lisaks kohalikule õppekavale tuleks kõigil haridustasanditel kasutusele võtta ühine Euroopa õppekava.

IDEE: Lisaks kultuuri pealinnale peaksite igal aastal valima ka pealinna (või riigi) hariduse, noorte ja spordi valdkonnas.

See, mis meid ELis ühendab, on just see, et meil kõigil on oma rahvuskultuur. Ja seetõttu ei ole võimalik koguda ühe kultuuri bänneri alla.

Selle asemel, et rõhutada negatiivseid asju, on parem proovida sporti edendada.

Ma olen siin integreeritud, ma maksan makse, kuid ma olen ja jääb Ladina-Ameerikasse. Ma armastan oma keelt, muusikat ja toitu. Asi ei ole Euroopas.

Me räägime liiga palju Euroopa majandusest. Ja liiga vähe heaolu.

Leideni ülikooli üliõpilased: Keel on oluline, kuid see peab jääma vabaks valikuks.

Leideni ülikoolis vestlesid ajalooõpilased üksteisega. Nad tunnevad, et on oluline, et inimesed räägiksid mitut keelt. Nad usuvad, et mitme keele valdamine on suurepärane selle isiklikuks arenguks ning kasulik kaubandus- ja poliitilistele suhetele ELis. Nad usuvad siiski, et keeli tuleks koolis pakkuda ja neid ei tohiks muuta kohustuslikuks. Nad usuvad ka, et teine keel ei pea tingimata olema Euroopa keel. „Kui elate Ida-Euroopas ja otsustate vene keelt õppida, on see teie õigus," ütles üks osalejatest.

Schiedami türgi kogukond: Schiedamis Hakderi fondis arutas kohalik türgi kogukond õiglaste töövõimaluste tähtsust kõigile. Kõik osalejad nõustusid, et EL peaks kohustama ettevõtteid pakkuma praktika- või töökohti piiratud väljavaadetega noortele. Nad märkisid, et eelkõige noortel rändajatel on raske leida praktikat või töökohta. Mõnikord ei julge nad isegi GP-sse minna, sest nad kardavad, et nad peavad külastuse eest ise maksma. Rääkimata julgest kandideerida praktikale või tööle," ütles üks osalejatest. „Ettevõtjad peavad olema tähelepanelikumad ja EL saab neid julgustada seda tegema."

Uuringus kasutatud metoodika kirjeldus

Uuring „Vision of Europe“ koosneb erinevatest seotud dialoogi vormidest, et koguda Madalmaade kodanike seisukohti ja ideid Euroopa ja ELi tuleviku kohta. Käesolevas peatükis kirjeldatakse metoodikat, millega tagatakse, et asjaomased dialoogivormid on kooskõlas Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi raames riiklike kodanike paneelaruteludele esitatavate suunistega.

Asjaomaste dialoogivormide kujundamine Kasutatakse järgmisi dialoogivorme:

4. Paneeli küsitlus

Madalmaade elanikkonna esindusliku valimi uuring.

5. Veebipõhised temaatilised dialoogid süvendamiseks

Madalmaade rühmaga korraldatakse iga kord dialooge, mille eesmärk on süvendada esimese vahearuande „Meie visioon Euroopa jaoks“ (8. oktoober 2021) järeldusi, milles antakse esialgne ülevaade tulemustest ja täiendavad küsimused.

6. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Kohtumised Hollandiga, kes ei ole harjunud küsitlustes ja paneelaruteludes osalema (veebipõhine).

7. Dialoogid noortega

Kohtumised, kus keskendutakse noorte jaoks kõige olulisematele Euroopa teemadele.

8. Veebipõhine avalik uuring: Küsimustik ja „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst)

Paneelküsitluse küsimustiku võiksid täita ka kõik hollandlased, sealhulgas välismaal elavad isikud. Küsimustik oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet.

1. Paneeli küsitlus

Madalmaade kodanike dialoog „Vision of Europe“ algas 1. septembril paneeluuringuga. Selles küsitlusmetoodika kirjelduses selgitame lühidalt küsitluse ülesehitust ja rakendamist paneelile.

Siht- ja sihtpopulatsioon

Uuring „Vision of Europe“ algas veebipõhise küsimustikuga selle kohta, kuidas hollandlased näevad Euroopa tulevikku. Käesolev küsimustik on esitatud esinduskogule ja see on avatud ka kõigile hollandlastele (sealhulgas välismaal elavatele isikutele). Lisaks sai igaüks osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet. Paneelarutelu tulemused andsid tulemusi mitmele temaatilisele dialoogile, mis korraldati kodanikega peetava dialoogi „Euroopa visiooni“ järelmeetmena.

Paneeluuringu sihtpopulatsioon hõlmab kõiki 18-aastaseid ja vanemaid hollandlasi, kes olid välitööde alustamise ajal rahvastikuregistris elanikena registreeritud. Madalmaade riikliku statistikaameti (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) andmetel oli sihtgrupis 1. jaanuari 2021. aasta seisuga 14 190 874 inimest. Alampiir 18 aastat vastab valimiste enamusele. Me nimetame seda paneeluuringu populatsiooniks.

Välitööd

Rohkem kui 100 000 osalejat üle kogu riigi (ISO sertifitseeritud, Research Keurmerk groep, Nederlandse marktonderzoek Associatie) kasutati digitaalse pildi saamiseks „Medium Dutch“. Need osalejad osalesid uuringukomisjonis, et esitada korrapäraselt oma seisukohti mitmesugustel teemadel. Lisaks nende sisemisele motivatsioonile panustada, makstakse neile ka küsimustikele vastamise eest. Mitmed teaduslikud uuringud näitavad, et küsimustiku täitmise eest hüvitist saavad vastajad ei anna märkimisväärselt erinevaid vastuseid (allikas: Kas uuringu stiimulite kasutamine halvendab andmete kvaliteeti?Cole, J. S., Sarraf, S.A., Wang, X., 2015).

Välitööd algasid 11. augustil 2021 ja lõppesid 19. septembril 2021. Rakendamisel kasutati ainult ühte andmekogumismeetodit, st internetiküsitlust. Küsitluspaneeli liikmed said e-kirja koos isikliku lingiga veebipõhisele küsimustikule. Kahe nädala pärast said osalejad meeldetuletuse. Osalemiskutsed saadeti partiidena ja rühmitati (tagades alarühmade võrdse jaotuse) kuni vajaliku arvu vastajateni.

Proovide võtmine ja jaotamine

Uuringu ülesehitus põhineb põhimõttel, et hea statistilise usaldusväärsuse tagamiseks peab uuringus osalema vähemalt 3600 vastajat. Lisaks võimaldab see arv head jaotust elanikkonna erinevate üldiste omaduste vahel. Ei ole ainult ühte tüüpi hollandlast. Seetõttu oleme eelnevalt taganud, et valim jaotub hästi mitme tunnuse vahel. Holland on suhteliselt väike riik, kuid arvamused võivad piirkonniti erineda. Teemade positsioneerimise ja tähtsuse võib (osaliselt) määrata piirkond, kus te elate. Näiteks maapiirkondades elavad inimesed mõistavad sellist teemat nagu julgeolek erinevalt linnapiirkondade elanikest. Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise büroo uuringud näitavad ka, et kõrgema õppetasemega inimesed on sagedamini ELi toetajad kui need, kellel on madalam õppetase, ning et noored toetavad ELi rohkem kui vanemaid inimesi (allikas: Wat Willen Nederlanders van de Europese Unie?Hollandi sotsiaal- ja kultuuriamet, Haag, 2019).

Seetõttu oleme valimi representatiivsuse tagamiseks varem proportsionaalselt jaotanud järgmised kolm omadust: 1) elukoht COROPi piirkondade kaudu, 2) vanus ja 3) haridustase. Valimi jaotus esitati ka vastavalt järgmistele üldistele omadustele: sugu, päritolu, peamine tegevusala, poliitiline orientatsioon.

COROPi piirkonnad on välja töötatud sõlmpõhimõtte alusel („südamest“, millel on atraktiivsus või piirkondlik funktsioon), mis põhineb pendelrändajate vool. Mõned sõlmede põhimõtte rikkumised on tunnistatud nii, et piirkonnad järgivad provintside piire. Pärast kohalike omavalitsuste ümberkorraldamist väljaspool COROPi piire kohandati jaotust (allikas: Madalmaade riiklik statistikaamet). COROPi piirkondades oleme taganud hea jaotuse vanuserühmade vahel järgmise jaotusega: vanuses 18–34, 35–54, 55–75 ja üle 75.

Lõpuks tagasime haridustasemete esindusliku jaotuse. Valimis vastab vastajate jaotus kõrgeima haridustaseme jaotusele riiklikul tasandil, mis on järgmine:

Kõrgeim haridustase

Madal: algharidus, ettevalmistav kutseharidus, üldkeskhariduse esimene kuni 3. klass/kõrghariduseelne haridus, kutsekeskharidus 1. aste	32,1 %
Vahekokkuvõte: üldkeskharidus/kõrgharidus, kutsekeskharidus 2.–4. tasemel	44,6 %
Kõrge: kõrgem kutseharidus või ülikooliharidus	22,9 %
Tundmatu	0,4 %

Vastamise määr

Küsitluses osales paneeli kohta kokku 4 086 inimest. Seega on saavutatud eesmärk, milleks on 3600 täielikult täidetud küsimustikku.

COROPi piirkondade ja vanuse vastused	18 kuni 34 aastat vana	35–54 aastat vana	55 kuni 75 aastat vana	rohkem kui 75 aastat vana
Põhja-Drenthe	11	14	17	5
Drenthe kaguosa	10	12	14	4
Drenthest edelas	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Põhja-Friesland	20	22	25	8
Frieslandi kaguosa	12	13	14	3
Frieslandi edelaosa	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Gelderlandi edelaosa	16	18	20	5
Suur Delfzijl	2	4	5	1
Ida-Gruningen	7	10	12	3
Ülejäänud Groningen	36	26	28	8

Kesk-Limburg	13	17	21	7
Põhja-Limburg	17	20	23	7
Lõuna-Limburg	38	40	52	17
Põhja-Brabanti kesklinn	34	35	35	11

COROPi piirkondade ja vanuse vastused	**18 kuni 34 aastat vana**	**35–54 aastat vana**	**55 kuni 75 aastat vana**	**rohkem kui 75 aastat vana**
Põhja-Brabanti kirdeosa	41	43	51	14
Põhja-Brabantist lääne pool	40	47	49	15
Põhja-Brabanti kaguosa	55	56	58	18
Haarlemi linnastu	13	18	18	7
Alkmaar ja selle ümbrus	14	19	19	6
Suurepärane Amsterdam	116	104	88	23
Gooi ja Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Põhja-Hollandi tipp	22	27	30	9
Zaani piirkond	11	13	12	3
Põhja Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Overijsselist edelas	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Ülejäänud Zeeland	16	21	23	8
Zeeland Flandria	6	8	9	3
Leideni linnastu ja mugulate piirkond	30	31	31	10
Haagi linnastu	63	70	57	18
Delft ja Westland	19	15	15	4

Suur Rijnmond	103	107	99	31
Lõuna-Hollandi idaosa	22	24	25	8
Lõuna-Hollandi kaguosa	24	26	26	9

Vastused haridustasemete kaupa

Madal	1382	34 %
Vahendaja	1747	43 %
Kõrge	915	22 %
Tundmatu	42	1 %

Usaldusväärsus ja esindavus

Vastanute arv 4 086 võimaldab teha vaatlusi andmekogumi kui terviku kohta 95 % usaldusnivoo ja 1,53 % veamääraga. Tulemuste usaldusnivoo ja veamäär määratakse kindlaks valimi suuruse alusel. Mida suurem on valim, seda usaldusväärsemad ja täpsemad tulemused saab ekstrapoleerida kogu populatsioonile.

Usaldusnivoo on defineeritud kui 1 (100 %) miinus tähenduse tase. On tavaline, et see põhineb 5 % tähendustasemel. Me räägime 95 % usaldustasemest. Teisisõnu, kui uuringut korrata samal viisil ja samadel tingimustel, oleksid tulemused 95 % juhtudest samad.

Täpsus (väljendatuna veamäärana) näitab väärtuste vahemikku, milles andmekogumi tegelik väärtus asub. Teisisõnu: milline oleks maksimaalne erinevus valimi tulemuste ja tulemuste vahel, mis saadakse andmekogumist tervikuna? Veamäär 1,53 % tähendab, et tegelik väärtus kogu andmekogumis võib olla valimi väärtusest 1,53 % suurem või väiksem. Näiteks kui inimeste valimi uuring näitab, et 50 % vastanutest peab konkreetset teemat oluliseks, on tegelik protsent 1,53 % suurem või väiksem kui 50 %, st 48,47–51,53 %. Maksimaalne veamäär 5 % on tavaline ja üldiselt aktsepteeritud kvantitatiivsetes uuringutes (statistikas).

Lisaks usaldusväärsusele on oluline valimi esindavus. Kuna osalemiskutsed on saadetud partiidena ja stratifitseeritud, on tulemused COROPi piirkonna iseärasuste ja COROPi piirkonna vanuserühmade poolest representatiivsed. Vastused on representatiivsed ka haridustaseme seisukohast võrreldes kõrgeima haridustasemega riiklikul tasandil.

Muud üldised omadused

Osalejatelt küsiti paneelide kaupa mitmeid täiendavaid kontekstipõhiseid küsimusi. Nende hulka kuuluvad sugu, ELi positsioneerimine, päritolu, põhitegevus ja erakond, mille poolt isik valimistel hääletaks.

49 % vastanutest on mehed, 50 % naised ja 1 % eelistab sellele küsimusele mitte vastata.

51 % vastanutest usub, et Hollandi jaoks on hea olla ELi liige, 13 % arvab, et see on halb ja 36 % on neutraalsed või neil puudub arvamus.

95 % vastanutest on sündinud Hollandis. 89 % vastanutest märkis, et mõlemad vanemad on sündinud Madalmaades. 5 % on sündinud kahele vanemale, kes ise on sündinud välismaal.

Vastajate praegune poliitiline suunitlus

Pidu	**%**
VVD (Inimeste Vabaduse ja Demokraatia Partei)	14 %
PVV (Vabaduse Partei)	13 %
SP (Sotsialistlik partei)	8 %
D66 (demokraadid 66)	6 %
CDA (kristlik demokraatlik üleskutse)	6 %
PvdA (tööpartei)	6 %
Partij voor de Dieren (loomapartei)	4 %
GroenLinks (rohelised vasakpoolsed)	4 %
ChristenUnie (kristlik liit)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (kodanikuliikumine)	2 %
Forum voor Democratie (demokraatia foorum)	2 %
GSP (reformitud poliitiline partei)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Muud	2 %
Valge hääl	3 %

Ma eelistan mitte vastata	13 %
Ma ei hääleta	5 %

Mis on praegu teie peamine tegevusala?

Okupatsioon	**%**
Õpilane/üliõpilane	6 %
Osalise tööajaga töötaja	16 %
Täistööajaga töötaja	31 %
Sõltumatu töövõtja	3 %
Inimene kodus	5 %
Tööotsija	2 %
Vabatahtlik	2 %
Töövõimetus	6 %
Erru läinud	27 %
Muud	1 %
Ma eelistan mitte vastata	1 %

Küsimustik

Küsimustiku ja käesoleva aruande koostas välisministeeriumi taotlusel sõltumatu välisorganisatsioon. Küsimustikus esitatakse modulaarne struktuur ja see sisaldab järgmisi küsimusi, mis on kooskõlas Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi jaoks kindlaks määratud teemadega: Olulised teemad ja Euroopa roll
Kliimamuutused ja keskkond

Tervis

Majandus ja tööhõive

Euroopa Liidu roll maailmas

Julgeolek ja õigusriik

Virtuaalne maailm

Euroopa demokraatia

Ränne ja pagulased

Haridus/kultuur/noored/sport

Küsimustiku koostamisel pöörati suurt tähelepanu küsimuste kvaliteedile, usaldusväärsusele ja kehtivusele. Seetõttu otsiti küsimuste, väidete ja vastusevariantide neutraalset, suunamata sõnastust ning kontrolliti, kas

küsimused on sõnastatud arusaadavas keeles (B1-tase).

Küsimustikule tehti kvaliteeditestid sihtrühma kuuluvate testiosalistega näost-näkku küsitluste käigus. See võimaldas meil uurida, kuidas eri liiki vastajad mõistavad küsimusi. Kui küsimus tundub olevat liiga suur (liiga keeruline) kognitiivne koormus, oli see asjakohane.

Analüüsimeetodid

Käesolevas uuringus kasutati kahte analüüsimeetodit:

Univariaatanalüüsid

Uuringu muutujate kirjeldamiseks kasutatakse kirjeldavat statistikat. Käesolevas uuringus kasutatakse sagedusi ja keskmisi.

Bivariaatanalüüsid

Kahe muutuja analüüsid võimaldavad uurida seost kahe muutuja vahel, käesoleval juhul seost erinevate teemade tähtsuse ja küsimuse vahel, kas EL peaks selles valdkonnas sekkuma, ja vanuse üldomadusi. Viidi läbi läbivaatamine, et teha kindlaks, kas eri vanuserühmad omistavad teemale erinevat tähtsust ja kas on erinevaid seisukohti selle kohta, millises ulatuses peaks EL olema kaasatud.

Teabe avaldamine ja täielikkus

Käesolev aruanne sisaldab (visuaalset) ülevaadet kõigi küsitlusele vastanutele esitatud küsimuste tulemustest. Mõne küsimuse puhul anti vastajale võimalus anda „avatud“ (st mitte eelnevalt kindlaks määratud) vastuseid. Seejärel liigitati avatud vastused ja lisati need väljaandesse. Tasuta kommentaarides vastajate jagatud ideid kasutatakse mitmesugustes temaatilistes dialoogides, mis on korraldatud kodanike dialoogi protsessi „Euroopa visioon“ järelmeetmena.

2. Veebipõhised temaatilised dialoogid süvendamiseks

Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi keskseid teemasid on süvendatud kaheksa veebipõhise temaatilise dialoogi kaudu. Nende dialoogide eesmärk oli välja selgitada avaldatud arvamuste põhjused ning nende taga olevad motiivid ja tunded. Millised on tajutavad mured ja võimalused? Arutelusessioonid võimaldasid osalejatel ka sõnastada ettepanekuid ja ideid nendel teemadel, samuti tõstatada küsimusi, mis ei ole konverentsi osa, kuid on nende jaoks olulised.

Temaatilised dialoogid toimusid 12.–14. oktoobril ja 9.–11. novembril. Oktoobris korraldati neli temaatilist dialoogi teemal „Majandus“ ja „Demokraatia“. Novembris peeti neli temaatilist dialoogi teemal „Kliima“ ja „EL maailmas“. Keskmiselt osales igal arutelusessioonil 29 inimest (231 inimest kokku). Osalejad võeti tööle paneelarutelu liikmete hulgast (vt punkt 1) ja sotsiaalmeedia kaudu.

3. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Mõned Hollandi rühmad on teadaolevalt vähem harjunud küsitlustes ja paneelaruteludes osalemisega (veebipõhine). „Madalmaade hääle“ esindusliku kuvandi saamiseks oli oluline, et need kodanikud saaksid väljendada ka oma ideid ja arvamusi. Seepärast korraldasime ka mitmeid kohapealseid dialooge uuringu „Vision of Europe“ jaoks. Arvamusi ja ideid, mida me suutsime koguda, kasutati (muu hulgas) soovituste sõnastamiseks.

Sihtgrupid

Raskesti ligipääsetavaid sihtrühmi ei ole võimalik üheselt määratleda. Uuringud ja kogemused võimaldavad meil teada, et **mitte-lääne päritolu**hollandlased osalevad uurimistes ja aruteludes oluliselt vähem. Kuna tegemist on suure rühmaga (14 % hollandlastest[1]), valiti nad osalema dialoogis „Vision of Europe". Sama arutluskäiku järgiti ka **vähese haridusega inimeste puhul**. See on ka suur rühm (2,5 miljonit Hollandi[2]), mis osaliselt kattub sisserändajate rühmaga (39 %). Lõpuks on peetud dialoogi rühmaga, keda küsitlustes ja aruteludes harva leidub, **kes on Euroopa suhtes kriitilised, kuid kelle jaoks on Euroopal oluline roll kutsevaldkonnas.** Välja valiti põllumajandussektori ettevõtjad.

Eespool nimetatud rühmadele on lähenetud organisatsioonide kaudu, mille liikmed nad on, näiteks sisserändajate organisatsioonid, kaitseühendused ja kutseorganisatsioonid. Kuna me piirasime dialoogide arvu kaheksale, ei saanud me olla täiesti „täielikud". See muudab osalejate valiku mõnevõrra meelevaldseks. Selle valiku tegemisel võtsime arvesse ka entusiasmi osaleda ja aidata mobiliseerida oma baasi, samuti praktilisi küsimusi, nagu kättesaadavus vastavalt kuupäevadele ja asukohale.

Peeti kohapealseid dialooge järgmiste organisatsioonide liikmetega:

- Hakder Foundation, Alevi kogukond, Schiedam
- Asha Foundation, Hindu kogukond, Utrecht (kaks arutelusessiooni)
- Piëzo, kodanikuühiskonna organisatsioon, Zoetermeer
- Taal doet Meer, madala haridustasemega inimeste organisatsioon, Utrecht
- BoerenNatuur, põllumajandusrühmade liit

Marokkanen Dialoog Overvecht, Maroko kogukond, Utrecht

- Naised vabaduse eest, rändetaustaga naiste toetusorganisatsioon, Haagis

Kokku osales nendel aruteludel 110 inimest.

4. Dialoogid noortega

Noored on Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi prioriteetne sihtrühm. Selleks et julgustada neid aktiivselt osalema kodanike dialoogis „Euroopa visioon" ning teha selle rühma arvamused ja ideed hästi kuuldavaks, korraldati spetsiaalselt noortele viis füüsilist arutelukoosolekut. Kuues kavandatud kohtumine noortega ei saanud toimuda koroonaviirusega seotud piiravate meetmete tõttu.

Kohtumised toimusid järgmistes institutsioonides:

Ajalooüliõpilaste ühendus, Leideni Ülikool

Dr. Knippenbergi kolledž, kõrgkool, Helmond

Coalitie-Y, Majandus- ja Sotsiaalnõukogu noorteplatvorm

Graafschap College, Kutsekeskharidus, Doetinchem

CSG Jan Arentsz, keskharidus, mis keskendub tehnoloogilistele teemadele, Alkmaar

Kokku osales aruteludel 95 noort.

Kasutatud hooldustehnikad

Veebipõhised temaatilised dialoogid, dialoogid konkreetsete rühmadega ja dialoogid noortega toimusid nn sokraatlikku intervjuumeetodit kasutades. Seda meetodit on kasutatud juba aastaid dialoogipäeval, kus inimesed kogu Hollandis suhtlevad neid mõjutavates küsimustes. Socraticu hooldusmeetodi puhul võtab moderaator arvesse järgmisi põhimõtteid:

Las teine jutustab oma loo
Ära vasta sellele kohe teise looga.

- Kohtle ennast austusega
- Rääkida oma seisukohast („Ma leian“ asemel „nad ütlevad“)
- Küsida rohkem selgitusi, kui väljendatud seisukohad piirduvad üldistusega
- Vältida kohtuotsuseid ja analüüsida neid
- Anna vaikuse hetki, kui inimesed peavad hetkeks mõtlema

Dialoogide ajal kasutatakse järgmist rütmi: lahknevus – lähenemine – lahknevus. Põhimõte on see, et peate kõigepealt lahknema (otse väljendama individuaalseid tundeid ja arvamusi), enne kui saate läheneda (rääkida võimalikest viisidest) ja seejärel lõpuks uuesti kõrvale kalduda (näiteks koguda individuaalseid soovitusi). Kogemus ja teooria näitavad, et see rütm tagab dialoogi optimaalse voolu.

Kõiki dialooge viisid läbi professionaalsed vahendajad.

5. Veebipõhine avalik uuring: Küsimustik ja „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst)

Paneelküsitluse küsimustik oli avatud ka kõigile Hollandile, sealhulgas välismaal elavatele isikutele. Küsimustik oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet.

Vastused ja kasutamine

Küsimustiku täitis kokku 1 967 osalejat ja 6 968 inimest olid ekraaniskanneri otsas. Nii küsimustik kui ka ekraaniskanner olid avatud kõigile: osalemiseks ei olnud eeltingimusi ega valikukriteeriume. Küsimustikus oli vastamise määra maksimeerimiseks võimalik esitada küsimusi (kohustuslikke küsimusi ei olnud). Osalejad valisid „Ma eelistan mitte vastata“ palju sagedamini kui esinduskogu uuringus.

Avatud küsimustikus ja ekraaniskanneris osalejate üldised omadused erinevad mitmes mõttes esinduskogus osalejate omadest. Erinevalt paneeluuringust ei ole avatud küsimustiku ja ekraaniskanneri tulemused representatiivsed. Veebipõhise avatud küsitluse tulemusi kasutati paneeluuringu täiendamiseks. Nad annavad ülevaate Hollandis ringlevatest tunnetest ja ideedest. Sisendväljadel esitatud parandusettepanekuid kasutati jaotises „Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal“. Ekraani skaneerimise tööriista on kasutatud selleks, et paremini mõista mõningaid Madalmaades ringlevaid tundeid. Neid tulemusi võeti soovituste koostamisel arvesse. Representatiivsuse nõude tõttu on käesolevas aruandes vähe arvesse võetud internetis algatatud uurimise tulemusi.

Käesoleva aruande avaldab välisministeerium. www.kijkopeuropa.nl

Rijksoverheid

Madalmaade valitsus

Meie nägemus Euroopast

2022. aasta jaanuari aruanne

Arvamused, ideed ja soovitused

Teemad

- Kliimamuutused ja keskkond
- Migratsioon
- Tervis
- EL maailmas
-
- 14. jaanuar 2022
-
- Käesolev dokument on raporti „Elze kijk op Europa; Meningen, ideeën en Aanbevelingen„(“Meie nägemus Euroopast: arvamused, ideed ja soovitused“, mis avaldati hollandi keeles 14. jaanuaril 2022 aadressil www.kijkopeuropa.nl. See tõlge on aruande lihtsustatud versioon, milles algset esitlust (illustratsioonid ja muud graafilised elemendid) on tõlke eesmärgil muudetud.

Meie nägemusest...

Aruande kokkuvõte: kõik soovitused lühidalt

Kodanikega peetava dialoogi kaudu, mis korraldati teemal „Euroopa visioon“, oleme kogunud kokku Madalmaade kodanike seisukohad ja ideed Euroopa tuleviku kohta. Selle tulemusena esitati Euroopa Liidule järgmised soovitused viimase nelja teema kohta (kokku üheksast teemast).

Kliimamuutused ja keskkond

1. Valida selge suund kliimamuutuste suhtes kohaldatavale Euroopa lähenemisviisile

2. Tagada, et riigid ja ettevõtjad teeksid sihipäraste lahenduste leidmiseks tihedamat koostööd 3. Luua CO2 süsteem, mis on praktikas õiglane ja teostatav

4. Anda selgemalt ja positiivsemalt teada kliimaalasest lähenemisviisist

Hollandlased usuvad, et EL peab etendama kliimamuutuste vastases võitluses juhtrolli. Liikmesriigid peavad saama ise valikuid teha, kuid peavad siiski samade eesmärkide saavutamiseks koostööd tegema. Selle asemel, et üksteisele viidata, peaksid ELi liikmesriigid pühendama rohkem energiat teadmiste vahetamisele ja ühiste lahenduste leidmisele. Süsinikdioksiidi heitkoguste maksustamise süsteem võib olla tõhus, kuid see peab olema ka õiglane, praktiline ja selge. Üldiselt usuvad hollandlased, et EL peaks kliimaküsimustes tõhusamalt ja positiivsemalt suhtlema.

Migratsioon

1. Pagulasküsimust käsitlevate arutelude vähem nüansseerumise takistamine

2. Pagulaste õiglase ja praktilise jaotuse määratlemine

3. Saadud teadmiste ja kogemuste võimendamine, et aidata piirkondi, kust pagulased pärit on

Hollandlased usuvad, et on oluline eristada inimesi, kes põgenevad ohtlikest piirkondadest, ja majanduspõgenikke. Rände ja integratsiooni üle peetavatel aruteludel ei ole sageli nüansse. Pagulaste õiglase jaotamise saavutamiseks Euroopas on vaja ELis kokku leppida selged kriteeriumid, milles võetakse arvesse nii liikmesriike kui ka põgenenud riike. Lõpuks teevad hollandlased ettepaneku, et EL toetaks piirkondi, kust pagulased tulevad mitte ainult rahaliselt, vaid ka teadmiste kaudu.

Tervis

1. Parem kontroll pandeemia ohjamise üle

2. Tagada taskukohaste ja usaldusväärsete ravimite kättesaadavus kõigile;

3. Riigid peavad keskenduma oma tervishoiusüsteemide parandamisele ja õiglasemaks muutmisele

Hollandlased usuvad, et ELi riigid peavad pandeemia vastu võitlemiseks rohkem koostööd tegema. Koroonaviiruse kriisi käsitlemise viis tekitab mõnikord segadust. Reeglid peaksid olema üksteisega paremini kooskõlas, ilma et nad peaksid olema kõikjal ühesugused. Mis puutub vaktsiinidesse või ravimitesse, siis soovivad hollandlased, et hinnad jääksid võimalikult madalaks, kuid soovivad, et nad saaksid tugineda kvaliteetsele ja vastutustundlikule tootmisele. Lisaks usume, et on oluline, et suurettevõtted ei kuritarvitaks oma võimu, ja me usume, et tervishoid peab jätkuma riiklikul tasandil.

ELi roll maailmas

1. ELi tugevuse ärakasutamine peamistes rahvusvahelistes küsimustes

2. Nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat, vali pigem koostöö kui võitlus

3. Pakkudes läbimõeldud viisil abi konflikti korral

Hollandlased usuvad, et Euroopa koostöö peaks keskenduma peamiselt peamistele ühistele huvidele. ELi koostöö kolmandate riikidega peab samuti olema selle lähenemisviisi osa. Lisaks kliimamuutustele ja koroonaviiruse pandeemiale hõlmavad need näiteks rahvusvahelist julgeolekut ja Euroopa majanduse kaitsmist ebaausate kaubandustavade eest. Nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat eelistavad hollandlased koostööd võitlusele. Mis puutub konfliktidesse, siis on alati eelistatav neid lahendada ilma vägivalda kasutamata.

Sissejuhatus

1. septembrist novembri keskpaigani peetud kodanike dialoog „Vision of Europe“ võimaldas kõigil hollandlastel väljendada oma arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Madalmaad esitavad Euroopa Liidule (EL) soovitused, mida dialoog on juhtinud, samuti väljendatud ideed ja seisukohad. Käesolevas raportis käsitleme nelja viimast teemat (kokku üheksast teemast). Esimest viit teemat on juba käsitletud 3. detsembril 2021 avaldatud aruandes.

Euroopa visiooni kohta

Euroopa Liit soovib, et tema kodanikud jagaksid seda, mida nad Euroopast arvavad. Seepärast korraldab EL Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi. Euroopa Liidu kodanike arvamusi ja ideid kasutatakse seejärel Euroopa tulevikuplaanides. Konverentsi raames korraldasid Madalmaad riiklikul tasandil kodanike dialoogi „Vision of Europe“.

Dialoog Euroopa visiooni üle algas 1. septembril arvamuste ja ideede veebipõhise kogumisega esinduskogu küsitluse kaudu. Paneeluuringu esimeste tulemuste süvendamiseks ja konkreetsete soovituste andmiseks korraldasime veebipõhised temaatilised dialoogid. Kõik, kes soovivad osaleda, võivad osaleda. Samuti reisisime riiki, et pidada arutelusid noorte ja teiste rühmadega (keeruline).

Alates koolilastest, kutsekeskkooli õpilastest ja õpilastest kuni ministri, põllumajandustootjate ja sisserändajateni

Oktoobris ja novembris toimus kokku kaheksa temaatilist veebidialoogi, millest keskmiselt 30 osalejat kohtumise kohta. Korraldasime ka veebipõhise temaatilise dialoogi ja seitse kohapealset temaatilist dialoogi Madalmaade kodanike eri rühmadega. Me rääkisime Schiedami türgi kogukonnaga ja Piëzo Fondi vabatahtlikud kutsusid Zoetermeeri. Viimasel korral oli dialoogi lõpus kohal ka välisminister Ben Knapen. Minister arutas osalejatega dialoogi ja seisukohti, mida väljendati Euroopa tuleviku kohta. Lõpuks korraldasime kuus kohtumist erinevate noorterühmadega. Näiteks tervitati meid Helmondi keskkoolis, Doetinchemi kutsekeskkoolis ja Leideni ülikoolis.

See on meie laste tulevik. See on põhjus, miks ma arvan, et on oluline osaleda.

Temaatilises dialoogis osaleja

Selle aruande kohta

Viimastel kuudel kogutud ideede ja arvamuste põhjal oleme koostanud rea soovitusi, mida Hollandi kodanikud Euroopa Liidule esitavad. Madalmaade kodanike vaheliste arutelude käigus toimus huvitav arvamuste vahetus ning tehti uuenduslikke ideid ja ettepanekuid. Mõned neist ideedest ja ettepanekutest on lisatud käesolevasse aruandesse. Käesoleva aruande sisu on seega Madalmaade hääl: meie nägemus Euroopast.

Nii nagu riikide ja Euroopa kodanike seisukohad on erinevad, ei nõustu me alati üksteisega Madalmaades. Just need erimeelsused on väärtuslikud: see on demokraatia oluline tunnus. Soovitused põhinevad uuringus „Vision of Europe“ osalejate kõige sagedamini väljendatud ideedel ja arvamustel. Kirjeldame ka muresid, ideid ja tundeid, mis võivad olla vähem levinud, kuid mis on pälvinud meie tähelepanu dialoogide ja veebiküsitluse käigus.

Mulle meeldis avaldada arvamust teemadel, mis minu arvates on olulised. Ja oli tunne, et teda kuulatakse.

Temaatilises dialoogis osaleja

Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi jaoks määrati kindlaks üheksa teemat. Need teemad on ka Madalmaade kodanikega peetava Euroopa visiooni dialoogi keskmes. Oktoobris avaldasime vahearuande, mis andis esialgse ülevaate tulemustest ja täiendavatest küsimustest, mis põhinesid paneeluuringul. Detsembri alguses avaldati uus aruanne, mis sisaldab arvamusi, ideid ja soovitusi viie esimese teema kohta. Käesolevas aruandes käsitletakse ülejäänud nelja teemat.

Eelmine aruanne – detsember 2021

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive Euroopa demokraatia

Digitaalne ümberkujundamine

Haridus, kultuur, noored ja sport

Käesolev aruanne – jaanuar 2022

Kliimamuutused ja keskkond

Migratsioon

Tervis

Euroopa Liit maailmas

Järgmised sammud

Euroopa tulevikkukäsitlev konverents koondab kõigi ELi kodanike ideid, arvamusi ja soovitusi. Kohtumistel ei käsitleta mitte ainult kõigi kodanikega peetavate dialoogide tulemusi riiklikul tasandil, vaid ka teiste konverentsi raames käivitatud algatuste tulemusi. Näiteks on olemas ka Euroopa kodanike paneelarutelud ning kõigil ELi kodanikel (sealhulgas Madalmaade kodanikel) on juurdepääs Euroopa digiplatvormile.

„Loodan, et ELi juhid võtavad minu seisukohta arvesse. Ja see aitab neil teha õigeid valikuid.

Temaatilises dialoogis osaleja

Konverents lõpeb 2022. aasta kevadel. Madalmaad koostavad seejärel lõpparuande kodanikega peetava dialoogi kohta: käesoleva aruande ja eelmise aruande koostamine, sealhulgas soovitused kõigi üheksa teema kohta. Konverentsi järel esitatakse konverentsi esimehele soovitused: Euroopa Parlamendi president, ministrite nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president. Nad võtsid endale kohustuse uurida soovituste rakendamise viise ja vahendeid. Madalmaade valitsuse jaoks on tulemused väärtuslikuks panuseks ka Madalmaade Euroopa poliitika väljatöötamisse.

Kokkuvõttes korraldatakse protsess kuni 2022. aasta kevadeni järgmiselt:

Kronoloogia

Visioon Euroopast

1. septembber	12. oktoober	22/23 oktoober	15. novembber	3. detsember	14. jaanuar	21.–22. jaanuar	Veebruar	18.–19. veebruar	11.-12. märts	22/24 aprill		
Ideede kogumine Internetis												
	Temaatilised dialoogid											
		Vahetulemused (vahearuanne)		Vahearuanne „Majandus“ ja „Demokraatia“	Vahearuanne „Kliima“ ja „EL maailmas“		Lõpparuanne „Meie visioon Euroopast“					
		Ï				Ï		Ï	Ï	Ï		
		Konverentsi koosolek				Konverentsi koosolek		Kohtumispaik konverents	(võib-olla) konverentsi koosolek	Konverentsi lõppüritus	→	Soovitused presidentidele • Euroopa Parlament • Euroopa Komisjon • Ministrite Nõukogu
						↑		↑		↑		
				Rohkem arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta:								
Dialoogid kodanikega					Euroopa kodanike paneelarutelud				Euroopa digiplatvorm (ka Madalmaade kodanikele)			

Selgitused lugemise hõlbustamiseks

Selles raportis arutasime nelja teemat. Iga teema kohta oleme järjest lisanud:

kodanikega peetava dialoogi kõigil aspektidel põhinevad soovitused;

veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed: ülevaade arvamustest, ideedest ja arvamustest, mida vahetati (veebipõhiselt ja füüsilise kohalolekuga) temaatiliste dialoogide käigus.

Uuringu käigus kasutatud metoodika kirjeldus on esitatud käesoleva aruande lõpus.

Kliimamuutused ja keskkond

Soovitused – meie visioon kliimamuutustest ja keskkonnast

71 % Hollandist usub, et kliimamuutused ja keskkond on oluline küsimus ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. 68 % Hollandist usub, et kliimamuutuste vastases võitluses peab EL etendama juhtrolli. Globaalne soojenemine on probleem ja ükski riik ei suuda seda üksi lahendada. Isegi kui hollandlased ei nõustu kliimamuutustega, usume, et ELil peab olema igal juhul selgem tulevikuvisioon. Hoolimata rohelisest kokkuleppest näeme praegu, et liikmesriigid ei ole sageli vastavusse viidud. Kuigi riigid peavad suutma jätkata oma valikute tegemist, peavad nad siiski tegema koostööd, et saavutada samad eesmärgid. Samuti usume, et kodanikena on meil ka oma osa vastutusest, näiteks tarbimisharjumuste kohandamisel.

Madalmaad soovivad loobuda maagaasist, samas kui Saksamaal julgustatakse seda kasutama. Mõnikord on asi mitte millestki aru saada.

2. Tagada, et riigid ja ettevõtjad teeksid sihipäraste lahenduste leidmiseks tihedamat koostööd;

Mis puutub kliimamuutustesse ja keskkonda, siis leiavad hollandlased, et riigid näitavad sageli oma sõrmi. Sageli keskendutakse erinevustele, näiteks vaeste ja rikaste riikide vahel ELis. Või väga industrialiseeritud või nõrgalt tööstusriikide vahel. Me eelistame püüda jõuda kokkuleppele. Näiteks võiksid eri riikide sarnased ettevõtted vahetada teadmisi ja mõelda koos lahenduste üle. Kui seda tehtaks, võiksid vaesemad riigid olla rohkem kaasatud kliimamuutuste käsitlusse. Nad võiksid arutelus osaleda ja kasutada ära ka ühiseid lahendusi.

Lähenemisviis kliimamuutustele ei tohiks olla võidujooks, vaid koostöö.

3. Luua CO2 süsteem, mis on praktikas õiglane ja teostatav

ELi lähenemisviis kliimamuutustele pöörab suurt tähelepanu CO2-heite vähendamisele. Madalmaad leiavad, et selleks on vaja paremat süsteemi, mis võimaldaks nii tootjaid kui ka tarbijaid õiglaselt maksustada. Hollandlased on lahkarvamusel selles osas, kas riikidel, kus on kõige rohkem elanikke, on õigus eraldada rohkem süsinikdioksiidi. Mõnes riigis on näiteks väga saastav tööstus. Teisest küljest on teistel riikidel palju võimalusi rohelise energia tootmiseks. Neid erinevusi tuleks arvesse võtta. Ilma et see muutuks liiga keeruliseks, sest süsteem peab olema kõigile arusaadav.

Tööstusriigid ekspordivad palju. Kas nad peavad seega maksma ainult $CO2_{maksu}$? Minu arvates peaks ka tarbija maksma.

4. Rääkige selgemalt ja positiivsemalt kliimaalasest lähenemisviisist Hollandi inimesed kuulevad kliimamuutustest palju ja loevad selle kohta palju. Kuid see on paljude inimeste jaoks abstraktne ja keeruline teema. Sageli tajutakse seda kui midagi, mis maksab palju raha, samas kui lähenemisviis kliimamuutustele loob ka võimalusi. Me mõtleme näiteks kohaliku toidutootmise stimuleerimisele ning uute ja jätkusuutlike tehnoloogiate arendamisele. EL võiks seda aspekti sagedamini ja tõhusamalt paljastada. Samuti usume, et liikmesriikide valitsusjuhid võiksid ise olla paremaks eeskujuks. Vähem reisimine (näiteks Brüsseli ja Strasbourgi vahel) ja sagedamini veebis kohtumine võiks näiteks aidata kaasa jätkusuutlikkuse toetamisele.

Jätkusuutlikkust peetakse endiselt liiga sageli kuluks. Seda tuleks vaadelda kui võimalust, mitte ohtu.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

Me ei peaks pidama süsinikdioksiidi heitmeid$_{õigeks}$, vaid ebamugavaks kaasaaitajaks.

Mulle jääb mulje, et me kulutame Euroopas rohkem aega kliimamuutustest rääkimisele kui tegelike meetmete võtmisele selle probleemi lahendamiseks.

Ka karmimad kliimaeeskirjad võivad osutuda meile kasulikuks. Kaubandusega tegeleva kontinendina peame püüdma seal võimalusi näha.

Me ei saa oodata teisi kontinenti. Meil pole aega oodata.

IDEE: *Premeeri riike rahaliselt, kui nad näitavad, et nende loodus ja bioloogiline mitmekesisus kasvavad.*

IDEE: *„Loodussõbraliku turismi stimuleerimine ELi vaestes piirkondades.“*

Doetinchem Kutsekeskkooli õpilased: Kauged reisid peavad olema kõigile kättesaadavad.

Doktoritöö, et lennud ELis peaksid muutuma kallimaks esitati üliõpilastele Graafschap College Doetinchem. Mõned õpilased nõustusid, et kallimad piletid julgustaksid inimesi otsima odavamaid alternatiive. Lisaks rõhutati, et EL peaks siis tagama keskkonnasõbralikumad võimalused, näiteks paremad raudteeühendused. Teised osalejad märkisid, et nad ei poolda kõrgemaid lennupiletihindu. „Rikkad inimesed on need, kes reisivad täna kõige rohkem ja nad saavad selle eest lihtsalt maksta,“ ütles üks osaleja. Kõrged hinnad ei takista neil reisida. Kuigi kauged pühad muutuvad siis „tavaliste“ kodanike jaoks võimatuks.

Loodussõbralikud põllumajandustootjad: „EL võiks aidata levitada teadmisi jätkusuutlike lahenduste kohta.“

BoerenNatuur on põllumajandustootjate ühenduste ühendus. Temaatilise dialoogi käigus keskendus vestlus kliimamuutustele ja keskkonnale.

Tõenäoliselt paraneb osalejate arvates ELi õigusaktide ja määruste kohaldamine eri riikides. Näitena on viidatud lämmastiku toimikule. „ELi õigusaktides on sätestatud ainult, et looduslik ala ei saa halveneda“. Kuid Lõuna-Euroopas tõlgendatakse seda mõistet teisiti kui Hollandis." Enamik kohalolijaid nõustub, et Euroopal peab olema kliimamuutuste vastases võitluses juhtroll. Ja me ei tohi olla rahul kõnega, me peame saavutama tulemusi. Eriti tänu teadmiste vahetamisele usuvad põllumajandustootjad. Põllumajandussektoris töötame välja lahendusi puhtama põllumajanduse saavutamiseks. EL peab aitama kiiresti levitada teadmisi selles valdkonnas.“

Ränne (ränne ja pagulased)

ELi liikmesriikide vahelised piirid on avatud. Seetõttu tehakse ELis koostööd näiteks välispiiride haldamisel ja rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastases võitluses. Samuti arutatakse pagulaste õiglast jaotamist ELi eri liikmesriikide vahel. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie visioon rändest ja pagulastest

65 % Hollandist usub, et ränne ja pagulased on oluline küsimus ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Vältida, et arutelud pagulaste teemal on liiga vähe nüansse.

70 % Hollandist leiab, et Euroopa välispiire tuleb paremini kaitsta. Neist 72 protsenti arvab, et see tähendab, et rohkem pagulasi tuleb tagasi saata ebakindlatesse riikidesse. Hollandlased usuvad, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata põhjustele, mis sunnivad inimesi ebaturvalisest riigist põgenema. Need põhjused on mõnikord seotud kliimamuutustega, mõnikord sõdadega. Pagulasküsimuse üle peetavas arutelus mainitakse neid konteksti sageli vaid piiratud viisil. Lisandväärtust, mida need pagulased riigile toovad, käsitletakse samuti harva. Lõpetuseks usume, et EL peab selgemalt eristama ebakindlatest piirkondadest pärit inimesi, kes viibivad piiridel, ja majanduspõgenikke. Kokkuvõttes leiame, et rännet ja pagulasi käsitlevatel aruteludel puuduvad üldiselt kontekst ja nüansid. Euroopa poliitikud võiksid olukorda parandada eeskujuga.

Me peame jätkuvalt käsitlema pagulasi eelkõige oma kaaskodanikena. Sest peaaegu keegi ei hülga inimest, kes on hädas.

2. Pagulaste õiglase ja praktilise jaotuse määratlemine

Euroopa sisserändeteenistus peaks tagama pagulaste õiglase jaotamise ELi liikmesriikide vahel. Samuti leiavad hollandlased, et õiglase jaotamise määratlemiseks tuleks kehtestada selged kriteeriumid. Hea sotsiaalsüsteem võib näiteks muuta riigi pagulastele atraktiivseks, kuid ka muud tegurid on olulised nii pagulaste kui ka asjaomase riigi jaoks. Madalmaades seisame silmitsi eluasemepuudusega, samas kui mõned riigid või sektorid vajavad lihtsalt rohkem võõrtöötajaid. Peame oluliseks, et EL võtaks seda pagulaste jaotamisel arvesse. Selged mehhanismid ei taga mitte ainult läbipaistvust, vaid ka vähem vaidlusi, mis on lõppkokkuvõttes kõigi huvides.

Pagulased peavad suutma väljendada oma andeid ka sihtriigis.

3. Tuginedes pagulaspiirkondade abistamiseks saadud teadmistele ja kogemustele

67 % Hollandi elanikest usub, et EL peab veelgi aitama ebakindlaid piirkondi, et peatada pagulaste vood. Me mõistame, et pagulased ei lahku oma riigist lihtsa valikuga. Seega peame uurima selliseid põhjuseid nagu kliimamuutused või konfliktid, mis muudavad piirkonnad ebaturvaliseks või elamiskõlbmatuks. EL saab pagulaspiirkondi aidata mitte ainult rahalise toetuse, vaid ka teadmiste kaudu. Näiteks Hollandis on meil põllumajanduses tugevad oskused. Kaasaegsete põllumajandustehnikate abil saame aidata teistel riikidel paremini toime tulla põudade ja sooldumisega. Ja inimesed, kes on võtnud varjupaika Euroopas, võivad osaleda koolitusel Euroopa riigis ja seejärel aidata oma päritoluriiki ise.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

„EL peab kehtestama kiiremad varjupaigamenetlused. Nii et seal on rohkem ruumi inimestele, kes seda tõesti vajavad.

Ma tean palju noori minu ümber, kes soovivad maja osta, kuid kes ei leia midagi taskukohast, samas kui põgenikud näevad end eluaseme pakkumises. Mul on raske vastu võtta.

Kliimamuutused toovad igal juhul kaasa elanikkonna ümberasustamise. Me ei saa neid voogusid peatada, kuid tõenäoliselt saame neid paremini reguleerida.

Ma elan Betuwes. Pirnide ja õunte hooajal vajame lihtsalt palju võõrtöötajaid.

Ebakindlad piirkonnad ei ole millegi jaoks ohtlikud, avaliku sektori asutused on sageli ebausaldusväärsed. Kuidas me teame, kuhu meie abi ja raha läheb?

IDEE: *Kaaluda ka kohalikke strateegiaid, nagu kodanike osalemine pagulaste kohalikus vastuvõtus ja kohalike integratsioonialgatuste rahastamine.*

IDEE: *Luua minimajad linnades, kus pagulased saaksid saabumisel elada. See vähendaks survet eluasemeturule ja suurendaks üldsuse toetust nende inimeste vastuvõtmisele.*

Vabatahtlikud, kes ise olid pagulased: Euroopas hoiavad inimesed sageli üksteisest eemale.

Taal Doet Meer on vabatahtlik organisatsioon, mis tagab, et Utrechti uued allofoni elanikud saavad ühiskonnas osaleda. Selle organisatsiooniga peetav temaatiline dialoog keskendus mitte ainult rändele, vaid eelkõige integratsioonile. Mitmed osalejad ise saabusid Hollandisse pagulastena, sealhulgas üks Süüriast. Pärast seitset aastat ei tunne ma end ikka veel hollandlasena. Ma ei leidnud ka tööd, kuigi sain magistrikraadi. Märgin, et Euroopa riigid muretsevad peamiselt iseenda pärast ega ole väga avatud teistele riikidele ja kultuuridele. "Teine osaleja märkis, et eurooplased jäävad sageli teineteisest eemale. Enamik inimesi on üksi; kõik jäävad oma nurka. Ma leian omalt poolt, et üks peab üksteisega rääkima ja et üks võib üksteiselt õppida.

Noored riiklikust noortenõukogust: Sa peaksid laskma inimestel ainult siis, kui saate nende eest hoolitseda.

Utrechtis pidasid arutelu riikliku noortenõukogu (CNJ) eri töörühmade liikmed. Osalejad (16–23aastased) usuvad, et pagulaste jaotamisel Euroopas tuleb arvesse võtta mitmeid aspekte, nagu elanike arv, riigi suurus, heaolu ja varjupaigataotlejate keskuste arv. „Pagulastel tuleks lubada riiki siseneda ainult siis, kui nende eest on võimalik hoolitseda," ütles üks neist.

Noorte arvates peavad olema tagajärjed ka siis, kui riigid ei täida oma kohustust pagulasi vastu võtta. Näiteks tuleb neid trahvida. „Ja pagulastel peab olema sõnaõigus ka selles, kuhu nad lähevad," ütles keegi. Näiteks, kui neil on juba perekond kuskil, ei saa me neid kuhugi mujale saata.

Tervis

(Tervishoid)

Kuigi tervishoid kuulub peamiselt üksikute riikide vastutusalasse, saab seda toetada ja tugevdada ELi poliitikaga, näiteks COVID-19 pandeemiale või muudele (tulevikulistele) tervisekriisidele reageerimisel või tõsiseid haigusi käsitlevates partnerlusuuringutes. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie nägemus tervishoiust

64 % Hollandist usub, et tervishoid on oluline küsimus ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Parem kontroll pandeemia ohjamise üle

83 % Hollandist usub, et ELi riigid peavad tegema rohkem koostööd, et vältida nakkushaiguste levikut kogu maailmas. Sest viirus ei tunne piire. Me näeme seda praeguse pandeemia ajal. ELi sisesed poliitikad on mõnikord segaduses. See ei ole hea eeskirjade täitmiseks. Usume, et eeskirjad viiruse leviku vastu võitlemiseks Euroopas tuleb paremini kooskõlastada, ilma et need oleksid igal pool ühesugused. Kohalike valikute jaoks peab olema ruumi. Mitte ainult seetõttu, et saastumiste arv võib olla erinev, vaid ka seetõttu, et Euroopas on erinevad kultuurid. Mõned meetmed toimivad mõnes riigis paremini kui teistes.

Ma elan Hollandis, Saksamaa piiril. Erinevad meetmed, mida kaks riiki koroonaviiruse vastu võitlemiseks võtsid, ajavad mind hulluks.

2. **Tagada taskukohaste ja usaldusväärsete ravimite kättesaadavus kõigile;**

71 % Hollandist usub, et EL peab tagama, et me vajame vähem kolmandaid riike ravimite väljatöötamiseks, tootmiseks ja tarnimiseks. Kuid kui see tähendab ravimite pikemat ootamist, on arvamused lahknenud. Hollandlased usuvad, et ravimite tootmine ja turustamine on keeruline küsimus. Ühelt poolt tõusevad tervishoiukulud Madalmaades järsult, mistõttu peame oluliseks hoida neid võimalikult madalal tasemel. Teisest küljest tahame, et oleks võimalik usaldada narkootikume, isegi kui need tulevad kaugelt. Need peavad olema mitte ainult kvaliteetsed, vaid ka jätkusuutlikult ja eetiliselt vastutustundlikult toodetud. Üldiselt usume, et olulised ravimid peavad olema kättesaadavad kõigile, sealhulgas vaesemates riikides.

Tervishoiukulud on juba praegu kättesaamatud. Nii et me peame püüdma osta uusi ravimeid võimalikult madala hinnaga.

3. Riigid peavad keskenduma oma tervishoiusüsteemide parandamisele ja õiglasemaks muutmisele

Madalmaad hoolivad tervishoiust palju ja see mure ületab COVID-19 pandeemia mõju. Me teame näiteks struktuurilisi probleeme haiglates. Mõned hollandlased ei usalda turujõudude mõju tervishoiusektoris. Me mõistame, et farmaatsiaettevõtted peavad oma investeeringud tagasi maksma ja et ravikindlustusfondid soovivad odavat tervishoidu, kuid suured ettevõtted ei tohiks oma võimu kuritarvitada. EL peaks sellega seoses vastu võtma eeskirjad. Me usume ka, et tervishoid on peamiselt riiklik küsimus. Riigid teavad paremini, millised on probleemid ja prioriteedid kohalikul tasandil. Siiski peame oluliseks, et Euroopa riigid saaksid üksteiselt õppida, et parandada tervishoidu.

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

Mis puudutab ravimite kättesaadavust Euroopas, siis võiksime olla ka veidi säästlikumad. Me viskame seda täna liiga palju.

On väga hea, et Saksamaa on vastu võtnud COVID-19ga patsiente Madalmaadest. Ma tahaksin näha rohkem sellist solidaarsust Euroopas.

Olenemata sellest, kus te ELis elate ja kas olete rikas või vaene, on igaühel õigus kvaliteetsele hooldusele.

Ravimite ostmisel peate arvestama mitte ainult kulude, vaid ka eetikaga. See tähendab näiteks, et lapstööjõudu ei tohiks kasutada.

IDEE: *„Eurooplaste tervise parandamine, tagades, et nad on vähem stressi all. Näiteks lühendada töönädala pikkust.“*

IDEE: *Võimaldada noortel teha tervislikumaid valikuid tõsiste liitreaalsuse mängude kaudu.*

Maroko päritolu Utrechti elanikest: Tervisel võib olla teatud hind.

Marokkaans Dialoog Overvecht Foundation (MDO) (Marokkaans Dialoog Overvecht) on pühendatud Maroko kogukonna osalemisele Utrechti Overvechti ringkonnas. Sel eesmärgil soodustab EL dialoogi naabruskonnas ja võitleb seega ebavõrdsuse vastu. Euroopa visiooni temaatilises dialoogis osalejad leiavad, et Euroopa koostöö on väga kasulik. Mõned leiavad siiski, et Madalmaad on mõnikord teistest riikidest liiga sõltuvad. Sellega seoses toodi näitena COVID-19 kriisi ohjamine. Paljud konsultatsioonid Euroopas tõid osalejate sõnul kaasa selle, et Madalmaad alustasid vaktsineerimist COVID-19 vastu liiga hilja. „Võib-olla läheb see maksma rohkem, kui Holland tahab ise otsustada,“ ütles keegi. Aga asi on tervises, see võib maksta veidi rohkem.

Helmondi õpilased: Parem on üksteiselt arukalt õppida, kui kasutada sama lähenemist.

Helmondis asuvas dr Knippenbergi kolledžis arutasid umbes 16-aastased õpilased COVID-19 pandeemia juhtimist Euroopas. Mõned usuvad, et ELi liikmesriigid oleksid pidanud vaktsineerimisprogrammi koos määratlema. Enamik osalejaid leidis, et riikidel endal on parem ettekujutus sellest, mida on vaja ja mis toimib. Seetõttu on nad nende sõnul paremini võimelised otsustama, mis on elanikkonna jaoks õige. Näiteks teavad nad paremini, millised sektorid vajavad vaktsineerimist ja millised võivad oodata. „Loomulikult on väga hea, kui riigid üksteisega konsulteerivad,“ ütles üks õpilastest. Kui paljudel riikidel on oma lähenemisviis, saavad nad jälgida, mida teised teevad, ja üksteiselt õppida.

ELi roll maailmas

Maailm seisab silmitsi suurte väljakutsetega. EL on veendunud, et selliseid küsimusi nagu kliimamuutused ja pandeemiad saab lahendada ainult ülemaailmse koostöö kaudu. EL soovib sellega seoses oma häält kuuldavaks teha maailmaareenil, näiteks USA ja Hiina kõrval. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – Meie visioon ELi rollist maailmas

56 % Hollandist usub, et ELi roll maailmas on oluline teema ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. ELi mõjuvõimu ärakasutamine peamiselt oluliste rahvusvaheliste teemade kontekstis

Asjaolu, et selle loomine on aidanud eurooplastel elada rahus üle 75 aasta, peavad paljud hollandlased ELi peamiseks lisaväärtuseks. Hollandlased usuvad ka, et ELi võim seisneb suurte rahvusvaheliste probleemide ühises juhtimises. Me mõtleme näiteks kliimamuutustele, COVID-19 pandeemiale ja pagulaskriisile. ELi liikmesriigid võivad avaldada suuremat mõju ka kolmandatele riikidele, sõlmides ühiselt ELi rahvusvahelisi lepinguid. Me usume, et meie riik on liiga väike, et nendes valdkondades midagi muuta. See tähendab, et hollandlased tahavad, et Madalmaad jätkaksid oma valikute tegemist, mis põhinevad nende enda kultuuril ja huvidel. Seepärast peab koostöö Euroopas tagama eelkõige tõhususe ja poliitilise võimu.

Koostöölepingute sõlmimine ELis on lihtsam kui isoleeritud riigina.

2. Nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat, vali pigem koostöö kui võitlus

66 % Hollandist leiab, et EL peab moodustama tugevama bloki teiste rahvusvaheliste blokkide vastu. Me oleme tunnistajaks tasakaalu nõrgenemisele maailmas. Sellised riigid nagu Hiina ja Venemaa laiendavad pidevalt oma võimu erinevates valdkondades. See teeb meile palju muret. Seetõttu peab EL pöörama rohkem tähelepanu näiteks rahvusvahelisele julgeolekule ja Euroopa majanduse kaitsmisele ebaausate kaubandustavade eest. Peame sellega seoses oluliseks, et liikmesriigid koordineeriksid tegevust paremini ja kiiremini. See võimaldab meil oma häält selgemini kuuldavaks teha. Asjaolu, et me oleme koos tugevamad kui Euroopa riigid, ei tähenda, et me tahame minna konflikti. Samuti soovime nii palju kui võimalik head koostööd kolmandate riikidega.

„Sisevaidluste ja konfliktide vähendamine suurendab ELi mainet ja mõjuvõimu maailmaareenil.“

3. Pakkudes läbimõeldud viisil abi konflikti korral

Osana ELi rolli tugevdamisest rahvusvahelisel areenil usub 50 % hollandlastest, et lähenemisviis konfliktidele maailmas on oluline teema. Parim viis konfliktidele reageerimiseks on nende sõnul raske kindlaks teha. Minevik on näidanud, et sõjaline sekkumine riigis ei ole alati kasulik. Näiteks võib see kaasa tuua ettenägematuid suuri kulusid ja tekitada täiendavaid pagulasvooge. Arvestades seda kohalikku mõju, peaksid riigid ise otsustama, kas osaleda sõjas. Oleme üldiselt huvitatud tihedamast koostööst Euroopa armeede vahel: peame oluliseks, et Euroopa saaks end hästi kaitsta. Kuid me eelistame alati konflikte lahendada ilma vägivalda kasutamata.

Afganistani evakuatsiooni ajal tegutses iga riik oma nurgas. Me oleks võinud veel paremini hakkama saada, kas pole?

Veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed

EL peab kõigepealt oma asjades korda seadma, enne kui teistega silmitsi seisame.

Ostes massiliselt Hiina tooteid eurooplastena, toetame Hiinat ennast.

Ameerika Ühendriikidel on jätkuvalt väga oluline roll Euroopa kaitsmisel.

ELi liikmeks olemine tähendab ka läbirääkimislauas istumist. See võimaldab arutada olulisi otsuseid.

EL peab lõpetama enda käsitamise isoleeritud üksusena, sest see ei ole nii. See on Euroopa liikmesriikide ühendus ja peaks sellisena käituma.

IDEE: *Nagu regulaarne ülemaailmne kliimakonverents, tuleks korraldada ka inimõiguste konverents.*

IDEE: *„Muuta Euroopa armeed tõhusamaks, kasutades näiteks rohkem seadmete kollektiivset ostmist.“*

Hollandi-Maroko naised: Inimõiguste edendamine.

„Naisedvabaduse eest“ on Hollandi sihtasutus, mis võitleb sundabielude, seksuaalse rõhumise ja kahekultuurilise taustaga tüdrukute ja naiste rahalise kuritarvitamise vastu. Koostöös selle sihtasutusega korraldati kohtumine Hollandi-Maroko naiste rühmaga. Osalejad usuvad, et EL on praegu liiga sõltuv Venemaast ja Hiinast. „Me leiame, et EL üldiselt ei julge midagi välja pakkuda, kartes sanktsioone,“ ütles üks neist. Näitena on toodud narkootikumide tootmine, mis võib sageli olla palju odavam. „Konflikti korral võib Hiina kraani sulgeda ja meil ei ole midagi,“ ütles üks osaleja. Tõstatati ka inimõiguste küsimus. „Me kõik käitume nii, nagu tunneksime seda väga tähtsana, kuid sulgeme silmad selle kohta, mida Hiina uiguuridele teeb,“ ütles ta.

Õpilased Alkmaar Tehneesiast: Ei mingit ühist armeed.

Oma temaatilises dialoogis arutasid Alkmaari Technasium Jan Arentzi õpilased ühise Euroopa armee eeliseid ja puudusi. Osalejad märkisid, et nad ei toeta seda. Kui ELi riik vaidleb kolmanda riigiga, peaks meil olema võimalik automaatselt sõjas osaleda. Ma arvan, et riigid peavad suutma ise otsustada," ütles keegi. Arutati ka kolmanda maailmasõja võimalikkust. Õpilased ei pea seda võimalust väga suureks, kuid nad arvavad, et kui me sinna jõuame, võiks lahenduse siiski kiiresti leida. Ka armeed saavad hästi koostööd teha. Minu arvates ei ole vaja Euroopa armeed.

Uuringus kasutatud metoodika

Euroopa visioon koosneb omavahel seotud dialoogide eri vormidest, mis koondavad Madalmaade kodanike seisukohti ja ideid Euroopa ja ELi tuleviku kohta. Käesolevas peatükis kirjeldatakse, kuidas neid tihedalt seotud dialooge peetakse kooskõlas suunistega, mida kohaldatakse riiklike kodanike paneelarutelude suhtes Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi raames.

Tihedalt seotud dialoogide struktuur

Korraldatakse järgmisi dialoogivorme:

6. Paneeli küsitlus

Veebipõhine uuring Hollandi elanikkonna esindusliku osa kohta.

7. Veebipõhised temaatilised dialoogid süvendamiseks

Dialoogid, milles käsitleti esimese vahearuande „Meie visioon Euroopast: arvamusi, ideid ja soovitusi“ (8. oktoober 2021) arutatakse põhjalikult Hollandi rühmaga.

8. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Kohtumised Hollandi inimestega, kes ei ole harjunud küsitlustes või paneelaruteludes osalema (veebipõhine).

9. Dialoogid noortega

Kohtumised, kus arutatakse noorte jaoks kõige asjakohasemaid Euroopa teemasid.

10. Veebipõhine avalik uuring: Küsimustik ja „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst)

Paneelküsitluse küsimustiku võiksid täita ka kõik hollandlased, sealhulgas välismaal elavad isikud. Küsimustik oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet.

1. Paneeli küsitlus

Madalmaade kodanike dialoog „Vision of Europe“ algas 1. septembril paneeluuringuga. Selles küsitlusmetoodika kirjelduses selgitame lühidalt küsitluse ülesehitust ja rakendamist paneelile.

Siht- ja sihtpopulatsioon

Uuring „Vision of Europe“ algas veebipõhise küsimustikuga selle kohta, kuidas hollandlased näevad Euroopa tulevikku. Käesolev küsimustik on esitatud esinduskogule ja see on avatud ka kõigile hollandlastele (sealhulgas välismaal elavatele isikutele). Lisaks sai igaüks osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet. Paneelarutelu tulemused andsid tulemusi mitmele temaatilisele dialoogile, mis korraldati kodanikega peetava dialoogi „Euroopa visiooni“ järelmeetmena.

Paneeluuringu sihtpopulatsioon hõlmab kõiki 18-aastaseid ja vanemaid hollandlasi, kes olid välitööde alustamise ajal rahvastikuregistris elanikena registreeritud. Madalmaade riikliku statistikaameti (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) andmetel oli sihtgrupis 1. jaanuari 2021. aasta seisuga 14 190 874 inimest. Alampiir 18 aastat vastab valimiste enamusele. Me nimetame seda paneeluuringu populatsiooniks.

Välitööd

Rohkem kui 100 000 osalejat üle kogu riigi (ISO sertifitseeritud, Research Keurmerk groep, Nederlandse marktonderzoek Associatie) kasutati digitaalse pildi saamiseks „Medium Dutch“. Need osalejad osalesid uuringukomisjonis, et esitada korrapäraselt oma seisukohti mitmesugustel teemadel. Lisaks nende sisemisele motivatsioonile panustada, makstakse neile ka küsimustikele vastamise eest. Mitmed teaduslikud uuringud näitavad, et küsimustiku täitmise eest hüvitist saavad vastajad ei anna märkimisväärselt erinevaid vastuseid (allikas: *Kas uuringu stiimulite kasutamine halvendab andmete kvaliteeti?*, Cole, J. S., Sarraf, S.A., Wang, X., 2015).

Välitööd algasid 11. augustil 2021 ja lõppesid 19. septembril 2021. Rakendamisel kasutati ainult ühte andmekogumismeetodit, st internetiküsitlust. Küsitluspaneeli liikmed said e-kirja koos isikliku lingiga veebipõhisele küsimustikule. Kahe nädala pärast said osalejad meeldetuletuse. Osalemiskutsed saadeti partiidena ja rühmitati (tagades alarühmade võrdse jaotuse) kuni vajaliku arvu vastajateni.

Proovide võtmine ja jaotamine

Uuringu ülesehitus põhineb põhimõttel, et hea statistilise usaldusväärsuse tagamiseks peab uuringus osalema vähemalt 3600 vastajat. Lisaks võimaldab see arv head jaotust elanikkonna erinevate üldiste omaduste vahel. Ei ole ainult ühte tüüpi hollandlast. Seetõttu oleme eelnevalt taganud, et valim jaotub hästi mitme tunnuse vahel. Holland on suhteliselt väike riik, kuid arvamused võivad piirkonniti erineda. Teemade positsioneerimise ja tähtsuse võib (osaliselt) määrata piirkond, kus te elate. Näiteks maapiirkondades elavad inimesed mõistavad sellist teemat nagu julgeolek erinevalt linnapiirkondade elanikest. Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise büroo uuringud näitavad ka, et kõrgema õppetasemega inimesed on sagedamini ELi toetajad kui need, kellel on madalam õppetase, ning et noored toetavad ELi rohkem kui vanemaid inimesi (allikas: *Wat Willen Nederlanders van de Europese Unie?*, Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise amet, Haag, 2019).

Seetõttu oleme valimi representatiivsuse tagamiseks varem proportsionaalselt jaotanud järgmised kolm omadust: 1) elukoht COROPi piirkondade kaudu, 2) vanus ja 3) haridustase. Valimi jaotus esitati ka vastavalt järgmistele üldistele omadustele: sugu, päritolu, peamine tegevusala, poliitiline orientatsioon.

COROPi piirkonnad on välja töötatud sõlmpõhimõtte alusel („südamest“, millel on atraktiivsus või piirkondlik funktsioon), mis põhineb pendelrändajate vool. Mõned sõlmede põhimõtte rikkumised on tunnistatud nii, et piirkonnad järgivad provintside piire. Pärast kohalike omavalitsuste ümberkorraldamist väljaspool COROPi piire kohandati jaotust (allikas: Madalmaade riiklik statistikaamet). COROPi piirkondades oleme taganud hea jaotuse vanuserühmade vahel järgmise jaotusega: vanuses 18–34, 35–54, 55–75 ja üle 75.

Lõpuks tagasime haridustasemete esindusliku jaotuse. Valimis vastab vastajate jaotus kõrgeima haridustaseme jaotusele riiklikul tasandil, mis on järgmine:

Kõrgeim haridustase

Madal: algharidus, ettevalmistav kutseharidus, üldkeskhariduse esimene kuni 3. klass/kõrghariduseelne haridus, kutsekeskharidus 1. aste	32,1 %
Vahekokkuvõte: üldkeskharidus/kõrgharidus, kutsekeskharidus 2.–4. tasemel	44,6 %
Kõrge: kõrgem kutseharidus või ülikooliharidus	22,9 %
Tundmatu	0,4 %

Vastamise määr

Küsitluses osales paneeli kohta kokku 4 086 inimest. Seega on saavutatud eesmärk, milleks on 3600 täielikult täidetud küsimustikku.

COROPi piirkondade ja vanuse vastused	18 kuni 34 aastat vana	35–54 aastat vana	55 kuni 75 aastat vana	rohkem kui 75 aastat vana
Põhja-Drenthe	11	14	17	5
Drenthe kaguosa	10	12	14	4
Drenthest edelas	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Põhja-Friesland	20	22	25	8
Frieslandi kaguosa	12	13	14	3
Frieslandi edelaosa	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Gelderlandi edelaosa	16	18	20	5
Suur Delfzijl	2	4	5	1
Ida-Gruningen	7	10	12	3
Ülejäänud Groningen	36	26	28	8

Kesk-Limburg	13	17	21	7
Põhja-Limburg	17	20	23	7
Lõuna-Limburg	38	40	52	17
Põhja-Brabanti kesklinn	34	35	35	11
Põhja-Brabanti kirdeosa	41	43	51	14
Põhja-Brabantist lääne pool	40	47	49	15
Põhja-Brabanti kaguosa	55	56	58	18
Haarlemi linnastu	13	18	18	7
Alkmaar ja selle ümbrus	14	19	19	6
Suurepärane Amsterdam	116	104	88	23
Gooi ja Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Põhja-Hollandi tipp	22	27	30	9
Zaani piirkond	11	13	12	3
Põhja Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Overijsselist edelas	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Ülejäänud Zeeland	16	21	23	8
Zeeland Flandria	6	8	9	3
Leideni linnastu ja mugulate piirkond	30	31	31	10
Haagi linnastu	63	70	57	18
Delft ja Westland	19	15	15	4
Suur Rijnmond	103	107	99	31
Lõuna-Hollandi idaosa	22	24	25	8

Lõuna-Hollandi kaguosa	24	26	26	9

Vastused haridustasemete kaupa

Madal	1382	34 %
Vahendaja	1747	43 %
Kõrge	915	22 %
Tundmatu	42	1 %

Usaldusväärsus ja esindavus

Vastanute arv 4 086 võimaldab teha vaatlusi andmekogumi kui terviku kohta 95 % usaldusnivoo ja 1,53 % veamääraga. Tulemuste usaldusnivoo ja veamäär määratakse kindlaks valimi suuruse alusel. Mida suurem on valim, seda usaldusväärsemad ja täpsemad tulemused saab ekstrapoleerida kogu populatsioonile.

Usaldusnivoo on defineeritud kui 1 (100 %) miinus tähenduse tase. On tavaline, et see põhineb 5 % tähendustasemel. Me räägime 95 % usaldustasemest. Teisisõnu, kui uuringut korrata samal viisil ja samadel tingimustel, oleksid tulemused 95 % juhtudest samad.

Täpsus (väljendatuna veamäärana) näitab väärtuste vahemikku, milles andmekogumi tegelik väärtus asub. Teisisõnu: milline oleks maksimaalne erinevus valimi tulemuste ja tulemuste vahel, mis saadakse andmekogumist tervikuna? Veamäär 1,53 % tähendab, et tegelik väärtus kogu andmekogumis võib olla valimi väärtusest 1,53 % suurem või väiksem. Näiteks kui inimeste valimi uuring näitab, et 50 % vastanutest peab konkreetset teemat oluliseks, on tegelik protsent 1,53 % suurem või väiksem kui 50 %, st 48,47–51,53 %. Maksimaalne veamäär 5 % on tavaline ja üldiselt aktsepteeritud kvantitatiivsetes uuringutes (statistikas).

Lisaks usaldusväärsusele on oluline valimi esindavus. Kuna osalemiskutsed on saadetud partiidena ja stratifitseeritud, on tulemused COROPi piirkonna iseärasuste ja COROPi piirkonna vanuserühmade poolest representatiivsed. Vastused on representatiivsed ka haridustaseme seisukohast võrreldes kõrgeima haridustasemega riiklikul tasandil.

Muud üldised omadused

Osalejatelt küsiti paneelide kaupa mitmeid täiendavaid kontekstipõhiseid küsimusi. Nende hulka kuuluvad sugu, ELi positsioneerimine, päritolu, põhitegevus ja erakond, mille poolt isik valimistel hääletaks.

49 % vastanutest on mehed, 50 % naised ja 1 % eelistab sellele küsimusele mitte vastata.

51 % vastanutest usub, et Hollandi jaoks on hea olla ELi liige, 13 % arvab, et see on halb ja 36 % on neutraalsed või neil puudub arvamus.

95 % vastanutest on sündinud Hollandis. 89 % vastanutest märkis, et mõlemad vanemad on sündinud Madalmaades. 5 % on sündinud kahele vanemale, kes ise on sündinud välismaal.

Vastajate praegune poliitiline suunitlus

Pidu	%
VVD (Inimeste Vabaduse ja Demokraatia Partei)	14 %
PVV (Vabaduse Partei)	13 %
SP (Sotsialistlik partei)	8 %
D66 (demokraadid 66)	6 %
CDA (kristlik demokraatlik üleskutse)	6 %
PvdA (tööpartei)	6 %
Partij voor de Dieren (loomapartei)	4 %
GroenLinks (rohelised vasakpoolsed)	4 %
ChristenUnie (kristlik liit)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (kodanikuliikumine)	2 %
Forum voor Democratie (demokraatia foorum)	2 %
GSP (reformitud poliitiline partei)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Muud	2 %
Valge hääl	3 %
Ma eelistan mitte vastata	13 %
Ma ei hääleta	5 %

Mis on praegu teie peamine tegevusala?

Okupatsioon	%
Õpilane/üliõpilane	6 %
Osalise tööajaga töötaja	16 %
Täistööajaga töötaja	31 %
Sõltumatu töövõtja	3 %
Inimene kodus	5 %
Tööotsija	2 %
Vabatahtlik	2 %
Töövõimetus	6 %
Erru läinud	27 %
Muud	1 %
Ma eelistan mitte vastata	1 %

Küsimustik

Küsimustiku ja käesoleva aruande koostas välisministeeriumi taotlusel sõltumatu välisorganisatsioon. Küsimustikus esitatakse modulaarne struktuur ja see sisaldab järgmisi küsimusi, mis on kooskõlas Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi jaoks kindlaks määratud teemadega:

- Olulised teemad ja Euroopa roll
- Kliimamuutused ja keskkond
- Tervis
- Majandus ja tööhõive
- Euroopa Liidu roll maailmas
- Turvalisus ja õigusriik
- Virtuaalne maailm
- Euroopa demokraatia
- Ränne ja pagulased
- Haridus/kultuur/noored/sport

Küsimustiku koostamisel pöörati suurt tähelepanu küsimuste kvaliteedile, usaldusväärsusele ja kehtivusele. Seetõttu otsiti küsimuste, väidete ja vastusevariantide neutraalset, suunamata sõnastust ning kontrolliti, kas küsimused on sõnastatud arusaadavas keeles (B1-tase).

Küsimustikule tehti kvaliteeditestid sihtrühma kuuluvate testiosalistega näost-näkku küsitluste käigus. See võimaldas meil uurida, kuidas eri liiki vastajad mõistavad küsimusi. Kui küsimus tundub olevat liiga suur (liiga keeruline) kognitiivne koormus, oli see asjakohane.

Analüüsimeetodid

Käesolevas uuringus kasutati kahte analüüsimeetodit:

Univariaatanalüüsid
Uuringu muutujate kirjeldamiseks kasutatakse kirjeldavat statistikat. Käesolevas uuringus kasutatakse sagedusi ja keskmisi.

Bivariaatanalüüsid
Kahe muutuja analüüsid võimaldavad uurida seost kahe muutuja vahel, käesoleval juhul seost erinevate teemade tähtsuse ja küsimuse vahel, kas EL peaks selles valdkonnas sekkuma, ja vanuse üldomadusi. Viidi läbi läbivaatamine, et teha kindlaks, kas eri vanuserühmad omistavad teemale erinevat tähtsust ja kas on erinevaid seisukohti selle kohta, millises ulatuses peaks EL olema kaasatud.

Teabe avaldamine ja täielikkus

Käesolev aruanne sisaldab kõigi küsimustikule vastajatele esitatud küsimuste tulemusi. Mõne küsimuse puhul anti vastajale võimalus anda „avatud“ (st mitte eelnevalt kindlaks määratud) vastuseid. Seejärel liigitati avatud vastused ja lisati need väljaandesse. Tasuta kommentaarides vastajate jagatud ideid kasutatakse mitmesugustes temaatilistes dialoogides, mis on korraldatud kodanike dialoogi protsessi „Euroopa visioon“ järelmeetmena.

2. Veebipõhised temaatilised dialoogid süvendamiseks

Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi keskseid teemasid on süvendatud kaheksa veebipõhise temaatilise dialoogi kaudu. Nende dialoogide eesmärk oli välja selgitada avaldatud arvamuste *põhjused* ning nende taga olevad motiivid ja tunded. Millised on tajutavad mured ja võimalused? Arutelusessioonid võimaldasid osalejatel ka sõnastada ettepanekuid ja ideid nendel teemadel, samuti tõstatada küsimusi, mis ei ole konverentsi osa, kuid on nende jaoks olulised.

Temaatilised dialoogid toimusid 12.–14. oktoobril ja 9.–11. novembril. Oktoobris korraldati neli temaatilist dialoogi teemal „Majandus“ ja „Demokraatia“.
Novembris peeti neli temaatilist dialoogi teemal „Kliima“ ja „EL maailmas“. Keskmiselt osales igal arutelusessioonil 29 inimest (231 inimest kokku). Osalejad võeti tööle paneelarutelu liikmete hulgast (vt punkt 1) ja sotsiaalmeedia kaudu.

3. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Mõned Hollandi rühmad on teadaolevalt vähem harjunud küsitlustes ja paneelaruteludes osalemisega (veebipõhine). „Madalmaade hääle“ esindusliku kuvandi saamiseks oli oluline, et need kodanikud saaksid väljendada ka oma ideid ja arvamusi. Seepärast korraldasime ka mitmeid kohapealseid dialooge uuringu „Vision of Europe“ jaoks. Arvamusi ja ideid, mida me suutsime koguda, kasutati (muu hulgas) soovituste sõnastamiseks.

Sihtgrupid

Raskesti ligipääsetavaid sihtrühmi ei ole võimalik üheselt määratleda. Uuringud ja kogemused võimaldavad meil teada, et **mitte-lääne päritolu**hollandlased osalevad uurimistes ja aruteludes oluliselt vähem. Kuna tegemist on suure rühmaga (14 % hollandlastest[1]), valiti nad osalema dialoogis „Vision of Europe“. Sama arutluskäiku järgiti ka **vähese haridusega inimeste puhul**. See on ka suur rühm (2,5 miljonit Hollandi[2]), mis osaliselt kattub sisserändajate rühmaga (39 %). Lõpuks on peetud dialoogi rühmaga, keda küsitlustes ja aruteludes harva leidub, **kes on Euroopa suhtes kriitilised, kuid kelle jaoks on Euroopal oluline roll kutsevaldkonnas.** Välja valiti põllumajandussektori ettevõtjad.

Eespool nimetatud rühmadele on lähenetud organisatsioonide kaudu, mille liikmed nad on, näiteks sisserändajate organisatsioonid, kaitseühendused ja kutseorganisatsioonid. Kuna me piirasime dialoogide arvu kaheksale, ei saanud me olla täiesti „täielikud“. See muudab osalejate valiku mõnevõrra meelevaldseks. Selle valiku tegemisel võtsime arvesse ka entusiasmi osaleda ja aidata mobiliseerida oma baasi, samuti praktilisi küsimusi, nagu kättesaadavus vastavalt kuupäevadele ja asukohale.

Peeti kohapealseid dialooge järgmiste organisatsioonide liikmetega:

- Hakder Foundation, Alevi kogukond, Schiedam
- Asha Foundation, Hindu kogukond, Utrecht (kaks arutelusessiooni)
- Piëzo, kodanikuühiskonna organisatsioon, Zoetermeer
- Taal doet Meer, madala haridustasemega inimeste organisatsioon, Utrecht
- BoerenNatuur, põllumajandusrühmade liit

Marokkanen Dialoog Overvecht, Maroko kogukond, Utrecht

- Naised vabaduse eest, rändetaustaga naiste toetusorganisatsioon, Haagis

Kokku osales nendel aruteludel 110 inimest.

4. Dialoogid noortega

Noored on Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi prioriteetne sihtrühm. Selleks et julgustada neid aktiivselt osalema kodanike dialoogis „Euroopa visioon“ ning teha selle rühma arvamused ja ideed hästi kuuldavaks, korraldati spetsiaalselt noortele kuus füüsilist arutelukoosolekut.

Kohtumised toimusid järgmistes institutsioonides:

- Ajalooüliõpilaste ühendus, Leideni Ülikool
- Dr. Knippenbergi kolledž, kõrgkool, Helmond
- Coalitie-Y, Majandus- ja Sotsiaalnõukogu noorteplatvorm
- Graafschap College, kutsekeskharidus, Doetinchem
- CSG Jan Arentsz, keskharidus, mis keskendub tehnoloogilistele ainetele, Alkmaar
- Riiklik noortenõukogu (kohtumine toimus väljaspool tegevuskohta)

Kokku osales aruteludel 110 noort.

Kasutatud hooldustehnikad

Veebipõhised temaatilised dialoogid, dialoogid konkreetsete rühmadega ja dialoogid noortega toimusid nn sokraatlikku intervjuumeetodit kasutades. Seda meetodit on kasutatud juba aastaid dialoogipäeval, kus inimesed kogu Hollandis suhtlevad neid mõjutavates küsimustes. Socraticu hooldusmeetodi puhul võtab moderaator arvesse järgmisi põhimõtteid:

Las teine jutustab oma loo

Ära vasta sellele kohe teise looga.

- Kohtle ennast austusega
- Rääkida oma seisukohast („Ma leian“ asemel „nad ütlevad“)
- Küsida rohkem selgitusi, kui väljendatud seisukohad piirduvad üldistusega
- Vältida kohtuotsuseid ja analüüsida neid
- Anna vaikuse hetki, kui inimesed peavad hetkeks mõtlema

Dialoogide ajal kasutatakse järgmist rütmi: lahknevus – lähenemine – lahknevus. Põhimõte on see, et peate kõigepealt lahknema (otse väljendama individuaalseid tundeid ja arvamusi), enne kui saate läheneda (rääkida võimalikest viisidest) ja seejärel lõpuks uuesti kõrvale kalduda (näiteks koguda individuaalseid soovitusi). Kogemus ja teooria näitavad, et see rütm tagab dialoogi optimaalse voolu.

Kõiki dialooge viisid läbi professionaalsed vahendajad.

5. Veebipõhine avalik uuring: Küsimustik ja „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst)

Paneelküsitluse küsimustik oli avatud ka kõigile Hollandile, sealhulgas välismaal elavatele isikutele. Küsimustik oli kättesaadav 1.septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda meetmes „Swipen naar de toekomst“ (Swipen naar de toekomst), mis oli veebipõhine vahend, milles esitati 20 nõuet.

Vastused ja kasutamine

Küsimustiku täitis kokku 1 967 osalejat ja 6 968 inimest olid ekraaniskanneri otsas. Nii küsimustik kui ka ekraaniskanner olid avatud kõigile: osalemiseks ei olnud eeltingimusi ega valikukriteeriume. Küsimustikus oli vastamise määra maksimeerimiseks võimalik esitada küsimusi (kohustuslikke küsimusi ei olnud). Osalejad valisid „Ma eelistan mitte vastata“ palju sagedamini kui esinduskogu uuringus.

Avatud küsimustikus ja ekraaniskanneris osalejate üldised omadused erinevad mitmes mõttes esinduskogus osalejate omadest. Erinevalt paneeluuringust ei ole avatud küsimustiku ja ekraaniskanneri tulemused representatiivsed. Veebipõhise avatud küsitluse tulemusi kasutati paneeluuringu täiendamiseks. Nad annavad ülevaate Hollandis ringlevatest tunnetest ja ideedest. Sisendväljadel esitatud parandusettepanekuid kasutati jaotises „Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal“. Ekraani skaneerimise tööriista on kasutatud selleks, et paremini mõista mõningaid Madalmaades ringlevaid tundeid. Neid tulemusi võeti soovituste koostamisel arvesse. Representatiivsuse nõude tõttu on käesolevas aruandes vähe arvesse võetud internetis algatatud uurimise tulemusi.

Käesoleva aruande avaldab välisministeerium. www.kijkopeuropa.nl

III – Viited siseriiklike ürituste tulemustele

- Belgia
- Bulgaaria
- TšehhiVabariik
- Taani
- Llemagne'is
- Eesti
- Iirimaa
- Kreeka
- Hispaania
- Prantsusmaa
- Horvaatia
- Itaalia
- Küpros
- Läti
- Leedu
- Luksemburg
- Ungari
- Malta
- Holland
- Austria
- Poola
- Portugal
- Rumeenia
- Sloveenia
- Slovakkia
- Soome
- Rootsi

IV – Viide mitmekeelse digiplatvormi aruandele

PLEuroopa tulevikku käsitleva konverentsimitmekeelnenumevorm – 2022.aasta veebruari aruanne

PDF ISBN 978–92–824–8655–9 doi:10.2860/25889 QC-05–22–131-EN-N Print ISBN 978–92–824–8729–7 doi:10.2860/533066 QC-05–22–131-EN-C

© Euroopa Liit, 2022 Taaskasutamine on lubatud, tingimusel et viidatakse allikale.

1 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: #3, #17, #18, #19

2 # = Euroopa kodanike paneelarutelude soovitus.

3 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: #39, #40, #41, #42, #43, NL1, NL2, #51

4 Riikliku kodanike paneelarutelu soovitus

5 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: #44, #45, #46, #47, #50

6 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: #39, #40, #45, #48, #50, FRchangement8, FRswait11, #51

7 Madalmaade kodanike paneelarutelu soovitused erinevad Euroopa kodanike paneelarutelu soovitustest: ta väidab, et tervishoid ja tervishoid peaksid olema eelkõige riiklik vastutus [NL3].

8 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 9, 10, 11, 12, 14; Madalmaad: 1; Itaalia: 1.1; Leedu: 3, 8.

9 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 10, 11 ja 14; Saksamaa: 2.1, 2.2; Madalmaad: 1, 2; Prantsusmaa: 3, 9; Itaalia: 1,2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2,4, 4.a.2, 6.1; Leedu: 1, 7.

10 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 1, 2, 7, 28, 30; Saksamaa: 4.1, 4.2; Madalmaad: 4; Prantsusmaa: 6; Itaalia: 5.a.1, 5.a.4, 6.1, 6.2.

11 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 19, 20, 21, 25; Itaalia: 4.a.1.

12 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 21, 22, 23, 26, 27; Itaalia: 5.a.1.

13 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1: 13, 31; Madalmaad: 2.3; Itaalia: 4.b.3, 4.b.6; Leedu: 9, 10.

14 Tuginedes töörühmas ja täiskogu istungjärgul toimunud aruteludele.

15 Vt töörühmas välja töötatud ECP4 soovitus nr 1, Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitus nr 2, 1. vaekogu „EL maailmas“ ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus nr 1.

16 Vt töörühmas välja töötatud neljanda töörühma 4. soovitus ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitused 5 ja 6.

17 Vt Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma digiplatvorm ja soovitused 2 ja 3, mis töötati välja töörühmas, https://futureu.europa.eu/processes/EUInTheWorld/f/16/proposals/197870?locale=fr.

18 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

19 Vt ECP4 soovitus nr 2 ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus nr 4, mis töötati välja töörühmas.

20 Vt ECP4 soovitus nr 17 ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus nr 4, mis töötati välja töörühmas.

21 Vt töörühmas välja töötatud Saksamaa riikliku kontaktpunkti 1. soovitus, paneel 1 „EL maailmas“.

22 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

23 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

24 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

25 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

26 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

27 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

28 Vt ECP 4 soovitus 21, mis töötati välja töörühmas.

29 Vt töörühmas välja töötatud digitaalne platvorm.

30 Vt töörühmas välja töötatud digitaalne platvorm.

31 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

32 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

33 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

34 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

35 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus.

36 Tuginedes töörühmas ja täiskogu istungjärgul toimunud aruteludele.

37 Vt Prantsusmaa riikliku paneeli/sündmuste 2. muudatust.

38 Vt ECP4 soovitus 20 ja Itaalia 2. rühma riiklik kontaktpunkt, mis töötati välja töörühmas.

39 Vt Prantsusmaa kodanike paneelarutelu 2. muudatus.

40 Vt ECP4 soovitus 24 ja Itaalia 2. rühma riiklik kontaktpunkt, mis töötati välja töörühmas.

41 Vt Euroopa Majanduskomisjoni 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

42 Vt töörühmas välja töötatud Madalmaade riikliku kodanike paneelarutelu 1. soovitus „EL maailmas“.
43 Vt töörühmas välja töötatud digiplatvorm ja täiskogu arutelud.
44 Vt töörühmas välja töötatud digitaalne platvorm.
45 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 2 (CEP 2) 10, 11, 14, 30; Belgia kodanike paneelarutelu: 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3; Saksamaa riiklik kontaktpunkt: 5.1, 5.2; Hollandi riiklik kontaktpunkt: 1.2.
46 ECP2 soovitus 14. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 1.3.1, 1.4.2 ja 1.4.3 ning Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitused 1.2.
47 EKP soovitus nr 112. Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitused 5.1 ja 5.2. Arutelu töörühmas.
48 EKP soovitus nr 112. Arutelu töörühmas. Arutelu täiskogu istungil.
49 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus.
50 EKP soovitus nr 302.
51 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: PCE2: 7, 8, 9; Hollandi riiklik kontaktpunkt: 1.3, 4.3.
52 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus. Arutelu töörühmas.
53 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
54 ECP2 soovitus 9.
55 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
56 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitused 1.3 ja 4.3.
57 ECP2 soovitused nr 7 ja 8.
58 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
59 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: PCE2: 5, 12, 13, 17, 28; Belgia riiklik kontaktpunkt: 1.5.1, 2.1.1–2.4.3; Hollandi riiklik kontaktpunkt: 3.1.
60 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 2.1.1. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 3.1.
61 EKP soovitus nr 122. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 2.1.4.
62 PCE2 soovitused nr 17 ja 28. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 1.5.1, 2.1.3, 2.2.1 ja 2.2.2.
63 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
64 PCE2 soovitused nr 5 ja 28. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 2.3.2 ja 2.3.3.
65 EKP soovitus nr 282. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 2.3.1, 2.4.1 ja 2.4.2.
66 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
67 EKP soovitus nr 132.
68 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
69 EKP soovitus nr 132.
70 Küsimust arutati ka digitaalse ümberkujundamise töörühmas.
71 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: PCE2: 1, 2, 21, 22, 23; Hollandi riiklik kontaktpunkt: 1.1.
72 EKP soovitus nr 222. Arutelu töörühmas.
73 Küsimust arutas ka tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.
74 EKP soovitus nr 212. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 1.1.
75 EKP soovitus nr 232.
76 Küsimust arutas ka tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.
77 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus. Arutelu töörühmas.
78 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus. Arutelu töörühmas.
79 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: PCE2: 3, 4, 6.
80 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus.
81 Küsimust arutati ka kliimamuutuste ja keskkonna töörühmas.
82 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus.
83 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. soovitus.
84 Küsimust arutati ka kliimamuutuste ja keskkonna töörühmas.
85 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1 (ECP 1): 17, 40, 47; Madalmaade kodanike paneelarutelu nr 1.
86 Vt link elektrisõidukite infrastruktuuri käsitlevale ECP 3 soovitusele 38.

87 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu 1 (ECP 1): 8, 34 ja 47; Itaalia kodanike paneelarutelu 5.2.

88 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 1 (CEP 1) soovitused 39 ja 46 ning Leedu riikliku kodanike paneelarutelu ja Madalmaade riikliku kontaktasutuse soovitused 2.6.

89 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 1 (PCE 1) soovitused 42, 43, 44 ja 45 ning Madalmaade kodanike paneelarutelu soovitus nr 2.

90 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 1 (PCE 1) nr 7, 16 ja 17 ning Saksamaa ja Itaalia riiklikud kodanike paneelarutelud 1.3.

91 Kaaluda seoses tugevama majanduse töörühma ettepanekutega.

92 Töörühma muudatusettepanekud 3A ja 3B.

93 Euroopa kodanike paneelarutelu nr 2 (PCE 2) soovitused 32 ja 37; riiklikud paneelarutelud BE, FR ja NL.

94 Riiklik komisjon FR.

95 Töörühma muudatusettepanek nr 8, täpsem sõnastus.

96 EKP soovitus nr 29 2.

97 ECP 2 soovitused 19 ja 32; Belgia ja Prantsusmaa riiklikud paneelarutelud ning DK, kes esindavad riiklikke üritusi.

98 Riiklik komisjon BE.

99 Töörühma muudatusettepanek nr 7B.

100 Riiklik komisjon BE.

101 Kantari lõpparuanne, lk 85.

102 ECP 2 soovitus 39; riiklik komisjon nr 3 BE.

103 Töörühma muudatusettepanek 10A, täpsem sõnastus.

104 DK esindab riiklikke üritusi.

105 Töörühma muudatus nr 54C.

106 DK esindab riiklikke üritusi.

107 DK esindab riiklikke üritusi.

108 Töörühma muudatusettepanek nr 15A, kompromisstekst.

109 PCE 2 soovitused 24, 36 ja 38; riiklik komisjon BE.

110 Töörühma muudatusettepanek nr 16C.

111 ECP 2 soovitus 33; riiklikud paneelarutelud BE, FR ja NL.

112 Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 26 2.

113 Töörühma muudatusettepanek nr 17.

114 Riiklik komisjon BE.

115 Töörühma muudatusettepanek nr 18A.

116 EKP soovitus nr 252.

117 Töörühma muudatusettepanek nr 18B.

118 ECP 2 soovitus 31; riiklikud paneelarutelud BE ja NL.

119 Töörühma muudatusettepanekud nr 19A, mis sõnastatakse ümber, et koostada asjakohasem tekst.

120 Töörühma muudatusettepanek nr 21, kompromiss.

121 Riiklikud paneelarutelud BE ja FR.

122 Töörühma muudatusettepanek nr 23B.

123 ECP 2 soovitus 27; riiklik komisjon BE.

124 Töörühma muudatusettepanek nr 25C.

125 Esimeeste konverentsi 14. soovitus.

126 EKP soovitus nr 18. NB: Kodanike esindajad selgitasid, et seda mehhanismi tuleks kavandada ja kasutada ettevaatlikult.

127 Töörühma muudatusettepanekud nr 28E, 28G ja 28H.

128 ECP 2 soovitus 16; Madalmaade riiklik vaekogu nr 20, mis on jagatud riikidevaheliste nimekirjade alusel.

129 Põhineb ECP 2 soovitusel 16; arutelu GT-s.

130 ECP 2 soovitus 19 ja mitmekeelne digiplatvorm (MNP).

131 EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE.

132 Töörühma muudatusettepanek nr 32B.

133 ECP 2 soovitus 36; riiklikud paneelarutelud BE ja FR.

134 Riiklik paneel FR („Euroopa Komisjoni presidendi valimine üldistel valimistel"); PNM (Final Kantar Report: rühm kaastöid puudutab komisjoni presidendi otsevalimist kodanike poolt).

135 Töörühma muudatusettepanek nr 34C.

136 Riiklik eksperdirühm BE (3.2), riiklik eksperdirühm FR (11) PNM (lõplik aruanne Kantar: „Mis puudutab Euroopa Parlamenti, siis kõige sagedamini nõuavad toetajad, et parlamendile antaks õigusloomega seotud algatusvõime).

137 PNM (Final Kantar Report: „Euroopa Parlamendiga seoses (...) taotletakse ka eelarvepädevust").

138 PNM (Final Kantar Report: Teise panuse kohaselt peaksid erakonnad muutuma erineva kultuurilise või sotsiaal-majandusliku taustaga inimestele kättesaadavamaks.

139 Regioonide Komitee töörühmas.

140 Töörühma muudatusettepanek 38, kompromisstekst.

141 Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 20 2.

142 EKP soovitus nr 21 4.

143 Töörühma muudatusettepanek nr 43.

144 ECP 2 soovitus 34; riiklik paneel NL.

145 Töörühma arutelu, mis põhineb ECP 2 soovitusel 34; riiklik vaekogu NL; PNM (Final Kantar Report: „Toetatakse ka läbipaistvuse suurendamist ja kodanike suuremat osalemist ELi otsustusprotsessis".

146 Töörühma muudatusettepanek nr 44A.

147 Töörühma arutelu (esitlus liikmesriikide parlamentidest ja Regioonide Komiteest).

148 Töörühma muudatusettepanek nr 45C.

149 Töörühma muudatusettepanek nr 46B.

150 Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 15 2.

151 Töörühma arutelu, mis põhineb Euroopa Majanduskomisjoni 2. soovituses 15 väljendatud vajadusel „selgitada Euroopa institutsioonide ülesandeid"; PNM (Final Kantar Report: „On ka ettepanekuid kahekojalise seadusandliku võimu süvendamiseks ELis.")

152 Töörühma muudatusettepanek nr 48B.

153 Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 15 2.

154 Arutelud töörühmas.

155 Töörühma muudatusettepanek nr 52A.

156 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kompromisstekst.

157 ECP soovitus 35, Prantsusmaa riiklik eksperdirühm ning WG 51C ja 51D kombineeritud muudatused.

158 Töörühma muudatusettepanek nr 53D.

159 Arutelu töörühmas; riikide parlamendid.

160 Arutelu töörühmas; Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee; Kantari lõpparuanne, lk 85.

161 Töörühma muudatus nr 58B.

162 Töörühma muudatus nr 59B.

163 Arutelu töörühmas; sotsiaalpartnerid ja teised liikmed.

164 Töörühma muudatusettepanek 63A, kompromisstekst.

165 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr[6], 7, 9, 28 ja 30, Leedu nr 9.

166 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4)[nr] 8 ja 27, Leedu nr 10, Madalmaad nr 3.

167 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (PCE 4)[nr] 10, 35 ja 38.

168 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr[29], 31, 33, 36, 37, 38, 39 ja 40, Itaalia[nr] 3.8, 4.4 (lk 15) ja 5.6 (lk 11), Leedu[nr] 2 ja 3, Madalmaad nr 1 ja 2.

169 Kodanike soovitused, millel ettepanek põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (PCE 4)[nr] 7 ja 32, Prantsusmaa nr 13.

170 Prantsuse PCN, muutus 6.

171 EKP soovitus 37 1.

172EKP 3. soovitus. Prantsuse PCN, muutus 6.

173 ECP soovitus 41 1.

174 Seda arutatakse üksikasjalikumalt Euroopa demokraatia töörühmas. Vt EKP 2 soovitus nr 24, Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 1.1, 1.2 ja 2.12 ning Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus kaasamise poliitika kohta.

175Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus kaasamispoliitika kohta.

176Seda arutatakse üksikasjalikumalt digitaalse ümberkujundamise töörühmas. Vt ECP 1 soovitused nr 8 ja 34.

177Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Noorte julgustamine teadusaineid õppima“.

178PCE soovitused 33 ja 48 1. Seda on käsitlenud ka digitaalse ümberkujundamise töörühm. Vt ECP 1 soovitus 47 Interneti tervisliku kasutamise kohta.

179Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 1. soovitus.

180ECP 1 soovitused nr 15 ja 18.

181 Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Euroopa maailmas“

182ECP 1 soovitused nr[18] ja 41 ning Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Investeerimine koolitajate koolitusse“.

183PCE 1 soovitus nr 17 esitati täielikult digitaalvaldkonna töörühmale.

184 Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 15 1. Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitus teabeplatvormi kohta teadmiste ja kogemuste vahetamiseks ELi tasandil.

185Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 6.1. Prantsuse PCN, muutus 7.

186 Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 7.2.

187Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 1. soovitus.

188Ettepanek täiendada ECP[1 soovitusi nr] 1 ja 30, mida hõlmab tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.

189 Ettepanek täiendada tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühmas esitatud Euroopa Majanduskomisjoni 1. soovituse soovitust 25.

190 EKP soovitus nr 28 4. Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), soovitus 1. Prantsuse PCN, muutus 6.

191 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 1. soovitus.

192Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), soovitus nr 2.

193EKP soovitus 36 1. Prantsuse PCN, muutus 6. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused nr 2.10 ja 2.11. Saksamaa riiklik kontaktpunkt, „Loodes rohkem vahetusvõimalusi üliõpilastele Euroopas“. Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), soovitused[1] ja 3. Itaalia riiklik kontaktpunkt, soovitus luua Ida- ja Lääne-Euroopa liitumisbüroo, edendades kultuurivahetusi ja ühiseid kultuurialgatusi.

194 EKP[soovitused] 32 ja 38 1. Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), 3. soovitus.

195Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Euroopa maailmas“

196Prantsuse PCN, muutus 7. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitused 2.5,[6.1] ja 8.7. Itaalia riiklik kontaktpunkt, soovitus „Euroopa kultuuriväärtuste ja -omaduste ning piirkondlike eripärade tugevdamine“.

197Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), soovitus nr 2.

198 Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „ületada möödunud sajandi tootmismudelit“

199EKP soovitus nr 29 1.

200EKP soovitus 36 1.